

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI
EĞİTİM TEKNOLOJİSİ DOKTORA PROGRAMI

**HİZMET İÇİ EĞİTİMDE
KURUMSAL AĞ KULLANIMINDA İZLENEN YÖNTEM VE ÖĞRETİM
DİLİ BİLGİSİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİSİ**

Gülin ONAT BAYIR

DOKTORA TEZİ

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nurettin Şimşek

Ankara, 2005

ÖNSÖZ

Kurumsal ağ kullanılarak gerçekleştirilen hizmet içi eğitimde izlenen öğrenim yöntemi ve öğrencilerin ğretim dili bilgi düzeylerinin başarı üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla yapılan bu araştırma beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde araştırma problemi, amaç, önem, varsayım ve sınırlılıklar belirtilmiştir. İkinci bölümde hizmet içi eğitimde uzaktan öğrenme ve uzaktan öğrenmede internet, intranet, web temelli ğretim üzerine araştırma ve uygulamalara yer verilmiştir. nc bölümde araştırma yöntemi, veri toplama araçları ve uygulama, dördüncü bölümde bulgu ve yorumlar, beşinci bölümde zet, sonuç ve öneriler yer almıştır.

Araştırmanın yürütülmesinde değerli görüş ve katkılarını esirgemeyen başta tez danışmanım Yard. Doç Dr. Nurettin şimşek olmak üzere tez izleme komitemde bulunan Yard. Doç. Dr. Necmettin Teker ve Doç Dr. şener Büyüköztürk ile araştırmanın birçok aşamasında görüşlerinden yararlandığım Prof.Dr. Petek Aşkar'a, teşekkürü borç bilirim. Araştırmanın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) bünyesinde gerçekleştirilmesinde katkı sunan İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü ve Eğitim Birimi yönetici ve uzmanlarına, araştırmaya katılan TCMB çalışanlarına, ayrıca araştırma sürecinde her türlü katkıyı sağlayan eşim İzzettin ve kızım Karya'ya teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖNSÖZ	v
İÇİNDEKİLER	vi
ÖZET	xi
SUMMARY	xiii
ÇİZELGELER LİSTESİ	xv
BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
Problem	1
Amaç	10
Önem.....	11
Varsayımlar	12
Sınırlılıklar.....	12
Tanımlar	12
Kısaltmalar.....	13
BÖLÜM II	14
HİZMET İÇİ EĞİTİM VE UZAKTAN ÖĞRENME	14
Hizmet İçi Eğitimde Uzaktan Öğrenme, Araştırmalar ve Uygulamalar... 14	
Uzaktan Öğrenmede İnternet / Kurumsal Ağ / Web Temelli Öğretim, Araştırmalar, Uygulamalar	19
Eğitimde İnternet ve Kurumsal Ağ Kullanımının Uluslararası ve Ulusal Görünümü	24

	<u>Sayfa</u>
BÖLÜM III	36
YÖNTEM.....	36
Desen	36
Denekler	37
Öğretim Materyalleri	42
Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi	42
Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi'ne Erişmek İçin Açıklamalı Not	46
TDBE Kapsamında Word ve Excel Uygulama Programı İçin Ders Notu	46
Veri Toplama Araçları	47
Anketli Bilgisayar Uygulamalı Başarı Testleri	48
Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programı Ön Bilgi Toplama Aracı.....	49
Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programı İzleme Aracı	50
Bilgisayar Uygulamalı Başarı Testleri	53
Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi Kapsamında Kurumsal Ağ Temelli ve Kurumsal Ağ Destekli Uygulama Katılımcı Görüşü Aracı	58
Uygulama	61
Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması	63

	<u>Sayfa</u>
BÖLÜM IV	65
BULGULAR VE YORUMLAR.....	65
TAMAMIYLA KURUMSAL AĞ ORTAMINDA ÖĞRENENLERE YÖNELİK BULGULAR.....	65
Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubun sontest – öntest puanlarının karşılaştırılması	65
Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubun kalıcılık testi – sontest puanlarının karşılaştırılması	66
Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubun kalıcılık testi – öntest puanlarının karşılaştırılması	67
YÜZ YÜZE ÖĞRENME VE KURUMSAL AĞ ORTAMINI BİRLİKTE KULLANARAK ÖĞRENENLERE YÖNELİK BULGULAR	68
Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen denek grubun sontest – öntest puanlarının karşılaştırılması	68
Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen denek grubun kalıcılık testi – sontest puanlarının karşılaştırılması	69
Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen denek grubun kalıcılık testi – öntest puanlarının karşılaştırılması	70
YÜZ YÜZE ÖĞRENME VE KURUMSAL AĞ ORTAMINI BİRLİKTE KULLANANLARLA, TAMAMIYLA KURUMSAL AĞ ORTAMINDA ÖĞRENENLERE YÖNELİK BULGULAR.....	71
Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek gruplarının başarılarının karşılaştırılması	71
Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek gruplarının kalıcılık testi başarı puanlarının karşılaştırılması	73

Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların hizmetiçi eğitimde kurumsal ağ kullanımına ilişkin görüşlerinin karşılaştırılması	74
Bilgi Formu.....	74
TDBE Materyali Kullanımı.....	76
TDBE ile İş Yerinde Uzaktan Öğrenme.....	77
TDBE Kullanımında Donanım ve Alt Yapı.....	81
Yüz Yüze Öğrenme ve Kurumsal Ağ Üzerinden	
Ders Materyali Desteği Uygulamaları	84
Rahatsız Eden Uygulamalar	91
Memnun Eden Uygulamalar	97
Uygulamalar Hakkındaki Katılımcı Düşünceleri	102
ÖĞRETİM DİLİ BİLGİ DÜZEYİ “İYİ” VE “ORTA” OLAN ÖĞRENENLERE YÖNELİK BULGULAR	105
Öğretim dili düzeyi “iyi” ve “orta” olan denek grupların başarı karşılaştırılması	105
Öğretim dili düzeyi “iyi” ve “orta” olan denek grupların Kalıcılık testi başarı puanlarının karşılaştırılması	105
Öğretim dili düzeyi “iyi” ve “orta” olan denek grupların hizmetiçi eğitimde kurumsal ağ kullanımına ilişkin görüşlerinin karşılaştırılması.....	106
Bilgi Formu.....	107
TDBE Materyali Kullanımı.....	108
TDBE ile İş Yerinde Uzaktan Öğrenme.....	109
TDBE Kullanımında Donanım ve Alt Yapı.....	114
KURUMSAL AĞ KULLANIMINDA İZLENEN YÖNTEM İLE ÖĞRETİM DİLİ BİLGİ DÜZEYİNE GÖRE OLUŞTURULAN GRUPTAKİ ÖĞRENENLERE YÖNELİK BULGULAR	116
Kurumsal ağ kullanımında izlenen yöntem ile öğretim dili bilgi düzeyine göre oluşturulan denek gruplarının öntest – sontest – kalıcılık testi başarı puanları karşılaştırılması	116

BÖLÜM V

ÖZET, SONUÇ ve ÖNERİLER	121
Özet	121
Sonuçlar	124
Öneriler.....	127
KAYNAKLAR	129
EKLER.....	136
EK 1: TDBE Tanıtımı	137
EK 2: TDBE Hedef ve Davranışlar Listesi.....	158
EK 3: TDBE'ye Erişmek İçin Açıklamalı Not	161
EK 4: TDBE Kapsamında Word ve Excel Uygulama Programı İçin Ders Notu	166
EK 5: TDBE Programı Ön Bilgi Toplama Aracı.....	180
EK 6: TDBE Programı İzleme Aracı.....	184
EK 7: Bilgisayar Uygulamalı Başarı Testleri	188
EK 8: TDBE Değerlendirme (Puanlama) Anahtarı	196
EK 9: TDBE Kapsamında Kurumsal Ağ Temelli ve Kurumsal Ağ Destekli Uygulama Katılımcı Görüşü Aracı	197
EK 10: Katılımcı Görüşü Aracı Faktör Yük Değerleri	211
EK 11: TDBE Programı Değerlendirme Çalışmalarından Sorumlu Olan Bilgi İşlem Servisi Görevlisi İçin Yönerge	212
EK 12: Katılımcı Görüşü Aracı Maddelerinin Frekans ve Yüzde Değerleri	214

ÖZET

HİZMET İÇİ EĞİTİMDE KURUMSAL AĞ KULLANIMINDA İZLENEN YÖNTEM VE ÖĞRETİM DİLİ BİLGİSİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİSİ

ONAT BAYIR, Gülin

Doktora Tezi, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Eğitim Teknolojisi Programı
Tez Danışmanı: Yrd. Doç.Dr. Nurettin ŞİMŞEK
Ankara 2005, xvii+224 Sayfa

Araştırma kurumsal ağ kullanılarak gerçekleştirilen hizmet içi eğitimde izlenen öğrenim yöntemi ve öğrencilerin öğretim dili bilgi düzeylerinin başarı ve kalıcılık üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın deneysel işlemleri 2x2x3'lük karışık desen çerçevesinde planlanıp uygulanmıştır. Araştırma Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nda kurumsal ağ üzerinden uygulanan ve anlatım dili İngilizce olan Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi (TDBE) Programına katılan ve yabancı dil ödeneği alan 64 denek (şube personeli) üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada denek grupların eşleştirilmesinde yaş, mezun olduğu okul, Banka'daki hizmet yılı, konu hakkındaki ön bilgi düzeyi dikkate alınmıştır.

Araştırmanın sonucunda TDBE kapsamında uygulanan her iki öğretim yönteminin başarıyı arttırdığı bulunmuştur. Ancak yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla (kurumsal ağ destekli) tamamıyla kurumsal ağ ortamında (kurumsal ağ temelli) öğrenenlerin başarı ve kalıcılık testi başarı puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Öğretim dili bilgi düzeyi "iyi" ve "orta" olan denek gruplarının başarı puanlarında anlamlı bir fark bulunamazken, kalıcılık testi başarı

puanları öğretim dili bilgisi “iyi” olan grup lehine anlamlı bir fark göstermiştir. Öğretim dili bilgi düzeyi “iyi” olan grupta kalıcılık testi başarı puanlarında artış olduğu saptanmış ancak bu durumun tekrarlı ölçümlerden de kaynaklanmış olabileceği belirtilmiştir.

Kurumsal ağ kullanımında izlenen iki ayrı öğretim yönteminin başarı ve kalıcılık testi başarı puanları üzerindeki ortak etkisine bakıldığında ise anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla (kurumsal ağ destekli) tamamıyla kurumsal ağ ortamında (kurumsal ağ temelli) öğrenenlerin başarı ve kalıcılık testi başarı puanları üzerinde farklı bir etki ortaya çıkarmadığını göstermektedir. Kurumsal ağ kullanımında iki farklı öğrenim dili bilgi düzeyinin başarı ve kalıcılık testi başarı puanı üzerindeki ortak etkisine bakıldığında ise .05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu bulgu öğretim dili bilgi düzeyi “iyi” ve “orta” olan denek grupların başarı ve kalıcılık testi başarı puanları üzerinde farklı bir etki ortaya çıkardığını göstermektedir.

Katılımcı görüşleri TDBE öğrenim dilinin Türkçe olması istemi, iş başında öğrenim görme zorluğu, iş yerinde uzaktan eğitim katılımcıları için bir yerin ve bilgisayarın ayrılması istemi (öğrenme merkezi) ile donanım ve alt yapı sorunlarında yoğunlaşmıştır. Ayrıca TDBE sonrası uygulanan yüz yüze eğitim ve ders notu desteği (karma öğrenme) olumlu bulunmuş, ancak tamamıyla kurumsal ağ üzerinden öğrenim gören (ders notu ile desteklenen) grup katılımcıları da öğrenim sırasında karşılaştıkları sorunları çözmede uzman desteğinin gerekliliğini belirtmişlerdir.

ABSTRACT

THE EFFECT OF INTRANET USAGE ON LEARNING AND
THE EFFECT OF THE KNOWLEDGE OF THE LANGUAGE OF INSTRUCTION
ON STUDENTS' SUCCESS IN IN-SERVICE TRAINING

ONAT BAYIR, Gulin

Doctoral Dissertation, Department of Educational Sciences

Program of Educational Technology

Advisor: Asst.Prof.Dr.Nurettin SIMSEK

Ankara 2005, xvii + 224 Pages

The research has been made to determine the effect of learning method that was realized by using intranet in in-service training and the effect of the knowledge of the language of instruction of the students on success and permanence. Experimental processes of the research have been planned and executed upon a 2x2x3 mixed design. The research has been executed on 64 subjects (branch personnel), participating in Technology Aided Computer Training (TACT) Program, applied through organizational network at Central Bank of The Republic of Turkey and application and expression language of which is English, and receiving foreign language allocation. Age, graduated schools, years of service in the Bank, levels of pre-knowledge concerning the matter have been considered in matching the subject groups in the research.

As a conclusion to the research, both learning methods applied within the enclosure of TACT have been found to be increasing the success. However, there could not be found a distinctive difference between the success points of success and permanence test of those, associatively using face-to-face learning and intranet (intranet aided) and those, learning completely in intranet (intranet based). While a significant difference between success point of subject groups with "good" and "intermediate" levels of knowledge of teaching language, success points of permanence test have shown a significant difference in favor of

the group with “good” level of knowledge of teaching language, an increase in success points of permanence test of the group with “good” level of knowledge of teaching language has been detected, however, the possibility of this situation being caused by repeated measurements has been determined, as well.

When the common effect of two separate teaching methods, pursued in utilization of intranet, on success points of success and permanence test is referred to, no significant difference could be found. This finding shows that no different effect emerges on the success points of success and permanence test of those, associatively using face-to-face learning and intranet (intranet aided) and those, learning completely in intranet (intranet based). And when referred to the common effect of two different levels of the knowledge of the language of instruction in usage of intranet on success points of success and permanence test, a significant difference at .05 level has been found. This finding shows that, a different effect emerges on success points of success and permanence test of subject groups with “good” and “intermediate” levels of the knowledge of the language of instruction.

Participants opinions are concentrated on demand for TACT the language of instruction being Turkish, difficulty of learning on the job, request for establishing a separate learning media at work place (learning center) and problems concerning equipment and substructure. Also, face-to-face learning applied after TACT and lecture note support (blended learning) has been found affirmative, however, participants to the group that learn completely through intranet (supported by lecture notes) stated the necessity of specialist support in solving problems, encountered during learning.

ÇİZELGELER LİSTESİ

Sayfa

1. Araştırmanın Deneysel Deseni.....	37
2. Deney gruplarının oluşturuldukları değişkenlere göre dağılımı	40
3. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen deneklerin öntest başarı puanları arasında yapılan t testi sonuçları.....	41
4. Öğretim dili düzeyi “iyi” ve “orta” olan deneklerin öntest başarı puanları arasında yapılan t testi sonuçları.....	41
5. TDBE uygulamasında katılımcıların eğitim yönetim sistemi üzerinden alınan bilgisayar kullanma süresi, bilgisayara erişme sıklığı ve başarı notu verileri.....	44
6. Hedef ve davranış listesine göre katılımcıların konu hakkındaki ön bilgi düzeyi	50
7. Hedef ve davranış listesine göre katılımcıların program sonunda ulaştıkları bilgi düzeyi.....	52
8. 4'lü not ölçeğine göre başarı puanlarını nota çevirme	54
9. 5 katılımcının bilgisayar uygulamalı başarı testinin 3 uzman tarafından değerlendirilmiş başarı notlarının Friedman Testi sonucu.....	56
10. Alt testlerden oluşan testin tümüne ait güvenilirlik hesaplanmasında Anova sonuçları	57
11. Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubun sontest – öntest puanlarının karşılaştırılması.....	65
12. Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubun kalıcılık testi – sontest puanlarının karşılaştırılması	66
13. Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubun kalıcılık testi – öntest puanlarının karşılaştırılması	67
14. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen denek grubun sontest – öntest puanlarının karşılaştırılması	68

15. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen denek grubun kalıcılık testi – sontest puanlarının karşılaştırılması	69
16. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen denek grubun kalıcılık testi – öntest puanlarının karşılaştırılması	70
17. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların sontest puanlarının karşılaştırılması.....	71
18. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların kalıcılık testi başarı puanlarının karşılaştırılması.....	73
19. Deneklerin İngilizce Dilini Kullanma Biçimi, Bilgisayar, İnternet, Kurumsal ağ Sıklığı ve TDBE ile Öğrenirken Yararlandıkları Kaynaklar ve Kaynak Kişilerin Öğrenme Yöntemine Göre Dağılımı	75
20. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların Katılımcı Görüşü Aracının TDBE Materyali Kullanımı bölümündeki görüşlerinin karşılaştırılması	76
21. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların Katılımcı Görüşü Aracının TDBE ile İş Yerinde Uzaktan Öğrenme bölümündeki görüşlerinin karşılaştırılması	79
22. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların Katılımcı Görüşü Aracının TDBE kullanımında donanım ve alt yapı bölümündeki görüşlerinin karşılaştırılması	83
23. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların Katılımcı Görüşü Aracının Yüz yüze öğrenme ve Kurumsal Ağ Üzerinden ders materyali desteği uygulamalarına yönelik görüşlerinin karşılaştırılması	86
24. Öğretim dili düzeyi “iyi” ve “orta” olan denek grupların sontest puanlarının karşılaştırılması	105

25. Öğretim dili düzeyi “iyi” ve “orta” olan denek grupların kalıcılık testi başarı puanlarının karşılaştırılması	106
26. Deneklerin İngilizce Dilini Kullanma Biçimi, Bilgisayar, İnternet, Kurumsal Ağ Kullanma Sıklığı ve TDBE ile Öğrenirken Yararlandıkları Kaynaklar ve Kaynak Kişilerin Öğrenme Yöntemine Göre Dağılımı	108
27. Öğretim dili düzeyi “iyi”olan deneklerle öğretim dili düzeyi “orta” olan denek grupların Katılımcı Görüşü Aracının TDBE Materyali Kullanımı bölümündeki görüşlerinin karşılaştırılması	109
28. Öğretim dili düzeyi “iyi”olan deneklerle öğretim dili düzeyi “orta” olan denek grupların Katılımcı Görüşü Aracının TDBE ile İş Yerinde Uzaktan Öğrenme bölümündeki görüşlerinin karşılaştırılması	111
29. Öğretim dili düzeyi “iyi”olan deneklerle öğretim dili düzeyi “orta” olan denek grupların Katılımcı Görüşü Aracının TDBE kullanımında donanım ve alt yapı bölümündeki görüşlerinin karşılaştırılması	115
30. Öğretim Yöntemi içinde Öğretim Dili Bilgi Düzeyi Gruplarının Öntest, Sontest ve Kalıcılık Testi Başarı Puanları Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri	117
31. Öğretim Dili Bilgi Düzeyi içinde Öğretim Yöntemi Gruplarının Öntest, Sontest ve Kalıcılık Testi Başarı Puanları Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri	117
32. Kurumsal ağ üzerinde izlenen öğretim yöntemine göre tekrarlı ölçümler için iki faktörlü ANOVA Sonuçlar.....	118
33. Kurumsal ağ üzerinde izlenen öğretim yöntemine göre grupların Öntest, Sontest ve Kalıcılık Testi Başarı Puanları Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri.....	118
34. Öğretim dili düzeyine göre tekrarlı ölçümler için iki faktörlü ANOVA sonuçları	119
35. Öğretim dili düzeyine göre grupların Öntest, Sontest ve Kalıcılık Testi Başarı Puanları Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri	119

Onat Bayır, Gülin, Hizmet İçi Eğitimde Kurumsal Ağ Kullanımında İzlenen Yöntem ve Öğretim Dili Bilgisinin Öğrenci Başarısına Etkisi, Doktora Tezi, Danışman: Yrd.Doç.Dr. Nurettin ŞİMŞEK, XVII - 224 s.

Araştırma kurumsal ağ kullanılarak gerçekleştirilen hizmet içi eğitimde izlenen öğrenim yöntemi ve öğrencilerin öğretim dili bilgi düzeylerinin başarı ve kalıcılık üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın deneysel işlemleri 2x2x3'lük karışık desen çerçevesinde planlanıp uygulanmıştır. Araştırma Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nda kurumsal ağ üzerinden uygulanan ve anlatım dili İngilizce olan Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi (TDBE) Programına katılan ve yabancı dil ödeneği alan 64 denek (şube personeli) üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada denek grupların eşleştirilmesinde yaş, mezun olduğu okul, Banka'daki hizmet yılı, konu hakkındaki ön bilgi düzeyi dikkate alınmıştır.

Araştırmanın sonucunda TDBE kapsamında uygulanan her iki öğretim yönteminin başarıyı arttırdığı bulunmuştur. Ancak yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla (kurumsal ağ destekli) tamamiyle kurumsal ağ ortamında (kurumsal ağ temelli) öğrenenlerin başarı ve kalıcılık testi başarı puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Öğretim dili bilgi düzeyi "iyi" ve "orta" olan denek gruplarının başarı puanlarında anlamlı bir fark bulunamazken, kalıcılık testi başarı puanları öğretim dili bilgisi "iyi" olan grup lehine anlamlı bir fark göstermiştir. Öğretim dili bilgi düzeyi "iyi" olan grupta kalıcılık testi başarı puanlarında artış olduğu saptanmış ancak bu durumun tekrarlı ölçümlerden de kaynaklanmış olabileceği belirtilmiştir.

Kurumsal ağ kullanımında izlenen iki ayrı öğretim yönteminin başarı ve kalıcılık testi başarı puanları üzerindeki ortak etkisine bakıldığında ise anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla (kurumsal ağ destekli) tamamiyle kurumsal ağ ortamında (kurumsal ağ temelli) öğrenenlerin

başarı ve kalıcılık testi başarı puanları üzerinde farklı bir etki ortaya çıkarmadığını göstermektedir. Kurumsal ağ kullanımında iki farklı öğrenim dili bilgi düzeyinin başarı ve kalıcılık testi başarı puanı üzerindeki ortak etkisine bakıldığında ise .05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu bulgu öğretim dili bilgi düzeyi “iyi” ve “orta” olan denek grupların başarı ve kalıcılık testi başarı puanları üzerinde farklı bir etki ortaya çıkardığını göstermektedir.

Katılımcı görüşleri TDBE öğrenim dilinin Türkçe olması istemi, iş başında öğrenim görme zorluğu, iş yerinde uzaktan eğitim katılımcıları için bir yerin ve bilgisayarın ayrılması istemi (öğrenme merkezi) ile donanım ve alt yapı sorunlarında yoğunlaşmıştır. Ayrıca TDBE sonrası uygulanan yüz yüze eğitim ve ders notu desteği (karma öğrenme) olumlu bulunmuş, ancak tamamıyla kurumsal ağ üzerinden öğrenim gören (ders notu ile desteklenen) grup katılımcıları da öğrenim sırasında karşılaştıkları sorunları çözmede uzman desteğinin gerekliliğini belirtmişlerdir.

Onat Bayır, Gulin, The Effect Of Intranet Usage On Learning And The Effect Of The Knowledge Of The Language Of Instruction On Students' Success In In-Service Training, Doctoral Dissertation, Advisor: Asst.Prof.Dr.Nurettin SIMSEK, XVII - 224 p.

The research has been made to determine the effect of learning method that was realized by using intranet in in-service training and the effect of the knowledge of the language of instruction of the students on success and permanence. Experimental processes of the research have been planned and executed upon a 2x2x3 mixed design. The research has been executed on 64 subjects (branch personnel), participating in Technology Aided Computer Training (TACT) Program, applied through organizational network at Central Bank of The Republic of Turkey and application and expression language of which is English, and receiving foreign language allocation. Age, graduated schools, years of service in the Bank, levels of pre-knowledge concerning the matter have been considered in matching the subject groups in the research.

As a conclusion to the research, both learning methods applied within the enclosure of TACT have been found to be increasing the success. However, there could not be found a distinctive difference between the success points of success and permanence test of those, associatively using face-to-face learning and intranet (intranet aided) and those, learning completely in intranet (intranet based). While a significant difference between success point of subject groups with “good” and “intermediate” levels of knowledge of teaching language, success points of permanence test have shown a significant difference in favor of the group with “good” level of knowledge of teaching language, an increase in success points of permanence test of the group with “good” level of knowledge of teaching language has been detected, however, the possibility of this

situation being caused by repeated measurements has been determined, as well.

When the common effect of two separate teaching methods, pursued in utilization of intranet, on success points of success and permanence test is referred to, no significant difference could be found. This finding shows that no different effect emerges on the success points of success and permanence test of those, associatively using face-to-face learning and intranet (intranet aided) and those, learning completely in intranet (intranet based). And when referred to the common effect of two different levels of the knowledge of the language of instruction in usage of intranet on success points of success and permanence test, a significant difference at .05 level has been found. This finding shows that, a different effect emerges on success points of success and permanence test of subject groups with “good” and “intermediate” levels of the knowledge of the language of instruction.

Participants opinions are concentrated on demand for TACT the language of instruction being Turkish, difficulty of learning on the job, request for establishing a separate learning media at work place (learning center) and problems concerning equipment and substructure. Also, face-to-face learning applied after TACT and lecture note support (blended learning) has been found affirmative, however, participants to the group that learn completely through intranet (supported by lecture notes) stated the necessity of specialist support in solving problems, encountered during learning.

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde, araştırmanın problemi, amacı, önemi, sınırlılıkları, raporda yer alan kavramların tanımları ile kısaltmalar verilmektedir.

Problem

Bilimsel ve teknolojik gelişmeler eğitim sistemini her dönem etkilemiştir. Ancak içinde bulunduğumuz çağda hızla gelişmekte olan bilişim ve iletişim teknolojileri ise eğitim sistemini etkilemenin ötesinde sistemde sürekli yenileşme gereksinimi gündeme getirmektedir. Bu durum yeni öğretim modellerinin gelişmesine neden olmakta ya da var olan öğretim modelleri teknolojinin işe koşulması ile daha etkin kullanılabilir hale gelmektedir.

Eğitimde teknoloji tarihini bir seri aşamalar ya da devrimler olarak gören Ashby bu süreci beş aşamada incelemiştir. Birinci devrim öğrenciyi aileden organize okul ortamına geçirmiştir, ikincisi yazılı dili temel öğretim ortamı olarak kullanma biçiminde meydana gelmiştir. Üçüncü devrim matbaa makinalarının icadıyla olmuştur. Dördüncü devrim elektronik alanında oldukça modern gelişmelerle başlamıştır. Bu aşamaların her biri kendisiyle ilgili bir önceki dönemle de ilişkilidir. Ashby beşinci devrimi ise en az üç alandaki gelişmeye dayandırmıştır. Bunlar, iletişim teknolojisindeki gelişme ve yaygınlaşma, bilgisayar teknolojisindeki gelişme ve performans teknolojisi olarak bilinen eğitimin bilimsel esaslarındaki yeniliktir. Ayrıca

Ashby 1967’de beşinci devrimi tanımlarken “bu devrim gündemdedir” ifadesini de kullanmıştır (Akt. Eisele ve Eisele,1994).

O yıllarda gündemde olan devrimi yarım asır geçmeden günümüz toplumunun yaşamaya başladığı söylenebilir. Günümüz iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler toplumsal yaşamın tüm alanlarında devrimsel nitelikli değişmelere neden olmakta, bu durum eğitim sistemlerini de çok yakından ilgilendirmekte ve bu sistemleri de gerekli dönüşümlere zorlamaktadır. Eğitimde yeni teknoloji (günümüz iletişim teknolojileri) kullanımının en önemli gerekçeleri belki de güncel eğitim sorunları ile, yeni teknolojilerin bu sorunlara çözüm getirme yönündeki potansiyeli arasındaki yalınlıktadır (Alkan,1995).

Çağımızda hızla gelişmekte olan iletişim teknolojileri, eğitim sisteminin yapısını ve eğitim ortamlarında uygulanan öğrenme-öğretme durumlarını da etkilemektedir. Bu etkilemeler sonucu okullar ve eğitimde önemli değişiklikler olmakta, bu değişiklikler yeni öğrenme kuramları ve öğrenme teknolojileri yaratmaktadır (Teker, 1993). İletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler eğitimin yapısını ve biçimini etkilemekte, eğitimcileri yeni eğitim programları ve öğrenme-öğretme modelleri geliştirmeye zorlamaktadır. İlk uygulaması 1728 yıllarında posta ile yapılan uzaktan eğitimin tarihsel gelişimine bakıldığında, uygulamada büyük değişmeler ve gelişmeler olduğu görülmektedir. Bunun temelinde kuramsal alandaki gelişmeler ve işe koşulan teknolojilerin çeşitlenmesi bulunmaktadır (Teker, 2002). Uzaktan Eğitim günümüzde gelişen iletişim teknolojileri ile niteliği daha çok arttırılmış olarak, telekonferans, videokonferans, internet aracılığı ile yapılmaktadır. Ayrıca internet ve çoklu ortam

teknolojileri ile son yıllarda, öğrenme herhangi bir yerde herhangi bir zamanda gerçekleşebilir hale gelmiştir. Özellikle bilgi teknolojilerindeki yeni olanaklarla, bilgisayar destekli eğitim, basit uygulamalardan öğrenci kontrollü karmaşık benzetim ve sanal eğitim ortamlarına doğru gelişmektedir.

Kuramsal ve teknolojik gelişmelerin en çok etkilediği bir alan olan Eğitim Teknolojisi disiplininin çalışma alanlarının öncelikli olarak bilgisayar destekli öğrenme, ortam yönetimi, bilişim teknolojileri ve açık öğretim üzerine yoğunlaştığı, alan uzmanlarının görüşleri alınarak bir araştırma ile saptanmıştır (Şimşek,2005).

Öğrenme sürecindeki öğrenciye, kontrollü ve görsel olarak zengin bir ortam sağlaması nedeniyle çoklu ortam, öğrenme açısından diğer eğitim ortamlarına göre daha etkili görülmektedir. Bu alanda yapılmış birçok araştırmaya göre, görsel açıdan zengin eğitim ortamında öğrencilerin daha kolay güdülendikleri ve içeriği daha iyi anladıkları ortaya çıkmıştır. Yazı, hareketli görüntü, ses, grafik ve videonun kullanıldığı, uzaktan eğitim ve teknoloji entegrasyonunun ulaştığı en önemli aşamalardan biri olan web temelli ders materyalleri oldukça zengin bir öğretim ortamı sağlamaktadır. Kendi kendine çalışabilen ve diğer materyallere göre görsel açıdan daha zengin, öğrenciyi motive eden ve ilgisini çekerek öğrenme sürecine farklı yaklaşan web temelli ders materyalleri ile etkin bir öğrenme sağlanabilir. Bu biçimde yapılan uzaktan eğitim uygulamaları ile birbirlerinden kilometrelerce uzakta ve farklı ortamlarda olan öğretmen ve öğrenciler, kendi aralarında etkili iletişim kurabilmekte ve birbirlerini görüp duyabilme olanaklarını elde etmektedirler (İşman, 1998).

Uzaktan eğitimin en önemli avantajları, zamandan tasarruf, mekandan tasarruf ve

tam zamanında ve tam ihtiyaç duyulduğunda eğitim olanağı sağlamasıdır. Bu özellik ve avantajlarından dolayı uzaktan eğitim, hizmet içi eğitimde de çalışanların birbirlerinden ve organizasyonun diğer bölüm ve/veya birimlerinden fiziksel uzaklıklarla ayrıldığı durumlarda etkin bir şekilde kullanılabilir. Bu tür organizasyonlarda, eğitimin sunulduğu mekana gerçekleşen seyahat ve konaklama masrafları ve bu esnada oluşan geçici iş gücü kaybından sağlanan tasarruf, uzaktan eğitim stratejilerine geçiş kararında en belirgin avantajları oluşturmaktadır. Yapılan araştırmalar sonucunda web temelli öğretim uygulamalarında, geleneksel sınıf eğitimine kıyasla, %25 ila %75 arasında değişen maddi tasarrufların sağlandığı ortaya çıkmıştır (Steed, 1999). Ayrıca, web temelli öğretimi de kapsayan, bilgisayar destekli tüm uzaktan eğitim stratejilerinin, kullanıcılara, geleneksel sınıf eğitimlerine göre, %40-60 arasında zaman tasarrufu sağladığı bildirilmektedir (Hall, 1997).

Aslında öğrenme modeli doğasını değiştirmektedir. Öğrenme ya da bilgiye ulaşma günümüzde bilgi, öğrenme, teknoloji üçgeninde gerçekleşmektedir. Öğrenciden kendi çabaları ile bilgiye ulaşması beklenmektedir. Bilgi bir mekanın (eğitim merkezi, okul) içinde de yer alabilir, dışında da. Öğrenci, teknolojik ve sosyal çevre ile her an ilişkide olarak, bilgiye ulaşmanın yollarını öğrenmelidir. Bilgi kanalları sürekli değiştiği için günümüz öğrencisi her an her değişikliğe hazır durumda bulunmalıdır (Atıcı, 2000). Bu durumun kurumların hizmet içi eğitimlerinin amaçları ile birebir örtüştüğü söylenebilir. Kurumlar için internet ya da kurumsal ağ temelli öğretimin başlıca faydaları genel olarak şöyle sıralanabilir (Kaya, 2002):

- ◆ Eğitim materyalinin tasarımıdaki seçiciliğin artması,
- ◆ Eğitim materyalinin görsel açıdan zenginleşmesi,

- ◆ Eğitim materyalinin güncelleşmesinin kolaylaşması,
- ◆ Zengin bir eğitim ortamı sunması,
- ◆ Eğitim programlarında standart sağlaması,
- ◆ Eğitimde niteliği arttırması,
- ◆ Fırsat eşitsizliğini en aza indirmesi,
- ◆ Kitle eğitimi kolaylaştırması,
- ◆ Eğitimi bir taraftan kiteselleştirebilirken, diğer taraftan bireyselleştirebilmesi,
- ◆ İşbaşı eğitimin gerçekleşmesi,
- ◆ Bireysel öğrenmeyi sağlaması,
- ◆ Bağımsız öğrenme sağlaması,
- ◆ Bireye öğrenme sorumluluğu kazandırması,
- ◆ Bireye ilk kaynaktan bilgi sağlaması,
- ◆ Uzmanlardan daha fazla kişinin yararlanmasını sağlaması,
- ◆ Başarının aynı koşullarda belirlenmesinin sağlanması,
- ◆ Belli bir zamanda ve belli bir kapalı alanda bulunma zorunluluğunu ortadan kaldırması,
- ◆ Azalan iş gücü kaybı ve azalan ulaşım maliyetleri,
- ◆ Azalan eğitim maliyetleri,
- ◆ Azalan eğitim süreleri.

Ancak internet ve kurumsal ağ temelli öğretimin hizmet içi eğitimdeki yararlılıkları ele alınırken, genelde azalan eğitim maliyetleri ve süresi üzerinde durulmakta, araştırmalar bu konular üzerinde yoğunlaşmaktadır. Oysa uzaktan öğrenmede öğrenci merkeze yerleştirilmekte ve klasik sınıf eğitimiyle bilgisayar temelli eğitimin faydalı yanları birleşmektedir. Bu açıdan uzaktan eğitimin faydalı özelliklerini daha ayrıntıda şöyle özetleyebiliriz (Yeoh, 2001):

- ◆ Birey öğrenme kapasitesine göre konuyu istediği derinlikte öğrenebilir.
- ◆ Bireyin kendi hızında, iş süreçlerini ve üretimi aksatmadan kısa zamanda eğitim almasını sağlar.
- ◆ İstenilen yer ve zamanda birey tarafından eğitimin alınmasına olanak verir.

- ◆ Birey bir seferde ne kadar çalışmak istediğine karar verebilir, dinlenme aralarını belirleyebilir ve önceden öğrendiklerini gözden geçirebilir.
- ◆ Eğitim masraflarında önemli yer tutan yol masraflarını ve diğer harcamaları önemli derecede azaltır.
- ◆ Bireyin belli bir zaman diliminde ihtiyaç duyduğu bilgiye anında erişmesine olanak verir.
- ◆ Edinilen bilgilerin hızlı bir şekilde hayata geçirilmesine yardımcı olur.
- ◆ Teori, araştırma ve vaka analizleri ile yaşantı arasında ilişki kurulmasını sağlar ve edinilen bilgilerin hızlı bir biçimde uygulanmasına olanak verir.
- ◆ Sunduğu seçenekler yardımıyla bireye özgü öğrenme olanağı sağlayarak öğrenme kalitesini artırır.
- ◆ Etkileşimli bir ortam sayesinde eğitime katılanlar arasındaki iletişimi artırarak bilgi ve birikimlerin paylaşılmasına olanak verir.
- ◆ Klasik sınıf eğitimine göre daha az rahatsız edici bir ortam sunar.
- ◆ Eğitim materyalinin uygunluğu ve doğruluğunun sürekli olarak gözden geçirilip gerekli değişikliklerin yapılmasına olanak sağlar.
- ◆ Web üzerindeki zengin işitsel ve görsel tasarımlar yoluyla eğitimi çekici duruma getirir ve öğrenmeyi artırır.
- ◆ Bilgi ve birikimlerin hızlı bir biçimde elde edilmesi ile çalışanların hızlı değişen iş dünyasına uyumunu artırır.

Kurumlarda yaygın olarak kullanılan internet ve kurumsal ağların hizmet içi eğitimde de etkin olarak işe koşulması için hizmet içi eğitimde yetişkin eğitimi göz önünde bulundurularak kurumsal ağ temelli öğretimin etkililiğinin saptanması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Lindeman yetişkin öğrenenlere ilişkin olarak sonraki araştırmalarla da desteklenmiş olan ve modern yetişkin eğitimi kuramının temel taşlarını kuran çeşitli anahtar varsayımları tanımlamaktadır (Knowles, 1996):

1. Yetişkinler, öğrenmenin tatmin edeceği gereksinme ve ilgileri yaşıyorlarken öğrenmeye motive olurlar; bu nedenle, bunlar yetişkin öğrenme etkinliklerini düzenleme için uygun başlangıç noktalarıdır.
2. Yetişkinlerin öğrenmeye yönelimi yaşam-merkezlidir; bu nedenle, yetişkin öğrenmesini örgütlemenin uygun birimleri yaşam durumlarıdır, konular değil.
3. Yaşantı, yetişkinlerin öğrenmesi için en zengin kaynaktır; bu nedenle

yetişkin eğitimi metodolojisinin özünde yaşantı çözümlemesi vardır.

4. Yetişkinler, derin bir öz-yönetimli olma gereksinimine sahiptir; bu nedenle, öğretmenin rolü onlarla karşılıklı bir araştırma sürecine katılmaktır, bilgisini onlara aktarmak ve sonra onların o bilgiye uyumlarını değerlendirmek değil.
5. İnsanlar arasında bireysel farklılıklar yaşla artar; bu nedenle, yetişkin eğitiminde biçim, zaman, yer ve öğrenme hızındaki farklılıklar için en uygun düzenlemelerin yapılması gerekir.

Oysa hizmet içi eğitimlerde İnsan Kaynakları ve Eğitim bölümlerinin genellikle bilgi boşluklarını kişisel bazda belirleyip uygun eğitim programları geliştirip sunmak yerine, tüm kurum çalışanlarının birlikte yararlanabileceği eğitim programları geliştirip herkesin bunlardan yararlanmalarını sağladıkları gözlemlenmektedir. Bu durumun o konuda bilgiye gereksinimi olmayanların ya da o konuda yeterince bilgisi olanların da aynı eğitim programlarını tekrar tekrar almaları gibi tamamen işlevsellik ve verimlilikten uzak bir sonuç doğurduğu söylenebilir. Ayrıca bu tür eğitim programları için bir de seyahat masrafları eklendiğinde artan maliyetin göz ardı edilemeyecek miktarlara ulaştığı gözlenebilir.

Günümüzde ise internet, kurumsal ağ ve web temelli etkileşimli öğrenme ortamları incelediğinde, bu ortamların, bireylerin yaratıcılıklarının araştırılmasına yönelik öğrendiklerini, kendi seçtikleri senaryoları üreterek uyguladıkları tasarım atölyeleri olduğunu söylemek mümkündür. Bu ortamlarda öğrenciler bilgileri biriktirdikçe ve bunları nasıl kullanacaklarını ve arttırabileceklerini öğrendikçe uzmanlaşmaktadırlar. Öğrenme öğrenci güdümlü olmaktadır. Hızı, gündemi ve kurs şemasını öğrenci ayarlamaktadır. Teknoloji motive ediciliği sağlamaktadır. Ödül ise, öğrencinin, ilgi, gayret, kendini verme seviyesi ile sınırlı olan bir işi bitirme ya da çözme uğraşısına dönüşmektedir. Başarı, kişinin değişmez bir programı nasıl yerine

getirdiğiyle sınırlı birşey olmamaktadır. Başarısızlık "yanlış" yanıt ya da kişinin yeterliliğinin belirtildiği rakamlar olmamakta, aslında "yanlış" yanıt diye bir kavramdan hiç söz edilmemekte, "yeterli olan" ya da "yeterli olmayan" kavramları öne çıkarılmaktadır. Bu durum yaşantı odaklıdır. Sonuçta, yaşantıda da, karşılaşılan olaylarda da bu kriterler kullanılır (Laszlo, 1995). Ayrıca etkileşimli öğrenme ortamlarının yeni teknolojilerle işe koşulması uzaktan eğitim için çok gerekli olan etkileşimli unsurları uygulamaya koyabilme olanağı yaratmaktadır (Verduin, 1994). Yeni teknolojilerle etkileşimli uzaktan eğitimin uygulanması, Lindeman'ın modern yetişkin eğitimi kuramının temellerinin etkin bir biçimde yaşama geçirilmesini ve dolayısıyla hizmet içi eğitimin etkililiğinin artmasını sağlayabilir.

Günümüzde internet, kurumsal ağ ve web teknolojilerini kurumlarının işlerine yönelik kullanan işyerleri aynı alt yapıyı hizmet içi eğitimin verimliliğini yükseltmek, maliyetlerini azaltmak yönünde de kullanabileceklerini görüp uygulamaya başlamışlardır. Ayrıca teknolojik gelişim sonucu, bilgi ve verinin dolaşımının, insanın dolaşımından çok daha kolay, hızlı ve az maliyetli olduğu kolaylıkla söylenebilir. Ancak kurum çalışanlarının ve yöneticilerinin internet/kurumsal ağ temelli öğrenmeye hazır olma durumlarının belirlenmesi ve bu konuda bilgilendirilmesi önemlidir (Onat Bayır, 2000). Ayrıca kurum kültürü, kurumun büyüklüğü, öğrencinin (kurum çalışanı) karakteristiği, öğrencinin sayısı, kurumun şube yaygınlığı, kurumun eğitim merkezi sayısı, öğrenenin yapısı, eğitim konusunun uygunluğu gibi konuların teknoloji temelli uzaktan eğitime geçilmeden önce irdelenmesi gerekmektedir (Powell, 2000). Diğer yandan kurum kültürünü ve çalışanını irdemiş ve teknik alt yapıları gelişmiş olan kurumlar dahi internet / kurumsal ağ temelli öğretimi uygulamak istediklerinde, az

sayıda olan ders materyalleri arasından (Akpınar, 1999, Şimşek, 1995) yetişkin eğitimi için kurumlara özgü ders materyalleri bulmakta sorun yaşamaktadırlar. Bu materyallerin konu anlatım dili genellikle İngilizce olmakta ve Türkçeye çevrilmesi maliyeti epey arttırmaktadır. Ancak kurumlarında yabancı dil bilen personele yönelik internet ve kurumsal ağ temelli dili İngilizce olan eğitim programları uygulamaları gün geçtikçe yaygınlaşmaktadır. Örneğin konu anlatım dili İngilizce olan web tabanlı finansal piyasalarla ilgili ders materyalleri başta Sermaye Piyasası olmak üzere birçok finansal kurum ve kuruluşlarda denenmiştir. Türkiye Bankalar Birliği Intuition Publishing Firmasının web temelli finansal piyasalarla ilgili ürünlerinden üç modülü deneme bazında Türkiye Bankalar Birliği Web Sitesi üzerinden kullanıma açmış ve bunların kullanım düzeyini bir araştırma ile belirlemiştir. Kurumların önemli bir eğitim gereksinimi de her geçen gün iş yerinde yaygınlaşan bilgisayarların personel tarafından etkin bir biçimde kullanımını sağlayacak bilgisayar okuryazarlığı eğitim programlarının düzenlenmesidir. Günümüzde kurum çalışanlarının gelişiminin sağlanmasında teknoloji eğitimi önemli bir yer tutmaktadır (Shibley, 2001). Bilgisayar okuryazarlığı konu kapsamında, kendi kendine öğrenme yöntemiyle hazırlanmış ders yazılımları, kurum intraneti üzerinden katılımcıya ulaştırılabilir. Ayrıca bu ders materyallerini kullanan personelin izlenmesini sağlayan eğitim yönetim yazılımları ile personelin bilgisayar ortamındaki çalışmaları takip edilebilir. Kurumların Eğitim Birimleri aracılığıyla kurumsal ağ temelli öğretim raporları alınabilir. İnternet / kurumsal ağ alt yapısını kendi hizmet alanları için kurmuş olan kurumların hizmet içi eğitimde de kurumsal ağ temelli öğretimden yararlanmaları bir yandan bu alanda geliştirilmesi gereken ders materyallerine bağlı olduğu kadar diğer yandan da

bilimsel olarak kurumsal ağ temelli öğretimin etkililiğinin saptanması çalışmalarına da gereksinim duyulabileceğini ortaya çıkarmaktadır.

Bu araştırmada, tüm bu nedenler göz önünde bulundurularak, hizmet içi eğitimde kurumsal ağ temelli ve kurumsal ağ destekli olarak izlenen yöntem ve öğrenim dili bilgisinin öğrenci başarısı, öğrenci başarısının kalıcılığı ve öğrenci görüşlerine etkisi belirlenmeye çalışılmıştır.

Amaç

Bu araştırmanın genel amacı, kurumsal ağ kullanılarak gerçekleştirilen hizmet içi eğitimde ağ kullanımında izlenen yöntem ve öğrencilerin öğretim dili (İngilizce) bilgi düzeylerinin başarı üzerindeki etkisini belirlemektir. Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubunun;
 - a.Sontest-öntest puanları
 - b.Kalıcılık testi-sontest puanları
 - c.Kalıcılık testi-öntest puanları arasında fark var mıdır?
2. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen denek grubunun;
 - a.Sontest-öntest puanları
 - b.Kalıcılık testi-sontest puanları
 - c.Kalıcılık testi-öntest puanları arasında fark var mıdır?
3. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek gruplarının;
 - a.Başarı,
 - b.Kalıcı başarı ve
 - c.Hizmet içi eğitimde kurumsal ağ kullanımına ilişkin görüşleri arasında fark var mıdır?
4. Öğretim dili bilgi düzeyi “orta” ve “iyi” olan denek gruplarının;
 - a.Başarı,
 - b.Kalıcı başarı ve

c. Hizmet içi eğitimde kurumsal ağ kullanımına ilişkin görüşleri arasında fark var mıdır?

5. Kurumsal ağ kullanımında izlenen yöntem ile öğretim dili düzeyinin;

a.Başarı ve

b.Kalıcı başarı üzerinde ortak etkisi var mıdır?

Önem

Gelişmekte olan iletişim ve öğrenme teknolojileri uzaktan öğrenme için önemli bir öğrenme ortamı olarak nitelendirilmektedir. Bu yeni ortamla uygulanan uzaktan öğrenmede teknoloji temelli, teknoloji destekli, karma öğrenme (blended) vb. yöntemlerin etkililiğinin araştırılması bir gereklilik olarak önem kazanmaktadır. Ayrıca bu teknolojilerle yaşam boyu ve kendi kendine öğrenmeye etkili bir boyut kazandırdığı belirtilen uzaktan öğrenme, yetişkin eğitimi karakteristiğine uygun olarak görülmekte ve hizmet içi eğitimde de hızla yerini almaktadır. Geleneksel sınıf eğitimi ile uzaktan eğitim karşılaştırılmalarının dışında ayrıca, uzaktan öğrenme, teknoloji ve hizmet içi eğitim birlikte ele alınarak uygulanabilecek öğrenme yöntemleri açısından araştırmaların yapılması hizmet içi eğitimde hızla yaygınlaşmakta olan uzaktan öğrenmenin bilimsel temellere dayalı olarak uygulanmasına olanak sağlayabilecektir.

Bu araştırma, hizmet içi eğitimde kurumsal ağ kullanımında izlenen yöntem ve öğretim dili bilgisinin, öğrenci başarısına etkisini saptayarak bu alandaki yapılacak araştırma ve uygulamalara bir temel oluşturması açısından önemlidir. Ayrıca katılımcıların, kurumsal ağ temelli ve destekli uygulama, ders materyali kullanımı, iş yerinde uzaktan öğrenme ve donanım ile alt yapıya ilişkin görüşleri de alınmıştır. Katılımcı görüşlerinin de bu alanda yapılacak araştırma ve uygulamalara

dayanak ve katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Varsayımlar

Bu araştırma uygulanan öntest ve kalıcılık testi arasındaki süreçte kontrol altına alınamayan değişkenlerin denek gruplarını aynı biçimde etkilediği varsayımına dayalı olarak planlanmış ve uygulanmıştır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma aşağıda belirtilen sınırlılıklar içinde yürütülmüştür.

Araştırmada

1. Veri kaynakları Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Bilgisayar Eğitimi katılımcıları arasından seçilen toplam 64 denek ile,
2. Verilen eğitimin içeriği Word ve Excel Modülleri ile
3. Öğretim dili bilgisi “iyi” ve “orta” düzey ile

sınırlıdır.

Tanımlar

Kurumsal ağ (intranet): İnternet yapısı örnek alınarak geliştirilmiş kurumsal bilgi ağıdır. İnternette yer alan bütün servisler intranet içinde de kullanılabilir.

Katılımcı: Araştırmanın gerçekleştirildiği yetişkin denek grup.

Kısaltmalar

TCMB. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

TDBE. Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi

KAT. Kurumsal ağ temelli öğrenme - tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenme. Bu kısaltma çizelgelerde ve çizelge değerlerini vermede kullanılmıştır.

KAD. Kurumsal ağ destekli öğrenme - yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenme. Bu kısaltma çizelgelerde ve çizelge değerlerini vermede kullanılmıştır.

KAT(“iyi”). Kurumsal ağ temelli öğrenen denek grupta öğretim dili düzeyi “iyi” olan grup. Bu kısaltma çizelgelerde ve çizelge değerlerini vermede kullanılmıştır.

KAD(“orta”). Kurumsal ağ destekli öğrenen denek grupta öğretim dili düzeyi “orta” olan grup. Bu kısaltma çizelgelerde ve çizelge değerlerini vermede kullanılmıştır.

ÖDD(“iyi”). Öğretim dili düzeyi “iyi” olan grup. Bu kısaltma çizelgelerde ve çizelge değerlerini vermede kullanılmıştır.

ÖDD(“orta”). Öğretim dili düzeyi “orta” olan grup. Bu kısaltma çizelgelerde ve çizelge değerlerini vermede kullanılmıştır.

BÖLÜM II

HİZMET İÇİ EĞİTİM VE UZAKTAN ÖĞRENME

Hizmet İçi Eğitimde Uzaktan Öğrenme, Araştırmalar ve Uygulamalar

Hannafin ve Hannafin (1995), kurumların hizmet içi eğitim sürecinde; daha kolay ulaşılabilir, daha az süre harcayanan ve eğitim maliyetlerini azaltan bir alternatif aramaları sonucunda, hızla değişen eğitim ihtiyaçlarını yansıtır biçimde uzaktan öğrenmeye yönelmeye başladıklarını belirtmektedir (Akt. Goldstein, Ford, 2001). Goodyear (1995), uzaktan öğrenmeyi öğrenci ve öğretmen ya da yardımcı uzman arasında; televizyon, telefon, bilgisayar ya da radyo yoluyla bütün toplumlar arası iletişimin yapılabildiği fiziksel bir paravan olarak nitelendirmekte ve eğitimin önemli bölümünün önceden hazırlanmış öğrenim kaynakları veya ders gereçleriyle sağlanmakta olduğunu söylemektedir. Ayrıca uzaktan öğrenmenin başarısının sınıflar, iş arkadaşları ve öğretmenler arasındaki üst düzey etkileşimin bir fonksiyonu olduğu yorumunu yapmaktadır. İş arkadaşı desteği veya öğretmen yardımının öğrenci için anında telefon ya da küçük bir gecikmeyle fax ya da e-posta ile mümkün olabildiğini belirtmektedir (Akt. Goldstein, Ford, 2001).

Ashe ve Buell (1998), uzaktan öğrenmenin yoğun yaşamlar süren insanların özel eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında bir yöntem olarak artan şekilde popüler hale geldiğini belirtmektedir (Akt. Goldstein, Ford, 2001). Keagan (1993) uzaktan öğrenme teknolojisinin, fiziksel sınıfın hemen hemen tüm özelliklerinin gerçek sınıflarda olduğu gibi yeniden yaratılabileceği bir noktaya geldiğini söylemektedir

(Akt. Goldstein, Ford, 2001). Ancak Threlkel ve Brzoska uzaktan öğrenmenin verimliliği üzerine yapılan araştırmaları çok fazla bulmamaktadır. Temel problemi sonuçları herhangi bir deneme haline getiren küçük örneklem büyüklüklerinin kullanımı ve de daha kontrollü deneyler ya da sanal deney (quasi-experimental) desenlerinden çok, örnek olay çalışmalarına olan eğilim olarak görmektedir. Araştırmaların genellikle uzaktan eğitim ve geleneksel eğitim arasında belirgin başarı farklılıkları göstermediği, ancak yetişkin öğrencilerin genç öğrencilerden daha başarılı olduklarının görüldüğünü belirtmektedir (Akt. Goldstein, Ford, 2001). Bu durum Knowles'ın (1996) yetişkin öğrenenleri; kendi kendini yöneten, problem odaklı ve yaşam tecrübelerinde bilgiyi kullanmaktan hoşlananlar olarak tanımlayan, yetişkin öğrenci profiliyle tutarlılık göstermektedir.

Uzaktan öğrenmede tutum ve memnuniyet, performans sonuçlarından daha fazla değişkenlik göstermektedir. Zhang ve Fulford (1994), daha üst düzeyde etkileşimin daha pozitif tavırlarla ve daha fazla memnuniyetle ilişkili olduğunu belirtmiştir. Geribildirim hala kilit unsur olarak görülmektedir. Ayrıca öğrencinin katılımını teşvik edici eğitimci davranışları, geleneksel bir sınıfta olduğu gibi öğrenci memnuniyetini ve performansını arttırmaktadır (Akt. Goldstein, Ford, 2001).

Teknoloji güvenilirliği de, davranış ve öğrenme sonuçlarını etkileyen önemli bir faktör olarak işin içine girmektedir. Problemler; ekipman sorunları ve hazır erişilebilir teknik destek eksikliğine bağlı olarak ders zaman kayıpları üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bazı sınıflar her hafta problem yaşadıklarını bildirmektedirler. Teknoloji kalitesi ise ayrıca önemlidir. Yavaş erişimler görsel ve sessel açıdan

kesintilere neden olan zaman kaybı sorunlarına neden olmaktadır (Schrum, 2000).

Bir uzaktan öğrenme uygulanmasında Schrum (2000) tasarımcıların göz önünde bulundurması gereken üç önemli sorunu belirtmektedir; Bunlar, dersin geliştirilmesi ve yayımlanması için artırılmış zaman (geleneksel bir ders için gerekenin iki veya üç katı kadar olduğunu tahmin etmektedirler.), online bir topluluk yaratmak ve öğrencilerin bağımsız öğrenciler olmalarını cesaretlendirmedi.

Hizmet içi eğitimde uzaktan öğrenme sistemlerinin kurulmasında bazı güçlüklerle karşılaşılabilir. Uzaktan öğrenme süreci bir yenilenme sürecidir ve hizmet içi eğitim sistemindeki bu değişime örgütsel bir direnç gösterilebilir. Kurumun ortak bir vizyonunun olmaması, bu vizyonun paylaşılamaması, stratejik plan eksikliği, uygulamadaki yanlışlıklar, teknolojik değişime uyumdaki yavaşlık vb. güçlükler yetişkin eğitiminde ve uzaktan öğrenme sisteminin yayılmasında sorunlar olarak görülmektedir (Aşkar, 2003).

Kurumda uzaktan öğrenme uygulamalarını başlatmak için bir yol, geleneksel sınıf ortamında kullanışlılık ve geçerlilikleri ispatlanmış bir eğitim programının alınmasından oluşabilir. Bu, küçük bir proje yaratmak, belirli bir içeriği belirlemek veya aktiviteleri sentezlemekle olabilir (Schrum, 2000) .

Değerlendirme unsuru devamlı ve sürekli olmalıdır, her şeyi tek bir ara sınavına yüklemek, final kağıdında herkesin dezavantajlı durumda olmasına yol açabilir. Öğretmenin her öğrencinin çalışmasıyla ilgili olması ve pek çok eğitimsel aktivite boyunca tek bir başarı yolunun olması önemlidir. Bunlara ek olarak görsel ipuçları olmadan bir öğrencinin kafasının karışmasının ya da konuyu yanlış

anlamasının veya öğrencinin neye ihtiyaç duyduğunun farkına varılamaz. Geribildirim halkası ayrıca yararlı olabilir, öğrencilere dönem içerisinde dersin işleyişi hakkında isimsiz anketler dolduracakları belirli zamanların ayrılması akıllıca olabilir (Schrum, 2000).

Uzaktan öğrenmede grup büyüklüğü iletişim örneklerini etkilediği gibi ayrıca öğretmenlerin yaşamlarını da etkileyebilir. Online dersleri öğretmek önemli bir zaman gerektirir (e-postaları yanıtlamak, verileri yönetmek ve atamalar için cevap vermek gibi). Öğrenciler haftanın yedi günü yirmi dört saat ulaşan mesajlara anlık yanıt beklerler. 15- 20 bireyin iletişim için idare edilebilir rakam olduğu düşünülse de bazı kurumlar belli bir anda online derslerin daha fazla sayıda öğrenciye verilebileceğine inanmaktadırlar. Öğretmen yardım için ayrıca yardımcı öğretmen isteyebilir veya belki de bu tür derslerde takımla öğrenme mümkün olabilir (Schrum, 2000).

Gibbs (1998), bunlara ek olarak uzaktan öğrenmede öğrencilere önceden sahip olmaları gereken bazı ön yeterlilikler olduğunun söylenmesi gerektiğini belirtmektedir. Bilgisayar tecrübesi olmayan bireylerin, temel bilgisayar işlemlerini tamamlamak için önemli ölçüde zaman harcayacaklarından online dersleri öğrenme olasılıkları daha az olabilecektir (Akt. Schrum, 2000).

Uzaktan öğrenmede öğretmen ve her öğrenci birey, iletişimin nasıl olacağına dair kendi tercihlerini belirleme imkanına sahiptirler. Elektronik posta bazen iletişimi desteklemektedir ama öğretmen e-posta kullanımını Laurillard'ın önerilerini ele alarak geliştirebilir. Laurillard (1993), elektronik bir ortamda öğrencilerle etkileşimi destekleyici dört yol belirtmektedir. Bunlar, birbirlerinin kavramlarını anlamak için

ortak bir dil ihtiyacı; uyulabilir bir bakış açısına adapte olma, öğrencilerin anlamalarını ortaya çıkaracak gerçek aktiviteler ve öğrencilerin çalışmaları üzerine düşünmedir (Akt. Schrum, 2000).

Ayrıca uzaktan öğrenme uygulamalarında eğitim dünyasında var olan bir kavramı – öğrenme merkezi - yeni işlevi ile gündeme getirmek olasıdır. Bazı tam yapılanmamış internet ve ilgili ağ teknolojileri, bugün eğitim merkezlerinde çok sayıda farklı teknoloji modellerinin bulunduğunu göstermektedir. Bazı merkezlerde hala tüm sınıflar internet erişimine sahip değildir ve pek çok oda birbirinden bağımsız olarak ağlandırılmışlardır. Ayrıca iş ortamlarında da farklı farklı teknolojilerin bulunması öğrencilerin uzaktan öğrenme uygulamalarında teknolojik sorunlarla uğraşmalarına neden olmaktadır. İş başında, iş ortamında uzaktan öğrenme uygulamalarında yaşanan diğer bir sorun ise öğrencilerin iş nedeniyle öğrenme sürecinin sürekli kesintiye uğramasıdır. Bu sorunlara çözüm olarak verimli karma öğrenme merkez modelleri gündeme getirilmektedir. Bu merkezler herhangi bir zamanda tüm öğrenme kaynaklarına etkin teknolojilerle erişilebilirliği sağlayabilmektedir. Böyle bir alt yapı ayrıca tesisin daha esnek ve verimli bir şekilde kullanabileceği anlamına gelmektedir. Aynı odalar grup aktiviteleri ve bireysel çalışma içinde kullanılabilir. Bu merkezlerin kullanımında istenen, öğrencilerin kendi öğrenme yollarını kendilerinin planlayarak esnek bir süreç oluşturulmasıdır. Yeni öğrenme merkezinde bireysel öğrenciler öğrenme amaçları serisi belirlerler. Rehberli değerlendirme aktiviteleri öğrencilerin belirli öğrenme aktivitelerini tayin etmelerine yardımcı olur ve sonucunda yeni bilgi ve becerilerin ilerleme için test edilmesini sağlar. Öğrenci kendi öğrenme yolunun yapısının sorumluluğunu öğrenme merkezinin beşeri ve elektronik kaynaklarını

gerektiği biçimde kullanarak üslenir. Karma öğrenme merkezi modelinde, öğrenciler kendi öğrenme süreçlerini, kişiye özel hazırlanmış sürekli aktiviteleri gerçekleştirerek yönetirler (Schacht, 2002).

Uzaktan Öğrenmede İnternet , Kurumsal Ağ, Web Temelli Öğretim, Araştırmalar, Uygulamalar

Dünya Genelinde Ağın (World Wide Web) genişlemesi İnternet veya ortak kurumsal ağlar yoluyla yayılan web temelli öğretime büyük bir ilgi doğurmuştur. Bu öğrenme platformuyla bilgi, Explorer ve Netscape gibi geniş ölçüde erişilebilir web tarayıcıları yoluyla uzak yerlerdeki öğrencilere istedikleri şekilde sınıflandırılıp gönderilmektedir. Öğrenciler bu eğitime istedikleri zaman haftanın 7 günü 24 saat ulaşabilirler.

Eğitimi web üzerine taşımanın pekçok kazancı vardır. Web üzerinde bilgi genellikle bir yerde toplanır ve gerektiğinde uzak yerlerden istenildiğinde şirket kurumsal ağları ya da İnternet ile iletilir. Bundan dolayı web eğitiminin güncellenmesi kolaydır ve de eğitimin geniş kitlelerce erişilebilirliği artmaktadır. Filipezak (1996), web temelli öğretimin de iş hayatında yer alabileceğini belirtmektedir. Web temelli öğretimde de ulaşım harcamaları azaltmakta ve öğrencilere gerektiğinde ilgili materyalleri bilgisayar sistemleri üzerinden sunabildiği için, anında ulaşım imkanı verilebilmektedir. Öğrenciler; ek materyallere, uygulama alıştırmalarına ulaşabilir, hyperlink kullanımı ile ne kadar bilgiye erişebilecekleri üzerinde kontrole sahiptirler. Bu, öğrencilere kendi bireysel eğitim ihtiyaçlarına daha uygun eğitimler için gereken

uygulamaları ve bilgi derinliğini belirleyebilme imkanı verir. Bunların dışında web programları, bilgi ve fikir paylaşımının artırımı için bir eğitim programı sırasında kurulabilirler. Eğitim görenler şirket bülten tahtalarına girebilirler veya diğer çalışanlarla, eğitim görenlerle veya şirket uzmanlarıyla eğitim müfredatının uygulanmasıyla ilgili tartışmalar gerçekleştirebilirler. Web ayrıca eğitim yönetimi için bireysel eğitim performanslarının kaydedilebileceği ileri izleme özellikleri de sunmaktadır (Akt. Goldstein, Ford, 2001).

Web eğitimi uygulayan firma sayısı hızla artmaktadır. 'American Society of Training and Development Benchmarking Forum' üyesi olan şirketlerin yüzde seksen biri hizmet içi eğitimde web'in kullanılmasında önemli bir artış öngörmektedirler. Konuya ilişkin bir örnek olarak Steelcase, networkü üzerinde çalışanları ve 450 mobilya satıcısı için on-line olarak eğitim dersleri ve kariyer geliştirme bilgileri sunan bir internet sitesi sunmaktadır. Şirket, sistem sayesinde satış yetenekleri ve problem çözme konularında materyal sağlamaktadır. 12.000 Steelcase ve bayi çalışanı sistemi kullanmaktadır (Goldstein, Ford, 2001).

Threlkeld ve Brzoska (1994), web temelli öğretimde, öğrenim, kendi kendine olduğu için daha az miktarda dış yardıma ihtiyaç duyulduğunu belirtmektedir. Buna ek olarak uygulama ve geribildirim dahil olmak üzere tüm öğretim unsurları canlı bir öğretmen ile iletişim olmadan kolaylıkla başarılabilir. Bununla birlikte web temelli öğretim sadece eğer uygun destek ve geribildirim mümkünse yüz yüze öğrenmedeki gibi verimli olabilir. Uygun desteğe modüller yoluyla ilerleme için zaman; cesaretlendirmeyi maksimuma çıkarıp, dikkat dağılımını minimuma indiren fiziksel ve

psikolojik destekleyici ortamlar dahil olabilir (Akt. Goldstein, Ford, 2001).

Brown, Milner ve Ford tarafından hazırlanan rapor (1998) etkili web temelli öğrenim modeli üzerine detaylı bir alanyazın incelemesi sağlamaktadır. Bu incelemede; içerik tasarımı, öğrenme ortamı oluşturma, dersin dışında da sürekli başarı için plan yapma ve web temelli teknolojiyi kullanmak için etkili stratejiler belirlemişlerdir. Örneğin, öğrenme ortamı oluşturma'nın bir özelliği, web temelli program süresince öğrenciye rehberlik sağlamaktır. Rehberliğe, hangi materyallere odaklanılacağı ve öğretimde olduğu gibi materyalin nasıl verimli bir şekilde öğrenileceği hakkında bilgiler ve bu çabalar sırasında web araçlarının nasıl kullanılacağı hakkındaki yardımcı bilgiler dahil olabilir. Öğrenciler kendi kendilerine kaldıklarında genellikle zayıf alanlarda pekiştirici uygulamalar için ihtiyaçlarının ne olduğuna ya da ne zaman materyalleri verimli bir şekilde kullanacaklarının yargısına sahip değillerdir (Gail ve Hannifin,1994). Bu nedenle kendi kendini yöneten web temelli programlarda öğrencilerin daha iyi kararlar almalarına yardımcı olacak rehberler sunulabilir. Bu destek, doğrudan yollar(default paths), ders takip yolları (audit trails) ve kolay erişilebilir yardım bilgisi halini alabilir. Ayrıca ilerleme (bir sayfadan diğerine geçme), arayüz (aktiviteleri bitirme ve soruları cevaplama) ve ekran düzeni (bilginin nasıl sunulduğu) kolay uyum sağlanabilir olmalıdır. Brown (1998), ilerleme(navigation), arayüz(interface) ve ekran düzeni(screen lay-out) için en önemli ilkelerin; basitlik, tutarlılık, ve kullanılabilirlik olduğunu vurgulamaktadır. Öğrenci hareketleri ve yanıt için seçenekler öyle dikkatli hazırlanmalıdır ki öğrenciler zorlanmamalı ve sistem içinde kaybolmamalıdır. Yön kaybı eğitim görenlerin vazgeçmelerine neden olabilir ve bu nedenle dersin rahat kullanılabilirliğinin garanti

edilmesi için bu durumlar tasarım sürecinde önceden ele alınmalıdır. Programlama ayrıca eğitim görenlere istedikleri ya da ihtiyaç duydukları nitelikleri rahat elde edebilmelerini sağlamalıdır. Farklı öğretim ihtiyaçlarına sahip eğitim görenler sistemi farklı olarak kullanacaklardır ve arayüz(interface) eğitim görenlerin büyük çoğunluğunun verimli biçimde bilgileri, aktiviteleri ya da aradıkları kaynakları bulmalarını garanti etmelidir (Akt. Goldstein, Ford, 2001).

Web temelli eğitim programlarının nasıl geliştirileceğine dair çok sayıda öneri olsa da bu konu üzerinde daha birçok araştırmanın yapılması gerekmektedir. Brown ve Ford (1998) üç günlük eğitici liderliği konusundaki web temelli kursu değerlendirmişlerdir. Kurs, yaklaşık 1100 sayfa metin ve bilgisayar kodu içeren karmaşık bir web temelli kurs olarak tasarlanmıştır. Maliyet öğrenim saati başına \$11.000 ile \$60.000 arasındadır. Programa gömülü, içerik-ilişkili (content-related), düşünce tetikleyici (thought-provoking) ve her modülün sonunda kontrol amaçlı uygulama durumu gibi birçok interaktif kısım bulunmaktadır. Web kursundaki veriler bir öğrenme merkezine kursu tamamlamak üzere gelen büyük bir üretici firmanın seksen mühendisi üzerinden elde edilmiştir. Değerlendirme sonucunda eğitim görenler web temelli kursa olumlu yanıt vermişlerdir ve kursun etkili şekilde tasarmlandığını düşünmüşlerdir. Birçok eğitim gören ayrıca kurs tarafından sağlanan, kendi hızlarını ayarlayabilme ve esneklik imkanlarına da sahip olmuşlardır. Sonuçlar ayrıca göstermiştir ki eğitim görenler (bilgi testlerine göre) öğretici önderliğindeki kursta olduğu gibi iyi derecede öğrenme gerçekleştirmişlerdir (web ve öğretici önderliğindeki grupların ortalama skorları hemen hemen aynıdır). Sonuçta eğitim görenler web kursunu öğretici önderliğindeki kursun yarı zamanında

tamamlamışlardır ve bu da göstermektedir ki aynı öğrenme, daha az zamanda gerçekleştirilerek öğrenme verimliliğinde bir kazanç elde edilmiştir (Akt. Goldstein, Ford, 2001).

Sonuçlar cesaret verici olsa da, web kursunun isteğe bağlı olduğu ve mevcut bilgi durumundaki test öncesi sonuçların yokluğundan ötürü eğitimin eşit etkilere sahip olduğu sonucunun çıkarılmasının zor olduğu belirtilmelidir. Bunun dışında web kursu yarı zamanda tamamlanmış olsa da bir çok eğitim gören kursu bir öğrenme merkezi yerine kendi çalışma masalarında tamamlamanın iş baskısı ve dikkat dağılımı nedeniyle problemlili olabileceğini düşünmüşlerdir. Bu nedenle sonuçlarda, eğitim görenlerin kursu kendi iş yerlerinde ve kendi zamanlarında tamamlamak zorunda oldukları yerlerde genelleme yapılamaz. Özellikle eğitim transferi konusunda web temelli kursların verimliliğinin araştırılmasında; sıkı değerlendirme modellerinin kullanılacağı, daha deneysel çalışmalara ve daha ileri öğrenme ölçütlerine ihtiyaç duymaktadır. Kendi kendine yürütülen öğrenme aktiviteleri eğitim görenin zamanının verimli bir şekilde kullanımını sağlayabilir ama eğitim görenler, yeni bilgi ve becerilerin uygulanmasında direk olarak işlerinde ihtiyaç duydukları desteği alamayabilirler. Ayrıca web üzerinde kendiliğinden idare edilen öğrenme üzerine, öğrencilerin ne çalışacaklarına, nasıl öğreneceklerine ve pekiştirici yetenek uygulamaları gerçekleştirip gerçekleştirmeyeceklerine ve ek bilgi araştırması yapıp yapmayacaklarına dair iyi seçim yapmalarında nasıl yardım edileceği, dahil olmak üzere, daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca web temelli eğitim programlarında öğrencilerin nasıl ilerleme kaydedeceklerine, (neye bakacakları, hangi hiperlinkleri ve neden kullanacakları), hangi bireylerin web temelli kendiliğinden

öğrenme programlarından en fazla yarar sağladığına(örneğin, uzmanlık amaçlı öğrenciler), hangi müdahaleler yapılarak (örneğin, rehberlik ve geribildirim sistemleri) eğitim görenin öğrenmesinin geliştirilebileceği ve web temelli kurslarda kalmasının sağlanabileceğine ilişkin çok az sayıda sistematik araştırma bulunmaktadır (Goldstein,Ford, 2001).

Eğitimde İnternet ve Kurumsal Ağ Kullanımının Uluslararası ve Ulusal Görünümü

Mikrobilgisayarların hızla yaygınlaşmaya başladığı 1980'li yıllarda bilgisayarların eğitim için işe koşulmasıyla " bilgisayaraya dayalı eğitim ", "bilgisayar destekli eğitim" gibi kavramların hem dünyada hem de Türkiye'de özellikle eğitim kurumlarında gelişip uygulama alanı bulduğu belirtilebilir. Ancak İnternet, kurumsal ağ ve web temelli eğitimlerin ise yine öncelikle üniversitelerde başlayıp çok kısa bir zamanda işyerlerinde hizmet içi eğitim amaçlı kullanımlarının da gündeme geldiği söylenebilir. Dünyada internet'e dayalı uzaktan eğitimin en sık kullanıldığı alanlar arasında, bilgisayar ve iletişim teknolojileri, işletme, mühendislik ve fen bilimleri bulunmaktadır. 1987'de Amerikan Uzaktan Öğrenme Birliği ilk kongresini gerçekleştirmiştir. 50 eyaletteki tüm kolej ve üniversiteler, uzaktan eğitim programları sunmaktadır. Phoenix Üniversitesi gibi, yalnızca internet üzerinden eğitim sunan eğitim kurumları bulunmakla birlikte, değişik düzeylerde uzaktan eğitim programları açmış, binlerce kayıtlı öğrencisi olan Stanford Üniversitesi gibi prestijli üniversiteler de bulunmaktadır. Bu alanda ABD'de en dikkat çeken oluşumlardan birisi de, altyapısı gelişmiş üniversitelerden oluşan internet'e dayalı uzaktan eğitim

konsorsiyumlardır. Unext Cardean Internet Üniversitesi oluşumunda, Stanford, The University of Chicago, London School of Economics gibi üniversiteler bulunmaktadır. Dünyada uzaktan eğitim alanındaki gelişmeler, devletin ve vakıfların bu alandaki ARGE çalışmalarına sundukları destek nedeniyle daha hızlı ve kurumsal olmaktadır. ABD'de Alfred Sloan Vakfı, bu tür çalışmaları yürüten eğitim ve araştırma kurumlarına 4 yıl içinde \$26 milyon bağışlamıştır. Avrupa Birliği'nde de birçok uzaktan eğitim projesi sürmektedir. Uzak Doğu'da, özellikle Malezya ve Endonezya'da, devletin ciddi büyüklükte kaynak aktardığı uzaktan eğitim projeleri bulunmaktadır. Bir başka önemli uzaktan eğitim projesi ise Afrika Sanal Üniversitesi'dir. Dünya Bankası Destekli bu proje 1997 yılında başlamış ve şimdiye kadar 17 Afrika Ülkesinden toplam 30.000'e yakın öğrenci ve profesyonelin katılımı gerçekleşmiştir (Türkiye Bilişim Şurası Sonuç Raporu, 2002).

Üniversitelerdeki internet üzerinden uzaktan eğitim çalışmalarına koşut olarak kurumlarda da internet, kurumsal ağ üzerinden uzaktan eğitim çalışmalarının hızla yaygınlaştığı söylenebilir. Örneğin uluslararası bir şirket olan PricewaterhouseCoopers'ın uygulamaya koyduğu eğitim teknolojisi "Continua", çalışanların ilgi alanlarına, yeteneklerine, müşteri ilişkilerine göre kendi seçecekleri sanal profesyonel topluluklar kurmalarına olanak tanımaktadır. Böylece meslektaşlar arası diyalog, sohbet grupları, online aktiviteler ve online eğitim sağlanmaktadır. İngiltere'de Chartered Institute Personnel ve Gelişim Raporlarında öğrenenlerin artan sayıda internet, kurumsal ağ gibi yeni teknolojileri kullandıkları belirtilmektedir. Bu raporda bir yılda %12 oranında CD-ROM, %13 oranında internet, %17 oranında kurumsal ağ kullanımında artış olduğunun saptandığı görülmüştür. Sözü edilen

kuruluşun öğretim ve gelişim danışmanı Mike Cannell yeni teknolojiler birçok İngiliz firma ve organizasyonlarında da görüldüğü gibi öğrenmenin serbestliğinin sağlanmasında çok önemli bir rol üstlendiği görüşünü öne sürmüştür (Cannell, 2000).

Amerika'da 1997 yılında yapılmış olan bir çalışmaya göre, sadece 1997 yılı içinde, online eğitimlerin kullanımı %100'ün üzerinde bir oranda artmıştır. Araştırmanın diğer bulguları ise şu biçimde özetlenebilir:

- 1997 yılında, büyük Amerikan şirketlerinin %71'i, kurumsal eğitim sunumlarında İtranet kullanımının deneme çalışmasını başlatmayı amaçlamaktadır.
- IBM ve Microsoft'u da içeren, bilinen tüm yazılım şirketleri, online öğrenme ve eğitim ürün ve hizmetleri konusunda çalışmalar başlatmış ya da başlanan çalışmaları hızlandırmıştır.
- Hemen hemen tüm çoklu ortam geliştirme şirketleri, ürünlerine WEB'den sunum özelliği kazandırmışlardır.
- Sınıf ağırlıklı eğitimler geliştirip uygulayan birçok şirket, online eğitim ürünleri de geliştirerek sunmaya başlamıştır.

Görüldüğü gibi, bir yandan kurum ve kuruluşlar iş alanları için kullandıkları teknolojik alt yapıyı hizmet içi eğitim için de işe koşma çabası harcarken diğer yandan bilişim sektörü kendi ürettikleri ürünlerin eğitimini de yeni teknolojilere dayalı olarak uzaktan eğitim biçiminde vermektedirler. Ayrıca eğitim hizmeti ile uğraşan şirketler de yeni teknolojilerle uzaktan eğitim çalışmalarına hız vermektedirler. Merkezi Dublin'de olan "Intuition Publishing Ltd" ise finansal piyasalarla ilgili, internet, kurumsal ağ ve web

temelli olarak eğitim ve referans ürünleri sunan bir şirkettir. Londra, New York ve Honk Kong'da ofisleri ve birçok yerde de temsilcilikleri bulunmaktadır. Devamlı güncelleştirilen 250'den fazla eğitim, Dublin'de 60 kişilik uzman kadro ve finansal piyasalarda çalışan 10 kadar uzman ve eğitim görevlisi tarafından hazırlanmaktadır. "EF Corporate" uluslararası bir lisan eğitim şirketidir. EF Education tarafından geliştirilen programların kapsandığı EF İnternet Dil Okulu, kişilere kendi istedikleri zaman ve mekanda, İnternet üzerinden İngilizce öğrenme olanağını sağlamaktadır.

Merkez bankalarından Federal Reserve Bank'ın web sayfasında "Yayınlar ve Eğitim Kaynakları" adı altında bir bölüm yer almaktadır. "Eğitim Kaynakları" başlığı altında aşağıdaki bağlantılar sunulmaktadır.

- "Fed 101" bağlantısı ile Federal Reserve System'in tarihçesi, yapısı, para politikası, bankacılık ve finansal hizmetleri hakkındaki bilgilere ulaşılmaktadır. Bu bölümde oyunlar başlığı altında görüntü eşleştirme ve sözcük arama oyunları ile verilen bilgiler sınanmaktadır.
- "Fed Today" bağlantısı proje tabanlı öğrenme aktivitesi içermektedir.
- "Peanuts ve Crackerjacks" bağlantısında ise günlük yaşamda karşılaşılabilecek Ekonomi ile ilgili sorular bir beyzbol oyunu gibi canlandırılarak metin olarak anlatılmaktadır.

Japonya Merkez Bankası'nın web sayfasında ise eski ve yeni binalarına göre bir tanıtım yer almakta, kasa dairesi ise bir video görüntü ile sunulmaktadır.

Bank for International Settlements (BIS) tarafından 2002 yılında işe yeni başlayan merkez bankası personeli için düzenlenen ön eğitim programlarına ilişkin

yapılan bir anket çalışmasında ise bilgisayar-tabanlı online yaklaşımın (%29) çoğu kuruluşta eğitimin bir parçası olarak kullanılmakta olduğu belirtilmiştir.

Avrupa Merkez Bankalarında ise genellikle,

- Yabancı dil eğitimleri
- Kişisel gelişim programları
- Word, Excel gibi bilgisayar eğitim programlarında

uzaktan öğrenme yöntemini kullanmaktadır.

Kanada Merkez Bankası'nın web sayfasında, "Banka Hakkında" başlıklı bir kitapçık ile iki adet video bulunmaktadır. Bu kaynaklar ile Bankanın görev ve sorumlulukları, temel işlevleri, ekonomiye katkısı, Bankanın tarihçesi gibi konular hakkında bilgi verilmektedir. Ayrıca videoda Bankanın Para Müzesi de sunulmaktadır.

Türkiye'de uzaktan eğitim 1929 yılından beri gündemdedir. Teknolojinin gelişimi ile birlikte, kullanılan ortamlarda da değişiklikler olmuştur. Günümüzde, örgün eğitim çağı dışındaki vatandaşlara hizmet vermek üzere kurulmuş olan Açık İlköğretim Okulu-AİÖ (1998) ve Açık Öğretim Lisesi-AÖL (1992) bir milyona yakın öğrenciye sahiptir. Bu okullar yurt dışındaki Türk vatandaşlarına da hizmet vermektedir. AÖL aynı zamanda meslek lisesi programları da uygulamaktadır. MEB Açık Öğretim Okullarında öğrenci bilgi hizmetleri, il irtibat bürolarının yanı sıra, InfoBank yardımıyla internet üzerinden de sağlanabilmektedir. Öğretim materyali olarak, ders notları ile radyo-TV programları kullanılmaktadır. Bu programlar aynı zamanda, MEB Web sitesinden de izlenebilmektedir. Diploma veren bu iki okulun yanı sıra, elektrik tesisatçılığı yetki belgesi veren Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulu da MEB'e bağlı bir uzaktan eğitim kuruluşudur. Yüksek öğretim seviyesinde

ise, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi (AÖF), değişik branşlarda 750.000'in üzerinde öğrenciye uzaktan eğitim hizmeti sunmaktadır.

MEB ve AÖF dışında, öncülüğünü ODTÜ'nün yaptığı Web tabanlı uzaktan eğitim faaliyetleri, çeşitli üniversitelerce sertifika ve diploma programları yoluyla öğrencilere ulaştırılmaktadır. Ayrıca üniversitelerde bazı derslerin internet üzerinden verilmesi ve bir üniversitenin başka bir üniversitede uzaktan eğitim yoluyla kaynakların paylaşımı amacıyla internet üzerinden ders açabilmesi uygulaması yaygınlaşmaya başlamıştır. Bu alanda Bilkent Üniversitesi NewYork On Air Projesi ile İstanbul Üniversitesi-Harran Üniversitesi işbirliği örnek verilebilir. ODTÜ Enformatik Enstitüsü'nün, Avrupa Komisyonu ve UNESCO'nun ortaklaşa desteklediği ve 15 Akdeniz ülkesindeki üniversitelerin katılımıyla yürütülen "The Avicenna Virtual Campus" projesinde yer alması, dünyadaki oluşumlarda dünya üniversiteleriyle birlikte hareket etme ve gelişmeleri izleme açılarından dikkate alınmalıdır. Teknolojiye dayalı uzaktan eğitimdeki en önemli kilometre taşlarından biri, YÖK'ün çıkardığı Üniversiteler arası İletişim ve Bilgi Teknolojilerine Dayalı Uzaktan Yüksek Öğretim Yönetmeliği'dir. Sözü edilen yönetmelik, bu alanda yapılacak uygulamaları kurallara bağlamıştır ve kurumsallaşma açısından büyük önem taşımaktadır (Türkiye Bilişim Şurası Sonuç Raporu, 2002).

Sakarya Üniversitesi uzaktan eğitim çalışmalarını internet destekli eşzamansız öğretim olarak sürdürmektedir. İstanbul Teknik Üniversitesi'nde eşzamansız uzaktan eğitim uygulamaları 2001 yılından başlayarak ivme kazanmış, web temelli dersler geliştirmek üzere Asenkron Ders Tasarım Ofisi kurulmuş ve web temelli ders

uygulamasına geçilmiştir. Ahmet Yesevi Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi bazı alanlardaki lisans üstü eğitimleri uzaktan öğrenme ile gerçekleştirmektedir. Hacettepe Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve daha birçok üniversite uzaktan öğrenme sistemi kurma çalışmalarını hızlandırmaktadır.

Microsoft, Cisco, IBM, Oracle, Novell gibi Bilişim Teknolojisi şirketlerinin verdiği ve uluslararası geçerliliği olan ve bazı bölümleri uzaktan eğitimle verilebilen sertifika programları Türkiye'de de uygulanmaktadır. Ayrıca Oracle Şirketi İş Yönetim Sistemi, veri tabanı ve geliştirme araçlarının yanısıra, Java konusunda da binin üzerinde teknik elemanına eğitim vermeyi sürdürmektedir. Tüm bu eğitimler Web sitesinde yer almaktadır.

Türkiye Bankalar Birliği tarafından yapılan bir araştırmaya göre (2000), Haziran 1999 yılından başlayarak sektörde faaliyet gösteren 80 bankaya (TCMB hariç) gönderilen anket sonucunda, toplam 63 bankadan (7 Kamusal Sermayeli Ticaret ve Yatırım Bankası, 42 Özel Sermayeli Ticaret ve Yatırım Bankası, 14 Yabancı Banka) yanıt alınmıştır. Bu anket dahilinde, katılımcı bankalara, kullanılan eğitim stratejileri, eğitimde teknolojinin kullanımı ve bu konudaki görüş ve önerileri de soru olarak yöneltilmiştir. Değerlendirme sonuçları şöyledir. Haziran 1999 itibariyle, söz konusu bankalar çoğunlukla, "Sınıf Eğitimleri"ni tercih etmektedirler. "Bilgisayar Destekli Eğitim" ikinci tercihi, "video" üçüncü tercihi, "Yazılı Materyal Destekli Uzaktan Eğitim" dördüncü tercihi, "Saha Eğitimleri" beşinci tercihi ve "Web Tabanlı Eğitim" de altıncı tercihi oluşturmaktadır. En son sırayı ise "Telekonferans" almaktadır. Söz edilen tercihler, kurumların alışkanlıkları ve altyapılarıyla da doğru

orantılıdır. Ayrıca bu araştırmada, katılımcı bankalardan gelen görüş, öneri ve yorumlara bakıldığında ise, birçoğunun uzaktan eğitim ve web tabanlı uzaktan eğitimin önemini oldukça yoğun bir biçimde algıladıkları görülmektedir. Diğer yandan bu bankaların yakın vadeli planlarında web tabanlı eğitim stratejilerinin yer aldığı belirtilmektedir. Özellikle de bu bankalarda kurum içi intranetlerinin yapılandırılmasının hızlandırıldığı izlenmektedir. Aynı zamanda birçok banka kurumlarına dönük web tabanlı uzaktan eğitim için piyasa araştırmalarını ve fizibilite çalışmalarını tamamlamak üzere olduklarını belirtmişlerdir. Hatta deneme uygulamalar gerçekleştiren bankaların da mevcut olduğu izlenmektedir. Özellikle yabancı bankalara baktığımızda ise, teknolojiye daha ileri oldukları, dolayısıyla da bu tür faaliyetlerden daha etkin biçimde yararlandıkları göze çarpmaktadır. Türk Bankacılık Sektöründe bu alanda çalışmaları olan bazı bankaları kısaca inceleyebiliriz.

Yapı Kredi Bankası A.Ş. (YKB), 1995 yılında başlayan yeniden yapılanma çalışmaları çerçevesinde, eğitim faaliyetlerini de gözden geçirmiş ve bir çok açıdan yeni strateji uygulamalarını yaşama geçirmiştir. Eğitimde uygulanan bu yeni stratejilerden biri de Bilgisayar Destekli Eğitim uygulamalarıdır. Öncelikle bilgisayar sistem eğitimlerinde kullanılan bu uygulamalar, banka kurumsal ağı aracılığıyla kolaylıkla yaygınlaştırılmıştır.

Koçbank ise kurumsal ağ üzerinden "Oryantasyon Eğitimi" uygulaması ile, Koçbank'ta iş yaşamına başlayan her düzeyde çalışan için, oldukça eğlenceli ve orta düzey bir etkileşim içeren programını sunmaktadır. İşe yeni başlayan bir çalışan,

eğitim merkezlerinde ya da merkez binalarda toplanmak zorunda kalmadan, çalışmaya başladığı mekanda, bilgisayarından erişebileceği bu programla, önce grubu, sonra bankayı hemen her yönüyle tanımakta ve gerektiğinde ulaşabileceği adresleri öğrenmektedir. Aynı zamanda şirket kültürü ve iş yaşantısı konusunda da oldukça bilgilendirici bir kaynak oluşturan bu uygulama sayesinde, zaman kaybı, yol ve konaklama maliyetleri yaşanmaksızın, kişilerin kuruma adaptasyonları sağlanmaktadır.

1999 yılında yapılan bu araştırmadan sonra Bankacılık sektöründe Türkiye Bankalar Birliği ve diğer bankalarda uzaktan öğrenme uygulamaları hızla artmıştır. Türkiye Bankalar Birliği Bankacılık Eğitim Sitesini kurarak bu site üzerinden Finansal ve Bankacılık eğitim programlarının yanı sıra Kişisel Gelişim Programları da sunmaktadır.

Türkiye Halk Bankası, insan kaynağının yönetilmesi alanında yaptığı yatırımlara, teknolojinin insan kaynakları süreçlerinde bir araç olarak kullanılması çerçevesindeki projelerini de eklemiştir. Bu projelerden biri 26 – 27 Haziran 2004 tarihlerinde 65 il ve 202 lokasyonda 3.213 kişinin katıldığı ve elektronik ortamda gerçekleştirilen “Görevde Yükselme Sınavı” dır. Sınav yüksek katılımcı sayısı ve yaygınlığı açısından, Türkiye’de bu kapsamda gerçekleştirilen ilk evrimii sınav (online test / online exam) olma özelliğini taşımaktadır. Proje güvenli bir ortamda, kullanılabilirliği olan bir yöntemle, minimum iş gücü kaybı ve düşük maliyetle gerçekleştirilmesi amacı ile hayata geçirilmiştir. Ağda 516 şubede yerleşik 6000 bilgisayar bulunmaktadır. Web temelli sınav, geleneksel yöntemle karşılaştırılmış ve sınavın elektronik ortamda

yapılması durumunda % 70 oranında tasarruf sağlayacağı ortaya çıkmıştır. Bu maliyet avantajını oluşturan en önemli kalem, çalışanların ulaşım, konaklama ve harcırah giderleridir. Sınavın belli aralıklarla tekrarlanacağı da göz önüne alındığında uzun dönemde bu yöntemin anlamlı ve kabul edilebilir bir maliyet kazancı sağlayacağı belirlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası personelinin hizmetiçi eğitimi için 2004 yılında "uzaktan eğitim paketi" geliştirmiştir. "Yeni Bankacılık Uygulaması" adı ile sunulan eğitimler 1.250 şubedeki 17 bin personeli kapsamaktadır. Sistem, 20 bin sahneden oluşan bankacılık uygulamasının en ince detaylarının bile Ziraat Bankası çalışanlarına aktarılmasına olanak sağlamaktadır. Söz konusu eğitimler ülke genelinde aynı anda başlatılmakta, günün 24 saati evden ya da iş yerinden izlenmesi mümkün olmaktadır.

Garanti Bankası Sanal Eğitim Merkezi 2001 yılından itibaren eğitim hizmetlerini web üzerinden katılımcılarına ulaştırmaktadır. Türkiye İş Bankası ve Akbank'ta da uzaktan öğrenme uygulamaları gerçekleştirilmektedir.

Türkiye'de askeri kurumlarda, Emniyet Genel Müdürlüğü'nde, Sağlık Bakanlığı'nda ve Milli Eğitim Bakanlığı'nda uzaktan öğrenme projeleri sürdürülmekte ve uygulanmaktadır.

T C Merkez Bankası uzaktan eğitim ile ilgili çalışmalarına ilk kez 1993 yılı Eğitim Müdürlüğü çalışma raporunda yer vermiş ve kurum içinde neler yapılabileceğinin araştırılması ile çalışmalar başlatılmıştır. 1995 yılında etkileşimli çoklu ortamda ders yazılımlarının kullanılabilirliğiyle ilgili araştırmayla bu konudaki

çalışmalar devam etmiştir. Ayrıca 1995 yılına değin Banka'da yaklaşık 1000 personelin Bilgisayar Okuryazarlığı Eğitimine katılmış olması, bilgisayarda çoklu ortamda ders yazılımlarını kullanma konusunda araştırma yapmayı cesaretlendiren bir konu olmuştur. Yarı deneysel ve tarama türü araştırma modeli kullanılarak yapılan çalışmada, hizmet içi eğitimde bilgisayar destekli çoklu ortamda yabancı dil öğretiminin etkililiğinin saptanması amaçlanmıştır. Araştırmanın birinci aşaması sonucunda **bilgisayar destekli çoklu ortamda yabancı dil öğretiminin** katılımcı başarısı, kendi hızına göre öğrenme, ses boyutunun aslına uygun söyleyişi kazandırma üzerine etkisi olduğu saptanmıştır. Araştırmanın ikinci aşamasının sonucunda ise hizmet içi eğitimde yetişkinin, bilgisayar destekli çoklu ortamda gerçekleştirilen öğretiminde, bu olanaktan yararlanılarak uygulanacak bireysel öğretim yöntemine göre farklılık olduğu sonucuna varılmıştır. Bu farklılık; bilgisayar destekli, bireysel öğrenme yöntemine uygun geliştirilmiş ders yazılımlarının hizmet içi eğitimde kullanılmasında, **yetişkinin bireysel öğrenmeye ilişkin tutumlarının, bu yöntemin etkililiğinde önemli bir boyut olabileceği** biçiminde yorumlanmıştır. Şöyle de açıklanabilir. Denekler bilgisayar destekli etkileşimli çoklu ortamda dil öğretiminin etkinliği görüşünde birleşmekte, ancak bu öğretimin bireysel yöntemle, kendi kendine, öğretmen katkısı olmadan (ya da sadece danışman öğretim elemanları ile) yapılabileceği noktasında kararsız kalmışlardır (Onat Bayır,1995, s.45-53). Yapılan bu araştırma temel alınarak (Bilgisayar dersliğinde teknolojik alt yapının ve donanımın sağlanması sonucu), 1999 yılından itibaren ise Yabancı Dil Bilen personele (İngilizce bilen ve TOEFL'dan 450 ve üzeri puan alan) Etkileşimli Çoklu Ortamda İş İngilizcesi Eğitim Programı düzenlenmeye başlanmıştır. Programın

amacı, iş dünyasında kullanılan İngilizce okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerileri ile sözcük bilgisini bilgisayar ortamında etkileşimli çoklu ortam ders yazılımları desteği ile geliştirmektir. Eğitim Programının süresi 7 tam gün (günde 6 saat) olarak planlanmıştır. Araştırma sonuçları gözönünde bulundurularak, program, her gün, 2 saat konu uzmanı (Bilgisayar Destekli Dil Öğrenimi deneyimli öğretim elemanı) ile 4 saat ise katılımcıların bilgisayar ortamında kendi kendilerine çalışmalarını sağlayacak biçimde düzenlenmiştir. Ayrıca programda derslik ortamına teknik destek veren bir bilgisayar uzmanı da görev almıştır. Etkileşimli Çoklu Ortamda İş İngilizcesi Eğitim Programı 3 ayrı grup (toplam 30 personel) için gerçekleştirilmiştir. 2001 yılında ise Word, Excel, PowerPoint, Outlook (Office Serisi) uygulama yazılımlarına yönelik Bilgisayar Eğitiminin (Eğitim dili İngilizce) Banka kurumsal ağı üzerinden gerçekleştirilmesi için çalışmalar başlatılmış ve 2002 yılında kurumsal ağ temelli ve destekli bilgisayar eğitimi uygulaması başta İdare Merkezi olmak üzere aşama aşama şubeleri de kapsayacak biçimde uygulanmıştır. Merkez Bankası, Türkiye Bankalar Birliği Bankacılık Eğitim Sitesi üzerinden Temel Ekonomi, Temel Muhasebe, Finansal Matematik kurslarına 247 personel, Kişisel Gelişim Kurslarına ise 1650 personel ile katılmıştır. Ayrıca Merkez Bankası Türkiye Bankalar Birliği ile “Orijinal Banknotların Teknik Özellikleri ve Sahte Banknotlar” uzaktan eğitim programını geliştirmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma deseni, denekler, verilerin toplanmasında kullanılan araçlar, uygulama, uygulamada kullanılan öğretim materyalleri, elde edilen verilerin çözümlenmesi ve yorumlanmasına ilişkin bilgiler verilmiştir.

Desen

Bu araştırmanın deneysel işlemleri 2x2x3'lük, tekrarlı ölçümler içeren üç değişkenli desen (Büyüköztürk, 2001, Hovardaoğlu,1994) çerçevesinde planlanıp, gerçekleştirilmiştir. Araştırmada iki bağımsız değişken vardır. Birinci bağımsız değişken kurumsal ağ kullanımında izlenen öğretim yöntemidir. Bu değişkenin iki alt düzeyi tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğretim (kurumsal ağ temelli - KAT) ve yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak (kurumsal ağ destekli - KAD) öğretimdir. İkinci bağımsız değişken katılımcıların öğretim dili (İngilizce) bilgi düzeyidir. Bu değişkenin “iyi” ve “orta” olmak üzere iki düzeyi vardır. Araştırmanın bağımlı değişkeni ise başarı, kalıcı başarı ve denek görüşleridir.

Araştırmada denek grupların eşleştirilmesinde yaş, mezun olduğu okul, konu hakkındaki ön bilgi düzeyi, kurumsal ağ üzerinden uzaktan öğrenme yöntemi ile uygulanan Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi (TDBE) uygulamasını izlerken bilgisayar kullanma süresi, bilgisayara erişme sıklığı ve başarı notu esas alınmıştır.

Araştırmanın deneysel deseninin simgesel görünümü Çizelge 1’de verilmiştir.

Çizelge 1. Araştırmanın Deneysel Deseni

İzlenen öğretim yöntemi	Öğretim Dili (İngilizce) bilgi düzeyi	Ölçümler		
		I ön test	II son test	III Kalıcılık testi
Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenme(kurumsal ağ temelli öğretim – KAT)	A (İyi)	Ö1	Ö1	Ö1
	B (Orta)	Ö2	Ö2	Ö2
Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenme(kurumsal ağ destekli öğretim – KAD)	A (İyi)	Ö3	Ö3	Ö3
	B (Orta)	Ö4	Ö4	Ö4

Çizelge 1’de görüldüğü gibi araştırma desenindeki ölçümler deneysel işlemler öncesi ve sonrasında uygulanan tekrarlı ölçümlerdir. Ölçümlerin öntest, sontest ve kalıcılık testi olmak üzere üç alt düzeyi vardır.

Denekler

TCMB’de kurumsal ağ üzerinden uygulanan Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi Programının katılımcıları, birimlerince geleneksel sınıf ortamında yürütülen “Genel Kullanıcılar Bilgisayar Eğitimi Programı” na katılması istenen ve isimleri Eğitim Birimine bildirilenler arasından yabancı dil ödeneği alan personelden (Bilgisayardaki eğitim yazılım dilinin İngilizce olması nedeni ile) oluşturulmuştur. TCMB Şube işlemlerinde genel olarak ana bilgisayar sistemleri ve terminaller kullanılmaktadır. Kişisel bilgisayarlar ve bu bilgisayarlar üzerinde kullanılan kelime işlemci (Word vb.) ve elektronik tablo hazırlama (Excel vb.) uygulama yazılımları şubelerde 2000

yılından itibaren yaygınlaştırılmaya başlanmıştır. Bu nedenle araştırmanın başlatıldığı dönemde genellikle şube personeli sözü edilen uygulama yazılımlarını ya az düzeyde kullanmabilmekte ya da hiç kullanamamakta idiler. Araştırmada özellikle TDBE kapsamında Word ve Excel uygulama yazılımını az düzeyde kullananlar ya da hiç kullanamayanlar hedeflendiği için bu çalışmada denek grup TCMB'nin şube personelinden 64 kişi belirlenerek oluşturulmuştur. Grupların oluşturulmasında yaş, mezun olduğu okul, Banka'daki hizmet yılı, konu hakkındaki ön bilgi düzeyi dikkate alınmış, gruplar yansız atama ile belirlenmiştir.

Deney grupları:

G1: Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen ve İngilizce düzeyi iyi olan – KAT(“iyi”),

G2: Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen ve İngilizce düzeyi orta olan - KAT(“orta”),

G3: Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen ve İngilizce düzeyi iyi olan –KAD(“iyi”),

G4: Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen ve İngilizce düzeyi orta olan –KAD(“orta”).

Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen grup (KAD(“iyi”) ve KAD(“orta”)) yukarda belirtilen değişkenler dikkate alınarak İstanbul Şubesinden İngilizce dil düzeyi iyi olan 16 kişi, İngilizce dil düzeyi orta olan 16 kişi olmak üzere toplam 32 kişiden oluşturulmuştur. Bu grup yüz yüze öğrenme ile destekleneceği için deneklerin aynı şubeden seçilmesine özen gösterilmiştir.

Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen grup (KAT(“iyi”) ve KAT(“orta”)) ise yukarıda belirtilen değişkenler dikkate alınarak İstanbul Şubesi dışındaki diğer şubelerden, İngilizce dil düzeyi iyi olan 16 kişi, İngilizce dil düzeyi orta olan 16 kişi olmak üzere toplam 32 kişiden oluşturulmuştur.

Dil düzeyinde iyi olan grup eski TOEFL sınavından 431-470 arası puan alanlardan, orta olan grup ise eski TOEFL sınavından 400-430 arası puan alanlardan oluşturulmuştur. Kamu kurum ve kuruluşlarında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B maddesine göre sözleşmeli statüde çalışacak Bilgi işlem çözümleyici ve programcılarının işe başlatılabilmeleri için diğer şartlar yanında İngilizce dil bilgilerinin Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavına (KPDS) göre asgari (D) düzeyinde olması gerektiği belirtilmektedir (KPDS 2004 Kasım Dönemi Kılavuzu, s.2-8)). TCMB’de Uzmanlık Yönetmeliğinde (TCMB, 2002) uzman kadrosuna geçebilmek için eski TOEFL sınavından 500 ve üzeri ya da KPDS’den 70 ve üzeri almak şartına yer verilmiştir. Bilgi işlem çözümleyici ve programcılar için bilgisayar literatürünü izleyebilmelerinde KPDS’den istenen D düzeyi 60 – 69 arası puanlara denk getirilmesine karşın, uzman görüşü alınarak kullanıcıların TDBE’yi izleyebilmelerinde 40-50 arası puan almalarının yeterli olabilceği görüşüne varılmıştır. KPDS ve ÜDS (ÖYSM,2004) sınavlarında ise doktora ve sanatta yeterlilik için gerekli olan 50 puan eski TOEFL sınavında 477 puana denk gelmektedir. Bu araştırmada uzman görüşlerine dayanarak 400 – 470 arasındaki TOEFL puanlarının TDBE’yi izleyebilmek için saptanan iyi (431 – 470) ve orta (400 – 430) düzey puan aralıklarına denk getirilebileceğine karar verilmiştir. Ayrıca TCMB’de 1988 yılından itibaren kelime işlemci ve elektronik tablo hazırlama uygulama yazılımlarının İngilizce

sürümleri kullanılmakta ve genel olarak Banka personeli bu yazılımlarda komutların İngilizce karşılıklarını tanımaktadır.

Denek gruplarının oluşturulmasında Çizelge 2’de dağılımları verilen yaş, cinsiyet, öğrenim durumu ve hizmet yılı değişkenlerinin dışında Anketli Bilgisayar Uygulamalı Başarı Testleri çerçevesinde uygulanan Ön Bilgi Toplama Aracı verilerinden (Çizelge 6) ve TDBE uygulamasında eğitim yönetim sistemi üzerinden alınan katılımcıların bilgisayarı kullanma süresi, bilgisayara erişme sıklığı ve başarı notu verileri de (Çizelge 5) göz önünde bulundurulmuştur.

Çizelge 2. Deney gruplarının oluşturuldukları değişkenlere göre dağılımı

Değişken	Düzey	G1 KAT(“iyi”)	G2 KAT(“orta”)	G3 KAD(“iyi”)	G4 KAD(“orta”)
Yaş	35-40 Arası	9	9	8	9
	41-45	7	7	8	7
	TOPLAM	16	16	16	16
Cinsiyet	Kadın	10	12	10	12
	Erkek	6	4	6	4
	TOPLAM	16	16	16	16
Öğrenim Durumu	Açık Öğretim Fakültesi	6	7	7	6
	Üniversite-Yüksek Lisans	10	9	9	10
	TOPLAM	16	16	16	16
Banka’da Hizmet Yılı	16-20 Yıl	10	10	10	10
	21-25 Yıl	6	6	6	6
	TOPLAM	16	16	16	16

Uygulama sürecinde kurumsal ağ üzerinde izlenen öğretim yöntemi ile dil düzeyine göre oluşturulan gruplarda uygulanan öntest başarı puanları arasında fark olup olmadığına ilişkisiz t testi ile bakılmıştır. Çizelge 3 ve 4'te görüldüğü gibi yapılan t testi sonucunda .05 düzeyinde anlamlı bir fark saptanamamıştır. Bu verilere göre kurumsal ağ üzerinde izlenen öğretim yöntemi ile dil düzeyine göre oluşturulmuş grupların uygulanan öntest başarı puanları açısından denk olduğu söylenebilir.

Çizelge 3. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamiyle kurumsal ağ ortamında öğrenen deneklerin öntest başarı puanları arasında yapılan t testi sonuçları

Ölçüm	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Öntest(KAD)	32	62.88	17.59	62	2.176	0.063
Öntest(KAT)	32	53.13	18.25			

Çizelge 4. Öğretim dili düzeyi “iyi” ve “orta” olan deneklerin öntest başarı puanları arasında yapılan t testi sonuçları

Ölçüm	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Öntest(ÖDD “iyi”)	32	58.13	20.05	62	0.54	.268
Öntest(ÖDD “orta”)	32	57.88	17.02			

Öğretim Materyalleri

Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi (TDBE)

Uygulamada kullanılan ve anlatım dili İngilizce olan TDBE'nin içeriğini şu modüller oluşturmaktadır.

- MS WORD 2000
- MS EXCEL 2000
- MS POWERPOINT 2000
- MS OUTLOOK 2000

Bu modüller etkileşimli ve ses ile desteklenmektedir. Bu ürünlerin modülleri kurslardan oluşmakta, kurslar ortalama 8-9 saatlik bir eğitim sağlanmakta ve her konunun başında konu hedefleri yer almaktadır. Her ürünün içerisinde ön değerlendirme sınavı ile öğrencinin bilgi seviyesi ölçülmekte ve öğrencinin yeterli olduğu konularda vakit kaybetmeden eğitimini hızla tamamlayabileceği bir yol önerisinde bulunmaktadır. Öğrenci istediği konuyu istediği bir anda tekrarlayabilmekte, eğitimine daha önce bıraktığı yerden başlayabilmekte ve eğitimini daha önceden belirlenen zamanlar dışında kendine uygun zamanlarda sürdürebilmektedir. Öğrenci kendini hazır hissettiği bir zamanda ise kursların sınav bölümlerini yaparak kendini değerlendirmektedir. Bu sınavın sonucuna göre, eğer varsa, kendisine yetersiz olduğu konular gösterilerek tekrar edilmesi faydalı olan bir yol önerisinde bulunmaktadır (Ek 1).

SkillVantage Manager Eğitim Yönetim Yazılımı aracılığı ile

- öğrenci bilgileri,
- kurs atamaları,
- sınav sonuçları,
- devam ve kurs kullanım durumu

merkezi olarak veritabanı üzerinde saklanmaktadır. Böylece, öğrencilerin performansları takip edilebilmekte ve eğitim uygulaması ile ilgili çok çeşitli ve kapsamlı raporlar alınabilmektedir. Bu eğitimde katılımcılar WORD ve EXCEL modüllerinden sorumlu tutulmuştur. İsterlerse diğer modül eğitimlerini de alabilmişlerdir. WORD ve EXCEL modüllerinde konu hedeflerinden de yararlanılarak TDBE kullanıcıları için kullanım bilgi ve becerisi kazandırılacak aşağıdaki komutlar çerçevesinde hedef ve davranış listesi oluşturulmuştur (Ek 2).

- Word'e Giriş 1 (WORD Uygulama Yazılımını Başlatma)
- Word'e Giriş 2 (WORD Uygulama Yazılımında Basit Bir Doküman Oluşturma)
- Yazı Tipi
- Paragraf
- Döküm Alma
- Satır İmi Oluşturma
- Tablo Oluşturma
- Tablo Biçimlendirme
- Başlık, Diplik Oluşturma
- Dipnot Oluşturma
- Birleştirilmiş Doküman Elde Etme
- Sütunlu Yazı Oluşturma
- Yazım denetle, bul, değiştir, resim ekle
- Excel'e Giriş
- Hücre İşlemleri
- Excel'de Biçimleme
- Excel'de Başlık, Diplik Oluşturma
- Formül Yazma
- Grafik Oluşturma

TDBE modüllerin sonundaki sınavlar hedeflere göre bilgi soruları ya da Word ve Excel ekranlarının benzeşimlerinde (simüle edilerek) gerçekleştirilen komut uygulamalı soruları kapsamaktadır. Konu çalışmalarını bitiren katılımcıların kendilerini hazır hissettiklerinde bu son sınavların sorularını yapmaları zorunlu olarak istenmiştir. Bu sınavlarda elde edilen başarı puanları eğitim yönetim sistemi üzerinde saklandığı için katılımcıların modül sonu başarı puanları sistemden alınmıştır.

TDBE uygulamasında katılımcıların eğitim yönetim sistemi üzerinden alınan bilgisayar kullanma süresi, bilgisayara erişme sıklığı ve başarı notu verileri Çizelge 5'te gösterilmiştir.

Çizelge 5. TDBE uygulamasında eğitim yönetim sistemi üzerinden alınan katılımcıların bilgisayar kullanma süresi, bilgisayara erişme sıklığı ve başarı notu verileri

Değişken	Düzye	G1	G2	G3	G4	
TDBE Uygulama Sonuçları	WORD	TDBE Erişme Sıklığı (frekans)	16	17	19	22
		TDBE Kullanma Süresi (saat:dak)	18:21	22:43	24:34	29:12
		TDBE Başarı Notu	69	68.50	73.89	71.50
	EXCEL	TDBE Erişme Sıklığı (frekans)	20	22	23	21
		TDBE Kullanma Süresi (saat:dak)	17:36	46:13	22:33	21:54
		TDBE Başarı Notu	68.95	63.71	71.25	70.70
	WORD ve EXCEL Toplamları	TDBE Erişme Sıklığı (frekans)	36	39	42	43
		TDBE Kullanma Süresi (saat:dak)	35:57	68:56	47:07	51:06
	WORD ve EXCEL Ortalamaları	TDBE Başarı Notu	68.97	66.10	72.57	71.10

TDBE'nin seçimi

Uygulamada anlatım dili İngilizce olmasına karşın TDBE'nin tercih edilmesinin

nedeni, bu ürünün daha önce özellikle Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde kullanımı sonucu, uzman görüşlerinin olumlu olmasıdır. ODTÜ Enformatik Enstitüsü, ODTÜ öğrencilerinin bilgisayar okuyazarlığı çerçevesinde bilgisayar kullanımını arttırmak ve öğrencileri daha yetkin bir kullanıcı haline getirebilmek için, YÖK'ün de istekleri doğrultusunda 1998-99 öğretim yılında ODTÜ yerleşkesi üzerinde bir uygulama başlatmıştır. Bu ders IS 100 kodu ile üniversiteye yeni kayıt yaptıran öğrencilere İngilizce Hazırlık veya 1. sınıfta iken uzaktan öğrenme yöntemi ile zorunlu ders olarak verilmiştir. Enstitü, bilgisayar okuyazarlığı eğitiminde uzaktan öğrenme uygulamasında öğrencilerin ODTÜ yerleşkesinde dört ayrı bilgisayar dersliğinde ya da ODTÜ ağı üzerinden (Intranet) istedikleri zaman, istedikleri yerden, bireysel öğrenime olanak sağlayan, gerekli içeriğe sahip eğitime ulaşabilmesini, ayrıca öğrenci sayısı ile ölçeklenebilir, yönetim ve raporlama işlevlerini sağlayan eğitim yönetim yazılımlı bir ürün olarak TDBE'yi seçmiş ve uygulamıştır (TDBE, Türkiye'de InterMedia (2002) tarafından sunulan bir Amerikan Firması olan NETg Firmasının ürünlerindedir). Bu uygulamanın sonuçları ve uzman görüşlerine dayalı olarak TDBE, 2002 yılında bir yıllık kullanım süresi ve kiralama yöntemi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası için alınmış ve uygulanmıştır. Aynı ürün Avrupa Bilgisayar Kullanım Lisansı (ECDL, 2003) müfredat programı çerçevesinde 7 modüle (Modül 1- Bilgi Teknolojisinin (BT) Temel Kavramları, Modül 2- Bilgisayar Kullanımı ve Dosya Yönetimi, Modül 3- Kelime İşlemci, Modül 4- Elektronik Tablolar, Modül 5-Veritabanı, Modül 6-Sunu, Modül 7- Bilgi ve İletişim) dönüştürülmüş ve Türkçeleştirilmiştir. Bu ürünü kullanarak Modül 1'deki teorik testi, Modül 2'den 7'ye kadar uygulamalı testleri başarıyla tamamlayanlar Avrupa ve Uluslararası Bilgisayar Kullanım Lisansı

Sertifikası (ECDL/ICDL) sahibi olabilmektedirler .

Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi'ne Erişmek İçin Açıklamalı Not

TDBE'ne Erişmek İçin Açıklamalı Not (Ek 3) hazırlanarak katılımcıların kurumsal ağ üzerindeki TDBE modüllerine kolayca erişmeleri sağlanmıştır. Bu not katılımcılara hem e-posta ile hem de yazışma ekinde ulaştırılmıştır.

TDBE Kapsamında Word ve Excel Uygulama Programı İçin Ders Notu

Anlatım dili İngilizce olarak uygulanmış olan Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programı çerçevesinde alınan başarı puanları ve katılımcılara doldurtulan İzleme Aracı sonucuna göre hedefler çerçevesinde bilgi ve kullanım becerisi kazanılan komutlardan, pekiştirilmesi ve kullanma becerisi geliştirilmesi gerektiği saptanan Word, Excel uygulama programı komutları için Ders Notu hazırlanmıştır (Ek 4).

Bu Ders Notu,

Word uygulama yazılımında

- Header and Footer(Başlık,Diplik),
- Footnote(Dipnot),
- Format/Bullets and Numbering (Satır imi),
- Format/Columns (Sütunlu Yazı),
- Mail Merge komutlarını (Birleştirilmiş Doküman),

Excel uygulama yazılımında ise

- Functions(Formül Yazma),
- Format/Cells/Border (Tablo Biçimlendirme),
- Chart Wizard (Grafik) komutlarını

kapsamaktadır.

Ders Notunda komutların uygulanışı adım adım ve ekran görüntüleri ile birlikte

verilmiştir. Tamamen kurumsal ağ üzerinden eğitim alan katılımcının, bu Ders Notu aracılığıyla, komutları kendi kendine, bilgisayar başında uygulamalı olarak tekrarlaması istenmiştir. Ayrıca bu ders notu içeriği bire bir yüz yüze eğitimde kullanılmıştır. Yüz yüze eğitim süresi ön test ve son test hariç 15 saattir (Şahin, Yıldırım, 1999).

Veri Toplama Araçları

Bu araştırma kapsamında yer alan deneklere TDBE programında WORD ve EXCEL uygulama yazılımındaki ön bilgi düzeylerini belirleme amacıyla geliştirilen Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programı Ön Bilgi Toplama Aracı ve TDBE programı uygulamasından sonra da WORD ve EXCEL uygulama yazılımında ulaşılan bilgi düzeyini saptamak amacıyla Ön Bilgi Toplama Aracına paralel geliştirilen İzleme Aracı uygulanmıştır.

Deneklerin başarılarını belirlemek için Bilgisayar Uygulamalı Başarı Testleri (ön test ve son test) hazırlanmış, başarının kalıcılığının belirlenebilmesi için de uygulama bittikten bir ay sonra son teste paralel bilgisayar uygulamalı başarı testi geliştirilerek uygulanmıştır.

Deneklerin hizmet içi eğitimde uzaktan öğrenmede kurumsal ağ kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemek için, Likert tipi derecelendirme ölçeğinin kullanıldığı bir anket geliştirilmiş ve uygulanmıştır.

Anketli Bilgisayar Uygulamalı Başarı Testleri

Elektrik, elektronik, bilgisayar, fizik, kimya, beden eğitimi ve müzik gibi uygulamalı dersler için önerilen ve iki aşamalı bir değerlendirme modeli olan anketli performans testi bu araştırmaya göre düzenlenerek Anketli Bilgisayar Uygulamalı Başarı Testleri olarak uygulanmıştır. Testin birinci aşamasında, öğrenci yapacağı uygulamalar için hazır bulunuşluluğunun ölçüsünü yani psikomotor davranışını bir anketle kendi kendine değerlendirmektedir. Bu kısımda öğrencinin ankette belirtilen iş veya işlemleri yapıp yapmadığını kendi kendine anketteki ölçeğe göre saptaması istenmektedir. Alanyazında bu anketin kendi kendine karar verme olgunluğuna sahip olan öğrencilere (lise ve daha yukarı seviyedeki öğrencilere) uygulanması önerilmektedir. İkinci aşama ise, öğrencinin yapabildiklerinin uygulamalı olarak yapılmasını sağlayacak uygulamalı testin gerçekleştirilmesidir. Alanyazında anket ve uygulamalı testin bir arada kullanılmasında, uygulamalı testin yapısı ve puanlamasının genel olarak testin geçerliğinin, güvenilirliğinin ve kullanılabilirliğinin kriterlerinin “ideal test” tanımında verilebildiği belirtilmektedir (Çaman, 2003).

Anketli Bilgisayar Uygulamalı Başarı Testinin birinci kısmı bu araştırmada iki ayrı araçtan oluşturulmuştur. Bu araçlar Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programı Ön Bilgi Toplama Aracı ve Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programı İzleme Aracı'dır. İkinci kısmı, uygulama testi ise Bilgisayar Uygulamalı Başarı Testleri'dir. Ayrıca araştırma için Bilgisayar Uygulamalı Başarı Testleri geliştirilirken ECDL ileri düzey örnek testleri de incelenmiştir. ECDL ileri düzey testlerinin beceri grupları ve bilgi tabanı alanlarına göre düzenlenmiş uygulama testi yapıları araştırma için

geliştirilen başarı testlerine örnek oluşturmuştur (<http://www.ecdl.org.tr>). AÖF Büro Yönetimi Programı Klavye Öğretimi Dersi için uzaktan öğretimde kullanılan sınav değerlendirmesi incelenmiş, bilgisayar uygulamalı başarı testi için geliştirilen analitik anahtar ve testin notlandırılmasında bu sınav değerlendirilmesinden yararlanılmıştır (Özkul ve Diğerleri, 1999).

Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi Programı Ön Bilgi Toplama Aracı

Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programı Ön Bilgi Toplama Aracı (Ek 5), program katılımcılarının söz konusu programın hedefleri doğrultusunda WORD ve EXCEL uygulama yazılımındaki ön bilgi düzeyini belirleme amacıyla hazırlanmıştır. Bu araştırmada özellikle TDBE Programına katılanların Word ve Excel uygulama yazılımını kullanmayı çok az bilen ya da hiç bilmeyenlerden oluşması istenmektedir. Hedeflere dayalı geliştirilen bu tip araçlar, sınıf ortamında gerçekleştirilen bilgisayar eğitim programlarında bilgi düzeyi yönüyle eş katılımcılı sınıflar oluşturulmak üzere daha önce kullanılmış ve katılımcı ön düzeyleri saptamada başarılı olduğu belirlenmiş araçlardır. Ayrıca geliştirilen Ön Bilgi Toplama Aracı üç uzmanın görüşüne sunulmuştur. Uzmanlardan alınan görüş ve önerilerle araç geliştirilmiştir. Araç uygulandıktan sonra araştırmanın deneklerini oluşturan Şube katılımcılarının genellikle her iki uygulama yazılımında da komutları kullanma düzeyleri için az ya da hiç yanıtı verdikleri saptanmıştır. Bu araç uygulama yazılımları için verilen komutlar, hedef ve davranışlar listesinde yer alan ana komutlara göre değerlendirilmiştir. Çizelge 6'da hedef ve davranış listesine göre katılımcıların konu hakkındaki ön bilgi

düzeyi verilmektedir.

Çizelge 6. Hedef ve davranış listesine göre katılımcıların konu hakkındaki ön bilgi düzeyi

	Hedef ve Davranışlar Listesinde Yer Alan Ana Komutlar	TDDBE'e Katılan Deneklerin Ön Bilgi Düzeyi							
		Hiç		Az		Orta		İyi	
		Frekans-Yüzde		Frekans-Yüzde		Frekans-Yüzde		Frekans-Yüzde	
Konu hakkında ön bilgi	Word'e Giriş 1	28	%43.8	14	%21.9	15	%23.4	7	%10.9
	Word'e Giriş 2	38	%59.4	10	%15.6	9	%14.1	7	%10.9
	Yazı Tipi	36	%56.3	17	%26.6	11	%17.2	-	%-
	Parag	50	%78.1	8	%12.5	6	%9.4	-	%-
	Döküm Alma	42	%65.6	14	%21.9	8	%12.5	-	%-
	Satır İmi	39	%60.9	21	%32.4	4	%9.3	-	%-
	Tablo Oluşturma	49	%76.6	11	%17.2	4	%6.3	-	%-
	Tablo Biçimlendirme	55	%85.9	8	%12.5	1	%1.6	-	%-
	Başlık, Diplik	58	%90.6	4	%6.3	2	%3.1	-	%-
	Dipnot	57	%89.1	2	%3.1	5	%7.9	-	%-
	Birleştirilmiş Doküman	62	%96.9	2	%3.1	-	%-	-	%-
	Sütunlu Yazı	58	%90.6	4	%6.3	2	%3.1	-	%-
	Yazım denet, bul, değiş, resim ekle	57	%89.1	7	%11.0	-	%-	-	%-
	Excel'e Giriş	37	%57.8	17	%26.6	6	%9.4	4	%6.3
	Hücre İşlemleri	46	%71.9	11	%17.2	7	%11.0	-	%-
	Biçimle	55	%85.9	5	%7.8	4	%6.3	-	%-
	Başlık, Diplik	57	%89.1	4	%6.3	3	%4.7	-	%-
	Formül Yazma	61	%95.3	3	%4.7	-	%-	-	%-
Grafik Oluş.	61	%95.3	3	%4.7	-	%-	-	%-	

Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programı İzleme Aracı

TDDBE Programına katılanlara uzaktan öğrenme sonrasında WORD ve EXCEL uygulama yazılımında ulaştıkları bilgi düzeyini saptayabilmek amacıyla Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programı İzleme Aracı (EK 6) geliştirilmiştir. Bu araç

geliştirilirken eğitimde izleme çalışmaları alanyazında araştırılmıştır. Katılımcıların eğitim programındaki konularda öğrenme eksikliklerini belirlemek diğer bir deyişle öğrenmelerini izlemek için öğretilmeye çalışılan her bir davranış için en az bir soru ile sınanmaları alanyazında yer almaktadır (Özçelik, 1989). Ancak araştırma için geliştirilen izleme aracında ise komutları kullanmaya yönelik her bir davranış kazanıp kazanmadıkları katılımcılara doğrudan sorulmakta ve yanıtlar Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılarak katılımcılardan alınmaktadır. Geliştirilen araç üç uzmanın görüşüne sunulmuştur. Uzmanlardan alınan görüş ve öneriler doğrultusunda İzleme Aracı geliştirilmiş ve uygulanmıştır. Ön Bilgi Toplama Aracına paralel olarak hedeflere göre geliştirilen İzleme Aracı ile katılımcıların TDBE uygulaması sonrası komutları kullanmada eriştikleri düzey belirlenmiştir. Katılımcıların bilgi ve kullanma düzeyi için orta, az ve hiç olarak belirttikleri komutlar saptanmıştır. Bu komutlar Word uygulama yazılımında

- Header and Footer(Başlık,Diplik),
- Footnote(Dipnot),
- Format/Bullets and Numbering (Satır imi),
- Format/Columns (Sütunlu Yazı),
- Mail Merge komutları (Birleştirilmiş Doküman),

Excel uygulama yazılımında ise

- Functions(Formül Yazma),
- Format/Cells/Border (Tablo Biçimlendirme),
- Chart Wizard (Grafik) komutları

olarak belirlenmiş ve bu komutlar temel alınarak TDBE Kapsamında Word ve Excel Uygulama Programı İçin Ders Notu geliştirilmiştir. Bu ders notu tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubuna ağ üzerinden iletilerek katılımcılara tamamlayıcı materyal olarak sunulmuştur. Diğer grup ise aynı ders notunun içeriğine

bağlı kalınarak yüz yüze eğitim ile desteklenmiştir. İzleme aracı uygulama yazılımları için verilen komutlar, hedef ve davranışlar listesinde yer alan ana komutlara göre değerlendirilmiştir. Çizelge 7’de hedef ve davranış listesine göre katılımcıların TDBE uygulaması sonundaki bilgi düzeyi verilmektedir.

Çizelge 7. Hedef ve davranış listesine göre katılımcıların TDBE uygulaması sonundaki bilgi düzeyi

	Hedef ve Davranışlar Listesinde Yer Alan Ana Komutlar	TDBE’ye Katılan Deneklerin İzleme Aracı ile Belirlenen Komutları Kullanabilme Düzeyi							
		Hiç		Az		Orta		İyi	
		Frekans-Yüzde		Frekans-Yüzde		Frekans-Yüzde		Frekans-Yüzde	
Konu hakkında TDBE sonrası düzey	Word’e Giriş 1		%-		%	4	%6.3	60	%93.7
	Word’e Giriş 2		%-		%	4	%6.3	60	%93.7
	Yazı Tipi		%-		%	5	%7.9	59	%92.2
	Parag		%-		%	4	%6.3	60	%93.7
	Döküm Alma		%-		%	3	%4.7	61	%95.3
	Satır İmi		%	37	%57.8	19	%29.7	8	%12.5
	Tablo Oluşturma		%		%	6	%9.4	58	%90.6
	Tablo Biçimlendirme		%	41	%64.0	14	%21.9	9	%14.1
	Başlık, Diplik		%	39	%60.9	10	%15.6	15	%23.4
	Dipnot		%	42	%65.6	11	%17.2	11	%17.2
	Birleştirilmiş Doküman	55	%85.9	4	%6.3	5	%7.8	-	%-
	Sütunlu Yazı	39	%60.9	17	%26.6	8	%12.5	-	%-
	Yazım denet, bul, değiş, resim ekle		%	11	%17.2	21	%32.4	32	%50.4
	Excel’e Giriş		%		%	3	%4.7	61	%95.3
	Hücre İşlemleri		%		%	5	%7.9	59	%92.2
	Hücre Biçimlendirme		%	11	%17.2	10	%15.6	43	%67.3
	Başlık, Diplik		%	9	%14.1	14	%21.9	41	%64.0
	Formül Yazma	42	%65.6	14	%21.9	8	%12.5	-	%-
	Grafik Oluş.	50	%78.1	7	%11.0	7	%11.0	-	%-

Bilgisayar Uygulamalı Başarı Testleri

Veri toplama araçları kapsamında deneklerin başarılarını belirlemek için alan yazın çalışması yapılarak Bilgisayar Uygulamalı Başarı Testleri (ön test ve son test) hazırlanmış, başarının kalıcılığının belirlenebilmesi için de uygulama bittikten bir ay sonra son teste paralel bilgisayar uygulamalı başarı testi geliştirilerek uygulanmıştır. Araştırma için hazırlanan testler Word ve Excel modüllerinde izleme çalışması sonucu kullanma becerisi geliştirilmesi hedeflenen komut uygulamalarının yer aldığı metin, tablo ve grafikten oluşan bir değerlendirme aracının, bilgisayar ortamında katılımcılar tarafından aynen gerçekleştirilmesi biçiminde uygulanmıştır (Ek 7). Tüm testler hedeflenen komut uygulamalarının gerçekleştirildiği değişik metin, tablo ve grafiklerden oluşan değerlendirme araçları olarak oluşturulmuştur. Ön ve son test başarı puanları için kullanma becerisi kazandırılması hedeflenen komutlar bazında ölçütlerin belirlendiği değerlendirme anahtarı oluşturulmuştur (Ek 8). Bu form oluşturulurken alanyazında belirtilen analitik yöntem uygulanmıştır. Başarı testlerinde metin, tablo ve grafik üzerinde uygulanması istenen komutlar uzman görüşüne göre güçlükleri göz önüne alınarak sıralanmış ve puan listesi oluşturularak Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programı Değerlendirme Formu (analitik anahtar) elde edilmiştir (Turgut, 1990). TDBE Programı İzleme Aracı ile hemen arkasından uygulanan Bilgisayar Uygulamalı Başarı Testi (öntest) alanyazındaki anketli performans testi olarak ele alınmış, TDBE Programı Değerlendirme Formu ile puanlandırılan Bilgisayar Uygulamalı Başarı Testi, alınabilecek en yüksek puanın 100 olduğu bir sınavdan elde edilerek izleme aracında sorgulanan bilgi ve kullanım düzeyine göre nota çevrilmiştir (Baykul ve Diğerleri, 2003, Erdoğan, 1998, Tekin,

1991, Kabakçı ve Karakaya, 2003). Çizelge 8'de başarı puanlarının, TDBE İzleme Aracı ile bilgi ve kullanım düzeyinin belirlenmesinde temel alınan 4'lü ölçeğe göre nota çevrilmesi verilmiştir.

Çizelge 8. 4'lü not ölçeğine göre başarı puanlarını nota çevirme

Bilgisayar Uygulamalı Başarı Testi Puanları	TDBE İzleme Aracı bilgi ve kullanım düzeyine göre not
90 – 100	4
80 – 89	3
70 – 79	2
60 ve altı	1

İş ya da becerileri ölçmede önerilen yöntemlerin geçerliliği çoğu zaman tartışmalara ve şüpheye konu olduğu alanyazında yer almaktadır. Geçerliliği sağlayan en önemli noktalardan biri beceri ya da ürün analizinin dikkatle yapılmasıdır. Bu analiz sonucunda meydana getirilen araç gerçek beceriyi ne derece iyi temsil ederse, elde edilecek puan da o derecede geçerli olur. Analiz konu uzmanları tarafından yapılmalı, gözlenmesi gereksiz olan ya da mümkün olmayan ayrıntılar listelenmemelidir. Ayrıca araçların puanlanış yöntemleri de geçerliliği etkiler (Turgut, 1990, Yıldırım, 1983). Bu araştırma için geliştirilen bilgisayar uygulamalı gerçekleştirilen başarı testleri için TDBE uygulamasında belirlenen hedef ve davranışlar temel alınmıştır. TDBE uygulaması sonunda sistem tarafından verilen sınavda elde edilen başarı notu ve İzleme Aracından elde edilen veriler dikkate alınarak özellikle pekiştirilecek ve kullanma becerisi geliştirilecek komutlar belirlenmiş ve başarı testleri bu komutlar temel alınarak oluşturulmuştur. Ayrıca bilgisayar uygulamasında nasıl uygulandığı doküman üzerinde görülemeyecek komutlar dikkate

alınarak özellikle tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen katılımcılardan gerçekleştirilen sınavın diskete de kaydedilmesi istenmiş ve konu uzmanı araştırmacı tarafından puanlama da bu disketteki dosyalar da incelenmiştir. Ancak aşağıda verilen hedef ve davranış, izleme aracında katılımcılar tarafından kullanım düzeyi olarak orta ve az düzeyde belirtilmesine karşın bilgisayar uygulamalı başarı testlerinde komut olarak uygulanması istenmemiştir. Yazımda denetim ve bul/değiştir komutları ne yazıcıdan alınan doküman üzerinde ne de disket üzerinde değerlendirilmeyecek komutlardandır. Dokümana resim ve yazı ekleme komutu da diğer komutlara göre iş yerinde yazı ve rapor oluştururken gerekli olmayan komutlar olarak ele alınmış ve başarı testlerinde bu komutlara da yer verilmemiştir. Ayrıca araştırmada kullanılan başarı testleri için konu uzmanı araştırmacı tarafından analitik yöntemle hazırlanan değerlendirme anahtarı uzmanların görüşüne sunulmuştur. Tüm başarı testleri bu değerlendirme anahtarı aracılığıyla konu uzmanı araştırmacı tarafından puanlandırılmıştır. Alanyazında birden fazla ölçmecinin aynı aracı kullandığı hallerde, ölçme önemliyse ve özellikle aracın kullanılması deneyim gerektiriyorsa, puanlayıcıların kısa bir çalışmayla yetiştirilmesi önerilir (Turgut, 1990).

İş ya da beceri ölçmede kullanılan araçların güvenilirliğinin testlere göre daha düşük olduğu alanyazında belirtilir. Ancak belirlenen iş ve becerinin izlenmesini kolaylaştıran ve puanlaştırmayı objektifleştiren bütün önlemler, araçtan elde edilecek puanın güvenilirliğini artırır (Turgut, 1990). Akhun ve Gönen (1966), genel olarak atelye derslerinde hedef alınan becerilerin ölçülmesinde, özellikle "iş yapma testi" denilen araçların hazırlanmasında izlenecek yöntemleri göstermişlerdir. Bu yöntem, becerilerin ölçülmesinde kullanılan araçların incelenerek konuya özgü aracın

hazırlanması ve bu aracın da deneme – düzeltme ile geliştirilmesidir. Araştırmada kullanılan başarı testleri 1991 yılından beri TCMB’de Eğitim Birimi tarafından uygulanan Genel Kullanıcılar Bilgisayar Eğitimi Programında denenerak geliştirilmiş araçlardır. Ayrıca bu araçlar TCMB’ye Sekreter ve Güvenlik Elemanı alınırken yapılan personel alım sınavlarında bilgisayar kullanma becerisini belirlemek amacıyla da kullanılmaktadır. Araştırmada kullanılan başarı testlerinin güvenilirlik ve geçerlik çalışmaları için araçlar 20 kişilik bir grupta denenmiştir. Öncelikle bilgisayar uygulamalı testlere verilen puanların güvenilirliğini kontrol etmek için 5 deneğe ait testler araştırmacının da içinde bulunduğu üç uzman tarafından, hazırlanan değerlendirme formuna göre okunmuş ve aralarındaki korelasyona Friedman testi uygulanarak bakılmıştır. Friedman testi sonucunda üç uzmanın değerlendirerek verdiği puanlar arasında anlamlı bir fark çıkmamıştır (Friedman $X^2_{(2)} = 2.001$, $p > .05$).

Çizelge 9. 5 katılımcının bilgisayar uygulamalı başarı testinin 3 uzman tarafından değerlendirilmiş başarı notlarının Friedman Testi sonucu

Değerlendirilen Test Sayısı N	Kay Kare	SD	Sig
5	2.001	2	.368

Testin güvenilirliği varyans analizi ile hesaplanmıştır. Kullanım bilgi ve becerisi geliştirilmesi hedeflenen,

Word uygulama yazılımında,

- Header and Footer(Başlık,Diplik),
- Footnote(Dipnot),
- Format/Bullets and Numbering (Satır imi),
- Format/Columns (Sütunlu Yazı),
- Mail Merge komutları (Birleştirilmiş Doküman),

Excel uygulama yazılımında ise

- Functions(Formül Yazma),

- Format/Cells/Border (Tablo Biçimlendirme),
- Chart Wizard (Grafik) komutlarının

uygulanmasından oluşturulan başarı testinin

- Başlık,diplik
- Dipnot, Satır imi, Sütunlu yazı
- Birleştirilmiş doküman
- Formül yazma
- Tablo biçimlendirme
- Grafik

komutlarından 20 kişinin aldığı puanlar Çizelge 8'e göre nota çevrilmiş ve 6 alt test notu olarak ele alınmıştır. Bu alt testlerin herbirine ait ortak güvenilirliği ve bu 6 alt testten oluşan testin tümüne ait güvenilirliği varyans analizi ile hesaplanmıştır (Baykul, 2000).

Çizelge 10. Alt testlerden oluşan testin tümüne ait güvenilirlik hesaplanmasında Anova sonuçları

Varyansın Kaynağı	KT	SD	KO	F	Sig.
Bireyler (P)	25.758	19	5.063	11.40	.000
Ölçmeler (I)	32.742	5	6.548	14.78	.000
Hata (R)	42.092	95	.443		
Toplam (T)	98.592				

Çizelge 8'deki değerlere göre alt testlerden herhangi birinin güvenilirlik katsayısı

$$r_i = (5.063 - 0.443) / (5.063 + 5 \times 0.443) = 0.63' \text{ tür.}$$

Testin tümüne ait güvenilirlik katsayısı ise

$$r = (5.063 - 0.443) / 5.063 = 0.91$$

bulunmuştur.

Bilgisayar Uygulamalı Başarı Testi için geçerlik şartlarını ise

- her bir komut uygulaması, yalnız bir kullanım becerisi geliştirilecek komut için yaptırıldığından yalnız bir hedef için kullanılmakta olması,
- uygulamalı bir test olduğu için katılımcı gerçekten o komutu kullanabiliyorsa test üzerinde yapabilecek olması,
- tamamen kurumsal ağ ortamında öğrenen katılımcıların tek tek sınava alınması, yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen katılımcıların ise öntest ve sontestlerinin sınıf ortamında üç gözetmen eşliğinde yapılması, kalıcılık testi sınavının ise yine tek tek uygulanması, bu testlerde katılımcıların kendi bilgi ve kullanma becerilerini yansıtmış olmasının

sağladığı belirtilebilir (Çaman, 2003).

Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi Kapsamında Kurumsal Ağ Temelli ve Kurumsal Ağ Destekli Uygulama Katılımcı Görüşü Aracı

Uzaktan öğrenme ile gerçekleştirilen TDBE ve bu kapsamda hazırlanan destekleyici ders materyalini kurumsal ağ üzerinden alan katılımcılar ile yüz yüze öğrenme uygulanan katılımcıların deneyim ve görüşlerini almak amacıyla Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi Kapsamında Kurumsal Ağ Temelli Uygulama Katılımcı Görüşü Anketi ve Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi Kapsamında Kurumsal Ağ Destekli Uygulama Katılımcı Görüşü Anketi geliştirilmiştir (Ek 9). Anket iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölüm bilgi formu altında kişisel bilgileri içermektedir. İkinci bölümde ise TDBE ve bu eğitim programı kapsamında kurumsal ağ üzerinden ders materyali desteği ve yüz yüze öğrenme uygulamalarına ilişkin görüşleri yansıtacak maddeler yer almaktadır. Anketin TDBE programına yönelik katılımcı deneyim ve görüşlerini almak için oluşturulan maddeler alanyazındaki çeşitli araştırmalardan yararlanılarak hazırlanmıştır. Ayrıca anket kendi içinde TDBE Materyali kullanımı,

TDBE ile İş Yerinde Uzaktan Öğrenme ve TDBE'de donanım ve alt yapı olmak üzere üç bölüm altında gruplandırılmıştır (Belanger-Jordan, 2000, Chang, 2001, Deryakulu, Eşgi, 2001, Hamer, 2001, Owston, 2000, Şimşek, 1998). Katılımcı Görüşü Anketi, önce TDBE uygulaması için biri açık uçlu 41 maddeden oluşturulmuştur. Ankette yer alan ilk 40 madde “Tamamen Katılıyorum (5)”, “Büyük Oranda Katılıyorum (4)”, Orta Düzeyde Katılıyorum (3)”, “Büyük Oranda Katılmıyorum (2)”, “Hiç Katılmıyorum (1)” şeklinde ifade edilen beşli skala ile değerlendirilmiştir. Olumlu maddeler “Tamamen Katılıyorum” “5’den”, “Hiç Katılmıyorum” “1’e”; olumsuz sorularda ise “Tamamen Katılıyorum” “1’den”, “Hiç Katılmıyorum” “5’e” kadar bir değer verilerek değerlendirilmiştir. Anket hazırlandığı bu bölümü ile Tez İnceleme Komitesi üyelerinin ve uzmanların görüşlerine sunulmuştur. Uzman önerilerine göre maddeler ve maddelerdeki ifadeler yeniden gözden geçirilmiştir. Ayrıca uzmanların görüşüne göre, katılımcıları yönlendirmemek için, üç bölüm olarak sunulan maddeler bölüm başlıkları kaldırılarak karışık biçimde yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenlemelerden sonra anket 50 kişide denenmiştir. Ödeneme sonucunda “Katılımcı Görüşü Anketi” aracının “Cronbach Alpha güvenilirlik değeri” 0.98 olarak hesaplanmıştır.

“Katılımcı Görüşü Anketi” aracının yapı geçerliliği için faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizi sonucunda döndürme öncesi birinci faktörün yol açtığı varyansın %57.72 olması genel bir faktörün olmasını işaret etmesine karşın döndürme sonuçları incelendiğinde ise madde 24 ve madde 40’ın 2. ve 3. faktörlerde görece olarak birbirine yakın yük değerlerine sahip olmaları ve ayrıca madde 39’un ise 1. ve 2. faktörlerde görece olarak birbirine yakın yük değerlerine sahip olmaları sonucu

madde 24, 39 ve 40 anketten çıkarılmıştır (Büyüköztürk, 2002, Baş, 2001) . Ankette kalan 37 madde için aynı analiz tekrar edilmiştir. İkinci faktör analizi sonucunda maddelerin birinci faktör yük değerlerinin 0.55 ile 0.95 arasında değiştiği gözlenmiştir (Ek 10). Faktör yük değerlerinin yüksek olması, aracın birbirleriyle yüksek düzeyde ilişkili olan maddelerden oluştuğunu göstermektedir. İkinci faktör analizi sonucunda döndürme öncesi birinci faktörün yol açtığı varyansın %59.88 olması genel bir faktörün olmasını işaret etmesine karşın döndürme sonuçları incelendiğinde aracın birinci faktörünün 21 maddeden, ikinci faktörünün 10 maddeden , üçüncü faktörünün ise 7 maddeden oluştuğu belirlenmiştir. Bu üç faktördeki maddelerin, TDBE hakkında katılımcı görüşlerini almak için oluşturulan üç bölümdeki maddelere genel olarak denk düştüğü saptanmıştır. Üç faktör, “Katılımcı Görüşü Anketi”nde **TDBE Materyali kullanımı (7 madde)**, **TDBE ile İş Yerinde Uzaktan Öğrenme (22 madde)** ve **TDBE’de donanım ve alt yapı (8 madde)** olarak yer verilen bölümlerle örtüşmüştür. “Katılımcı Görüşü Anketi” aracının üç faktörünün ayrı ayrı “ Cronbach Alpha güvenilirlik değerleri” sırasıyla 0.92, 0.97, 0.87 olarak hesaplanmıştır. 37 maddeden oluşturulan TDBE Katılımcı Görüşü Anketi’ne TDBE kapsamında kurumsal ağ üzerinden ders materyal desteği ile yüz yüze öğrenme uygulamalarına ilişkin katılımcı görüşünü almak amacıyla 16 madde eklenmiştir. Ayrıca açık uçlu soru sayısında birden üçe çıkarılmış, sonuç olarak “Katılımcı Görüşü Anketi” beşli skala ile değerlendirilen 53 madde ve 3 açık uçlu soru olmak üzere toplam 56 maddeden oluşturulmuştur. Ankete son biçimi verildikten sonra uzman görüşüne sunulmuş ve deneklere uygulanmıştır.

Uygulama

Deneklere “Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programı Ön Bilgi Toplama Aracı” uygulanmıştır. Deneklerin komutlar bazında yazılımı kullanma düzeyleri frekans ve yüzde ile belirlenmiştir.

TDBE bir yıllık kiralama yoluyla TCMB'e alınmıştır. Bu ürün Banka kurumsal ağı (Merint) üzerine yerleştirilmiştir. Katılımcıların kurumsal ağ üzerinden dersyazılımlarına ulaşabilmeleri sağlanmıştır.

Bu programlara katılacak olan personele kullanıcı kodu ve şifresi verilmiştir. Ayrıca **“Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi’ne Erişmek için Açıklamalı Not (TDBE Açıklamalı Not)”** katılımcılara hem e-posta hem de yazışma ekinde ulaştırılmıştır. Ayrıca e-posta ve yazışmalarda;

- Banka’da ilk kez denenen uzaktan öğretimde katılımcıların ve yöneticilerin yeni rollerinin önem taşıdığı,
- Katılımcıların günlük iş yoğunluklarının yanı sıra kendi kendilerini motive ederek etkileşimli ders materyallerini günde yarım saat ya da iki günde bir, birer saat çalışabilecek ortam yaratabilmeleri ve yöneticilerin de bu sürelerin planlanmasında katılımcı olan personellerine yardımcı olmalarının gerekliliği,
- Katılımcıların TDBE programını izleyebilecekleri bilgisayarları yoksa Genel Müdürlük / Müdürlükler ve Şubelerde TDBE katılımcıları için uygun görülen bir bilgisayarın (üzerinde ses kartı bulunan) ayrılması,
- Katılımcıların TDBE’de konu çalışmaları, yaptıkları testlerin sonuçları, sisteme giriş sıklıkları, sistemde kalış sürelerinin eğitim yönetim sistemi aracılığıyla izleneceği

önemle belirtilmiştir.

TDBE uygulaması sırasında denekler eğitim yönetim sistemi üzerinden izlenmiş ve konuları zamanında çalışmalarını, son sınavları uygulamaları konusunda e-posta adreslerine ileti gönderilmiştir. TDBE'yi tamamlayan deneklerin TDBE Programına kaç kez giriş yaptıkları ve Programı ne kadar süre izledikleri ve aldıkları başarı puanları Eğitim Yönetim Sisteminden belirlenmiş ve listelenmiştir.

TDBE'yi tamamlayan deneklere "Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programı İzleme Aracı" uygulanmış ve deneklerin TDBE uygulaması sonucunda komutlar bazında yazılımı kullanma düzeyleri frekans ve yüzde ile belirlenmiştir. TDBE'deki başarı puanları ve İzleme Aracından elde edilen veriler doğrultusunda pekiştirilmesi ve kullanım becerisinin geliştirilmesi gereken komutlar bazında "TDBE Kapsamında Word ve Excel Uygulama Programı İçin Ders Notu" hazırlanmıştır.

Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğretim, İstanbul Şubesi dışında tüm şubelerdeki deneklere tamamıyla kurumsal ağ üzerinden uygulanmıştır. Bu uygulamada şubelerdeki her bir denek için ayrı ayrı ön test , son test ve bilgide kalıcılık testi için Bilgisayar Uygulamalı Değerlendirme Araçları geliştirilmiştir. Bilgisayar Uygulamalı Değerlendirme Araçları, Ders Notu ve Katılımcı Görüşü Anketi her bir denek için Şubelere resmi yazışma ile iletilmiştir. Ayrıca bu değerlendirmelerin Şube Bilgisayar Servislerinde sorumlu bir Bilgi İşlem Servisi Görevlisince gerçekleştirilmesi istenmiştir ve uygulama için Bilgi İşlem Servisi Görevlilerine yönelik bir Yönerge oluşturulmuştur (Ek 11). Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek gurup için Birinci Değerlendirme (ön test), İkinci Değerlendirme (son test) ve Üçüncü Değerlendirme (kalıcılık testi), Şube yönetiminin belirlediği Bilgi İşlem Servisi

Görevlilisi tarafından yönerge doğrultusunda uygulanmış ve bilgisayarda oluşturulan dosyalar çıktı ve disket ortamında Katılımcı Görüşü Anketleri ile birlikte resmi yazı ile araştırmacıya ulaştırılmıştır. Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen deneklere önce ön test (Birinci Değerlendirme) Şube Bilgi İşlem Servisi Görevlisi aracılığıyla uygulanmış, sonra deneklerin 15 günlük süre içinde Ders Notu'undaki uygulamaları bilgisayar başında tekrarlamaları istenmiştir. 15 gün sonra son test (İkinci Değerlendirme) uygulanmış ve Katılımcı Görüşü Anketi doldurtulmuştur. Bir ay sonra deneklere bilgide kalıcılık testi (Üçüncü Değerlendirme) uygulanmıştır.

Diğer denek gruba TDBE Kapsamında hazırlanan Word ve Excel Uygulama Programı İçin Ders Notu içeriğine bağlı kalınarak, etkileşimli olarak yüz yüze öğretim uygulanmıştır. Yüz yüze öğrenmede dersler biri araştırmacı olan iki konu uzmanı tarafından verilmiştir. Yüz yüze öğretimde önce ön test (Birinci Değerlendirme) uygulanmış, sonra Ders Notu içeriği Bilgisayar Dersliğinde uygulamalı olarak Word uygulama yazılımı için 6 saat, Excel uygulama yazılımı için 9 saat olmak üzere toplam 15 saatte anlatılmış ve son test (İkinci Değerlendirme) uygulanarak yüz yüze öğretim tamamlanmıştır. Yüz yüze öğretimin sonunda Katılımcı Görüşü Anketi doldurtulmuştur. Bir ay sonra bu gruba bilgide kalıcılık testi (Üçüncü Değerlendirme) uygulanmıştır.

Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Araştırmada anketli bilgisayar uygulamalı başarı testleri ve katılımcı görüşü aracı ile toplanan veriler SPSS programı ile değerlendirilmiştir. Öncelikle araçların güvenilirlik değerleri bulunmuştur. Anketli bilgisayar uygulamalı başarı testinin

güvenirliğinin belirlenmesinde varyans analizi, katılımcı görüşü aracının güvenirliğinin belirlenmesinde Cronbach Alpha teknikleri kullanılmıştır. Ayrıca katılımcı görüşü aracı için faktör analizi yapılmıştır. Böylece araçta yer alan gruplandırmanın doğruluğu istatistiksel olarak belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın deneysel kısmında elde edilen verilerin analizinde ilişkili ve ilişkisiz örneklerde t-testi ve tekrarlı ölçümler için iki faktörlü ANOVA kullanılmıştır. Katılımcı görüşleri ise her bir madde için uygulanan t-testi ile yorumlanmıştır. Ortalama değerler ise “Tamamen Katılıyorum ($\bar{X} = 4.51$ ve $\bar{X} = 5$ arası)”, “Büyük Oranda Katılıyorum ($\bar{X} = 3.51$ ve $\bar{X} = 4.50$ arası)”, Orta Düzeyde Katılıyorum ($\bar{X} = 2.51$ ve $\bar{X} = 3.50$ arası)”, “Büyük Oranda Katılmıyorum ($\bar{X} = 1.51$ ve $\bar{X} = 2.50$ arası)”, “Hiç Katılmıyorum ($\bar{X} = 1$ ve $\bar{X} = 1.50$ arası)” ifadelerine göre değerlendirilerek maddelere açıklamalar getirilmiştir. Ayrıca katılımcı görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri de bulunmuştur (Ek 12). Katılımcı görüşü aracından “Bilgi Formu” bölümüne verilen yanıtların öğrenme yöntemine göre dağılımı, frekansları alınarak belirlenmiştir. Açık uçlu belirtilen katılımcı görüşlerinden sıklıkla tekrarlananlara araştırma raporunda doğrudan yer verilmiş, bulgulara dayalı yapılan bazı yorumların desteklenmesinde bu ifadeler kullanılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmanın alt amaçları doğrultusunda sırasıyla elde edilen bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

1. TAMAMIYLA KURUMSAL AĞ ORTAMINDA ÖĞRENENLERE YÖNELİK BULGULAR

1.1 Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubun sontest – öntest puanlarının karşılaştırılması

Denek grubun sontest – öntest puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla t-testi kullanılmıştır. Çizelge 11’de denek grubun sontest – öntest puanlarıyla ilgili veriler verilmiştir.

Çizelge 11. Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubunun sontest - öntest puanlarının karşılaştırılması

Ölçüm	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Öntest	32	53.13	18.25	31	16.54	.000
Sontest	32	89.94	12.96			

Çizelge 11’de görüldüğü gibi tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubun öntest puanları ($\bar{X} = 53.13$, $S=18.25$) ile sontest puanları ($\bar{X} = 89.94$, $S=12.96$) arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($t=16.54$, $p<.05$).

TDBE uygulamasından sonra kurumsal ağ ortamında gönderilen ders notu ile desteklenen denek grup bilgisayar ortamında uygulamalı olarak gerçekleştirilen testte başarı puanını 53.13 den 89.94’e yükseltmiştir. Tamamıyla kurumsal ağ ortamında

öğrenen grupta ağ ortamından gönderilen ders notu ile sağlanan karma öğretimin başarı üzerinde önemli bir etki sağladığı söylenebilir.

1.2 Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubun kalıcılık testi – sontest puanlarının karşılaştırılması

Denek grubun kalıcılık testi – sontest puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla t-testi kullanılmıştır. Çizelge 12'de denek grubun kalıcılık testi – sontest puanlarıyla ilgili veriler verilmiştir.

Çizelge 12. Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubun kalıcılık testi – sontest puanlarının karşılaştırılması

Ölçüm	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Sontest	32	89.94	12.96	31	1.71	.097
Kalıcılık testi	32	92.59	8.06			

Çizelge 12'de görüldüğü gibi tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubun sontest puanları ($\bar{X} = 89.94$, $S = 12.96$) ile kalıcılık testi puanları ($\bar{X} = 92.59$, $S = 8.06$) arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($t=1.71$, $p>.05$).

Son testten bir ay sonra tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek gruba bilgisayar ortamında uygulamalı olarak gerçekleştirilen kalıcılık testinin başarı puanın çok az yükselerek sonteste yakın bir başarı puanı olduğu görülmektedir. Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen grupta ağ ortamından gönderilen ders notu ile sağlanan karma öğretimin kalıcılık testi başarı puanı üzerinde de etki sağladığı söylenebilir. Ayrıca kalıcılık testi başarı puanındaki yükselmenin iş ortamında kullanım becerisi kazanılan komutların uygulanıyor olmasından da

kaynaklandığı belirtilebilir.

1.3 Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubun kalıcılık testi – öntest puanlarının karşılaştırılması

Denek grubun kalıcılık testi – öntest puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla t-testi kullanılmıştır. Çizelge 13'te denek grubun kalıcılık testi – öntest puanlarıyla ilgili veriler verilmiştir.

Çizelge 13. Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubun kalıcılık testi – öntest puanlarının karşılaştırılması

Ölçüm	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Öntest	32	53.13	18.25	31	13.95	.000
Kalıcılık testi	32	92.59	8.06			

Çizelge 13'te görüldüğü gibi tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubun öntest puanları ($\bar{X} = 53.13$, $S = 18.25$) ile kalıcılık testi puanları ($\bar{X} = 92.59$, $S = 8.06$) arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($t=13.95$, $p<.05$).

TDBE uygulamasından sonra kurumsal ağ ortamında gönderilen ders notu ile desteklenen denek grup bilgisayar ortamında uygulamalı olarak gerçekleştirilen kalıcılık testinde başarı puanını ortalama 92.59 puana yükselterek söntest ortalamasını da geçmiştir. Bu durum aynı komutların farklı içerikli testlerle, tekrarlı ölçümlerle sınanmasından da kaynaklanıyor olabilir. Ancak tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen grupta ağ ortamından gönderilen ders notu ile sağlanan karma öğretimin kalıcılık testi başarı puanı üzerinde de önemli bir etki sağladığı söylenebilir.

2. YÜZ YÜZE ÖĞRENME VE KURUMSAL AĞ ORTAMINI BİRLİKTE KULLANARAK ÖĞRENENLERE YÖNELİK BULGULAR

2.1 Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen denek grubun sontest – öntest puanlarının karşılaştırılması

Denek grubun sontest – öntest puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla t-testi kullanılmıştır. Çizelge 14'te denek grubun sontest – öntest puanlarıyla ilgili veriler verilmiştir.

Çizelge 14. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen denek grubun sontest – öntest puanlarının karşılaştırılması

Ölçüm	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Öntest	32	62.88	17.59	31	11.88	.000
Sontest	32	90.53	7.54			

Çizelge 14'te görüldüğü gibi yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen denek grubun öntest puanları ($\bar{X} = 62.88$, $S = 17.59$) ile sontest puanları ($\bar{X} = 90.53$, $S = 7.54$) arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($t=11.88$, $p<.05$).

TDBE uygulamasından sonra kurumsal ağ ortamında gönderilen ders notu içeriğine paralel olarak verilen yüz yüze etkileşimli öğrenme ile desteklenen denek grup bilgisayar ortamında uygulamalı olarak gerçekleştirilen testte başarı puanını 62.88 den 90.53'e yükseltmiştir. TDBE uygulamasından sonra yüz yüze öğrenme ile sağlanan karma öğretimin başarı üzerinde önemli bir etki sağladığı söylenebilir.

2.2 Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen denek grubun kalıcılık testi – sontest puanlarının karşılaştırılması

Denek grubun kalıcılık testi – sontest puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla t-testi kullanılmıştır. Çizelge 15'te denek grubun kalıcılık testi – sontest puanlarıyla ilgili veriler verilmiştir.

Çizelge 15. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen denek grubun kalıcılık testi – sontest puanlarının karşılaştırılması

Ölçüm	N	\bar{X}	S	sd	T	p
Sontest	32	90.53	7.54	31	2.59	.015
Kalıcılık testi	32	92.50	7.29			

Çizelge 15'te görüldüğü gibi yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen denek grubun sontest puanları ($\bar{X} = 90.53$, $S = 7.54$) ile kalıcılık testi puanları ($\bar{X} = 92.50$, $S = 7.29$) arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($t=2.59$, $p<.05$).

Son testten bir ay sonra yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen denek gruba bilgisayar ortamında uygulamalı olarak gerçekleştirilen kalıcılık testinin başarı puanının çok az yükselerek sonteste yakın bir başarı puanı olduğu görülmektedir. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen denek grupta yüz yüze öğrenme ile sağlanan karma öğretimin kalıcılık testi başarı puanı üzerinde de etki sağladığı söylenebilir. Ayrıca kalıcılık testi başarı puanındaki yükselmenin iş ortamında kullanım becerisi kazanılan komutların uygulanıyor olmasından da kaynaklandığı belirtilebilir.

2.3 Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen denek grubun kalıcılık testi – öntest puanlarının karşılaştırılması

Denek grubun kalıcılık testi – öntest puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla t-testi kullanılmıştır. Çizelge 16'da denek grubun kalıcılık testi – öntest puanlarıyla ilgili veriler verilmiştir.

Çizelge 16. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen denek grubun kalıcılık testi – öntest puanlarının karşılaştırılması

Ölçüm	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Öntest	32	62.88	17.59	31	10.88	.000
Kalıcılık testi	32	92.50	7.29			

Çizelge 16'da görüldüğü gibi yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen denek grubun öntest puanları ($\bar{X} = 62.88$, $S = 17.59$) ile kalıcılık testi puanları ($\bar{X} = 92.50$, $S = 7.29$) arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($t=10.88$, $p<.05$).

TDBE uygulamasından sonra yüz yüze etkileşimli öğrenme ile desteklenen denek grup bilgisayar ortamında uygulamalı olarak gerçekleştirilen kalıcılık testinde başarı puanını ortalama 92.50 puana yükselterek söntest ortalamasını da geçmiştir. Bu durum aynı komutların farklı içerikli testlerle tekrarlı ölçümler alınmasından da kaynaklanıyor olabilir. Ancak TDBE uygulamasından sonra yüz yüze etkileşimli öğrenme ile sağlanan karma öğretimin kalıcılık testi başarı puanı üzerinde de önemli bir etki sağladığı söylenebilir.

3. YÜZ YÜZE ÖĞRENME VE KURUMSAL AĞ ORTAMINI BİRLİKTE KULLANANLARLA, TAMAMIYLA KURUMSAL AĞ ORTAMINDA ÖĞRENENLERE YÖNELİK BULGULAR

3.1 Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamiyle kurumsal ağ ortamında öğrenen denek gruplarının başarı karşılaştırılması

Denek gruplarının sontest puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla t-testi kullanılmıştır. Çizelge 17’de denek gruplarının sontest puanlarıyla ilgili veriler verilmiştir.

Çizelge 17. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamiyle kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların sontest puanlarının karşılaştırılması

Ölçüm	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Sontest (KAD)	32	90.53	7.54	31	0.224	.823
Sontest (KAT)	32	89.94	12.96			

Çizelge 17’de görüldüğü gibi yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanan denek grubun sontest puanları ($\bar{X} = 90.53$, $S = 7.54$) ile tamamiyle kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubun sontest puanları ($\bar{X} = 89.94$, $S = 12.96$) arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır. ($t=0.224$, $p>.05$).

TDBE uygulamasından sonra kurumsal ağ ortamında gönderilen ders notu ile desteklenen denek grup bilgisayar ortamında uygulamalı olarak gerçekleştirilen testte başarı puanını 53.13 den 89.94’e yükseltmiştir. Ayrıca TDBE uygulamasından sonra

kurumsal ağ ortamında gönderilen ders notu içeriğine paralel olarak verilen yüz yüze etkileşimli öğrenme ile desteklenen denek grup bilgisayar ortamında uygulamalı olarak gerçekleştirilen testte başarı puanını 62.88 den 90.53'e yükseltmiştir. Ancak TDBE uygulamasından sonra yüz yüze öğrenme ile sağlanan karma öğretimin başarı üzerinde sağladığı etki ile tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen grupta ağ ortamından gönderilen ders notu ile sağlanan karma öğretimin başarı üzerinde sağladığı etki arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Her iki öğretim yönteminde de ulaşılan sınav başarı puanları hem tam öğrenme düzeyinde hem de birbirine çok yakın olmuştur.

Tam öğrenmenin başarı testi sonuçları bakımından tanımlamasında önerilen çözüm yollarından biri, aynı testin hem tam öğrenme durumunda hem de diğer durumlarda öğrenen öğrencilere uygulanması ve diğer durumlarda "A " (pekiyi) alacak olan öğrencilerin öğrenme düzeyinin tam öğrenme olarak belirlenmesidir (Bloom, 1995). TCMB'de 1991 yılından başlayarak 60 ders saatlik süre ile yürütülen Genel Kullanıcılar Bilgisayar Eğitim Programında kelime işlemci ve elektronik tablo hazırlama uygulama yazılımlarını kullanma becerisi kazandırmada uygulanan testlerde başarı ortalaması 100 üzerinden 90 – 95 arasındadır (Onat Bayır, 1995). Bu eğitim programına katılan personelin Banka 'da yazışma ve raporları hazırlamada bilgisayarı etkin olarak kullanabildiği izlenmiştir. Bu nedenle karma öğrenmenin uygulandığı her iki öğrenme ortamında öğrenen deneklerin son testten aldıkları başarı puanlarıyla tam öğrenme düzeyine ulaşarak TCMB'de geleneksel sınıf eğitiminde elde edilen başarı düzeyine erişebildiklerinden söz edilebilir.

3.2 Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamiyle kurumsal ağ ortamında öğrenen denek gruplarının kalıcılık testi başarı puanlarının karşılaştırılması

Denek gruplarının kalıcılık testi başarı puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla t-testi kullanılmıştır. Çizelge 18’de denek gruplarının kalıcılık testi başarı puanlarıyla ilgili veriler verilmiştir.

Çizelge 18. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamiyle kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların kalıcılık testi başarı puanlarının karşılaştırılması

Ölçüm	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Kalıcılık Testi (KAD)	32	92.50	7.29	31	0.049	.961
Kalıcılık Testi (KAT)	32	92.59	8.06			

Çizelge 18’de görüldüğü gibi yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanan denek grubun kalıcılık testi başarı puanları ($\bar{X} = 92.50$, $S = 7.29$) ile tamamiyle kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubun kalıcılık testi başarı puanları ($\bar{X} = 92.59$, $S = 8.06$) arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır. ($t=0.049$, $p>.05$).

TDBE uygulamasından sonra yüz yüze öğrenme ile sağlanan karma öğretimin kalıcılık testi başarı puanı üzerinde sağladığı etki ile tamamiyle kurumsal ağ ortamında öğrenen grupta ağ ortamından gönderilen ders notu ile sağlanan karma öğretimin kalıcılık testi başarı puanı üzerinde sağladığı etki arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Karma öğrenimin uygulandığı her iki öğretim yönteminde de ulaşılan kalıcılık testi başarı puanları hem birbirine çok yakın hem de tam öğrenme

düzeyine ulaşmıştır denilebilir.

3.3 Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların hizmetiçi eğitimde kurumsal ağ kullanımına ilişkin görüşlerinin karşılaştırılması

Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi Kapsamında Kurumsal Ağ Temelli ve Kurumsal Ağ Destekli Uygulama Katılımcı Görüşü Aracına verdikleri yanıtlar **Bilgi Formu, TDBE Materyali Kullanımı, TDBE ile İş Yerinde Uzaktan Öğrenme, TDBE Kullanımında Donanım ve Alt Yapı, Yüz Yüze Öğrenme ve Kurumsal Ağ Üzerinden Ders Materyali Desteği Uygulamaları** başlıkları altında ele alınmıştır. Katılımcı Görüşü Aracının açık uçlu sorularına verilen yanıtlar ise **“Rahatsız Eden Uygulamalar”, “Memnun Eden Uygulamalar”, “Uygulamalar Hakkındaki Katılımcı Düşünceleri”** altında doğrudan deneklerin görüşlerine yer verilerek yorumlanmıştır.

Bilgi Formu

Katılımcı Görüşü Aracının Bilgi Formu bölümüne verilen yanıtların frekansları alınmış ve Çizelge 19 oluşturulmuştur.

Deneklerin TDBE Öğrenim dili olan İngilizceyi genellikle tercüme yapmada kullandıkları görülmüştür. Bilgisayarı genellikle günde 2 saatten az ve 2-4 saat arası kullandıkları, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen grupta 32 denekten 20 deneğin hiç internet kullanmadığı belirlenmiştir. Kurumsal ağ kullanımının ise her iki grupta da ya haftada 2 saatten az ya da hiç kullanmadıkları saptanmıştır.

Çizelge 19. Deneklerin İngilizce Dilini Kullanma Biçimi, Bilgisayar, İnternet, İntranet Kullanma Sıklığı ve TDBE ile Öğrenirken Yararlandıkları Kaynaklar ve Kaynak Kişilerin Öğrenme Yöntemine Göre Dağılımı

		KAT	KAD
		Frekans	Frekans
İngilizce Dilini Kullanma	Yazışma Yapma	-	-
	Metin Okuma	-	3
	Konuşma	3	3
	Tercüme Yapma	29	26
	Diğer	-	-
Bilgisayar Kullanma Sıklığı	Günde 2 saatten az	20	14
	Günde 2-4 saat	5	11
	Günde 5-6 saat	5	3
	Günde 6 saatten fazla	2	4
İnternet Kullanma Sıklığı	Günde 2 saatten az	3	5
	Günde 2-4 saat	1	2
	Haftada 2 saatten az	7	2
	Haftada 2-4 saat	1	1
	Hiç	20	5
Kurumsal Ağ Kullanma Sıklığı	Günde 2 saatten az	3	-
	Günde 2-4 saat	1	7
	Haftada 2 saatten az	10	7
	Haftada 2-4 saat	6	6
	Hiç	12	12
TDBE ile Öğrenirken Yararlanılan Kaynaklar ve Kaynak Kişiler	Yardımcı Türkçe Kitap	9	9
	TDBE Ekranlarının Dökümü	14	8
	İş Arkadaşı	18	22

TDBE katılımcılarının internet ve kurumsal ağı sıklıkla kullanmadıkları belirtilebilir. TDBE ile öğrenirken yararlanılan kaynaklar ve kaynak kişiler öncelikle iş arkadaşları, daha sonra TDBE ekranlarının yazıcıdan alınan dökümleri ve yardımcı Türkçe kitaplardır. Uzaktan Öğrenme'nin başarısı sınıflar, iş arkadaşları ve eğitimler arasındaki üst düzey etkileşimin bir fonksiyonu biçiminde tanımlanabilmektedir. İş arkadaşı desteği veya eğitici yardımı; öğrenen için anında telefon ya da küçük bir gecikmeyle fax ya da e-posta ile mümkün olabilmektedir (Goldstein, Ford, 2001). Ancak bu uygulamada iş arkadaşı desteğinin bilgisayar başında uygulamalı ve etkileşimli bir katkıya dönüştüğü ve kaynak kişiye başvurunun yoğun biçimde kullanıldığı belirtilebilir.

TDBE Materyali Kullanımı

Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların Katılımcı Görüşü Aracının **TDBE Materyali Kullanımı** bölümündeki görüşleri arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı belirlemek amacıyla tek tek maddelere t-testi uygulanmış ve sonuçlar Çizelge 20'de verilmiştir. Ancak hiçbir maddede aradaki fark anlamlı bulunmamıştır. Her iki grubun TDBE Materyali Kullanımı görüşlerinde bir fark oluşmadığı söylenebilir.

Çizelge 20. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların Katılımcı Görüşü Aracının TDBE Materyali Kullanımı bölümündeki görüşlerinin karşılaştırılması

MADDELER	Kurumsal Ağ Temelli			Kurumsal Ağ Destekli			sd	t	p	
	N	X	S	N	X	S				
Y1	1. "Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimine Erişim için Açıklamalı Not" dosyasındaki işlem basamaklarını uygulayarak ders yazılımı üzerindeki kurslara ulaşabildim.	32	2.69	1.33	32	2.59	1.46	62	0.269	0.789
Y2	6. Ders yazılımının kullanımını üzerindeki açıklamalardan öğrendim.	32	2.66	1.64	32	3.22	1.07	62	1.626	0.109
Y3	11. Ders yazılımının kullanımını deneme yoluyla keşfederek öğrendim.	32	2.72	1.35	32	3.22	1.21	62	1.560	0.124
Y4	16. Ders yazılımında ekranda sunulan bilgilerin düzenlemesini çok açık buldum.	32	2.91	1.28	32	3.28	0.96	62	1.327	0.189
Y5	21. Ders yazılımının kullanımını anlamak için bir yardımcı uzmanına gereksinim duydum.	32	3.25	1.52	32	3.66	1.18	62	1.192	0.238
Y6	26. Ders yazılımının sunduğu hata mesajlarını anlaşılır buldum.	32	3.25	1.37	32	3.63	0.91	62	1.293	0.201
Y7	31. Konuya kaldığım yerden devam edebildiğim için ders yazılımına kolay uyum sağladım.	32	2.69	1.28	32	3.22	1.16	62	1.741	0.087

Katılımcı Görüşü Aracının **TDBE Materyali Kullanımı** bölümünün “Materyalin kullanımını anlamak için bir yardımcı uzmana gereksinim duydum.” ve “TDBE’nin sunduğu hata mesajlarını anlaşılır buldum.” maddelerine tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen grup orta düzeyde katılırken, diğer grubun büyük oranda katıldığı belirlenmiştir. TDBE Materyali Kullanımı bölümünün diğer maddelerine ise her iki grupta orta düzeyde katılım göstermiştir.

TDBE ile İş Yerinde Uzaktan Öğrenme

Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi Kapsamında Kurumsal Ağ Temelli ve Kurumsal Ağ Destekli Uygulama Katılımcı Görüşü Aracının TDBE ile İş Yerinde Uzaktan Öğrenme Bölümündeki görüşleri arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı belirlemek amacıyla tek tek maddelere t-testi uygulanmış ve sonuçlar Çizelge 21’de gösterilmiştir. İki denek grubun görüşleri, 22 maddeden oluşan bu bölümünde 8 madde de .05 anlamlılık düzeyinde bir farklılık ortaya çıkarmıştır. Ortalamalara bakıldığında 8 madde için de yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanan grubun görüşlerinin olumlu yönde diğer gruba göre anlamlı bir biçimde farklılaştığı görülmektedir. “İş yerimden ayrılmadan eğitime katılmış olmaktan memnunum” ($p = .048$, KAT $\bar{X} = 2.75$, KAD $\bar{X} = 3.47$), “İşimi planlayarak, belirlediğim saatlerde eğitime katıldığım için kendimi rahat hissettim” ($p = .030$, KAT $\bar{X} = 2.16$, KAD $\bar{X} = 2.84$), “ İstersem kendi kendime testleri tekrarlayabildiğim (farklı farklı gelen sorularla) için sorularla öğrendiğim konuyu pekiştirebilme olanağı buldum” ($p = .042$, KAT $\bar{X} = 2.78$, KAD $\bar{X} = 3.53$),

“Öğrenmem gereken konuları istediğim kadar tekrarlayabilmekten memnunum” ($p=.015$, KAT $\bar{X} = 2.78$, KAD $\bar{X} = 3.66$), “Uzaktan eğitimin daha sonra katılabileceğim eğitim programlarında da kullanılmasını isterim” ($p=.041$, KAT $\bar{X} = 2.44$, KAD $\bar{X} = 3.25$), “TDBE’ni iş saatleri dışında kullanmak zorunda kaldım” ($p=.043$, KAT $\bar{X} = 3.25$, KAD $\bar{X} = 3.94$), “TDBE’de edindiğim bilgi ve beceriler, görevimi daha iyi yürütmemi sağlayacaktır” ($p=.008$, KAT $\bar{X} = 2.91$, KAD $\bar{X} = 3.72$), “Birimimdeki arkadaşlarıma TDBE’ne katılmalarını öneririm” ($p=.021$, KAT $\bar{X} = 2.66$, KAD $\bar{X} = 3.50$) maddelerinden “İşimi planlayarak, belirlediğim saatlerde eğitime katıldığım için kendimi rahat hissettim ” dışındaki maddelerde yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanan grubun görüşlerinin orta düzeyde ve büyük oranda katılımı diğer denek gruba göre bir farklılık yarattığı görülmektedir. Kurumsal ağ ortamındaki öğrenmenin yüz yüze öğrenme ile desteklenmesinden dolayı bu olumlu görüşün ortaya çıktığı söylenebilir. “Sorularımı doğrudan bir eğitime sorabilmeyi isterdim” (KAT $\bar{X} = 3.88$, KAD $\bar{X} = 4.00$), “Teknik bir konuyu kendi kendime öğrenmede zorlandım” (KAT $\bar{X} = 3.66$, KAD $\bar{X} = 3.88$), “TDBE’de konuların Türkçe anlatımlı olmasını isterdim” (KAT $\bar{X} = 4.03$, KAD $\bar{X} = 3.91$) maddelerine ise her iki grubunda büyük oranda katılım gösterdiği görülmektedir. Ayrıca İşimden dolayı TDBE’ye yeterince zaman ayıramadım “ (KAT $\bar{X} = 4.41$, KAD $\bar{X} = 4.03$) ve “TDBE’i iş saatleri içinde kullanmama izin veriliyordu” (KAT $\bar{X} = 3.13$, KAD $\bar{X} = 3.41$) maddelerine her iki grupta büyük oranda ve orta düzeyde katılım

Çizelge 21. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların Katılımcı Görüşü Aracının TDBE ile İş Yerinde Uzaktan Öğrenme bölümündeki görüşlerinin karşılaştırılması

MADDELER		Kurumsal Ağ Temelli			Kurumsal Ağ Destekli			sd	t	p
		N	X	S	N	X	S			
U8	2. İş yerimden ayrılmadan eğitime katılmış olmaktan memnunum.	32	2.75	1.48	32	3.47	1.37	62	2.017	0.048
U9	3. Sınıf ortamı baskısı hissetmeden, eğitime katılmış olmaktan memnunum.	32	2.69	1.53	32	3.25	1.32	62	1.573	1.121
U10	4. İşimi planlayarak, belirlediğim saatlerde eğitime katıldığım için kendimi rahat hissettim.	32	2.16	1.11	32	2.84	1.35	62	2.228	0.030
U11	7. Kendi kendime öğrenmeyi sıkıcı buldum.	32	2.75	1.48	32	2.88	1.24	62	0.366	0.715
U12	8. Kendi eğitimim konusunda bana güvenilmesinden memnunum.	32	3.25	1.52	32	3.75	1.02	62	1.544	0.128
U13	9. Soruları yanıtlarken zamanımın olduğunu bildiğim için kendimi rahat hissettim.	32	3.16	1.32	32	3.38	1.36	62	0.652	0.517
U14	12. Soruları yanıtlarken sunuçları sadece kendim gördüğüm için, kendimi rahat hissettim.	32	3.00	1.55	32	3.38	1.10	62	1.119	0.268
U15	13. İstersem kendi kendime testleri tekrarlayabildiğim (farklı farklı gelen sorularla) için sorularla öğrendiğim konuyu pekiştirebilme olanağı buldum.	32	2.78	1.62	32	3.53	1.24	62	2.076	0.042
U16	14. Konuları kendi kendime öğrenirken zorlandım.	32	3.34	1.52	32	3.72	0.96	62	1.182	0.241
U17	17. Dikkatim dağıldığında ara verebileceğim için kendimi rahat hissettim.	32	3.31	1.57	32	3.69	1.15	62	1.088	0.281
U18	18. Öğrenmem gereken konuları istediğim kadar tekrarlayabilmekten memnunum.	32	2.78	1.58	32	3.66	1.18	62	2.509	0.015

Çizelge 21. (Devam)

MADDELER		Kurumsal Ağ Temelli			Kurumsal Ağ Destekli			sd	t	p
		N	X	S	N	X	S			
U19	19. Uzaktan eğitimin daha sonra katılabileceğim eğitim programlarında da kullanılmasını isterim.	32	2.44	1.56	32	3.25	1.55	62	2.090	0.041
U20	22. Sorularımı doğrudan bir eğitime sorabilmeyi isterdim.	32	3.88	1.21	32	4.00	1.05	62	0.442	0.660
U21	23. Teknik bir konuyu kendi kendime öğrenmede zorlandım.	32	3.66	1.45	32	3.88	1.04	62	0.693	0.491
U22	24. İşimden dolayı TDBE'ne yeterince zaman ayıramadım.	32	4.41	0.87	32	4.03	1.12	62	1.492	0.141
U23	27. TDBE'ni iş saatleri içinde kullanmama izin veriliyordu.	32	3.13	1.18	32	3.41	1.36	62	0.880	0.382
U24	28. TDBE'ni iş saatleri dışında kullanmak zorunda kaldım.	32	3.25	1.32	32	3.94	1.34	62	2.066	0.043
U25	29. TDBE öğrenme kabiliyetim üzerinde düşünmeme yardımcı oldu.	32	2.78	1.54	32	3.34	0.87	62	1.802	0.076
U26	32. TDBE'de konuların Türkçe anlatımlı olmasını isterdim.	32	4.03	1.45	32	3.91	1.25	62	0.369	0.713
U27	33. TDBE'de içerik gözönüne alındığında, ihtiyaç duyduğum bilgileri içerme açısından uygundur.	32	3.44	0.95	32	3.38	1.01	62	0.255	0.799
U28	34. TDBE'de edindiğim bilgi ve beceriler, görevimi daha iyi yürütmemi sağlayacaktır.	32	2.91	1.28	32	3.72	1.08	62	2.741	0.008
U29	35. Birimimdeki arkadaşlarıma TDBE'ne katılmalarını öneririm.	32	2.66	1.60	32	3.50	1.22	62	2.375	0.021

göstermiştir. Bu iki maddeye katılım düzeyi iş saatleri içinde katılımcıların uzaktan eğitime zaman ayırma zorluğu yaşadıklarını gösteriyor denilebilir. “İşimi planlayarak, belirlediğim saatlerde eğitime katıldığım için kendimi rahat hissettim” maddesine her iki grubun katılım düzeyinin de bu zorluğu vurguladığı söylenebilir.

TDBE Kullanımında Donanım ve Alt Yapı

Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi Kapsamında Kurumsal Ağ Temelli ve Kurumsal Ağ Destekli Uygulama Katılımcı Görüşü Aracının TDBE kullanımında donanım ve alt yapı bölümündeki görüşleri arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı belirlemek amacıyla tek tek maddelere t-testi uygulanmış ve sonuçlar Çizelge 22’ de verilmiştir. İki denek grubun görüşleri, 8 maddeden oluşan bu bölümünde 2 madde de .05 anlamlılık düzeyinde bir farklılık ortaya çıkarmıştır. Ortalamalara bakıldığında 2 madde için de yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanan grubun görüşlerinin diğer gruba göre anlamlı bir biçimde farklılaştığı görülmektedir. “Kullandığım bilgisayar ile ağ hızı nedeniyle TDBE’ne rahatlıkla bağlanamıyordum” ($p= 0.014$, KAT $\bar{X}=3.47$, KAD $\bar{X}=4.41$) maddesinde yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanan grubun daha fazla ağ hızı sorunu yaşadığı söylenebilir. Yüz yüze öğrenme ile desteklenen grup İstanbul Şubesi katılımcılarından oluşturulmuştur. Bu şube bilgisayarlar üzerinden günlük iş kapasitesi en fazla olan şubedir. Aynı anda 32 katılımcının uzaktan eğitim uygulamasını kullanması, bilgisayarlar üzerinden yüksek iş kapasitesi ve İdare Merkezi Şube arası ağ hızının yoğunluğu ve yeterli düzeyde olmamasının

bu sonucu ortaya çıkardığı söylenebilir. Ağ üzerinden ders materyali ile desteklenen grup İstanbul Şubesi dışındaki her şubeden 2 – 4 kişiden oluşturulmuştur. Aynı anda bir şubeden uzaktan eğitim uygulamasının kullanımının az olması nedeni ile bu farklılığın ortaya çıktığı belirtilebilir. Ayrıca alanyazında bu tür teknoloji sorunları uzaktan eğitimde davranış ve öğrenme sonuçlarını etkileyen önemli bir faktör olarak görülmektedir. Görsel ve sessel açıdan kesintilere neden olan yavaş erişimler zaman kaybı sorunlarına neden olmaktadır (Schrum,2000).

“TDBE'nin kurumsal ağ (Merint) üzerinde sürekli kalmasını isterdim” ($p=0.010$, KAT $\bar{X}=3.09$, KAD $\bar{X}=4.09$) maddesinde de yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanan grubun büyük oranda katılımıyla anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Diğer grupta orta düzeyde katılımı TDBE'nin sürekli kurumsal ağ ortamında kalmasını istemektedir. Alanyazında da belirtildiği gibi Bilgisayar Eğitimi Materyalleri aynı zamanda yardım materyali biçimde kullanılması gereken materyallerdir. Bu nedenle kullanıcıya her an açık olarak ağ üzerinden sunulması istemi materyallerin bu özelliği nedeni ile uygunluk gösterdiği söylenebilir. Ayrıca uluslararası finans sektöründeki kurumsal ağ uygulamalarında birden fazla Yabancı Dil Eğitimi Materyallerinin yanı sıra Bilgisayar Eğitimi Materyallerinin de her kullanıcıya her zaman açık olan uygulamalar biçiminde kullanıldığı izlenmektedir.

“İş yerimde kendi masamda bilgisayar olmadığı için TDBE'den istediğim gibi yararlanamadım” (KAT $\bar{X}=4.19$, KAD $\bar{X}=4.44$) maddesine her iki grupta büyük oranda katılım göstermişlerdir. Genellikle Şubelerde servislerde bir ya da iki bilgisayar olması ve uzaktan eğitim katılımcılarının da genelde günlük işler için

kullanılan bu bilgisayarları kullanmak zorunda olmaları bu maddedeki katılım düzeyini arttırmıştır. Alanyazında teknoloji yetersizliği de uzaktan eğitimde davranış ve öğrenme sonuçlarını etkileyen önemli bir faktör olarak görülmektedir (Schrum,2000).

Çizelge 22. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların Katılımcı Görüşü Aracının TDBE kullanımında donanım ve alt yapı bölümündeki görüşlerinin karşılaştırılması

MADDELER		Kurumsal Ağ Temelli			Kurumsal Ağ Destekli			sd	t	p
		N	X	s	N	X	s			
D30	5. İş yerimde kendi masamda bilgisayar olmadığı için TDBE'den istediğim gibi yararlanamadım.	32	4.19	1.31	32	4.44	0.98	62	0.866	0.390
D31	10. Kullandığım bilgisayarın ses kartı olmadığı için eğitim içeriğini görsel olarak izledim.	32	1.94	1.52	32	2.44	1.50	62	1.323	0.191
D32	15. Verilen kullanıcı kodu ve şifreleri sık sık unuttum.	32	1.50	1.22	32	1.75	0.76	62	0.948	0.329
D33	20. Kullandığım bilgisayar ile ağ hızı nedeniyle TDBE'ne rahatlıkla bağlanamıyordum.	32	3.47	1.67	32	4.41	1.27	62	2.535	0.014
D34	25. Uzaktan eğitim katılımcıları için iş yerinde uygun bir yerin ve bilgisayarın ayrılmasını istedim.	32	4.25	1.22	32	4.47	1.19	62	0.726	0.470
D35	30. Uygulama sırasında karşılaştığım sorunları e-posta ortamında program sorumlusuna sık sık ilettim.	32	1.66	1.26	32	1.84	0.99	62	0.663	0.510
D36	36. TDBE'nin kurumsal ağ (Merint) üzerinde sürekli kalmasını istedim.	32	3.09	1.77	32	4.09	1.20	62	2.648	0.010
D37	37. Uygulama sırasında karşılaştığım sorunları telefon ile program sorumlusuna sık sık ilettim.	32	2.19	1.35	32	2.66	1.47	62	1.325	0.190

Her iki grupta uygulamalar sırasında karşılaştıkları sorunları e-posta yerine telefon ile program sorumlusuna ilettiklerini belirtmişlerdir. Bu durumun anketin bilgi

formu bölümündeki kurumsal ağ kullanım sıklığı sorusuna verilen yanıtla örtüştüğü belirtilebilir. Her iki grupta kurumsal ağı ya haftada 2 saatten az kullanmakta ya da hiç kullanmamaktadır. Ayrıca servislerdeki bilgisayar sayısının az olması da kurumsal ağ kullanımını olumsuz yönde etkiliyor olabilir.

Her iki grubunda büyük oranda katılım gösterdiği bir diğer madde “Uzaktan eğitim katılımcıları için iş yerinde uygun bir yerin ve bilgisayarın ayrılmasını isterdim” (KAT \bar{X} =4.25, KAD \bar{X} =4.47) maddesidir. Alanyazında da iş ortamlarındaki teknik yetersizlik sorunlarını aşmak, ayrıca iş nedeniyle öğrenme sürecinin sürekli kesintiye uğraması gibi sorunlara çözüm olarak verimli karma öğrenme merkezi modelleri gündeme getirilmektedir. Bu merkezler herhangi bir zamanda tüm öğrenme kaynaklarına etkin teknolojilerle erişilebilirliği sağlayabilir. Aynı odalar grup aktiviteleri ve bireysel çalışma içinde kullanılabilir (Schacht, 2002).

Yüz yüze Öğrenme ve Kurumsal Ağ Üzerinden Ders Materyali Desteği Uygulamaları

Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi Kapsamında Kurumsal Ağ Temelli ve Kurumsal Ağ Destekli Uygulama Katılımcı Görüşü Aracının Yüz yüze Öğrenme ve Kurumsal Ağ Üzerinden Ders Materyali Desteği Uygulamalarına yönelik görüşleri arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı belirlemek amacıyla tek tek maddelere t-testi uygulanmıştır. T-testi sonuçları Çizelge 23’de verilmiştir.

İki denek grubun görüşleri, 16 maddeden oluşan bu bölümünde 7 madde de

.05 anlamlılık düzeyinde bir farklılık ortaya çıkarmıştır. Ortalamalara bakıldığında 7 madde için de yüz yüze öğrenme ile desteklenen grubun görüşlerinin kurumsal ağ üzerinden ders materyali ile desteklenen gruba göre büyük oranda ve tamamen katılıyorum düzeyinde anlamlı bir biçimde farklılaştığı görülmektedir.

Kurumsal ağ üzerinden ders materyali ile desteklenen grup “Pekiştirdiğim bilgi ve beceriler, görevimi daha iyi yürütmemi sağlayacaktır” ($p= 0.027$, $\bar{X} = 3.28$, $Sd= 1.17$) maddesine orta düzeyde katılırken yüz yüze öğrenme grubu aynı maddeye ($\bar{X} = 3.91$, $Sd= 1.03$) büyük oranda katılım göstermiştir. Yüz yüze öğrenme ile desteklenen grubun TDBE’den sonra uygulanan destek eğitim programında pekiştirdiği bilgi ve beceriler ile görevini daha iyi yürütebileceğini anlamlı biçimde diğer gruba göre farklı gördüğü söylenebilir.

Kurumsal ağ üzerinden ders materyali ile desteklenen grup “Ders notunu, servisimdeki bilgisayarlarda çalışabilme olanağım buldum” ($p= 0.002$, $\bar{X} = 2.44$, $Sd=1.32$) maddesine büyük oranda katılmazken yüz yüze öğrenme grubu aynı maddeye karşılık gelen sınıfın ders araç ve gereçleri açısından yeterliliği ($\bar{X} = 3.97$, $Sd=1.18$) maddesine büyük oranda katılım göstermiştir. Yüz yüze öğrenme ile desteklenen grubun sınıf ortamındaki ders araç gereçlerinin (tahta, kalem, projeksiyon sistemi, bilgisayar sayısı, oturma yerleri vs.) yeterliliğine ilişkin görüşleri, TDBE’den sonra kurumsal ağ üzerinden ders materyalini salt servisimdeki bilgisayarlarda çalışan gruba göre ortam açısından anlamlı bir farkı ortaya çıkardığı söylenebilir. Bu durum TDBE uygulamasında da belirtildiği gibi iş başında, iş

Çizelge 23. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların Katılımcı Görüşü Aracının Yüz yüze öğrenme ve Kurumsal Ağ Üzerinden ders materyali desteği uygulamalarına yönelik görüşlerinin karşılaştırılması

Yüz yüze Öğrenme ve Kurumsal Ağ Üzerinden Ders Materyali Desteği Uygulamalarına İlişkin Maddeler	Kurumsal Ağ Temelli			Kurumsal Ağ Destekli			sd	t	p
	N	X	s	N	X	s			
38. Ders notu, ihtiyaç duyduğum bilgileri içerme açısından uygundur.	32	3.69	1.18				62	1.666	0.101
38. İçerik gözönüne alındığında, ihtiyaç duyduğum bilgileri içerme açısından uygundur.				32	4.13	0.91			
39. Ders notunda yer alan konular birbirini tamamlayıcı niteliktedir.	32	3.94	0.98				62	0.955	0.343
39. Yer alan konular birbirini tamamlayıcı niteliktedir.				32	4.16	0.85			
40. Ders notunda yer alan konular, Word ve Excel uygulama yazılımındaki komutları pekiştirici niteliktedir.	32	3.69	1.12				62	1.512	0.136
40. İçerikte yer alan konular, Word ve Excel uygulama yazılımındaki komutları pekiştirici niteliktedir.				32	4.09	1.03			
41. Ders notunda yer alan konular, Word ve Excel uygulama yazılımını daha etkin kullanmamı sağlayacaktır.	32	3.69	1.15				62	0.855	0.396
41. İçerikte yer alan konular, Word ve Excel uygulama yazılımını daha etkin kullanmamı sağlayacaktır.				32	3.94	1.19			
42. Ders notunda yer alan konular, Word ve Excel uygulama yazılımı komutlarında Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim programında uzaktan eğitim ile kullanım becerisi kazanırken, karşılaştığım sorunları çözümleyici niteliktedir.	32	3.34	1.23				62	1.813	0.075
42. İçerikte yer alan konular, Word ve Excel uygulama yazılımı komutlarında Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim programında uzaktan eğitim ile kullanım becerisi kazanırken, karşılaştığım sorunları çözümleyici niteliktedir.				32	3.84	0.95			
43. Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programından sonraki bilgi birikimim materyal destekli uygulamayı (ders notunu) izlemek için yeterlidir.	32	3.25	0.95				62	1.561	0.124
43. Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programından sonraki bilgi birikimi yüz yüze eğitim programını izlemek için yeterlidir.				32	3.66	1.12			
44. Pekiştirdiğim bilgi ve beceriler, görevimi daha iyi yürütmemi sağlayacaktır.	32	3.28	1.17				62	2.270	0.027
44. Pekiştirdiğim bilgi ve beceriler, görevimi daha iyi yürütmemi sağlayacaktır.				32	3.91	1.03			

Çizelge 23. (Devam)

Yüz yüze Öğrenme ve Kurumsal Ağ Üzerinden Ders Materyali Desteği Uygulamalarına İlişkin Maddeler	Kurumsal Ağ Temelli			Kurumsal Ağ Destekli			sd	t	p
	N	X̄	S	N	X̄	S			
45. Ders notunu, mesai saati içinde çalışabildim. 45. İçerik gözönüne alındığında, süre yeterlidir.	32	2.94	1.37	32	2.59	1.19	62	1.074	0.287
46. Ders notunda yer alan konular beklentilerime uygundur. 46. İçerik gözönüne alındığında beklentilerime uygundur.	32	3.19	1.26	32	3.09	1.23	62	0.302	0.764
47. Ders notunu, servisimdeki bilgisayarlarda çalışabilme olanağım buldum. 47. Sınıfta, ders araç-gereçleri (tahta, kalem, projeksiyon sistemi, bilgisayar sayısı, oturma yerleri vs.) yeterlidir.	32	2.44	1.32	32	3.97	1.18	62	4.901	0.000
48. Ders notundaki anlatış biçimi, benim konuları anlayabilmem için uygundur. 48. Öğretim elemanının konuları anlatış biçimi benim konuları anlayabilmem için uygundu.	32	3.63	1.13	32	4.31	0.86	62	2.742	0.008
49. Ders notunu, serviste, işlerimi yaparken yeterince çalışabildim. 49. Öğretim elemanı tarafından ders süreleri etkin bir şekilde kullanıldı.	32	2.00	1.02	32	4.53	0.62	62	12.023	0.000
50. Ders notundaki örnekli anlatımlar yeterlidir. 50. Derslerdeki uygulamalar / örnek çalışmalar yeterliydi.	32	3.38	1.13	32	3.56	1.22	62	0.639	0.525
51. Konuları pekiştirirken materyali (Ders Notu) etkin biçimde kullandım. 51. Derslerde öğretim elemanı etkili biçimde katılımı sağladı.	32	3.28	1.08	32	4.16	1.17	62	3.107	0.003

Çizelge 23. (Devam)

Yüz yüze Öğrenme ve Kurumsal Ağ Üzerinden Ders Materyali Desteği Uygulamalarına İlişkin Maddeler	Kurumsal Ağ Temelli			Kurumsal Ağ Destekli			sd	t	p
	N	\bar{X}	S	N	\bar{X}	S			
52. Materyaldeki komutları kendi öğrenme hızıma göre istediğim kadar tekrarladım.	32	2.78	1.24				62	3.495	0.001
52. Öğretim elemanının öğretim hızı benim öğrenme hızıma uygundu.				32	3.81	1.12			
53. Materyali (Ders Notu) çalışırken, anlayamadığım konuları, bir öğretim görevlisi ile tartışarak çözümlmek isterdim.	32	3.63	1.36				62	2.311	0.024
53. Yüz yüze Eğitim Programında anlayamadığım konuları, öğretim görevlisine sorarak çözümlayebildim.				32	4.28	0.85			

yoğunluğunda servislerdeki bilgisayarların öğrenme amaçlı kullanılmamasından kaynaklanıyor olabilir.

Kurumsal ağ üzerinden ders materyali ile desteklenen grup “Ders notundaki anlatış biçimi, benim konuları anlayabilmem için uygundur” ($p=0.008$, $\bar{X}=3.63$, $Sd=1$) maddesine büyük oranda katılırken yüz yüze öğrenme grubu aynı maddeye karşılık gelen “Öğretim elemanının konuları anlatış biçimi benim konuları anlayabilmem için uygundu” ($\bar{X}=4.31$, $Sd=0.86$) maddesine daha yüksek bir ortalama değer ile büyük oranda katılım göstermiştir. Aslında hem ders notunun anlatış biçimi hem de aynı ders notuna göre öğretim elemanının anlatış biçiminin deneklerin anlayabilmelerine uygunluğu yönünde her iki grupta büyük oranda

katılımla olumlu görüş öne sürmüşlerdir. TDBE'nin gerek yüz yüze öğrenme gerekse ders notu ile desteklenmesi kullanılan malzeme ve bu malzemeye göre anlatım yönüyle denekler tarafından olumlu bulunmuştur. Ancak yüz yüze öğrenme ile desteklenen grubun öğretim elemanının anlatışına ilişkin görüşleri, TDBE'den sonra kurumsal ağ üzerinden ders materyali ile desteklenen grubun materyalin anlatım biçimine ilişkin görüşlerine göre anlamlı bir fark ortaya çıkardığı söylenebilir.

Kurumsal ağ üzerinden ders materyali ile desteklenen grup "Ders notunu, serviste, işlerimi yaparken yeterince çalışabildim" ($p=.003$, $\bar{X}=2.00$, $Sd=1$) maddesine büyük oranda katılmazken yüz yüze öğrenme grubu aynı maddeye karşılık gelen "Öğretim elemanı tarafından ders süreleri etkin bir şekilde kullanıldı" ($\bar{X}=4.53$, $Sd=0.62$) maddesine tamamen katılım göstermiştir. Yüz yüze öğrenme ile desteklenen grubun sınıf ortamında öğretim elemanının ders sürelerini etkin olarak kullanmasına ilişkin görüşleri ile TDBE'den sonra kurumsal ağ üzerinden ders materyalini servisteki bilgisayarlardan işlerini yaparken çalışan gruba göre süre açısından yeterince çalışabilmeye ilişkin görüşlerinde anlamlı bir fark ortaya çıktığı belirtilebilir. Bu durum ders materyali ile desteklenen grubun iş başında servisteki bilgisayarlarda iş yoğunluğundan dolayı çalışmaya yeterince zaman ayıramamasından kaynaklanıyor olabilir.

Kurumsal ağ üzerinden ders materyali ile desteklenen grup "Konuları pekiştirirken materyali etkin biçimde kullandım" ($p=0.003$, $\bar{X}=3.28$, $Sd=1$) maddesine orta düzeyde katılırken yüz yüze öğrenme grubu aynı maddeye karşılık

gelen “Derslerde öğretim elemanı etkili biçimde katılımı sağladı” ($\bar{X} = 4.16$, $Sd=1.$) maddesine büyük oranda katılım göstermiştir. Yüz yüze öğrenme ile desteklenen grubun öğretim elemanının etkin biçimde derse katılımı sağlamasına ilişkin görüşleri ile TDBE’den sonra kurumsal ağ üzerinden ders materyali ile desteklenen grubun materyali etkin biçimde kullanımına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir farkın ortaya çıktığı söylenebilir. Bu durum ders materyali ile desteklenen grubun iş başında servisteki bilgisayarlarda ders materyalini etkin biçimde kullanamamasından kaynaklanıyor olabilir.

Kurumsal ağ üzerinden ders materyali ile desteklenen grup “Materyaldeki komutları kendi öğrenme hızıma göre istediğim kadar tekrarladım” ($p=0.001$, $\bar{X} = 2.78$, $Sd=1.$) maddesine orta düzeyde katılırken yüz yüze öğrenme grubu aynı maddeye karşılık gelen “Öğretim elemanının öğretim hızı benim öğrenme hızıma uygundu” ($\bar{X} = 3.81$, $Sd=1.$) maddesine büyük oranda katılım göstermiştir. Yüz yüze öğrenme ile desteklenen grubun öğretim elemanının öğretim hızına ilişkin görüşleri ile TDBE’den sonra kurumsal ağ üzerinden ders materyali ile desteklenen grubun materyali kullanırken kendi hızına göre istediği kadar tekrarlayabilmeye ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir farkın ortaya çıktığı belirtilebilir. Bu durum ders materyali ile desteklenen grubun iş başında servisteki bilgisayarlarda kendi hızına göre öğrenme olanağı bulamamasından da kaynaklanıyor olabilir.

Kurumsal ağ üzerinden ders materyali ile desteklenen grup “Materyali (Ders Notu) çalışırken, anlayamadığım konuları, bir öğretim görevlisi ile tartışarak

çözümlemek isterdim” ($p=0.024$, $\bar{X}=3.63$, $Sd=1.$) maddesine büyük oranda katılırken yüz yüze öğrenme grubu aynı maddeye karşılık gelen “Yüz yüze Eğitim Programında anlayamadığım konuları, öğretim görevlisine sorarak çözümleyebildim” ($\bar{X}=4.28$, $Sd=0$) maddesine daha yüksek bir ortalama değer ile büyük oranda katılım göstermiştir. Yüz yüze öğrenme ile desteklenen grubun öğretim elemanına anlamadığı konuları sorarak çözüm bulabilmesine ilişkin görüşleri ile TDBE’den sonra kurumsal ağ üzerinden ders materyali ile desteklenen grubun anlamadığı konuyu öğretim elemanına sorabilme istemine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir farkın ortaya çıktığı belirtilebilir. Bu durumun yüz yüze öğrenmede sağlanan etkileşimden kaynaklandığı söylenebilir. Ancak ders materyali ile desteklenen grupta büyük oranda katılımı bir öğretim elemanı desteği sağlanması görüşünü belirtmiş bulunmaktadır.

Rahatsız Eden Uygulamalar

TDBE programı ve TDBE programı kapsamında gerçekleştirilen yüz yüze eğitim programı katılımcılarından 3’ü

“TDBE programında ve yüz yüze eğitim programında beni rahatsız eden uygulama olmadı.”

“Rahatsız eden hiçbir uygulama yoktu. Herşey çok düzenli, ders anlatımı çok net ve anlaşılabilir düzeydeydi”

“Programda herşey çok güzel ve anlaşılır bir dille düzenlenmişti. Uygulamalardan rahatsızlık duymadım. “

ifadeleri ile TDBE ve bu kapsamda uygulanan yüz yüze öğrenmede rahatsızlık veren bir uygulama olmadığı görüşünde birleşmişlerdir.

Katılımcılardan 1'i "TDBE programında komutların çok detayda anlatılması, çok teferruta girilmiş olmasını" rahatsız edici olarak bulmuştur. Bu eleştiri TDBE'nin içeriğine yöneliktir. TDBE'de herbir komut, komut ekranında bulunan tüm ayrıntıları ile anlatıldığı için katılımcı bu görüşü oluşturmuş olabilir.

TDBE kullanımında donanım ve alt yapıya ilişkin rahatsızlık veren konular 7 katılımcı tarafından şöyle belirtilmiştir.

"Uzaktan eğitimde bilgisayar bulamadığımızdan kullanımda zorlandık."

"Şube bağlantısı zor olduğundan yeterince bağlanamadık."

"Servisimizde yeterli bilgisayar olmaması. TDBE programına bağlanmadaki problemler."

"Programın başında kullanıcılara yeterli oranda bilgisayar verilmemesi çalışmamızı zorlaştırdı."

"TDBE'de kendime ait bilgisayar olmaması."

"Masamızda bilgisayar olmadığı için kendimizi geliştirme imkanı bulamadık. Bilgisayar ve kurumsal ağ bağlantısının kadroya göre verilmesi de bizde olumsuz etki bıraktı."

"Yeteri kadar zamanın ve alt yapının bulunmamasıydı. Yeterli bilgisayar olmaması, zamanın sınırlı olması programın verimini azalttı, yeteri kadar yararlanamadım. Ancak işimizle ilgili bölümlerden yararlanabildik."

Katılımcı Görüşü Aracının TDBE kullanımında donanım ve alt yapı bölümündeki maddelere verilen yanıtlarla bu ifadelerin örtüştüğü söylenebilir. Alanyazında da teknoloji yetersizliğinin uzaktan eğitimde olumlu yaklaşımı engelleyen ve öğrenme sonuçlarını olumsuz etkileyen önemli bir faktör olarak gösterildiği beirtilmektedir (Schrum,2000).

Katılımcılardan 4'ü ise iş yoğunluğu nedeni ile TDBE'yi mesai saati dışında kullanmak zorunda kaldıklarını şöyle belirtmişlerdir.

“İş yoğun bir serviste çalıştığım için TDBE’i hafta sonları bankaya gelip çalışmak zorunda kalmam.”

“Aynı zamanda servisimizde de yapacak işlerimizin bulunması.”

“TDBE mesai dışında çalışmak zorunda kaldık. Bu durum epeyce sıkılmamıza neden oldu. Yüz yüze eğitimde daha kısa sürede çok daha çabuk öğrendik. Daha zevkliydi.”

“İşimle birlikte yürütmek zorunda olduğum için zaman yetersizdi. Tatil günlerimi ve mesai dışı saatlerimi eğitimde kullanmak zorunluluğu beni strese soktu.”

Alanyazında da belirtildiği gibi iş başında, iş ortamında uzaktan öğrenme uygulamalarında yaşanan diğer bir sorun öğrencilerin iş nedeniyle öğrenme sürecinin sürekli kesintiye uğramasıdır. Bu uygulamada da katılımcılar benzer sorunu yaşamışlardır. Bu sorunlara çözüm olarak verimli karma öğrenme merkez modelleri gündeme getirilmektedir. Bu merkezler herhangi bir zamanda tüm öğrenme kaynaklarına etkin teknolojilerle ve iş başından belirli sürelerle ayrılmayı sağlayarak erişilebilirliği sağlayabilmektedir. Aynı odalar grup aktiviteleri ve bireysel çalışma içinde kullanılabilir. Bu merkezlerin kullanımında istenen, öğrencilerin kendi öğrenme yollarını kendilerinin planlayarak esnek bir süreç oluşturulmasıdır (Schacht, 2002). Ayrıca iş yoğunluğuna göre iş başından ayrı kalabilme sürelerini de kendilerinin planlayarak öğrenme merkezlerini kullanmaları, uzaktan öğrenme materyallerinden daha etkin yararlanma sağlayabilir.

Özellikle TDBE'nin anlatım dilinin İngilizce olması 3 katılımcı tarafından

rahatsız edici uygulama olarak görülmüş ve bu durum söyle ifadelendirilmiştir.

“Eğitimin ingilizce olması.

“TDBE programının ingilizce olması.

“Yabancı dilde bir program olması anlamamı güçleştirdi.”

TDBE kapsamında yüz yüze öğrenme uygulamasına yönelik olarak 3 katılımcının görüşleri ise şöyledir.

“Yüz yüze eğitim programı daha uzun verilebilirdi, daha etkili olurdu.”

“Yüz yüze eğitim süresi daha uzun olabilirdi.”

“Yüz yüze eğitimin süresinin kısa olması.”

TDBE programı ve TDBE programı kapsamında gerçekleştirilen kurumsal ağ üzerinden Ders Materyali desteğinde katılımcılardan1'i “Uygulamalar yeterlidir. Rahatsız eden bir uygulama olmadı.” görüşünü belirtmiştir. Yüz yüze öğrenme uygulanan grupta ise üç kişi “rahatsız eden bir uygulama olmadığı” görüşünde birleşmiştir.

Yetersiz donanım ve alt yapı sorunlarını 12 katılımcı söyle ifadelendirmişlerdir.

“Masamda sürekli olarak kullanabileceğim bir bilgisayar olmaması. Çalışırken başka bir işe vakit ayırmak benim için çok zor oldu. Ben işlerimi ayarladığım zaman bilgisayar meşgul oluyordu. Bilgisayar boş olduğu zaman yapmamız gereken işler oluyordu. Böyle bir programda ara verilmeden çalışma imkanı olursa faydalı olabileceğine inanıyorum. Hiç bir zaman bankanın işleri bize göre ayarlanmayacağından işimiz her zaman ön planda olmak zorundadır.”

“TDBE uygulamasına yeterince bağlanamamak.”

“Şubede mevcut bilgisayar sayısının yetersiz olması.”

“Bilgisayar sayısı yetersiz olduğu için çok gergin bir ortamda tedirgin çalıştık.”

“Masamda bilgisayar olmaması”

“Çalışma ortamının müsait olmaması, masamızda bilgisayar olmaması ve servis yazışmalarının ve işlerinin yalnızca bu bilgisayardan yapılması. “

“Servisteki bilgisayarı kullanmak için yeterli zaman yok. “

“Sürenin kısa olması. Servislerde böyle bir uygulama için sadece bir adet bilgisayar olması serviste birden fazla arkadaşımızla dönüşümlü kullanmamızı gerektirmiştir. Servis işlerimizin ayarlanıp kalan zamanda kısa aralıklarla girmiş olmamız konuları tam olarak anlamamızı sağlayamadı.”

“Uygun koşullarda çalışma imkanına sahip olmama. Serviste yalnızca bir bilgisayar mevcuttur.”

“Bazen uygulamaya ulaşmakta bağlanmakta güçlük çektim.”

“Kullandığımız bilgisayarlarda programın çalışmaması, kilitlemesi vb.”

“Bilgisayar ortamında programa çok geç bağlanması.”

Bir öğretim elemanına duyulan gereksinim ise 4 katılımcı tarafından şöyle ifadelendirilmiştir.

“Sormak istediğim soruları yanıtlayacak bir eğitmenin olmasını isterdim. “

“Yanımızda takıldığımız konuları soracak bir görevli olsaydı iyi olurdu.”

“Soracağınız herhangi bir soruda karşınızda muhatap olmaması.”

“Bilmediğiniz bir konuda eğer sizi yönlendiren biri yoksa öğrenmek çok zor. “

İş yerinde iş yoğunluğundan dolayı TDBE'ye ve ders materyalini çalışmaya yeterince zaman ayıramamayı 6 katılımcı aşağıda yer verildiği gibi ifadelendirmiştir.

“Yeterince zaman olmaması nedeniyle konulara fazla zaman ayıramamak, iş yoğunluğu ve bilen arkadaşlardan fazla yardım istemek.”

“Yeteri kadar zaman bulup çalışmadığım için diğer banka görevlerime yeteri kadar zaman bulup diğer işlere yetişemediğimden dolayı ne bilgisayar eğitimine ne de bankamdaki kendi işime fazla faydam olmadı.”

“Başlangıçta yeterince süremiz var diye uzun süre programla ilgilenmedik. Son bir iki ay içerisinde epey uğraştık. “

“Zaman sınırlaması biraz tedirgin etti.”

“Mesai saatleri içinde zaman ayıramamak.”

“İşlerimiz nedeniyle yeterli zaman ayıramamam.”

Katılımcılardan 1'i “Aynı sayfada word ve excel dosyası yaratırken zorlandığını” belirtmiştir. Ayrıca 1 katılımcı da sınav sayısını fazla bulmuştur.

Özellikle TDBE'nin anlatım dilinin İngilizce olması 3 katılımcı tarafından rahatsız edici uygulama olarak görülmüş ve bu durum şöyle ifadelendirilmiştir.

“İngilizceyi iyi düzeyde biliyorum ama bu teknik ingilizce bildiğim anlamına gelmediği için, türkçesini anlayamadığım bir konuda epey zorlandım. “

“Bilgisayarı yeni öğrenecek kişinin teknik terimi kavramadan ingilizce teknik terimlerle karşılaşması.”

“Türkçe olmasını, tüm mensupların kullanabilmesini isterdim.”

“İçeriğin Türkçe olmaması.”

“İçeriğin İngilizce olması.”

Her iki denek grubun katılımcıları donanım ve alt yapı yetersizliğini, iş başında, iş ortamında TDBE'ye ve kurumsal ağ üzerinden iletilen destekleyici ders materyaline yeterince zaman ayıramadıklarını, iş saati dışında çalışmak zorunda kaldıklarını rahatsız eden uygulamalar olarak belirtmişlerdir. Ayrıca anlatım dilinin İngilizce olmasının da konuları açıklıkla anlamada zorluk yarattığı görüşünde olduklarını ifadelendirmişlerdir. Yüz yüze öğrenme ile desteklenen grupta bazı katılımcılar yüz yüze eğitim süresini kısa bulmuşlardır. Kurumsal ağ üzerinden ders materyali ile desteklenen grupta ise bazı katılımcılar yaşadıkları sorunların çözümü ve anlamadıkları konularda danışabilecekleri bir öğretmene gereksinim duyduklarını belirtmişlerdir. Her iki denek gruptan 4 katılımcı ise programlardan memnun olduklarını, rahatsız edici uygulama olmadığı görüşünde birleşmişlerdir.

Memnun Eden Uygulamalar

Katılımcılardan 3'ü TDBE Programı ve TDBE Programı kapsamında gerçekleştirilen Yüz yüze Eğitim Programını

“Benim için çok yararlı oldu.”

“Yeni bilgiler öğrendik.”

“Herşey çok iyiydi.”

İfadeleri ile değerlendirmişlerdir.

Katılımcılardan 7'si TDBE'ye ilişkin memnun oldukları konuları söyle belirtmişlerdir.

“TDBE bizim bilgisayar konusunda ufukumuzu açtı.”

“TDBE programını çalışırken çözümleyemediğim bazı

sorularıma cevap buldum.”

“İş arkadaşlarımla birlikte çağdaş bir eğitim almamın memnuniyetini yaşadım. Kendimi şanslı hissettim. “

“TDBE’de öğrendiklerimizi sık sık test etme olanağının sağlanması ve uzaktan eğitimde sınavlarda notumuzu yükseltme olanağının olması yararlıydı.”

“Beni memnun eden uygulama Teknolojik gelişmelere ayak uydurmak ve bu fırsatın bize verilmesi.”

“Her zaman olduğu gibi iş arkadaşlarımızla birbirimize destek olmamız ve zamanımızı birlikte paylaşmak zorunluluğu arkadaşlığımızı daha da pekiştirdi. TDBE uzaktan da olsa bilgilerimizi arttırmamıza faydalı oldu.”

“TDBE programı hiç bilmeyenden başlayıp adım adım ilerlediği için iyi bir programdı.”

TDBE’nin yüz yüze öğrenme uygulaması ile desteklenmesinden memnun olan 15 katılımcıların ifadeleri şöyledir.

“Memnunum. Özellikle uzaktan eğitimden sonra yüz yüze çok faydalıydı.”

“Yüz yüze eğitim uzaktan eğitimi tamamlayıcı nitelikteydi.”

“Yüz yüze eğitim programı, öğretim görevlisine anlamadığım konuları sormak açısından çok işime yaradı.”

“Yüz yüze eğitimde öğretim elemanlarının sorulan her soruya büyük bir sabır göstererek tek tek cevap vermesi.”

“Kendi başımıza öğrenmekte zorlandığımız bazı konuların öğretim elemanlarının anlatımıyla ne kadar kolay olduğunu görmekten memnunum.”

“Sınırlı zamanda verilen bilgiler için öğretmen arkadaşlarımla gösterdiği çabalar.”

“TDBE’den iş yoğunluğu ve teknik sıkıntılar nedeniyle yeterince faydalanamadım. Yüz yüze Eğitimde belirli bir

saatin eğitime ayrılması, servisten ayrıldığımda işlerden sorumlu olmamam derse kendimi vermeme yardımcı oldu. Çok faydalı oldu.”

“Öğretim elemanlarının iyi anlatımı.”

“TDBE programı sırasında görerek yapmaya çalıştığım konuları yüz yüze eğitimde sözlü olarak, duyarak uygulamak, ve sorarak öğrenmek çok faydalı oldu.”

“Yüz yüze eğitimde iş ortamı dışında ekran karşısında uygulama imkanı bulabildik. TDBE de yeterli uygulama imkanı bulamıyorduk çünkü hem hız sorunu vardı hem de yeterli bilgisayar yoktu. Sıra ile sadece dersleri okuyabildik.”

“Yüz yüze Eğitimde takıldığımız soruları sorabildik, uygulama yapıldı.”

“TDBE programının yüz yüze eğitim programı ile pekiştirilmesi beni memnun etti.”

“Eğitmcilerin kapasitesi, ders anlatma becerisi, bazı eksiklikler olsa da teknik altyapının yeterliliği, her düzey ve yaştan personele hitab edilebilmesi.”

“Öğretim elemanlarının konuyu akıcı, net, ilgili anlatması derse katılımı sağladı. Yüz yüze eğitimde bilmediğimiz konuları öğrenme imkanı sundu.”

“Gelen eğitimcilerle yüz yüze olarak sorularımıza hemen yanıt bulduk ve denemelerle bilgilerimiz pekiştirildi.”

Katılımcılarda ikisi salt yüz yüze öğrenmeden memnun olduklarını

“Yüz yüze eğitim programını tercih ederim.”

“Sadece yüz yüze eğitim programından memnun oldum.”

İfadeleri ile belirtmişlerdir.

TDBE programı ve TDBE programı kapsamında gerçekleştirilen kurumsal ağ üzerinden Ders Materyali desteğinde katılımcılardan 10’u TDBE’ye ilişkin memnun

oldukları konuları söyle belirtmişlerdir.

“TDBE ‘de konuların anlaşılır bir şekilde aşama aşama anlatılması.”

“TDBE’de görsel içerikli anlatım, kaldığım yerden devam edebilmem, tekrar edebilmem. İhtiyacım olan konuları kapsamaması.”

“Yeni bir görüş açısı sunması güzeldi. İlk defa karşılaştık (bazı problemlere rağmen). Çalışma hayatımda bu şekilde bir kursa katılmaktan memnunum.”

“Bireysel çalışmamızı sağladı. Buna karşın çözemediğim konular oldu.”

“Kendimi yenilemek açısından bilgisayarı devamlı kullanma şansı vermiş oldu. Zorunlu olmayınca bilgisayarda bu kadar zaman harcanmıyor.”

“Arkadaşlarımızdan veya kendi kendimize deneme yanılma yoluyla öğrendiklerimizi program çerçevesinde uygulayarak yeni yöntemler geliştirmiş olmamız.”

“Bilgisayarı daha iyi kullanmaya başlamaktan, zaman zaman ihtiyaç duyduğumda ihtiyacımı karşılayacak kadar bilgi edinmekten, yeni yeni programları öğrenmekten mutlu oldum.”

“Bildiğim bazı komutları pekiştirdim. Kullanamadığım komutları teknik olarak öğrendim.”

“Bilgisayar kullanımımı biraz daha geliştirebilmek, yeni şeylerin öğrenilmesinde duyulan zevk ve heyecan.”

“TDBE Bilgisayarı daha iyi tanımamı sağladı”

Katılımcılardan 1’i “Word'deki uygulamalar beni daha çok ilgilendirdi. Excel'de zorlandım.” İfadesi ile TDBE'nin içeriğine yönelik bir görüş belirtmiştir.

TDBE'nin kurumsal ağ üzerinden ders materyali ile desteklenmesinden memnun olan 8 katılımcıların ifadeleri şöyledir.

“Uzaktan eğitimle TDBE uygulamasından sonra materyal verilmesi bizi biraz rahatlattı, neler yapabileceğimizi hangi konular üzerinde duracağımızı göstermesi açısından memnuniyet vericiydi.”

“Ders notunda konuların anlaşılır bir şekilde aşama aşama anlatılması.”

“Ders notunda komutların uygulanışı ve ekran görüntüleri yeterince verildiğinden bilgisayar başında uygulamayı rahatlıkla yapabildim.”

“Öğrenmiş olduğumuz bilgilerle (not olarak) servis için hazırladığımız tablolar ile ilgili yeni deneyim kazanmamızı sağladı.”

“Eksikliklerimi gidermeme yardımcı olma noktasında faydalı oldu. Görsel anlatım öğrenmeyi kolaylaştırıcı nitelikteydi. Materyal desteği beklediğimden iyiydi.”

“Ders notlarının anlaşılabilir olması.”

“Ders notunda konuların sade ve az oluşu.”

“Ders notunun içeriğin türkçe ve detaylı oluşu.”

Katılımcılardan 1'i ise “Kapsam iyi olabilir. Ama koşullar maalesef uygun ve yeterli değildir.” İfadesi ile görüş bildirmiştir.

Her iki denek grubun katılımcıları da TDBE uygulamasından memnun olduklarını belirtmişlerdir. TDBE'yi teknolojik gelişmelere uygun çağdaş bir eğitim olarak değerlendirmişlerdir. TDBE'de konuların adım adım anlatılması, konuları istedikleri kadar tekrarlayabilmeleri, konularda kaldıkları yerden devam edebilmeleri, sınavları tekrarlayarak not yükseltme olanakları memnun olunan uygulamalar olarak ifadelendirilmiştir. Ayrıca TDBE'yi iş ortamında hem kendi kendilerine hem de iş arkadaşları ile birlikte çalışmış olmaktan memnun olduklarını ve bu uygulama ile iş

arkadaşları arasında iletişimin de güçlendiğini belirtmişlerdir. Katılımcılardan bazıları çalışma yaşamında TDBE'ye katılmış olmaktan memnun oldukları görüşünde birleşmişlerdir.

Yüz yüze öğrenme uygulaması ile desteklenen denek grup, bu uygulamanın uzaktan eğitimi tamamlayıcı nitelikte olduğunu vurgulamış ve iş ortamından ayrılarak öğretmenler ile etkileşimli olarak gerçekleştirilen derslerde bazı konuları daha iyi öğrenme imkanı bulduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca 2 katılımcı ise sadece yüz yüze öğrenmeden memnun olduklarını ifade etmişlerdir. Kurumsal ağ üzerinden ders materyali ile desteklenen denek grup katılımcıları da TDBE'den sonra ders materyalinin verilmesinin, gereksinim duyulan konuların bu materyalde ekran görüntüleri ile adım adım anlatılmasının, anlatım dilinin Türkçe olmasının memnun eden uygulamalar olarak gördüklerini ifadelendirmişlerdir.

Uygulamalar Hakkındaki Katılımcı Düşünceleri

TDBE programı ve TDBE programı kapsamında gerçekleştirilen yüz yüze eğitim programına ilişkin katılımcılardan 10'u uygulamalar hakkındaki düşüncelerini aşağıda verildiği gibi ifadelendirmişlerdir.

“Bu gibi çalışmaların yaygınlaştırılması.”

“1984 yılından beri bankada tamamen bilgisayar ortamında çalışmamız gereken bir serviste çalıştım. Keşke böyle bir eğitim programına daha önceden katılmış olsaydım.”

“Biraz sıkıntıya girdik fakat bu bizim biraz tembelliğimizden olsa gerek. Şimdi geriye dönüp baktığımda iyi şeyler öğrendiğimi görüyorum. Teşekkürler.”

“Yalnız bilgisayar değil diğer konularda da TDBE uygulaması yapılmalı. Süre biraz daha uzun tutulmalı ve

bol bol örnekler çözülmeli. Şubelerden idare merkezindeki ilgililere, eğitimcilere gerekirse gerekli altyapı kurularak ekran yoluyla yüz yüze soru sorulmasına imkan sağlanması.”

“Bu tür programların devamlı olmasını ve bilgilerimizi her zaman kullanarak pekiştirmeyi dilerim.”

“Eğitimin türkçe olmasını ve devam etmesini isterdim.”

“Türkçe olarak bilgisayar kursu almayı isterdim.”

“TDBE programının iş ortamından uzakta verilmesi isterim. Sık aralıklarla sınav yapılması, sonuçta bildiğimiz konularda sınav yapılıyor fakat sınav stresi bizleri yoruyor. Bu tür uygulamalarda daha az sınav yapılması ve kadro gözetilmeksizin kişilere bilgisayar verilmesi.”

“Alt yapı eksikliğini giderilmesini isterim. İngilizce için de uzaktan eğitimle kurs verilebilir.”

“Yüz yüze eğitim programının daha verimli ve anlaşılır olduğunu düşünüyorum.”

TDBE programı ve TDBE programı kapsamında kurumsal ağ üzerinden ders materyali destekli Programa ilişkin katılımcılardan 9'u uygulamalar hakkındaki düşüncelerini aşağıda verildiği gibi ifadelendirmişlerdir.

“Daha farklı konularla da uzaktan eğitimin devam etmesini isterim.”

“Şubece işlemlerimiz çok yoğun olduğundan gün içinde çok kullanma olanağım olmadı. Mesai dışında ise bağlantı kurulamadığından çok yararlı olduğuna katılmıyorum. Belki yeterli imkan sunulsa idi ve bir uzman gözetiminde olsaydım daha faydalı olabilirdi.”

“TDBE'yi daha detaylı olarak ama bir eğitmen eşliğinde öğrenmek isterdim. Böyle çok zor. Çalışma yineleme olanağı çok az (sadece akşamları extra kalırsanız çalışma imkanı bulabilirsiniz. Mesai içinde mümkün değil gibi birşey) Takıldığın birşeyi soracak kimse yok.”

“Konuları bir eğitimciyle beraber öğrenmeyi isterdim.

Tereddüt veya farklı bir şekilde olabilecek bir konuyu irdelemek ve açmak isterdim.”

“Word Excel ile ilgili bilgisayardaki bilgilerin bizlere bir diskette veya ders notu şeklinde elimizde materyal olması, gerektiğinde ders notlarına dönmemiz bizim açımızdan faydalı oldu kanısındayım.”

“Mesai saatleri içerisinde çalışma olanağı bulamadım. Bu tür uygulamalara mesai saatleri içerisinde zaman ayırmak zor oluyor. Uygulamanın işlerin yoğun olmadığı kış/bahar aylarında gerçekleştirilmesi daha uygun olurdu.”

“Herşeyden önce servisteki bilgisayar sayısının artırılması. Bu da sürekli uygulama yapmamız açısından yararlı olacaktır.(Tekrar böyle bir eğitime katıldığımızda)”

“Türkçe içerikli ders notları dağıtılıp, uygun koşullarda bir bilen ile "Değerlendirme" olmadan çalışabilsem, sınav stresi olmadığından daha başarılı olurum diye düşünüyorum.”

“Excel'in daha basit anlatımlı olmasını isterdim.”

Katılımcılardan 1'i TDBE uygulaması sırasında bazı sorularını ekran üzerinden yüz yüze sorabilmeyi istediğini belirtmiştir. Katılımcının uzaktan eğitim uygulamasının yanı sıra eş zamanlı uzaktan eğitim isteminde bulunması, bir yetişkin olarak uygulanan eğitim yöntemi hakkında yaşadığı sorunlara yanıt arayarak düşüncesini belirttiği söylenebilir. Katılımcıların uygulamalar hakkında diğer düşünceleri ise TDBE'nin kurumsal ağ üzerinde sürekli bulunması, konulara her zaman erişerek kullanımın pekiştirilebilmesi, konu anlatım dilinin Türkçe olması, daha farklı konularda da uzaktan eğitimin uygulanmasıdır. Ayrıca kurumsal ağ üzerinden ders materyali ile desteklenen denek grup ders materyalini olumlu bulmasına karşın bir öğretmen eşliğinde öğrenme ortamının sağlanması istemini sıklıkla belirtmişlerdir.

4. ÖĞRETİM DİLİ BİLGİ DÜZEYİ “İYİ” VE “ORTA” OLAN ÖĞRENEMLERE YÖNELİK BULGULAR

4.1 Öğretim dili düzeyi “iyi” ve “orta” olan denek grupların başarı karşılaştırılması

Denek gruplarının sontest puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla t-testi kullanılmıştır. Çizelge 24’te denek gruplarının sontest puanlarıyla ilgili veriler verilmiştir.

Çizelge 24. Öğretim dili düzeyi “iyi” ve “orta” olan denek grupların sontest puanlarının karşılaştırılması

Ölçüm	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Sontest (“iyi”)	32	90.97	8.83	31	0.555	.306
Sontest (“orta”)	32	89.50	12.08			

Çizelge 24’te görüldüğü gibi öğretim dili düzeyi “iyi” olan denek grubun sontest puanları ($\bar{X} = 90.97$, $S = 8.83$) ile öğretim dili düzeyi “orta” olan denek grubun sontest puanları ($\bar{X} = 89.50$, $S = 12.08$) arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($t=0.555$, $p>0.05$). Her iki denek grubun sontest ortalama puanları birbirine çok yakın değerlerdir. Öğretim dili bilgi düzeyinin “iyi” ve “orta” düzey olması uygulama sonunda sontest puanlarında anlamlı bir farklılık ortaya çıkarmamıştır.

4.2 Öğretim dili düzeyi “iyi” ve “orta” olan denek grupların kalıcılık testi başarı puanlarının karşılaştırılması

Denek gruplarının kalıcılık testi başarı puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla t-testi kullanılmıştır. Çizelge 25’de denek

gruplarının kalıcılık testi başarı puanlarıyla ilgili veriler verilmiştir.

Çizelge 25. Öğretim dili düzeyi “iyi” ve “orta” olan denek grupların kalıcılık testi başarı puanlarının karşılaştırılması

Ölçüm	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Kalıcılık Testi (“iyi”)	32	94.41	1.10	31	1.997	.000
Kalıcılık Testi (“orta”)	32	90.69	10.47			

Çizelge 25 ‘de görüldüğü gibi öğretim dili düzeyi “iyi” olan denek grubun kalıcılık testi başarı puanları ($\bar{X} = 94.41$, $S = 1.10$) ile öğretim dili düzeyi “orta” olan denek grubun kalıcılık testi başarı puanları ($\bar{X} = 90.69$, $S = 10.47$) arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($t=1.997$, $p<.05$). Öğretim dili düzeyinin “iyi” ve “orta” olmasının uygulamadan bir ay sonra gerçekleştirilen kalıcılık testi sonuçlarında dil düzeyi “iyi” olan denek grubun lehine anlamlı bir farklılık bulunmasına neden olduğu söylenebilir. Ayrıca kalıcılık testi başarı puanı ile öğretim dil düzeyi (“iyi”, “orta”) arasındaki η değeri 0.246, η^2 değeri ise 0.06 bulunmuştur. Bulunan η^2 değerine göre öğretim dil düzeyinin (“iyi”, “orta”) kalıcılık testi başarı puanı üzerinde “orta” etki büyüklüğünün var olduğu belirtilebilir. Diğer yandan kalıcılık testi başarı puanları arasındaki farkın anlamlı olması tekrarlı ölçümlerden de kaynaklanıyor olabilir.

4.3 Öğretim dili düzeyi “iyi” ve “orta” olan denek grupların hizmetiçi eğitimde kurumsal ağ kullanımına ilişkin görüşlerinin karşılaştırılması

Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi Kapsamında Kurumsal Ağ Temelli ve Kurumsal Ağ Destekli Uygulama Katılımcı

Görüşü Aracına verdikleri yanıtlar **Bilgi Formu, TDBE Materyali Kullanımı, TDBE ile İş Yerinde Uzaktan Öğrenme, TDBE Kullanımında Donanım ve Alt Yapı** başlıkları altında ele alınmıştır.

Bilgi Formu

Katılımcı Görüşü Aracının Bilgi Formu bölümüne verilen yanıtların frekansları alınmış ve Çizelge 26 oluşturulmuştur. Deneklerin TDBE Öğrenim dili olan İngilizceyi genellikle tercüme yapmada kullandıkları görülmüştür. Bilgisayarı genellikle günde 2 saatten az ve 2-4 saat arası kullandıkları, öğretim dili düzeyi “iyi” olan deneklerden 20 katılımcı ile öğretim dili düzeyi “orta” olan deneklerden 22 katılımcının hiç internet kullanmadığı belirlenmiştir. Kurumsal ağ kullanımının sıklığı öğretim dili düzeyi “iyi” olan grupta haftada 2 saatten az ile haftada 2-4 saat arasında yoğunlaşırken, öğretim dili düzeyi “orta” olan grupta 18 katılımcının hiç kurumsal ağ kullanmadığı saptanmıştır. Öğretim dili düzeyi “iyi” ve “orta” olan TDBE katılımcılarının internet ve kurumsal ağı sıklıkla kullanmadıkları belirtilebilir. TDBE ile öğrenirken yararlanılan kaynaklar ve kaynak kişiler öncelikle iş arkadaşları, daha sonra TDBE ekranlarının yazıcıdan alınan dökümleri ve yardımcı Türkçe kitaplardır. Öğretim dili düzeyi “iyi” olan 18 katılımcı ile dil düzeyi “orta” olan 22 katılımcının TDBE ile öğrenirken iş arkadaşlarından destek aldıkları saptanmıştır. Öğretim dili düzeyi “iyi” ve “orta” olan denek grupların bilgi formuna verdikleri yanıtlarla tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen ile yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanan denek grupların bilgi formuna verdikleri yanıtlar paralellik göstermektedir.

Çizelge 26. Deneklerin İngilizce Dilini Kullanma Biçimi, Bilgisayar, İnternet, Kurumsal Ağ Kullanma Sıklığı ve TDBE ile Öğrenirken Yararlandıkları Kaynaklar ve Kaynak Kişilerin Öğrenme Yöntemine Göre Dağılımı

		Öğretim dili düzeyi “iyi” olan denekler	Öğretim dili düzeyi “orta” olan denekler
		Frekans	Frekans
İngilizce Dilini Kullanma	Yazışma Yapma	2	-
	Metin Okuma	2	
	Konuşma	1	4
	Tercüme Yapma	27	28
	Diğer		
Bilgisayar Kullanma Sıklığı	Günde 2 saatten az	19	15
	Günde 2-4 saat	9	7
	Günde 5-6 saat	2	6
	Günde 6 saatten fazla	2	4
İnternet Kullanma Sıklığı	Günde 2 saatten az	6	2
	Günde 2-4 saat	-	3
	Haftada 2 saatten az	5	4
	Haftada 2-4 saat	1	1
	Hiç	20	22
Intranet Kullanma Sıklığı	Günde 2 saatten az	2	-
	Günde 2-4 saat	5	4
	Haftada 2 saatten az	12	5
	Haftada 2-4 saat	7	5
	Hiç	6	18
TDBE ile Öğrenirken Yararlanılan Kaynaklar ve Kaynak Kişiler	Yardımcı Türkçe Kitap	7	11
	TDBE Ekranlarının Dökümü	10	12
	İş Arkadaşı	18	22

TDBE Materyali Kullanımı

Öğretim dili düzeyi “iyi” olan deneklerle öğretim dili düzeyi “orta” olan denek gruplarının Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi Kapsamında Kurumsal Ağ Temelli ve Kurumsal Ağ Destekli Uygulama Katılımcı Görüşü Aracının TDBE Materyali Kullanımı Bölümündeki görüşleri arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı belirlemek amacıyla tek tek maddelere t- testi uygulanmış ve sonuçlar Çizelge 27’de verilmiştir. Ancak hiçbir maddede aradaki fark anlamlı bulunmamıştır. Her iki grubun TDBE Materyali Kullanımı görüşlerinde bir fark oluşmadığı söylenebilir. Katılımcı Görüşü Aracının TDBE Materyali Kullanımı bölümünün tüm maddelerine her iki denek grupta orta

düzeyde katılım göstermiştir.

Çizelge 27. Öğretim dili düzeyi “iyi” olan deneklerle öğretim dili düzeyi “orta” olan denek grupların Katılımcı Görüşü Aracının TDBE Materyali Kullanımı bölümündeki görüşlerinin karşılaştırılması

MADDELER	Öğretim dili düzeyi “iyi” olan denekler			Öğretim dili düzeyi “orta” olan denekler			sd	t	p	
	N	X̄	S	N	X̄	S				
Y1	1. “Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimine Erişim için Açıklamalı Not” dosyasındaki işlem basamaklarını uygulayarak ders yazılımı üzerindeki kurslara ulaşabildim.	32	2.72	1.44	32	2.56	1.34	62	0.449	0.655
Y2	6. Ders yazılımının kullanımını üzerindeki açıklamalardan öğrendim.	32	2.94	1.58	32	2.94	1.22	62	0.000	1.000
Y3	11. Ders yazılımının kullanımını deneme yoluyla keşfederek öğrendim.	32	2.72	1.11	32	3.22	1.43	62	1.560	0.124
Y4	16. Ders yazılımında ekranda sunulan bilgilerin düzenlemesini çok açık buldum.	32	3.13	1.13	32	3.06	1.16	62	0.218	0.828
Y5	21. Ders yazılımının kullanımını anlamak için bir yardımcı uzmanına gereksinim duydum.	32	3.38	1.29	32	3.53	1.46	62	0.454	0.651
Y6	26. Ders yazılımının sunduğu hata mesajlarını anlaşılır buldum.	32	3.66	1.12	32	3.22	1.18	62	1.515	0.135
Y7	31. Konuya kaldığım yerden devam edebildiğim için ders yazılımına kolay uyum sağladım.	32	2.97	1.09	32	2.94	1.39	62	0.100	0.921

TDBE ile İş Yerinde Uzaktan Öğrenme

Öğretim dili düzeyi “iyi” olan deneklerle öğretim dili düzeyi “orta” olan denek grupların Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi Kapsamında Kurumsal Ağ Temelli ve Kurumsal Ağ Destekli Uygulama Katılımcı Görüşü Aracının TDBE ile İş Yerinde Uzaktan Öğrenme Bölümündeki görüşleri arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı

belirlemek amacıyla tek tek maddelere t-testi uygulanmış ve sonuçlar Çizelge 28'de gösterilmiştir. İki denek grubun görüşleri, 22 maddeden oluşan bu bölümünde 5 maddede .05 anlamlılık düzeyinde bir farklılık ortaya çıkarmıştır.

Bu maddelerden “İşimi planlayarak, belirlediğim saatlerde eğitime katıldığım için kendimi rahat hissettim” ($p=0.049$, ÖDD(“iyi”) $\bar{X} = 2.81$, ÖDD(“orta”) $\bar{X} = 2.19$) maddesindeki anlamlı farklılığın dil düzeyi “iyi” olan grup lehinde olduğu belirtilebilir. Ancak öğretim dili düzeyi “iyi” olan denek grup bu maddeye orta düzeyde katılım gösterirken diğer grup ise büyük oranda katılmama görüşü belirtmiştir. “Uzaktan eğitimin daha sonra katılabileceğim eğitim programlarında da kullanılmasını isterim” ($p=0.027$, ÖDD(“iyi”) $\bar{X} = 3.28$, ÖDD(“orta”) $\bar{X} = 2.41$) maddesinde de anlamlı farklılığın dil düzeyi “iyi” olan grup lehinde olduğu belirtilebilir. Ayrıca her iki denek grupta bu maddeye orta düzeyde katılım göstermişlerdir.

Anlamlı farklılığın öğretim dili düzeyi “orta” olan denek grubun lehine olan maddelerden “ Sorularımı doğrudan bir eğitmene sorabilmeyi isterdim” ($p=0.045$, ÖDD(“orta”) $\bar{X} = 4.22$) madesine dil düzeyi “orta” olan grubun büyük oranda katılım gösterdiği belirlenmiştir. “Teknik bir konuyu kendi kendime öğrenmede zorlandım” ($p=0.012$, ÖDD(“iyi”) $\bar{X} = 3.38$, ÖDD(“orta”) $\bar{X} = 4.16$) maddesinde de dil düzeyi “orta” olan grup lehine anlamlı bir farklılık vardır. Dil düzeyi “orta” olan grup bu maddeye büyük oranda katılırken, dil düzeyi “iyi” olan grup orta düzeyde katılımıla görüş bildirmiştir. Dil düzeyi “orta” olan grubun teknik bir konuyu İngilizce dilinde

Çizelge 28. Öğretim dili düzeyi “iyi” olan deneklerle öğretim dili düzeyi “orta” olan denek grupların Katılımcı Görüşü Aracının TDBE ile İş Yerinde Uzaktan Öğrenme bölümündeki görüşlerinin karşılaştırılması

MADDELER		Öğretim dili düzeyi “iyi” olan denekler			Öğretim dili düzeyi “orta” olan denekler			sd	t	p
		N	\bar{X}	S	N	\bar{X}	S			
U8	2. İş yerimden ayrılmadan eğitime katılmış olmaktan memnunum.	32	3.25	1.48	32	2.97	1.45	62	0.768	0.445
U9	3. Sınıf ortamı baskısı hissetmeden, eğitime katılmış olmaktan memnunum.	32	3.16	1.53	32	2.78	1.36	62	1.037	0.304
U10	4. İşimi planlayarak, belirlediğim saatlerde eğitime katıldığım için kendimi rahat hissettim.	32	2.81	1.26	32	2.19	1.23	62	2.012	0.049
U11	7. Kendi kendime öğrenmeyi sıkıcı buldum.	32	2.75	1.32	32	2.88	1.41	62	0.366	0.715
U12	8. Kendi eğitimim konusunda bana güvenilmesinden memnunum.	32	3.56	1.34	32	3.44	1.29	62	0.379	0.706
U13	9. Soruları yanıtlarken zamanımın olduğunu bildiğim için kendimi rahat hissettim.	32	3.44	1.39	32	3.09	1.28	62	1.030	0.307
U14	12. Soruları yanıtlarken sonuçları sadece kendim gördüğüm için, kendimi rahat hissettim.	32	3.19	1.28	32	3.19	1.42	62	0.000	1.000
U15	13. İstersem kendi kendime testleri tekrarlayabildiğim (farklı farklı gelen sorularla) için sorularla öğrendiğim konuyu pekiştirebilme olanağı buldum.	32	3.16	1.53	32	3.16	1.46	62	0.000	1.000
U16	14. Konuları kendi kendime öğrenirken zorlandım.	32	3.38	1.18	32	3.69	1.35	62	0.982	0.330
U17	17. Dikkatim dağıldığında ara verebileceğim için kendimi rahat hissettim.	32	3.72	1.25	32	3.28	1.49	62	1.274	0.207
U18	18. Öğrenmem gereken konuları istediğim kadar tekrarlayabilmekten memnunum.	32	3.31	1.51	32	3.13	1.41	62	0.513	0.610

Çizelge 28. (Devam)

MADDELER		Öğretim dili düzeyi "iyi" olan denekler			Öğretim dili düzeyi "orta" olan denekler			sd	t	p
		N	X	S	N	X	S			
U19	19. Uzaktan eğitimin daha sonra katılabileceğim eğitim programlarında da kullanılmasını isterim.	32	3.28	1.69	32	2.41	1.39	62	2.264	0.027
U20	22. Sorularımı doğrudan bir eğitime sorabilmeyi isterdim.	32	3.66	1.21	32	4.22	0.97	62	2.050	0.045
U21	23. Teknik bir konuyu kendi kendime öğrenmede zorlandım.	32	3.38	1.39	32	4.16	0.99	62	2.598	0.012
U22	24. İşimden dolayı TDBE'ne yeterince zaman ayıramadım.	32	4.13	1.16	32	4.31	0.86	62	0.736	0.464
U23	27. TDBE'ni iş saatleri içinde kullanmama izin veriliyordu.	32	3.09	1.28	32	3.44	1.27	62	1.079	0.285
U24	28. TDBE'ni iş saatleri dışında kullanmak zorunda kaldım.	32	3.59	1.39	32	3.59	1.36	62	0.000	1.000
U25	29. TDBE öğrenme kabiliyetim üzerinde düşünmeme yardımcı oldu.	32	3.16	1.22	32	2.97	1.33	62	0.587	0.559
U26	32. TDBE'de konuların Türkçe anlatımlı olmasını isterdim.	32	3.59	1.34	32	4.34	1.26	62	2.306	0.024
U27	33. TDBE'de içerik gözönüne alındığında, ihtiyaç duyduğum bilgileri içerme açısından uygundur.	32	3.56	0.84	32	3.25	1.08	62	1.294	0.201
U28	34. TDBE'de edindiğim bilgi ve beceriler, görevimi daha iyi yürütmemi sağlayacaktır.	32	3.34	1.23	32	3.28	1.28	62	0.199	0.843
U29	35. Birimimdeki arkadaşlarıma TDBE'ne katılmalarını öneririm.	32	3.22	1.43	32	2.94	1.52	62	0.761	0.449

anlamada zorlandığı belirtilebilir. “TDBE’de konuların Türkçe anlatımlı olmasını isterdim” ($p=0.024$, ÖDD(“iyi”) $\bar{X}=3.59$, ÖDD(“orta”) $\bar{X}=4.34$) maddesinde de dil düzeyi “orta” olan grup lehine anlamlı bir farkın çıkmış olduğu görülmektedir. Dil düzeyi “orta” olan denek grup TDBE’nin anlatım dilinin Türkçe olmasını büyük oranda katılım düzeyi ile istemektedir.

“İşimden dolayı TDBE’ye yeterince zaman ayıramadım” (ÖDD(“iyi”) $\bar{X}=4.13$, ÖDD(“orta”) $\bar{X}=4.31$) maddesine ise her iki denek grupta büyük oranda katıldıklarını belirtmişlerdir. Diğer maddelere ise genel olarak her iki grubun da orta düzeyde katılım gösterdikleri görülmektedir.

TDBE ile iş yerinde uzaktan öğrenmede dil düzeyi “orta” olan grubun teknik bir konuyu kendi kendine öğrenmede zorlanması, TDBE’nin anlatım dilinin Türkçe olması ile sorularını doğrudan bir eğitime sormak istemesine ilişkin görüşleri ile dil düzeyi “iyi” olan gruba göre anlamlı bir farklılık ortaya çıkması, dil düzeyi “orta” olan grubun TDBE uygulamasını izlemede kendi dil düzeylerini yeterli bir düzey olarak görmedikleri sunucuna varılabilir. Uygulama sırasında katılımcılardan gelen e-posta ve telefonlarda genellikle ekrandaki açıklamaları tümce tümce çevirmeye çalıştıkları anlaşılmış, bu nedenle katılımcılara önce benzeşim yoluyla anlatılan konuları izlemeleri ve sonra açıklamaları okumaları doğrultusunda bir yönlendirme yapılmıştır. Ayrıca İngilizceyi öğrendiği yıllardan sonra geliştirmemiş olan katılımcıların bu sorunları yaşamış olabileceği düşünülebilir.

TDBE kullanımında donanım ve alt yapı

Öğretim dili düzeyi “iyi” olan deneklerle öğretim dili düzeyi “orta” olan denek gruplarının Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi Kapsamında Kurumsal Ağ Temelli ve Kurumsal Ağ Destekli Uygulama Katılımcı Görüşü Aracının T D B E k u l l a n ı m ı n d a d o n a n ı m v e a l t y a p ı Bölümündeki görüşleri arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı belirlemek amacıyla tek tek maddelere t-testi uygulanmış ve sonuçlar Çizelge 29’ de verilmiştir.

İki denek grubun görüşleri, 8 maddeden oluşan bu bölümünde 1 madde de .05 anlamlılık düzeyinde bir farklılık ortaya çıkarmıştır. Ortalamalara bakıldığında bu madde için de her iki denek grubun da büyük oranda katılım göstermediği görülmektedir. Ancak “Uygulama sırasında karşılaştığım sorunları e-posta ortamında program sorumlusuna sık sık ilettim” ($p=0.025$, ÖDD(“iyi”) $\bar{X}=1.44$, ÖDD(“orta”) $\bar{X}=2.06$) maddesinde dil düzeyi “orta” olan grup lehine anlamlı bir farklılığın olduğu belirtilebilir. Dil düzeyi “orta” olan grubun daha fazla e-porta ortamında program sorumlusuna ulaştığı belirtilebilir. Ayrıca “İş yerimde kendi masamda bilgisayar olmadığı için TDBE’den istediğim gibi yararlanamadım” (ÖDD(“iyi”) $\bar{X}=4.26$, ÖDD(“orta”) $\bar{X}=4.34$), “Kullandığım bilgisayar ile ağ hızı nedeniyle TDBE’ye rahatlıkla bağlanamıyordum” (ÖDD(“iyi”) $\bar{X}=3.75$, ÖDD(“orta”) $\bar{X}=4.13$), “Uzaktan eğitim katılımcıları için iş yerinde uygun bir yerin ve bilgisayarın ayrılmasını isterdim” (ÖDD(“iyi”) $\bar{X}=4.13$, ÖDD(“orta”) $\bar{X}=4.59$) ve “TDBE’nin kurumsal ağ (Merint) üzerinde sürekli kalmasını isterdim”

(ÖDD("iyi") \bar{X} =3.75, ÖDD("orta") \bar{X} =3.44) maddelerine her iki denek grupta büyük oranda ve tamamen katılım göstermişlerdir.

Çizelge 29. Öğretim dili düzeyi "iyi" olan deneklerle öğretim dili düzeyi "orta" olan denek gruplarının Katılımcı Görüşü Aracının TDBE kullanımında donanım ve alt yapı bölümündeki görüşlerinin karşılaştırılması

MADELER		Öğretim dili düzeyi "iyi" olan denekler			Öğretim dili düzeyi "orta" olan denekler			sd	t	p
		N	\bar{X}	s	N	\bar{X}	s			
D30	5. İş yerimde kendi masamda bilgisayar olmadığı için TDBE'den istediğim gibi yararlanamadım.	32	4.28	1.11	32	4.34	1.21	62	0.215	0.830
D31	10. Kullandığım bilgisayarın ses kartı olmadığı için eğitim içeriğini görsel olarak izledim.	32	2.13	1.50	32	2.25	1.57	62	0.326	0.745
D32	15. Verilen kullanıcı kodu ve şifreleri sık sık unuttum.	32	1.75	1.11	32	1.50	0.92	62	0.984	0.329
D33	20. Kullandığım bilgisayar ile ağ hızı nedeniyle TDBE'ne rahatlıkla bağlanamıyordum.	32	3.75	1.63	32	4.13	1.45	62	0.973	0.335
D34	25. Uzaktan eğitim katılımcıları için iş yerinde uygun bir yerin ve bilgisayarın ayrılmasını istedim.	32	4.13	1.41	32	4.59	0.91	62	1.581	0.119
D35	30. Uygulama sırasında karşılaştığım sorunları e-posta ortamında program sorumlusuna sık sık ilettim.	32	1.44	0.84	32	2.06	1.29	62	2.292	0.025
D36	36. TDBE'nin kurumsal ağ (Merint) üzerinde sürekli kalmasını istedim.	32	3.75	1.68	32	3.44	1.48	62	0.788	0.433
D37	37. Uygulama sırasında karşılaştığım sorunları telefon ile program sorumlusuna sık sık ilettim.	32	2.25	1.39	32	2.59	1.46	62	0.966	0.338

5. KURUMSAL AĞ KULLANIMINDA İZLENEN YÖNTEM İLE ÖĞRETİM DİLİ BİLGİ DÜZEYİNE GÖRE OLUŞTURULAN GRUPTAKİ ÖĞRENENLERE YÖNELİK BULGULAR

Kurumsal ağ kullanımında izlenen yöntem ile öğretim dili bilgi düzeyine göre oluşturulan denek gruplarının öntest – sontest – kalıcılık testi başarı puanları karşılaştırılması

Kurumsal ağ kullanımında izlenen yöntem ile öğretim dili bilgi düzeyine göre oluşturulan denek gruplarının öntest – sontest – kalıcılık testi ortalama başarı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olup olmadığını saptayabilmek için karışık ölçümlerde ANOVA analiz tekniği kullanılmış ve ANOVA sonuçları Çizelge 32 ve 34'te gösterilmiştir.

Çizelge 30 ve 31'de kurumsal ağ kullanımında izlenen yöntem ile öğretim dili bilgi düzeyine göre oluşturulan denek gruplarının öntest – sontest – kalıcılık testi ortalama başarı puanlarıyla ilgili verilere yer verilmiştir. Çizelge 30'da kurumsal ağ ortamında izlenen iki öğretim yöntemine katılan denek grupların öğretim dili düzeyine göre başarı ve kalıcılık testi başarı ortalama puanlarına bakıldığında öntest puanlarındaki farkın uygulamalardan sonra sontest ve kalıcılık testi puanlarında görülmediği izlenebilir. Çizelge 31'de ise öğretim dili düzeyine göre oluşturulan denek grupların katıldıkları kurumsal ağ ortamında izlenen öğretim yöntemine göre başarı ve kalıcılık testi başarı ortalama puanlarına bakıldığında öntest ve sontest puanlarının kendi gruplarında birbirine yakın olmasına karşın kalıcılık testi puanlarında bir fark görülebilmektedir.

Çizelge 30. Öğretim yöntemi içinde öğretim dili bilgi düzeyi gruplarının öntest, sontest ve kalıcılık testi başarı puanları ortalamaları ve standart sapma Değerleri

İzlenen öğretim yöntemi	Öğretim Dili (İngilizce) bilgi düzeyi	N	Öntest		Sontest		Kalıcılık Testi	
			\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
KAT	"İyi"	16	51.93	20.73	90.56	11.63	94.56	0.81
	"Orta"	16	54.31	15.98	89.31	19.30	90.62	19.35
\bar{X}			53.12		89.93		92.54	
KAD	"İyi"	16	64.31	17.86	91.37	5.06	94.25	1.34
	"Orta"	16	61.44	17.78	89.69	9.50	90.75	10.08
\bar{X}			62.88		90.53		92.50	

Çizelge 31. Öğretim dili bilgi düzeyi içinde öğretim yöntemi gruplarının öntest, sontest ve kalıcılık testi başarı puanları ortalamaları ve standart sapma değerleri

Öğretim Dili (İngilizce) bilgi düzeyi	İzlenen öğretim yöntemi	N	Öntest		Sontest		Kalıcılık Testi	
			\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
"İYİ"	KAT	16	51.93	20.73	90.56	11.63	94.56	0.81
	KAD	16	64.31	17.86	91.37	5.06	94.25	1.34
\bar{X} N(32)			58.21		90.97		94.40	
"ORTA"	KAT	16	54.31	15.98	89.31	19.30	90.62	19.35
	KAD	16	61.44	17.78	89.69	9.50	90.75	10.08
\bar{X} N(32)			57.88		89.50		90.68	

Kurumsal ağ kullanımında izlenen yöntemine göre oluşturulan denek gruplarının öntest – sontest – kalıcılık testi ortalama başarı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olup olmadığını saptayabilmek için uygulanan karışık ölçümlerde ANOVA analiz tekniği sonuçlarına bakıldığında iki ayrı öğretim yöntemine katılan deneklerin başarı ve kalıcılık testi başarı puanlarının uygulama öncesinden sonrasına ($F[2,124]=0.591$, $p>0.05$) anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur. Farklı öğretim yöntemi gruplarında olmak ile tekrarlı ölçümler faktörlerinin başarı üzerindeki ortak etkilerinin anlamlı olmadığı belirtilebilir.

Çizelge 32. Kurumsal ağ üzerinde izlenen öğretim yöntemine göre tekrarlı ölçümler için iki faktörlü ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	KT	SD	KO	F	Sig.
Deneklerarası	21578.313	63			
Grup (İzlenen Öğretim Yöntemi)	157.688	1	157.688	0.456	.000
Hata	21420.625	62	345.494		
Denekleriçi	58234.667	128			
Ölçüm (Öntest-Sontest-Kalıcılık)	47741.635	2	23870.818	284.780	.000
Grup x Ölçüm	99.094	2	49.547	0.591	.555
Hata (Ölçüm)	10393.938	124	83.822		
Toplam	79812.980	186			

Çizelge 33. Kurumsal ağ üzerinde izlenen öğretim yöntemine göre grupların Öntest, Sontest ve Kalıcılık Testi Başarı Puanları Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri

Grup Kurumsal ağ kullanımında izlenen öğretim yöntemi	N	Öntest		Sontest		Kalıcılık Testi	
		\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
"KAT"	32	53.13	18.25	89.94	12.96	92.59	8.06
"KAD"	32	62.88	17.59	90.53	7.54	92.50	7.29

TDBE'yi yüz yüze öğrenme ve ders notu ile destekleme uygulamalarının sonrasında Çizelge 33'de yer verildiği gibi sontest ve kalıcılık testi sonuçlarının birbirine çok yakın değerlerde olması bu sonuca neden oluşturabilir.

Çizelge 34. Öğretim dili düzeyine göre tekrarlı ölçümler için iki faktörlü ANOVA sonuçları

Varyansın Kaynağı	KT	SD	KO	F	Sig.
Deneklerarası	21578.312	63			
Grup (Öğretim Dili Düzeyi)	560.333	1	560.333	1.653	.203
Hata	21017.979	62	339.000		
Denekleriçi	58234.666	128			
Ölçüm (Öntest-Sontest-Kalıcılık)	47741.635	2	23870.818	310.708	.000
Grup x Ölçüm	966.448	2	483.224	6.290	.003
Hata (Ölçüm)	9526.583	124	76.827		
Toplam	79812.978	191			

Çizelge 35. Öğretim dili düzeyine göre grupların Öntest, Sontest ve Kalıcılık Testi Başarı Puanları Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri

Grup Dil Düzeyi	N	Öntest		Sontest		Kalıcılık Testi	
		\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
"iyi"	32	58.12	20.05	90.97	8.83	94.41	1.10
"orta"	32	57.87	17.02	89.50	12.08	90.69	10.47

Öğretim dili düzeyine göre oluşturulan denek gruplarının öntest – sontest – kalıcılık testi ortalama başarı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olup olmadığını saptayabilmek için uygulanan karışık ölçümlerde ANOVA analiz tekniği sonuçlarına Çizelge 34'te bakıldığında ise iki ayrı dil düzeyinde deneklerin

başarı ve kalıcılık testi başarı puanlarının uygulama öncesinden sonrasına ($F[2,124]=6.29, p<=.05$) .05 düzeyinde anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur. Farklı dil düzeyi (“iyi” ve “orta”) gruplarında olmak ile tekrarlı ölçümler faktörlerinin başarı üzerindeki ortak etkilerinin .05 düzeyinde anlamlı olduğu belirtilebilir. Bu bulgu öğretim dili düzeyi “iyi” ve “orta” olarak uygulamaya katılmanın deneklerin başarılarını arttırmada farklı etkilere sahip olduğunu göstermektedir. Kalıcılık testi başarı puanlarında öğretim dili düzeyi “iyi” olan grubun öğretim dili düzeyi “orta” olan gruba göre kalıcılık testi başarılarını arttırmada daha etkili olduğu belirtilebilir. Ancak kalıcılık testi başarı puanlarındaki bu etkinin İngilizce düzeyinin “iyi” olmasından kaynaklanabileceği gibi tekrarlı ölçümler alınmasından da kaynaklanıyor olabilir.

BÖLÜM V

ÖZET, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın özetine, bulgularına dayalı olarak ulaşılan sonuçlara ve geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Özet

Araştırma kurumsal ağ kullanılarak gerçekleştirilen hizmet içi eğitimde izlenen öğrenim yöntemi ve öğrencilerin öğretim dili bilgi düzeylerinin başarı, kalıcılık testi başarı puanları üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın deneysel işlemleri 2x2x3 'lük tekrarlı ölçümler içeren üç değişkenli karışık desen çerçevesinde planlanıp uygulanmıştır. Ayrıca araştırmada öğrencilerin, kurumsal ağ üzerinden uzaktan öğrenme ile gerçekleştirilen anlatım dili İngilizce olan Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi (TDBE) ve bu kapsamda izlenen öğretim yöntemine ilişkin görüşlerinden de yararlanılmıştır.

Araştırmanın amaçları çerçevesinde verileri toplamak için Anketli Bilgisayar Uygulamalı Başarı Testleri ve Katılımcı Görüşü Aracı geliştirilmiştir. Bilgisayar Uygulamalı Başarı Testinin güvenilirlik katsayısı varyans analizi ile 0.91 olarak bulunmuştur. Katılımcı Görüşü Aracının Cronbach Alpha güvenilirlik değeri ise 0.98 olarak hesaplanmıştır.

Araştırma Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nda kurumsal ağ üzerinden uygulanan TDBE Programına katılan ve yabancı dil ödeneği alan 64 denek (şube personeli) üzerinde yürütülmüştür. Araştırma desenine göre denek grupların

oluşturulmasında yaş, mezun olduğu okul, Banka'daki hizmet yılı, konu hakkındaki ön bilgi düzeyi dikkate alınmış, gruplar yansız atama ile belirlenmiştir.

Deneysel işlem TDBE kapsamında Word ve Excel Uygulama Yazılımı ders materyalinin kurumsal ağ üzerinden açılması ile başlatılmış ve deneklere bir yıl süre tanınmıştır. Uygulamanın sonunda TDBE üzerindeki sınav sonuçlarına bakılmış ve İzleme Aracı uygulanmıştır. Katılımcıların ön bilgi düzeyi, izleme düzeyi ve eğitim programının hedefleri dikkate alınarak kullanım becerisi az geliştirilmiş ya da hiç geliştirilememiş komutlar belirlenerek kapsamlı bir ek ders materyali geliştirilmiştir. Bu materyalin içeriği doğrultusunda bir gruba yüz yüze eğitim uygulanırken diğer grubun ağ üzerinden gönderilen ek ders materyalini kullanması sağlanmıştır. Her iki grubun katılımcılarına yüz yüze eğitim ve ağ üzerinden gönderilen ek ders materyali çalışması öncesinde öntest, uygulama sonrası sontest ve sontestten bir ay sonra ise kalıcılık testi uygulanmıştır.

Deneklerin izlenen farklı iki öğretim yöntemine ilişkin görüşleri ise açık uçlu soruları da içeren Katılımcı Görüşü Aracı ile belirlenmiştir.

Araştırmanın deneysel kısmında elde edilen verilerin analizinde ilişkili ve ilişkisiz örneklerde t-testi ve tekrarlı ölçümler için iki faktörlü ANOVA kullanılmıştır. Katılımcı görüşleri ise her bir madde için uygulanan t-testi, frekans ve yüzde değerlerle açıklanmıştır. Katılımcı görüşü aracından "Bilgi Formu" bölümüne verilen yanıtların öğrenme yöntemine göre dağılımı, frekansları alınarak belirlenmiştir. Açık uçlu belirtilen katılımcı görüşlerinden sıklıkla tekrarlananlara araştırma raporunda doğrudan yer verilmiş, bulgulara dayalı yapılan bazı yorumların desteklenmesinde bu

ifadeler kullanılmıştır.

Araştırmanın sonucunda TDBE kapsamında uygulanan her iki öğretim yönteminin başarıyı arttırdığı bulunmuştur. Ancak yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla (kurumsal ağ destekli) tamamıyla kurumsal ağ ortamında (kurumsal ağ temelli) öğrenenlerin başarı ve kalıcılık testi başarı düzeyi arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Öğretim dili bilgi düzeyi “iyi” ve “orta” olan denek gruplarının başarı düzeyinde anlamlı bir fark bulunamazken, kalıcılık testi başarı puanları öğretim dili bilgisi “iyi” olan grup lehine anlamlı bir fark göstermiştir. Öğretim dili bilgi düzeyi “iyi” olan grupta kalıcılık testi başarı puanlarında son test puanlarına göre yükselme saptanmış ancak bu durumun tekrarlı ölçümlerden de kaynaklanmış olabileceği belirtilmiştir. Kurumsal ağ kullanımında izlenen iki ayrı öğretim yönteminin başarı puanı ile kalıcılık testi başarı puanı üzerindeki ortak etkisine bakıldığında ise anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Bu bulgu yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla (kurumsal ağ destekli) tamamıyla kurumsal ağ ortamında (kurumsal ağ temelli) öğrenenlerin başarı puanları ve kalıcılık testi başarı puanları üzerinde farklı bir etki ortaya çıkarmadığını göstermektedir. Kurumsal ağ kullanımında iki farklı öğrenim dili bilgi düzeyinin başarı puanları ve kalıcılık testi başarı puanları üzerindeki ortak etkisine bakıldığında ise .05 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu bulgu öğretim dili bilgi düzeyi “iyi” ve “orta” olan denek grupların başarı ve kalıcılık testi başarı puanları üzerinde farklı bir etki ortaya çıkardığını göstermektedir. Katılımcı görüşleri TDBE öğrenim dilinin Türkçe olması istemi, iş başında öğrenim görme zorluğu, iş yerinde uzaktan eğitim katılımcıları için bir yerin ve bilgisayarın ayrılması istemi (öğrenme merkezi) ile

donanım ve alt yapı sorunlarında yoğunlaşmıştır. Ayrıca TDBE sonrası uygulanan yüz yüze eğitim ve ders notu desteği olmulu bulunmuş, ancak tamamıyla kurumsal ağ üzerinden öğrenim gören (ders notu ile desteklenen) grup katılımcıları da öğrenim sırasında karşılaştıkları sorunları çözmede uzman desteğinin gerekliliğini belirtmişlerdir.

Sonuçlar

Araştırmanın bulgularına dayalı olarak ulaşılan sonuçlar şunlardır.

1. Tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubun öntest puanları ile deneysel işlem sonrasında elde edilen sontest ve kalıcılık testi başarı puanları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Bu denek grubun sontest puanları ile kalıcılık testi başarı puanları arasındaki fark ise anlamlı bulunmamıştır. Nedeni sontest ve kalıcılık testi başarı puanlarının birbirine çok yakın değerler olmasıdır. Sonuç olarak, tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen grupta ağ ortamından gönderilen ders notu ile sağlanan karma öğretim, başarı üzerinde önemli bir etki sağlamıştır.
2. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanarak öğrenen denek grubun öntest puanları ile deneysel işlem sonrasında elde edilen sontest ve kalıcılık testi başarı puanları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Ayrıca bu denek grubun sontest puanları ile kalıcılık testi başarı puanları arasındaki farkta anlamlı bulunmuştur. Nedeni, tekrarlı

ölçümler alınmasından dolayı kalıcılık testi başarı puanlarının son test puanlarına göre yükselmesi olabilir. Sonuç olarak, TDBE uygulamasından sonra yüz yüze öğrenme ile sağlanan karma öğretim başarı üzerinde etkilidir.

3. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullanan denek grubun sontest ve kalıcılık testi başarı puanları ile tamamıyla kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grubun sontest ve kalıcılık testi başarı puanları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır. Kurumsal ağ ortamında uygulanan iki öğretim yöntemi arasında başarı ve kalıcılık testi başarı puanları arasında bir farklılık olmamasına karşın her iki öğretim yönteminde de ulaşılan sontest ve kalıcılık testi başarı puanları birbirine çok yakın ve yüksek değerler olmuştur.
4. Öğretim dili düzeyi “iyi” olan denek grubun sontest puanları öğretim dili düzeyi “orta” olan denek grubun sontest puanları arasındaki fark anlamlı bulunamazken kalıcılık testi başarı puanları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Öğretim dili düzeyinin “iyi” ve “orta” olmasının uygulamadan bir ay sonra gerçekleştirilen kalıcılık testi sonuçlarında dil düzeyi “iyi” olan denek grubun lehine anlamlı bir farklılık yaratmıştır. Ayrıca bu durumun tekrarlı ölçümlerden kaynaklanmış olabileceği sonucuna varılabilir.
5. Kurumsal ağ ortamından uygulanan iki farklı öğretim yöntemi ile tekrarlı ölçümler faktörünün başarı üzerindeki ortak etkilerinin anlamlı olmadığı

belirlenmiştir. TDBE'yi yüz yüze öğrenme ve ders notu ile destekleme uygulamalarının sonrasında sontest ve kalıcılık testi sonuçları birbirine çok yakın değerler olarak bulunmuş ve her iki öğretim yöntemi de başarı üzerinde etkili olmuştur.

6. Farklı dil düzeyi (“iyi” ve “orta”) gruplarında olmak ile tekrarlı ölçümler faktörlerinin başarı üzerindeki ortak etkilerinin anlamlı farka neden olduğu bulunmuştur. Bu bulgu öğretim dili düzeyi “iyi” ve “orta” olarak uygulamaya katılmanın başarıyı artırmada farklı etkilere sahip olduğunu göstermektedir. Kalıcılık testi başarı puanlarında öğretim dili düzeyi “iyi” olan grubun öğretim dili düzeyi “orta” olan gruba göre kalıcılık testi başarı puanlarını artırmada daha etkili olduğu saptanmıştır. Ancak kalıcılık testi başarı puanlarındaki bu artışın İngilizce düzeyinin “iyi” olmasından kaynaklanabileceği gibi bu sonuca tekrarlı ölçümlerin de neden olduğu belirtilebilir.
7. Katılımcıların TDBE materyalini kullanımı, TDBE ile iş yerinde uzaktan öğrenme, TDBE kullanımında donanım ve alt yapı, yüz yüze öğrenme ve ders notu desteği ile uygulamaya yönelik olumlu ve olumsuz görüşlerinin deneysel işlem sonuçları ve yetişkinlerin uzaktan öğrenmeye ilişkin alanyazında belirlenmiş yaklaşımlarıyla örtüştüğü sonucuna varılmıştır.

Öneriler

1. Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla tamamiyle kurumsal ağ ortamında öğrenenlerin başarı ve kalıcılık testi başarı puanları arasında anlamlı bir fark ortaya çıkmamasına karşın her iki öğretim yönteminin başarıyı arttırdığı bulunmuştur. Bunun nedeni olarak TDBE programı uygulamasından sonra bir grubun yüz yüze öğrenme diğer grubun ise ders notu ile desteklenerek karma öğrenmenin sağlanması olabilir. Bu nedenle kurumlarda hizmet içi eğitimde uzaktan eğitimin karma öğrenme olarak planlanmasına özen gösterilmelidir. Ayrıca karma öğrenmede etkileşim yüz yüze öğrenme ile sağlanabileceği gibi eşzamanlı uzaktan öğrenme uygulamaları da işe koşulabilir.
2. Araştırmada katılımcıların kendilerine ait bilgisayarlarının olmaması sonucu uzaktan öğrenme materyallerine erişimde yaşanan sorunlar ve ağ bağlantı hızındaki yavaşlık katılımcılar tarafından uygulamayı olumsuz etkileyen bir faktör olarak görülmüştür. Bu nedenle kurumlarda uzaktan öğrenme uygulaması öncesinde donanım ve alt yapı sorunlarının çözülmüş olmasına dikkat edilmelidir.
3. İş başında iş yoğunluğundan dolayı uzaktan öğrenme materyallerine erişememe sorunu ve iş yerinde ayrı bir ortam hazırlanmasının istenmesi katılımcı görüşü olarak belirlenmiştir. Kurumlarda uzaktan eğitim uygulamaları için öğrenme merkezleri oluşturulmalı ve öğrenme

merkezlerinde gerçekleştirilen uzaktan öğrenim uygulamaları için merkezlerin etkililiği üzerine araştırmalar yapılmalıdır.

4. Uzaktan ğrenimdeki materyallerin anlatım dilinin Türkçe olmasının istenmesi ve teknik bir konunun ana dil dışındaki bir dil ile öğrenme zorluğu katılımcı görüşü olarak belirlenmiştir. Yabancı dilde bir konuyu öğrenme alışkanlığı olmayan katılımcılara özellikle uzaktan öğrenme materyallerinin yabancı dilde sunulmaması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

- Akgül, M.K. (1997) Sanal Dünya'ya Geçişte Bireysel Küreselleşme, **Bilişim 97 Bildiriler**, İstanbul, İnterpro Yayıncılık, s.74-82.
- Akgül, A., Çevik, O. (2003) **İstatistiksel Analiz Teknikleri – SPSS’TE İşletme Yönetimi Uygulamaları** - , Ankara, Emek Ofset.
- Akpınar, Y. (1999) **Bilgisayar Destekli Öğretim ve Uygulamalar**, Ankara, Anı Yayıncılık.
- Alkan, C., Deryakulu, D., Şimşek, N. (1995) **Eğitim Teknolojisine Giriş**,. Ankara, Önder Matbaacılık.
- Akhun, İ. ve Gönen, Z. (1966) **Atelye ve Meslek Dersleri Öğretim Metotları**, Ankara, Ogun Kardeşler Matbaası.
- Arıkan, R. (2000) **Araştırma Teknikleri ve Rapor Yazma**, Ankara, Gazi Kitabevi.
- Ashe, C. ve Buell, D.A. (1989) “Evaluating change due to training”. I.L.Goldstein (Ed.), **Training and Development in Organizations**. San Francisco:Jossey-Bass.
- Aşkar, P. (2003) **Uzaktan Eğitim Teknolojileri**, Ankara, TCMB Yayınları.
- Ataseven, F. (1999) “Teknoloji ve Çağdaş Okullara Paralel Modeller”, **BTIE 1999 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı Bildiriler Kitabı**, Ankara, s.121-124.
- Atıcı, B. ve Gürol, M. (2000) “Bilişim Toplumunda Öğrenme Topluluklarının Oluşturulması ve Öğrenci Vizyonunun Geliştirilmesi”, **BTIE 2000 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı Bildiriler Kitabı**, Ankara, s.131-138.
- Balcı, A. (1995) **Sosyal Bilimlerde Araştırma, Yöntem, Teknik ve İlkeler**, Ankara, TDFO Yayıncılık.

- Baş, T. (2001) **Anket**, Ankara, Seçkin Yayıncılık San. Ve Tic.A.Ş., s.191-196.
- Baykul, Y. (2000) **Eğitimde ve Psikolojide Ölçme: Klasik Test Teorisi ve Uygulaması**, Ankara, ÖSYM Yayınları.
- Baykul, Y., Gelbal S., Kelecioğlu, H. (2003) **Anadolu Öğretmen Liseleri İçin Eğitimde Ölçme Ve Değerlendirme**, İstanbul, Milli Eğitim Basımevi.
- Belanger, F. ve Jordan, D. H. (2000) **Evaluation and Implementation of Distance Learning: Technologies, Tools and Techniques**, Hershey USA, London UK, Idea Group Publishing, s.198-204.
- Bloom, Benjamin S. (1995) **İnsan Nitelikleri Ve Okulda Tam Öğrenme** (Çeviren: Durmuş Ali Özçelik), İstanbul, Milli Eğitim Basımevi.
- Brown, K.G., (2000, Nisan) "Learner Choices in Learner-Controlled Training: The Influence of Goal Orientation and Learning Self-Efficacy in Web-Based Training. Presented", **The Society of Industrial and Organizational Psychology Conference**, New Orleans.
- Brown, K.G., ve Ford, J. K. (1998) "Evaluation of A Web-Based Training Program", **Technical Report for The National Center for Manufacturing Sciences**, Ann Arbor, MI.
- Brown, K.G., Milner, K. ve Ford, J. K. (1998) "The Design of Asynchronous Distance Learning Courses", **Technical Report for The National Center for Manufacturing Sciences**, Ann Arbor, MI."
- Büyüköztürk,Ş. (2001) **Deneyisel Desenler**, Ankara, Pegem Yayıncılık.
- Büyüköztürk,Ş. (2002) **Veri Analizi Elkitabı**, Ankara, Pegem Yayıncılık.
- Çaman, N. (2003) Uygulamalı Dersler için Alternatif Bir Değerlendirme Modeli: Anketli Performans Testi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Enformatik Bölümü, ncagman@gob.edu.tr, 03.03.2004 tarihinde ulaşılmıştır.
- Cannell, M. (2000) Learning About Electronic Learning. **Education & Training**, London, Volume 42, s.471.

- Chang, Chi-Cheng. (2001) "A Study on the Evaluation and effectiveness Analysis of Web-Based Learning Portfolio". **British Journal of Educational Technology**, Vol 32, No 4 , s.435-458.
- Deryakulu, D. ve Eşgi N. (2001) "İnternet Kafelerin Ortam ve Kullanıcı Profili:Eğitimde İnternet Kullanımına İlişkin Kullanıcı Görüşleri", **Eğitim Araştırmaları**, Ankara, Anı Yayıncılık, sayı.5, s.52-60.
- ECDL. (2003) Avrupa Bilgisayar Kullanım Lisansı Sertifikası. <http://www.ecdl.org.tr> adresinden 12.04.2003 tarihinde ulaşılmıştır.
- Eisele, J. ve Eisele, M. **Eğitim Teknolojisi** (Çev:Cevat Alkan). Eskişehir, Anadolu Üniversitesi ETAM (1994).
- Erdoğan, İ. (1998) **SPSS Kullanım Örnekleriyle Araştırma Dizaynı ve İstatistik Yöntemleri**, Ankara, Emel Matbaası.
- Filipezak, B. (1996) "Training On The Intranets: The Hope and The Hype", **Training** , s. 24-32.
- Hall, B. (1997) **Web Based Training Cookbook**, New York: Wiley Computer Publishing, s.108.
- Hamer, L., O. (2001) "Distance Learning Technologies as Facilitators of Learning and Learning-Related Student Activities", **Marketing Education Review**, Vol 11, No 3, s. 55-67.
- Hannafin, K. M. ve Hannafin, M. J. (1995) "The Ecology of Distance Learning Environments", **Training Research Journal**, 1, s. 49-69
- Hovardaoğlu, S. (1994) **Davranış Bilimleri İçin İstatistik**. Ankara, Hatiboğlu Yayınları.
- Gail, J. E. ve Hannifin, M. J. (1994) "A Framework for The Study of Hypertext", **Instructional Science**, 22, s.207 – 232.
- George, D. ve Mallery, P. (2001) **SPSS for Windows Step by Step – A Simple Guide and Reference 10.0 Update, Third Edition -** , A Pearson Education Company.

- Gibbs, W. J. (1998) "Implementing Online Learning Environments", **Journal of Computers in Higher Education**, 10(1), s. 16 – 37.
- Goldstein, I. L. ve Ford, J. K. **Training in Organizations**, Belmont, USA. Fourth Edition (2001).
- Goodyear, P. (1995) "Asynchronous Peer Interaction in Distance Education: The Evolution of Goals, Practices, and Technology", **Training Research Journal**, 1, s.71-102.
- InterMedia. (2002) "Örnek Bir Uygulama", InterMedia Firması web sitesi <http://im.com.tr> adresinden 21.02.2002 tarihinde ulaşılmıştır.
- İşman, A. (1998) **Uzaktan Eğitim**. Sakarya, Değişim Yayınları.
- Kabakçı, I. ve Karakaya, Z. (2003) **Web'de Öğrenme – Ölçme ve Değerlendirme -**, Ankara, Türkiye Bilişim Derneği Yayınları: 19.
- Karasar, N. (1991) **Bilimsel Araştırma Yöntemi**. Ankara.
- Kartal, M. (1998) **Bilimsel Araştırmalarda Hipotez Testleri**, Erzurum, Şafak Yayınevi.
- Kaya, Z. (2002) **Uzaktan Eğitim**. Ankara, Pegem A Yayıncılık.
- Keegan,D. (1993) "Theoretical Principles of Distance Education", O.Peters (Ed.), **Distance Education in a Postindustrial Society**, New York: Routledge
- Knowles, Malcolm. (1996) **Yetişkin Öğrenenler**. (Çev.:Serap Ayhan) Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Laszlo, A ve Castro, K. (1995) "Technology and Values: Interactive Learning Environments for Future Generations", **Educational Technology**, March-April, s.7-13.
- Laurillard, D. (1993) **Rethinking University Teaching: A Framework For The Effective Use Of Educational Technology**. London: Routledge.
- Onat Bayır, G. (2000) "The Effective Interactive Multi-Media Foreign Language Learning at The Central Bank of The Republic of Turkey", **The Changing**

Environment in The Financial Sector (Trends and Technologies in Financial Training), European Bank Training Network (EBT), Budapest.

Onat Bayır, G. (1995). “**Hizmet İçi Eğitimde Bilgisayar Destekli Öğretimin Etkliliği – Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’nda Yabancı Dil Öğretiminde Bilgisayar Destekli Etkileşimli Çoklu Otramda Öğretim Üzerine Bir Çalışma – “**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Onat Bayır, G.(1995).”Genel Kullanıcılar Bilgisayar Eğitimi Değerlendirme Raporu”.

Owston, R. D. (2000) “Evaluating Web-Based Learning Environments: Strategies and Insights”, *CyberPsychology & Behavior*, Vol 3, No 1, s.79-87.

ÖSYM. (2004) **KPDS Formu**, Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi, Ankara.

ÖSYM. (2004) **ÜDS Formu**, Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi, Ankara.

Özçelik, D.A. (1989) **Test Hazırlama Kılavuzu**. Ankara, ÖSYM Eğitim Yayınları.

Özkul, E., Aydın, S., Yılmaz, R., Mutlu, E., Benligiray, S. (1999) “AÖF Büro Yönetimi Programı Klavye Öğretimi Dersi İçin Uzaktan Öğretim ve Sınav Uygulaması”, **4.Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildirileri 2**, Eskişehir.

Powell, G. C. (2000) “Are You Ready for Web-Based Training?”, **Educational Technology**, May-June, s. 52-55.

Schrum, L. (2000) **Distance Learning Technologies: Issues, Trends and Opportunities, Chapter VIII – Online Teaching and Learning: Essential Conditions for Success** - . Hershey, PA, USA: Idea Group Publishing.
<http://site.ebrary.com/lib/merkez>. 11.04.2003 tarihinde ulaşılmıştır.

Schacht, N. (2002) “Blended Learning”, **Training and Development**, May, s. 34 – 36.

Shibley, İ. A. (2001) “Technology, Integrated Learning, Staff Development:It’s a Total Package”, **Educational Technology**, November-December, s.61-63.

Steed, C. (1999) **Web Based Training**, Hampshire: Gower Publishing Ltd., s.219

- Şahin, T. Y., Yıldırım, S. (1999) **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme**, Ankara, Anı Yayıncılık.
- Şimşek, N. (1995) "Bilgisayar Destekli Öğretimin Yazılım Boyutu ve Yazılımlarda Standard Sorunu", **Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Cilt 28, Sayı 2, s.313-327.
- Şimşek, N. (1998) **Öğretim Amaçlı Bilgisayar Yazılımlarının Değerlendirilmesi**, Ankara, Siyasal Yayınevi.
- Şimşek, N. (2005) "Perceptions and Opinions of Educational Technologists Related to Educational Technology", **Educational Technology & Society**, 8(4), s.178-190.
- Teker, N. (1993) "Bilgi Toplumu ve Eğitimde Yeni Boyutlar", **Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Cilt 26, Sayı 1, s.101-106.
- Teker, N. (2002) "Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Ders Çalışma Stratejilerinin Karşılaştırılması", **Eğitim Bilimleri ve Uygulama Dergisi**, Cilt 1, Sayı 1, s. 49-66.
- Tekin, H. (1991) **Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme**, Ankara, Yargı Yayınevi.
- Tekin, M. (1996) **Yetişkin Eğitiminde Radyo ve Televizyon**. Ankara, Yüksel Matbaacılık.
- Threlkeld, R. ve Brzoska, K. (1994) "Research in Distance Education." B. Willis (Ed.), **Distance Education: Strategies and tools**. Englewood Cliffs, Nj: Educational Technology Publications.
- Turgut, M. Fuat. (1990) **Eğitimde Ölçme Ve Değerlendirme Metotları**. Ankara, Saydam Matbaacılık.
- Türkiye Bankalar Birliği. (2000) "TBB'nde Web Tabanlı Eğitim Uygulamaları Kapsamında, Anket Yöntemiyle Gerçekleştirilmiş Bir Araştırma Çalışması", İstanbul.
- Türkiye Bilişim Şurası. (2002) "Bilgi Toplumuna Doğru – Sonuç Raporu", Ankara.

- TCMB. (2002) **TCMB Uzmanlık Yönetmeliği**. T C Merkez Bankası kurumsal ağındaki <http://www.merint2> adresinden, 18.02.2002 tarihinde ulaşılmıştır.
- Webster, J. ve Hackley, P (1997) "Teaching Effectiveness in Technology – Mediated Distance Learning", **Academy of Management Journal**, 40(6), 1282 – 1309.
- Verduin, J. – Clark, T. (1994) **Uzaktan Eğitim:Etkin Uygulama Esasları**. (Çev.:İlknur Maviş) Anadolu Üniversitesi Kibele Sanat Merkezi, Eskişehir.
- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004) **SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri**, Ankara, Detay Yayıncılık.
- Yeoh, P.G. (2001) Towards Corporate e-Learning Culture, New Straits Times. Management Times. <http://www.insankaynaklari.com> ve <http://www.enocta.com> 20.04.2002 tarihinde ulaşılmıştır.
- Yıldırım, Cemal. (1983) Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme. Ankara, ÖSYM Yayınları.
- Zhang, S. ve Fulford, C. (1994) "Are Time and Psychological Interactivity The Same Thing in The Distance Learning Television Classroom?", **Educational Technology**, 34(6), 58-64.

EKLER

EK 1: TEKNOLOJİ DSETEKLİ BİLGİSAYAR EĞİTİMİ (TDBE) TANITIMI

Web Player 2.0 - MS Word 2000 Proficient User - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

NETg Web Player 2.0.1

Address

Enhancing a Document

Welcome to the unit Enhancing a Document. In this unit, you will learn how to enhance documents by formatting and proofing the documents and by table and column management.

NETg

Print Screen Notepad

Menu Help Exit

MS Word 2000 Proficient User My Computer

Start en_US_72021 Web Player 2.0 - MS Wor... NETg Web Player 2.0.1 19:27

Enhancing a Document konusu 4 dersten oluşmaktadır.

Web Player 2.0 - MS Word 2000 Proficient User - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

NETg Web Player 2.0.1

Address

Enhancing a Document

Formatting a Document

Proofing a Document

Table Management

Column Management **Objectives**

The Column Management lesson covers the steps to create and modify newspaper style columns in a document. In addition, it details the steps to balance the column length in a document. To see the detailed objectives, click on the Objectives button.

Page Forward

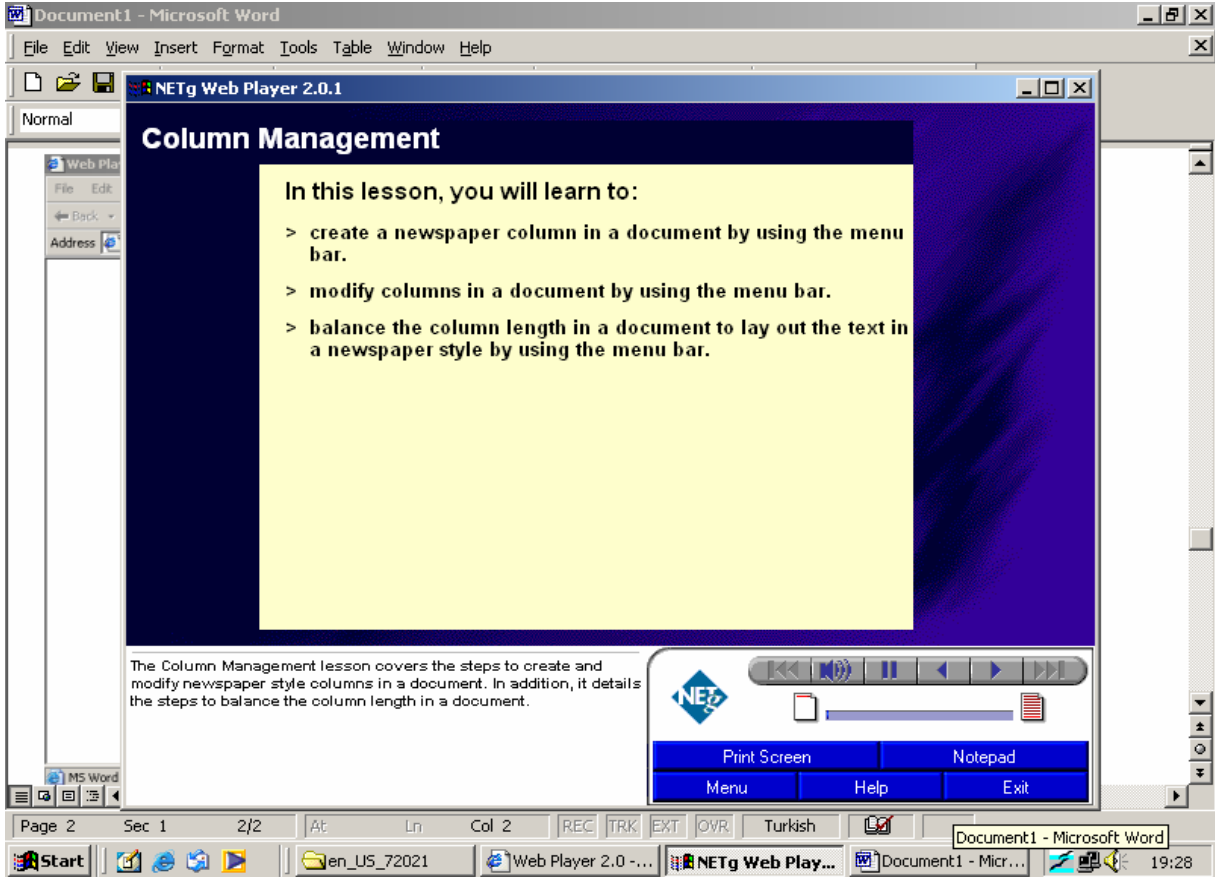
Print Screen Notepad

Menu Help Exit

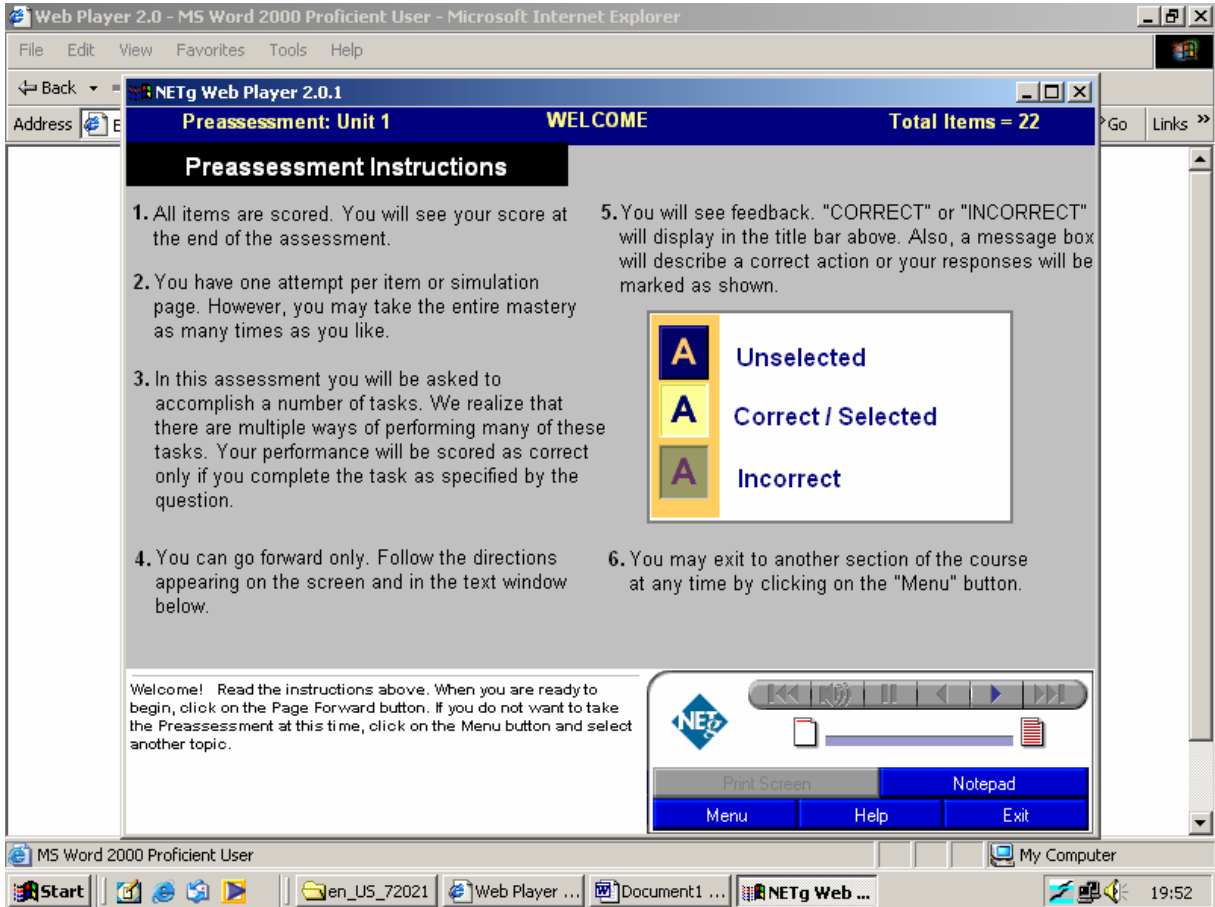
MS Word 2000 Proficient User My Computer

Start en_US_72021 Web Player 2.0 - ... NETg Web Play... Document1 - Micr... 19:27

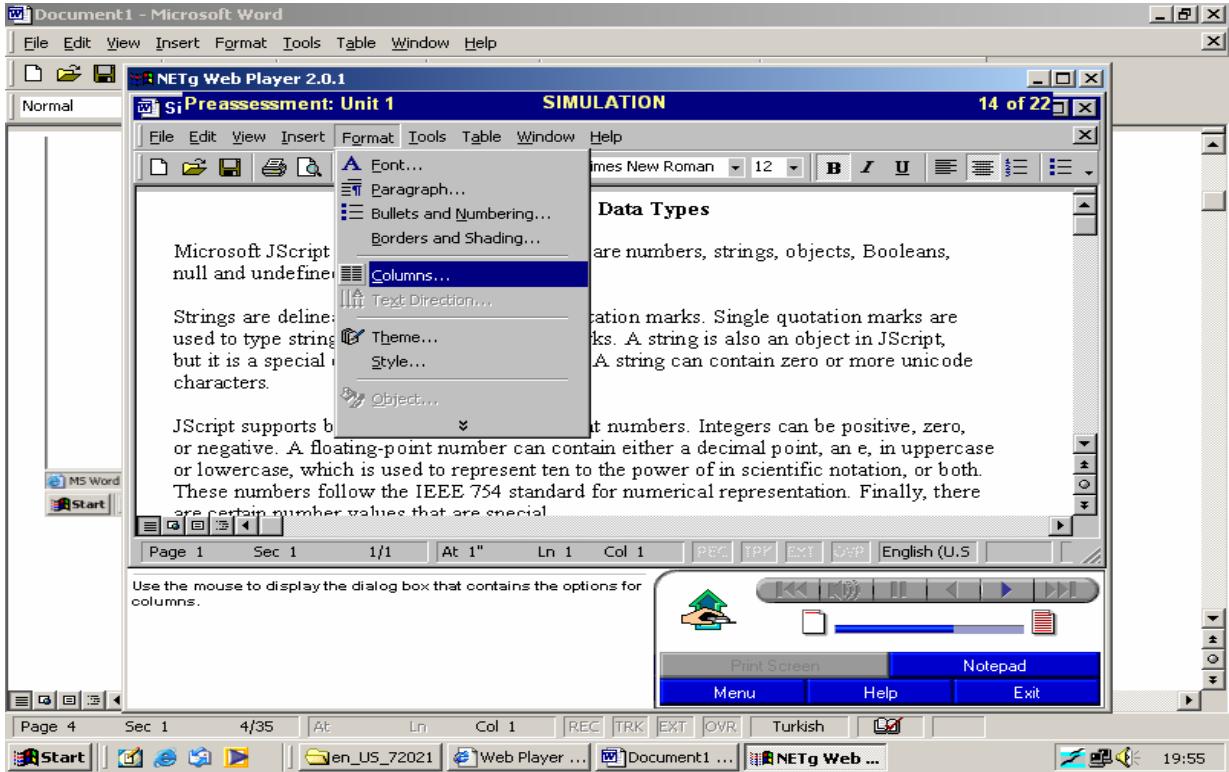
Herbir dersin hedeflerin belirlenmiştir.

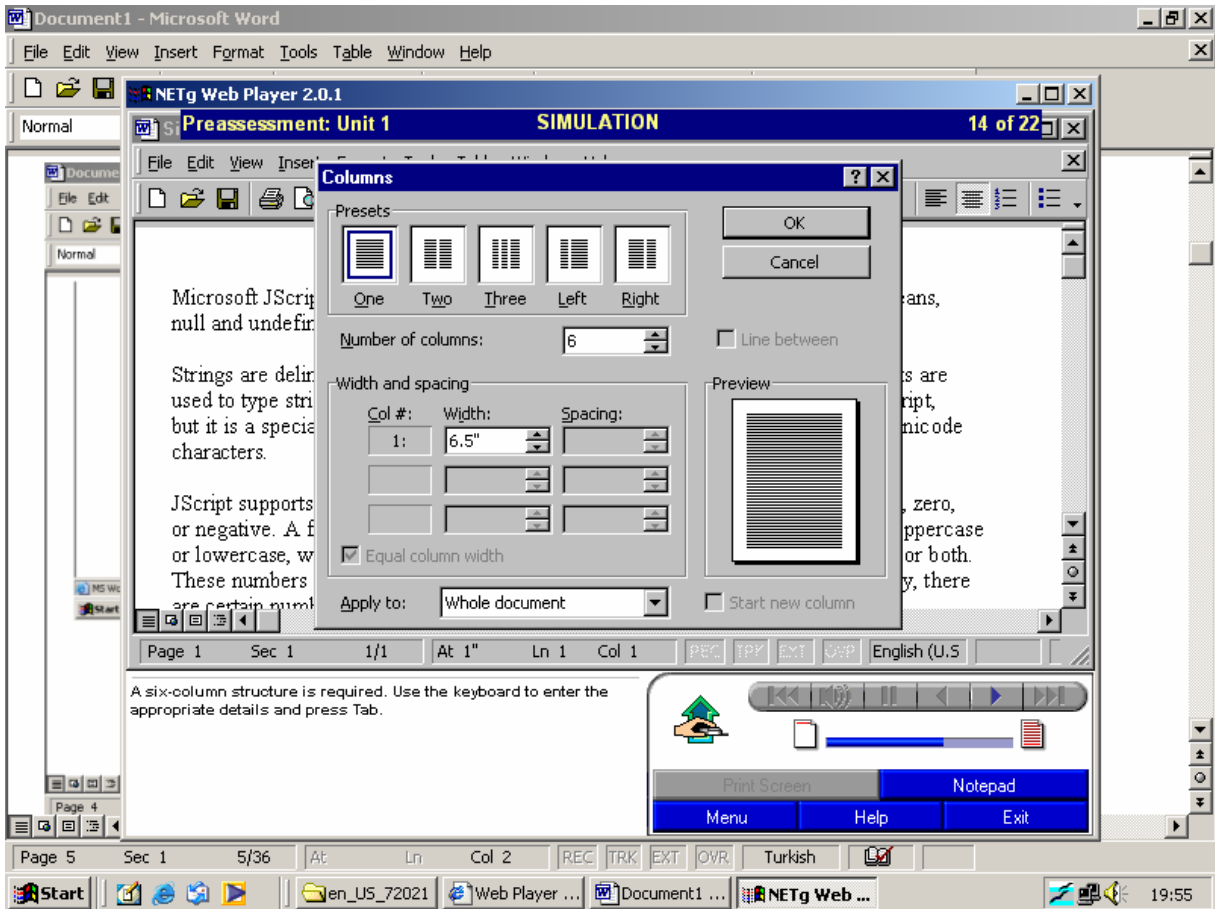
Tanıtım amaçlı ele alınan Column Management dersinin hedefleri ekran görüntüsünde yer almaktadır.

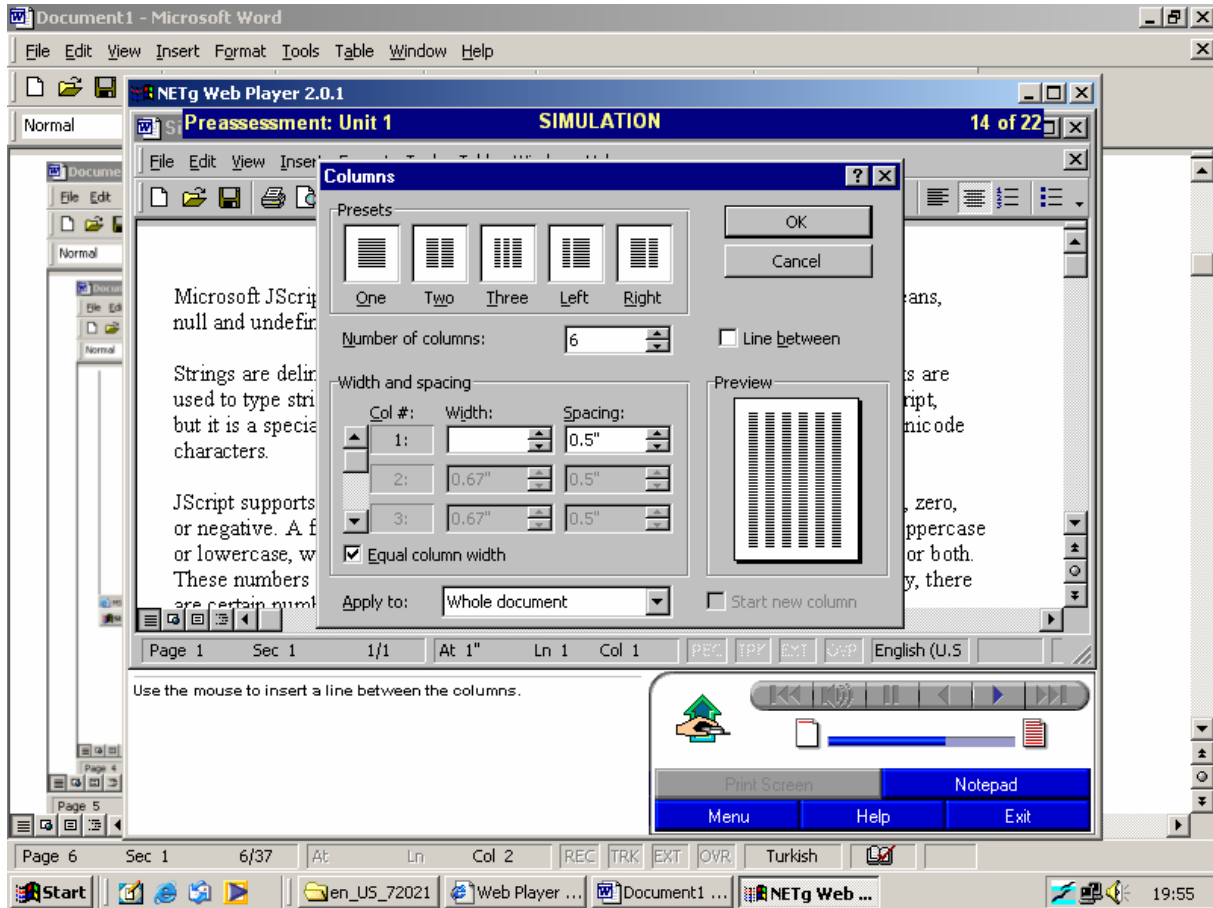
Herbir konudan önce istenirse öntest soruları yanıtlanabilir. Bu sorular genellikle kullanım becerisi kazandırılacak komutların benzeşim (simulation) ortamında tekrar uygulamalı olarak kullandırılması biçiminde hazırlanmıştır.

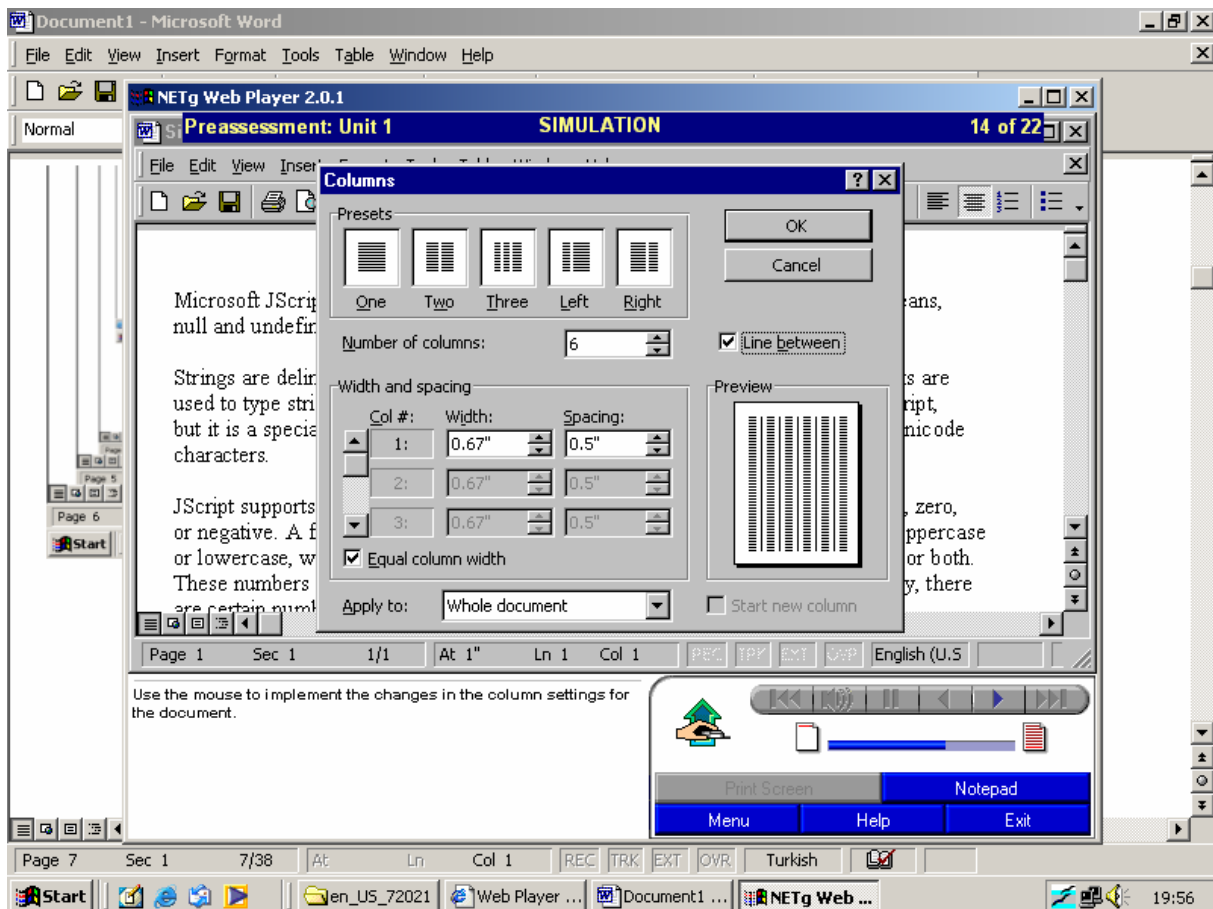
Öntestte bir soru örneği ekran görüntüsünde verilmektedir.

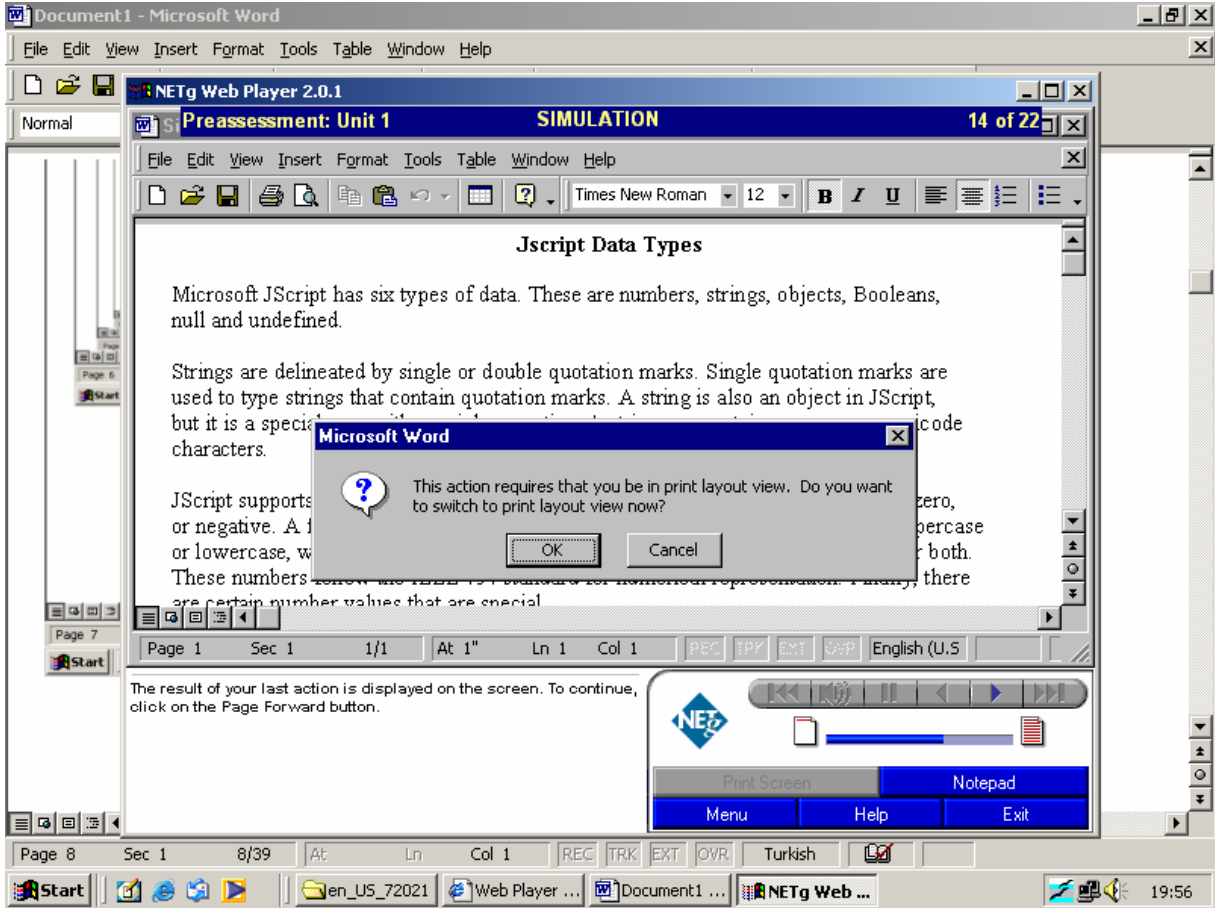
Öntestte bir soru (devam)

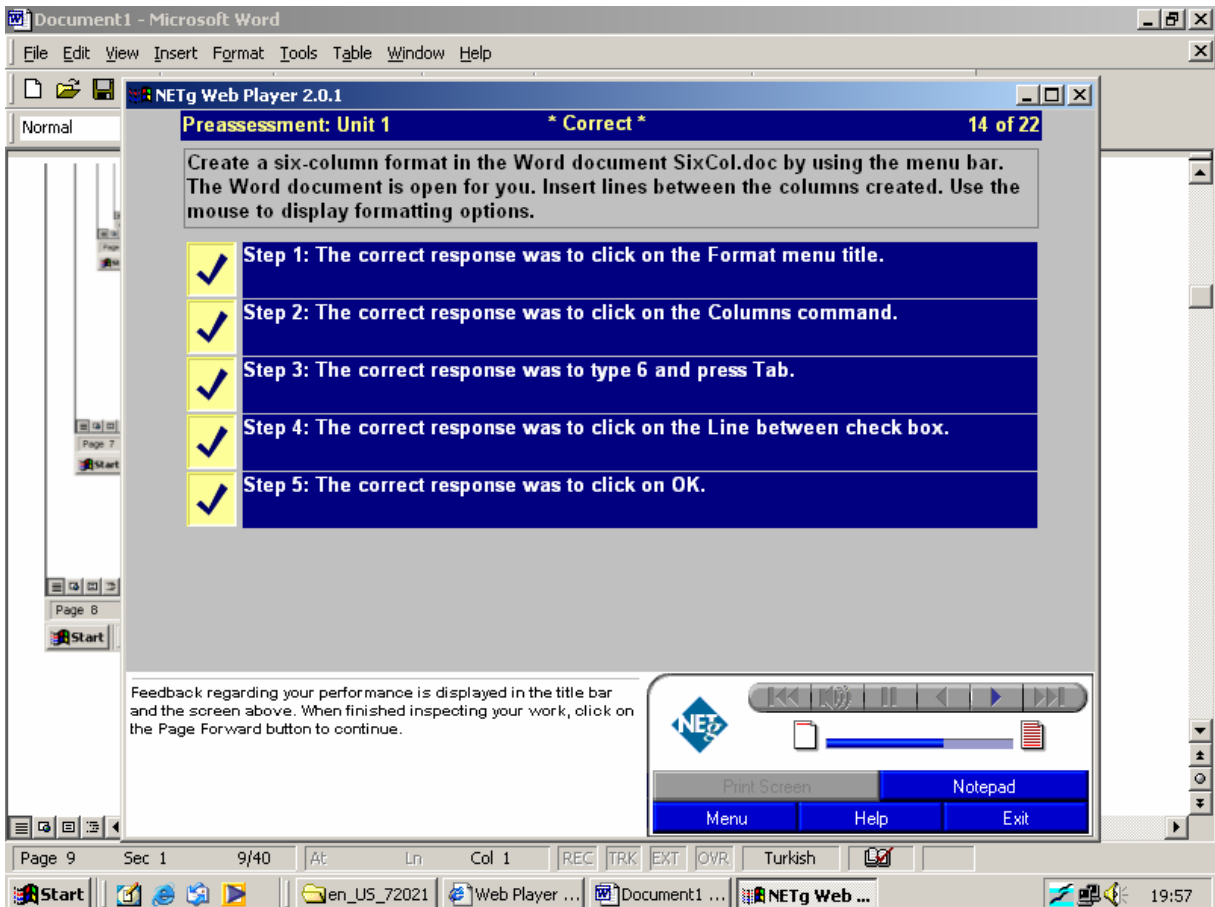
Önteste bir soru (devam)

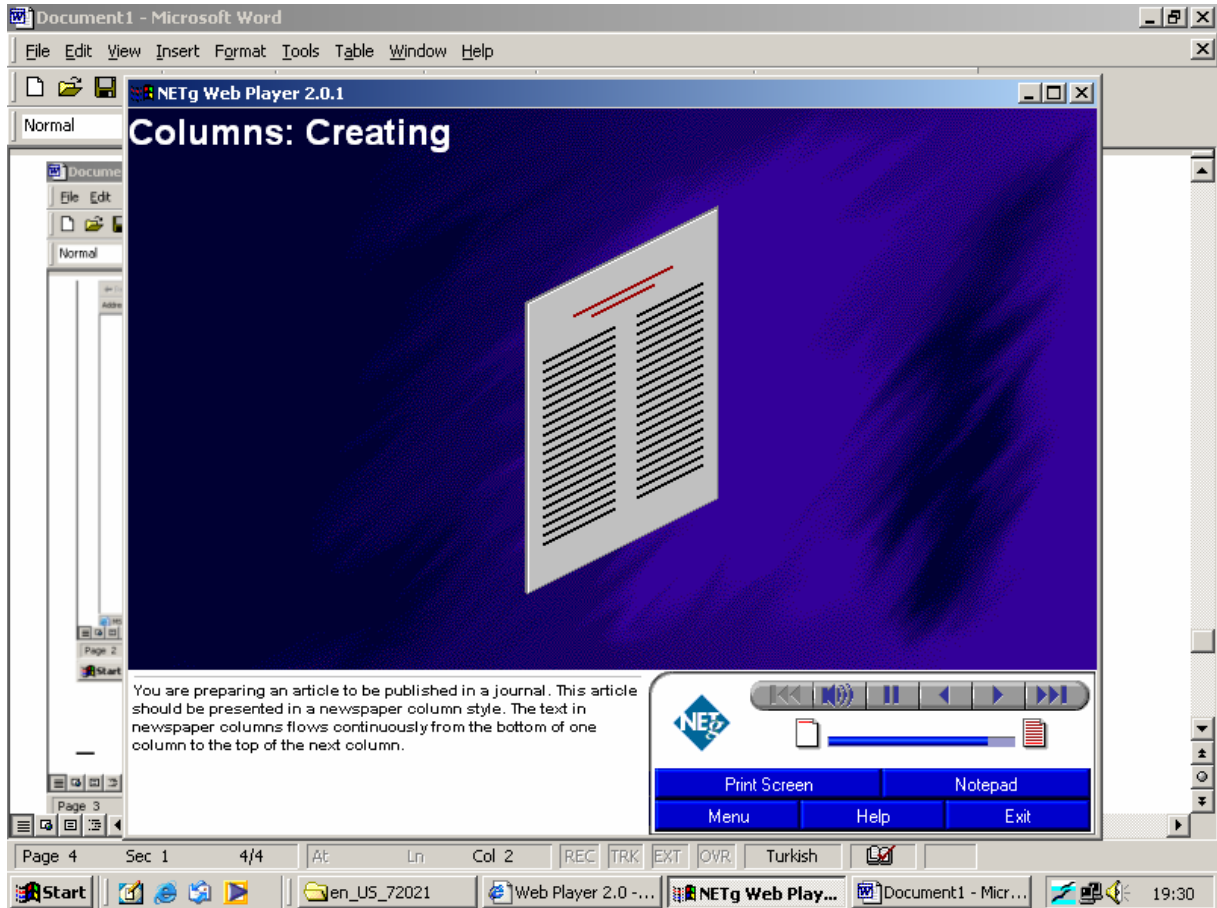
Önteste bir soru (devam)

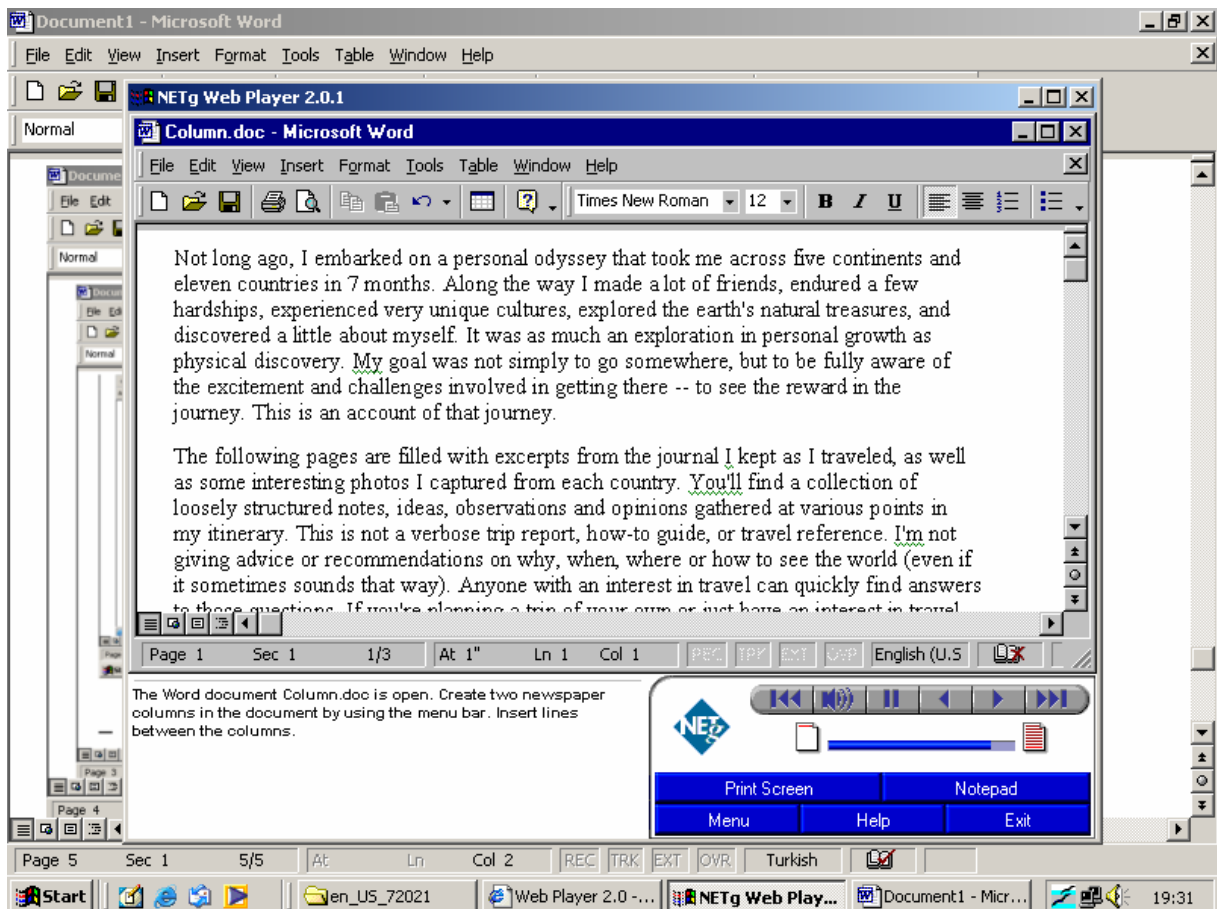
Öntestte bir soru (devam)

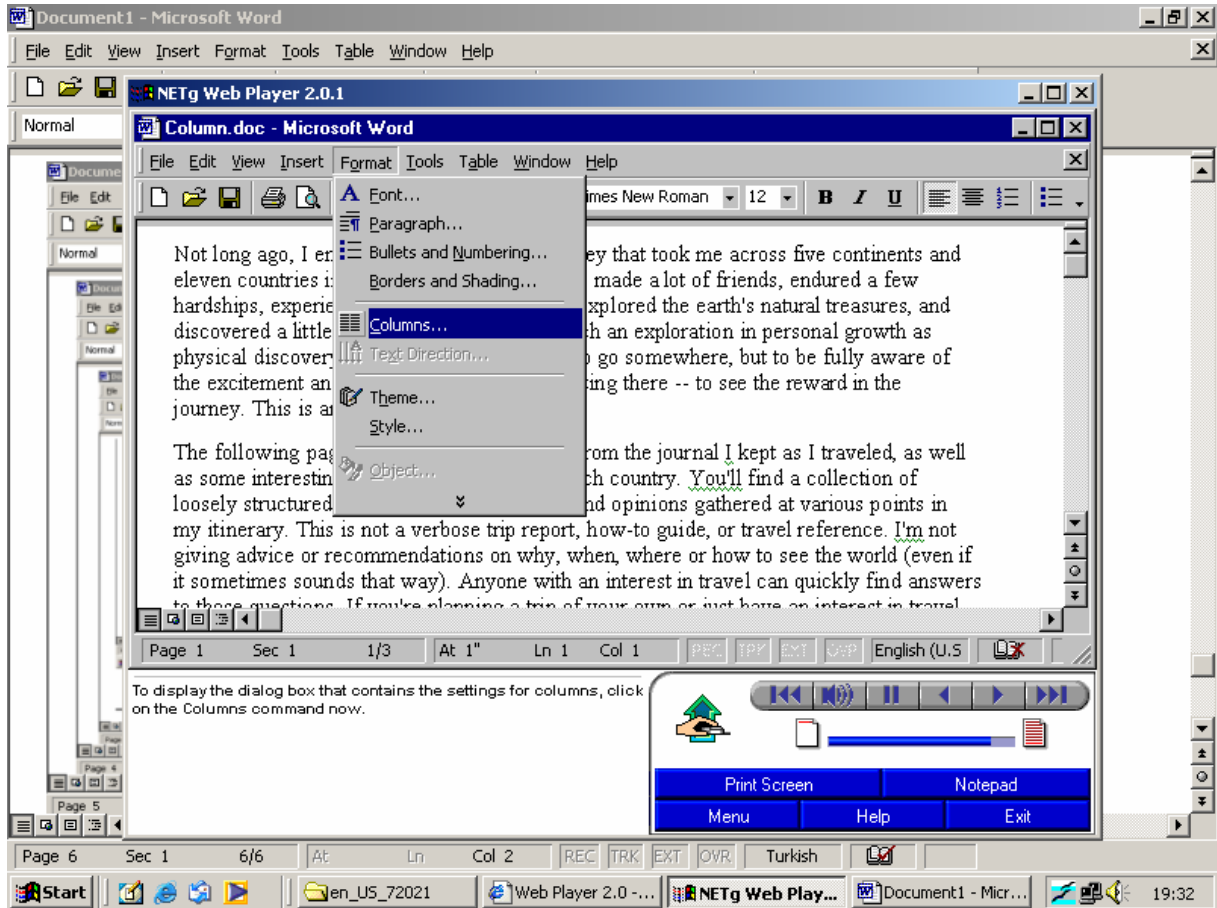
Soruya verilen yanıtlarda ekran görüntüsünde yer verildiği gibi komutu gerçekleştiriminin herbir adımını değerlendirilmektedir.

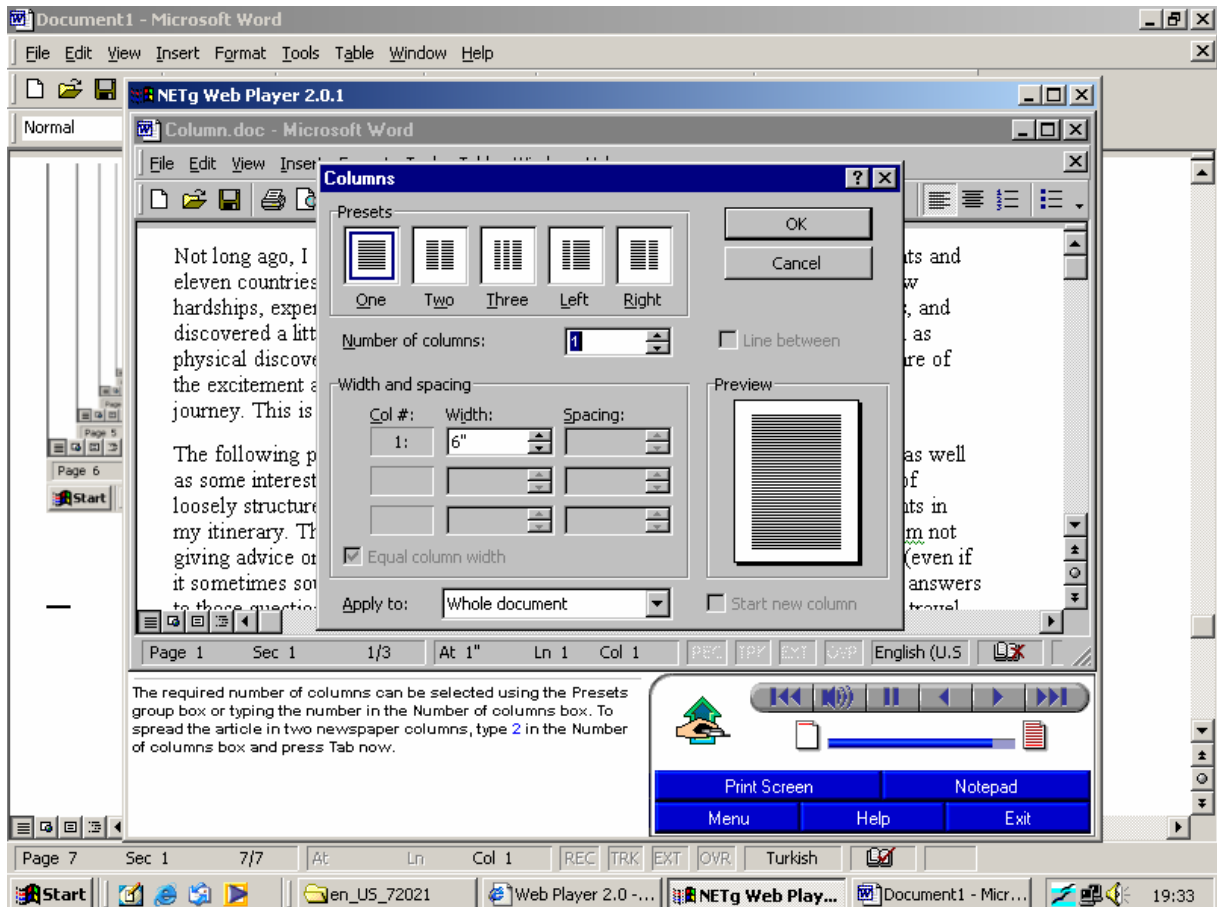
Column Management dersinin anlatımı.

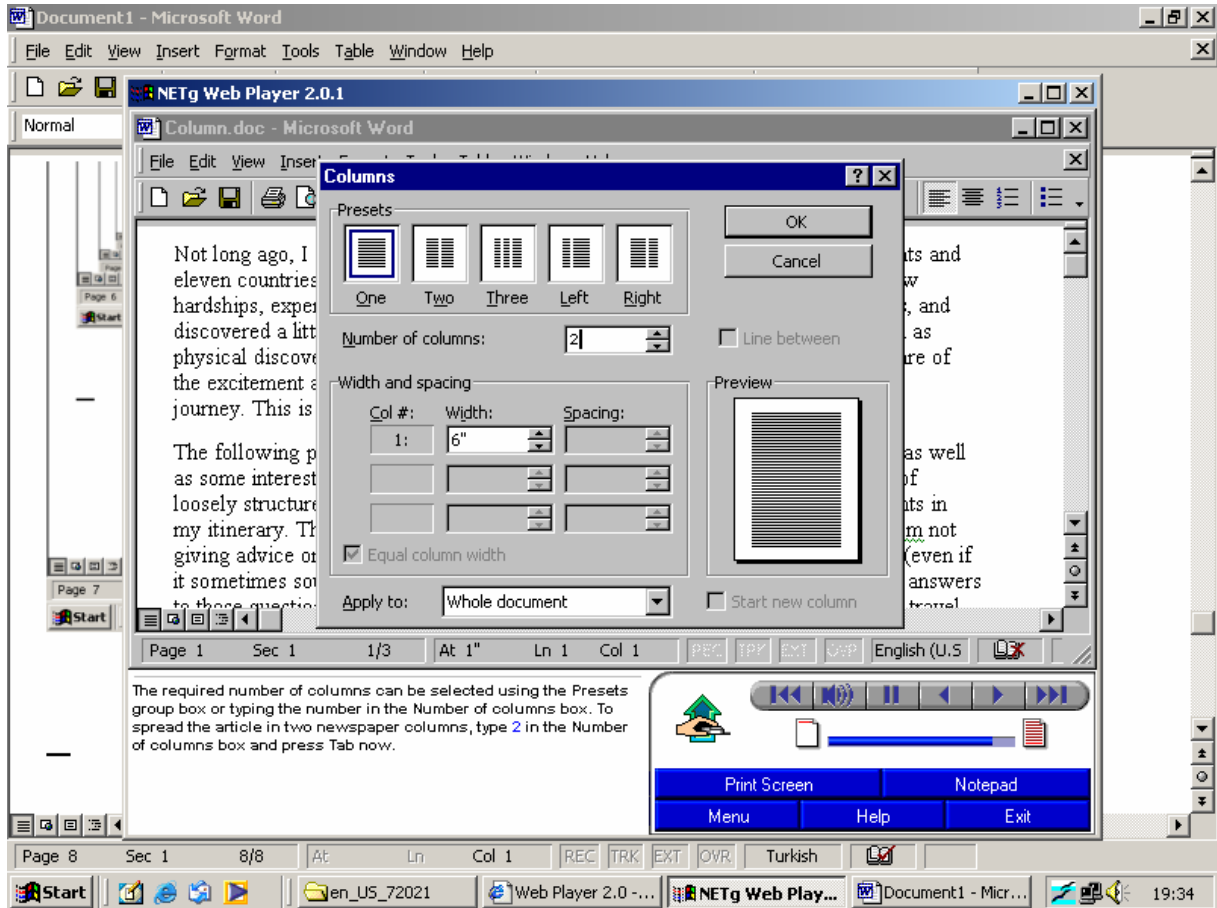
Column Management dersinin anlatımı (devam).

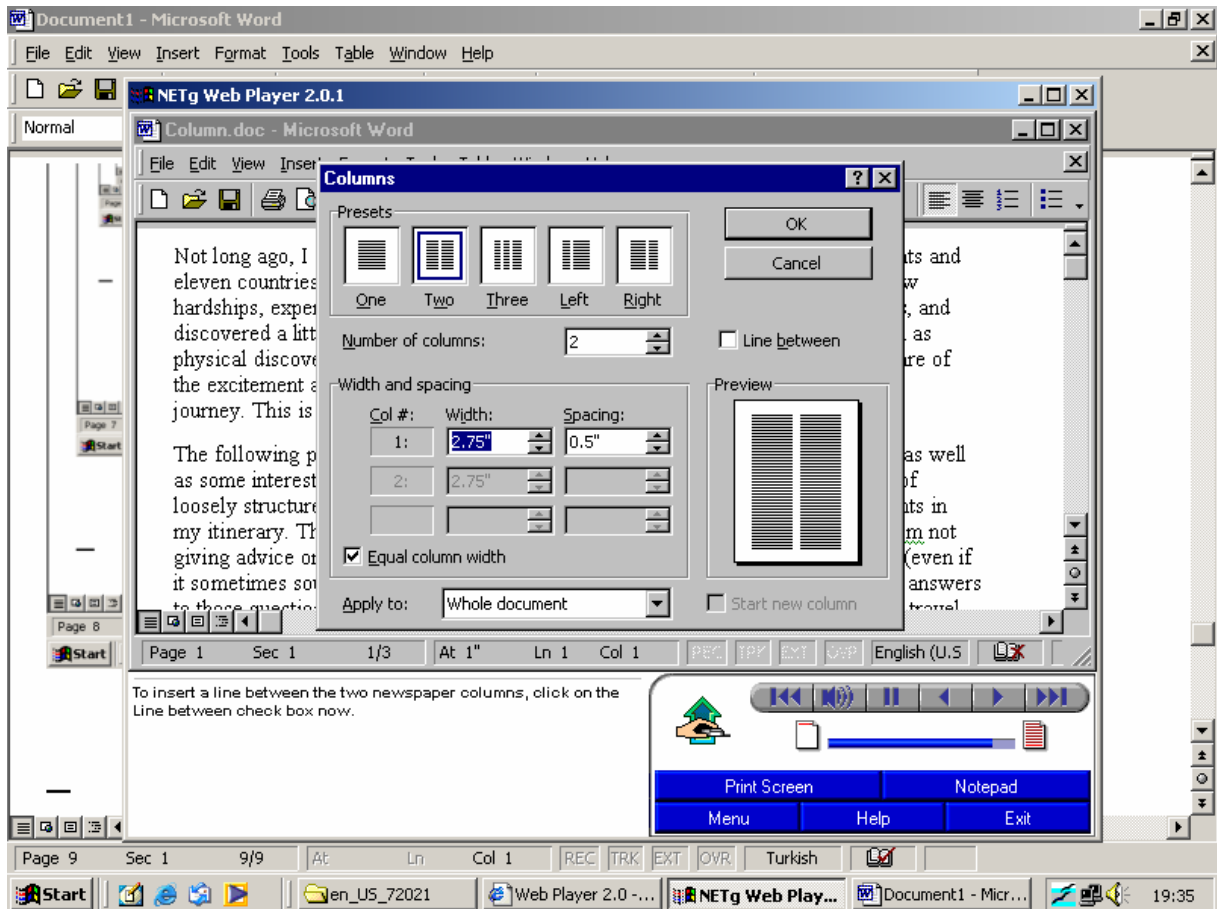
Column Management dersinin anlatımı (devam).

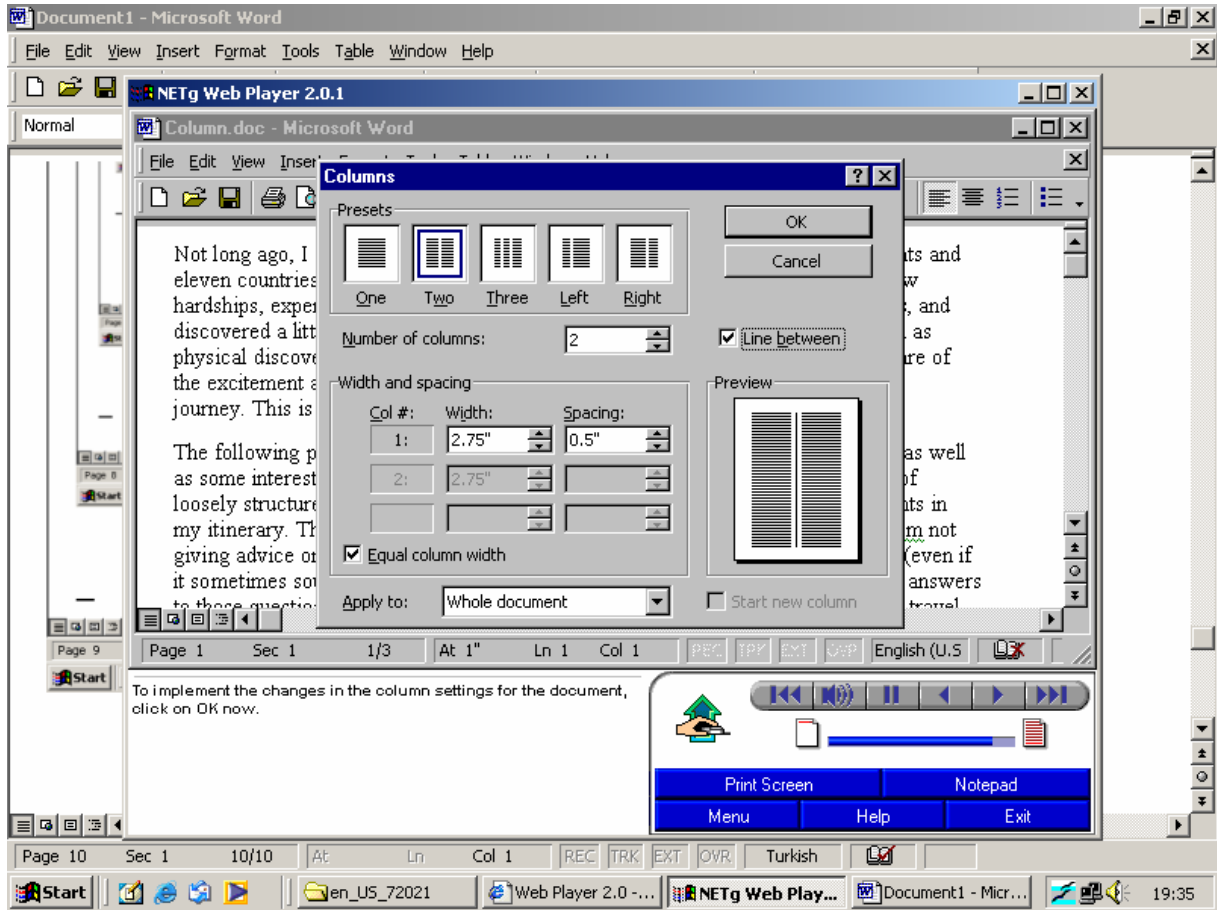
Column Management dersinin anlatımı (devam).

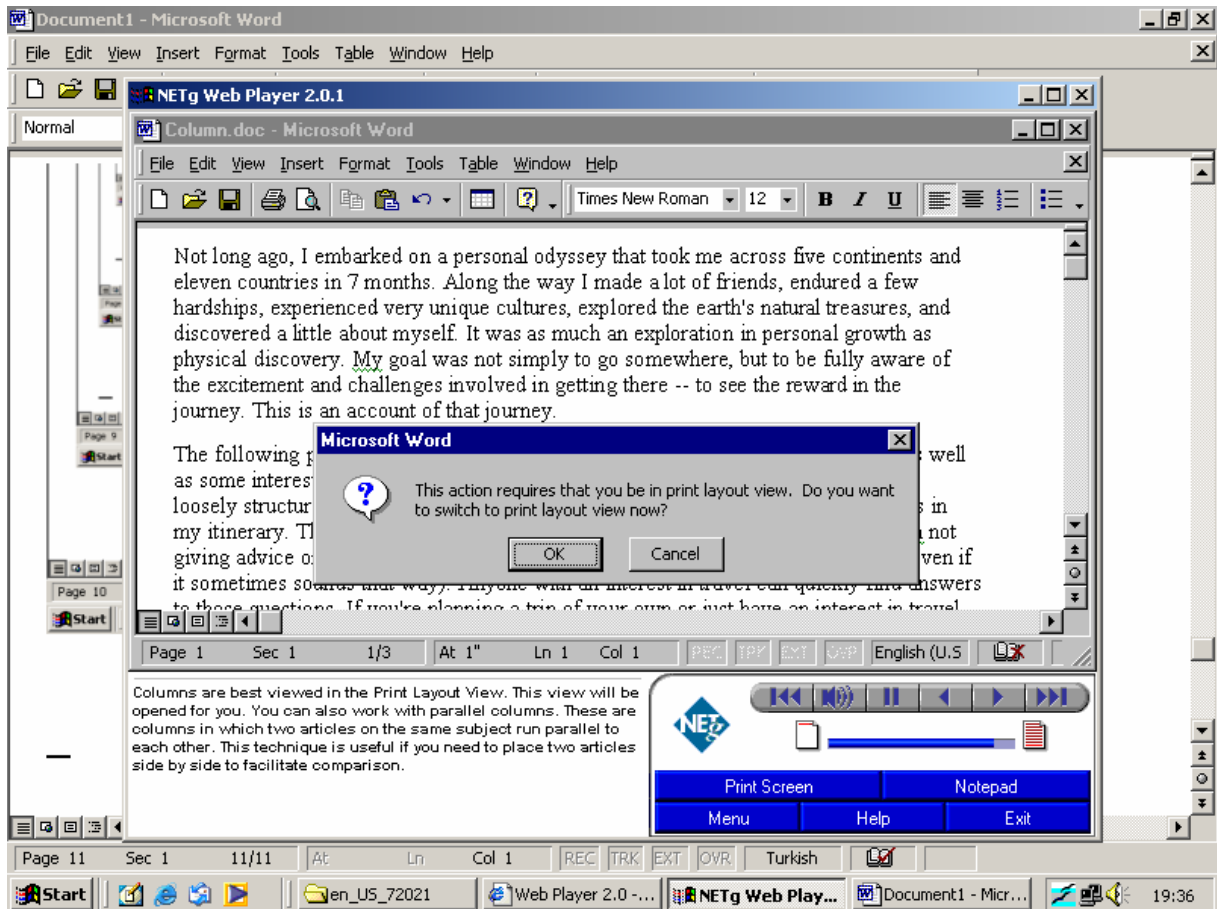
Column Management dersinin anlatımı (devam).

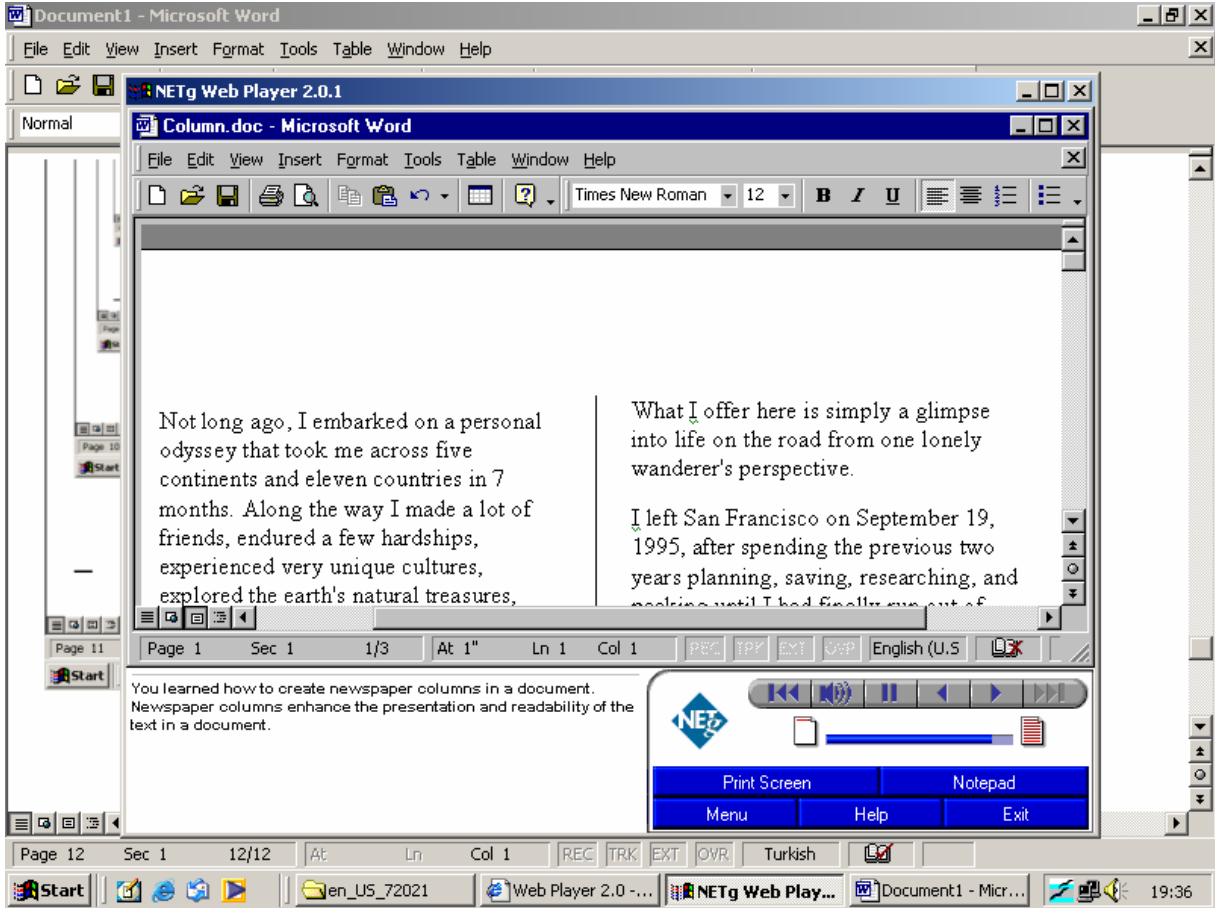
Column Management dersinin anlatımı (devam).

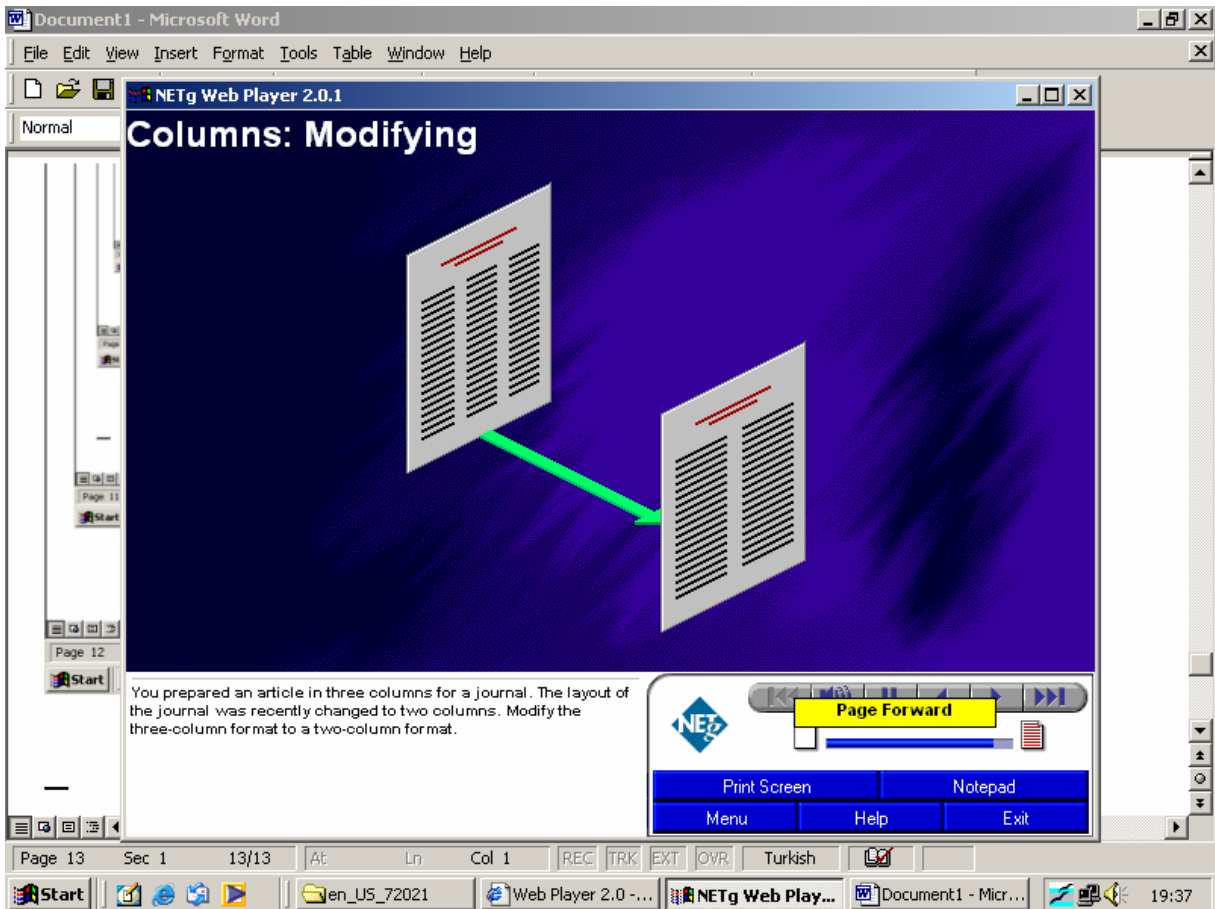
Column Management dersinin anlatımı (devam).

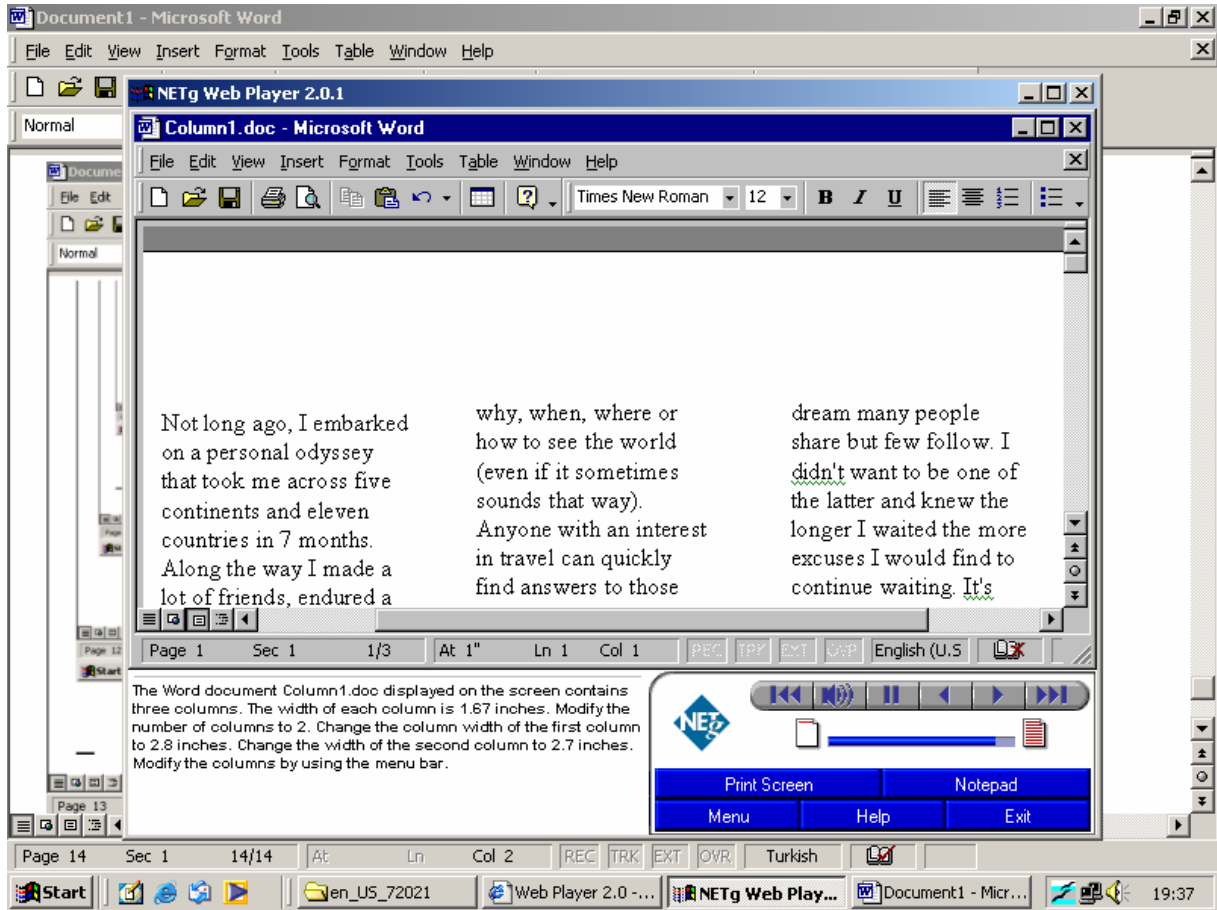
Column Management dersinin anlatımı (devam).

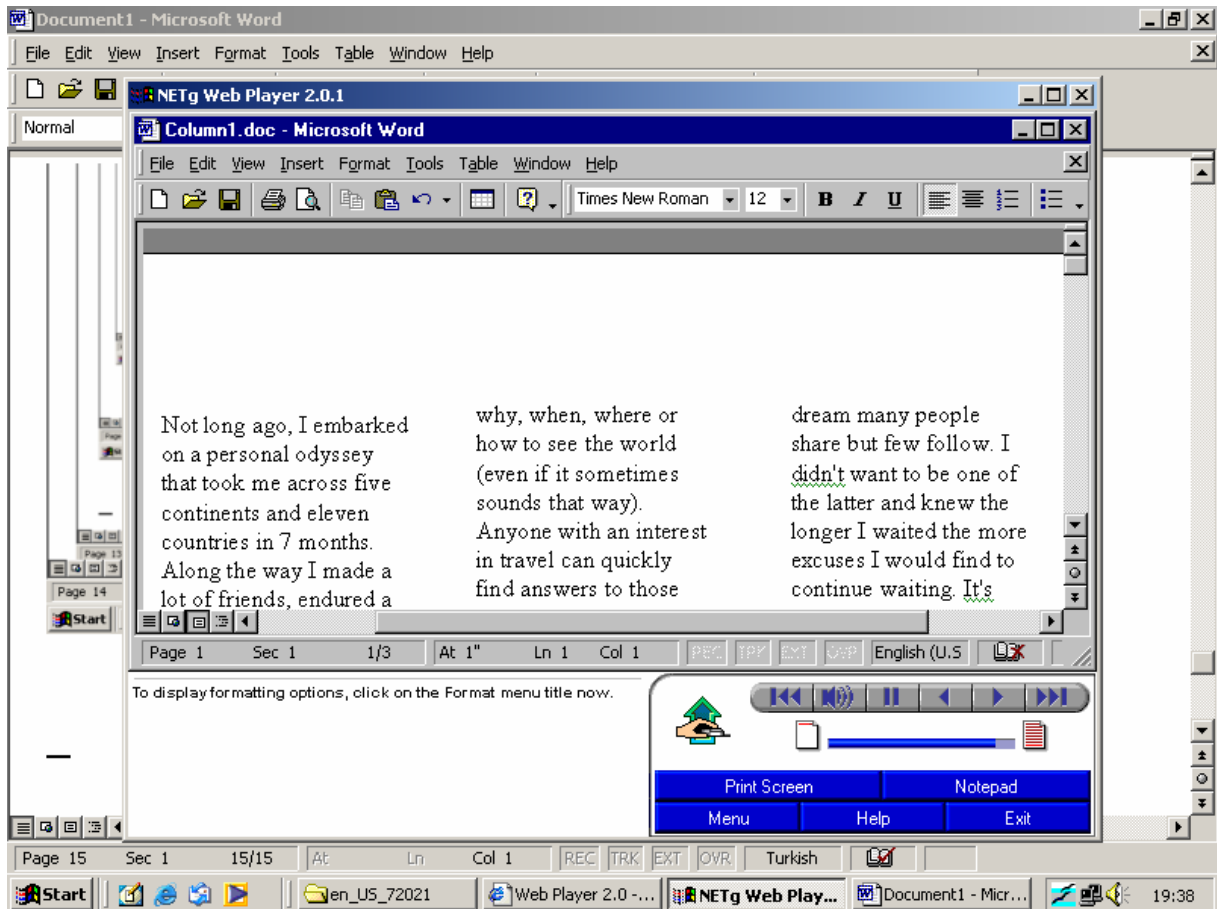
Column Management dersinin anlatımı (devam).

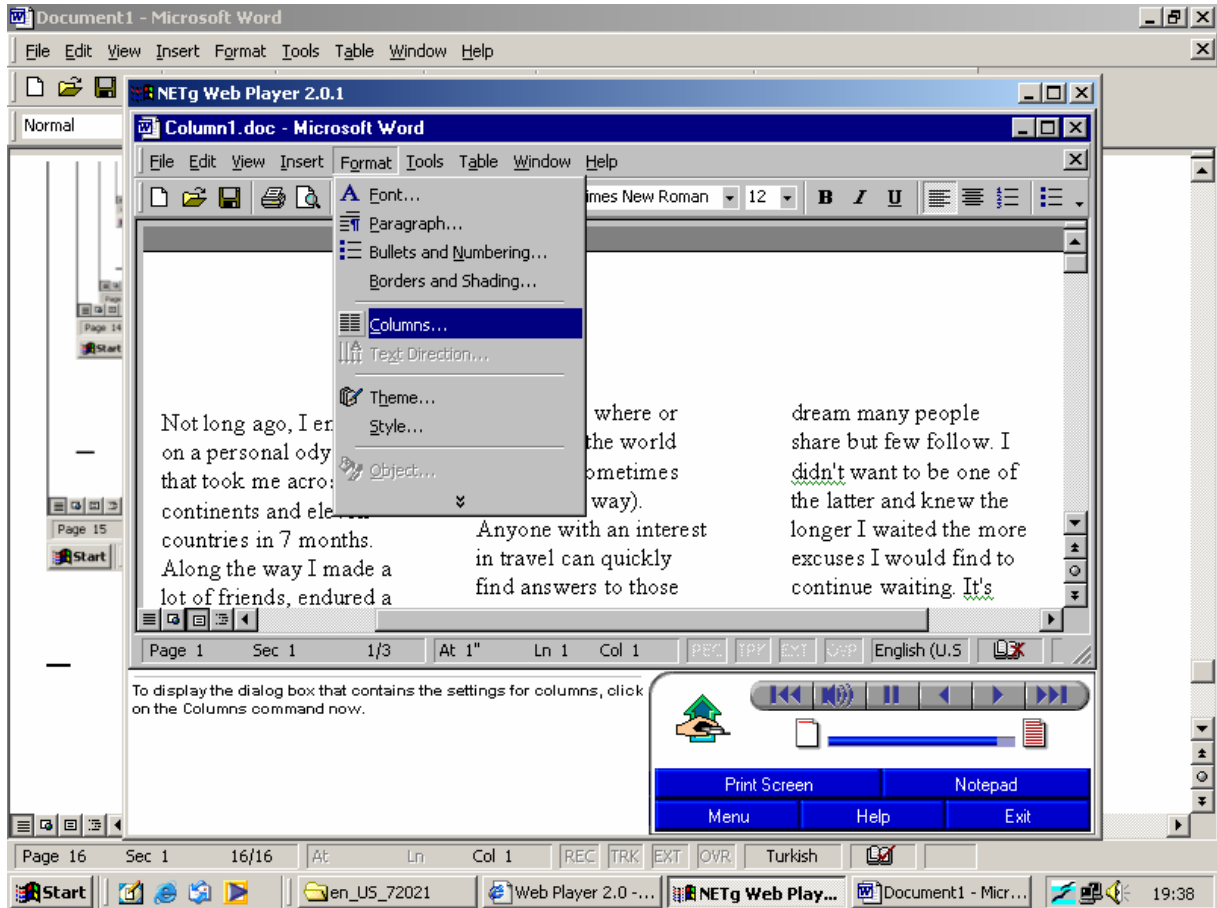
Column Management dersinin anlatımı (devam).

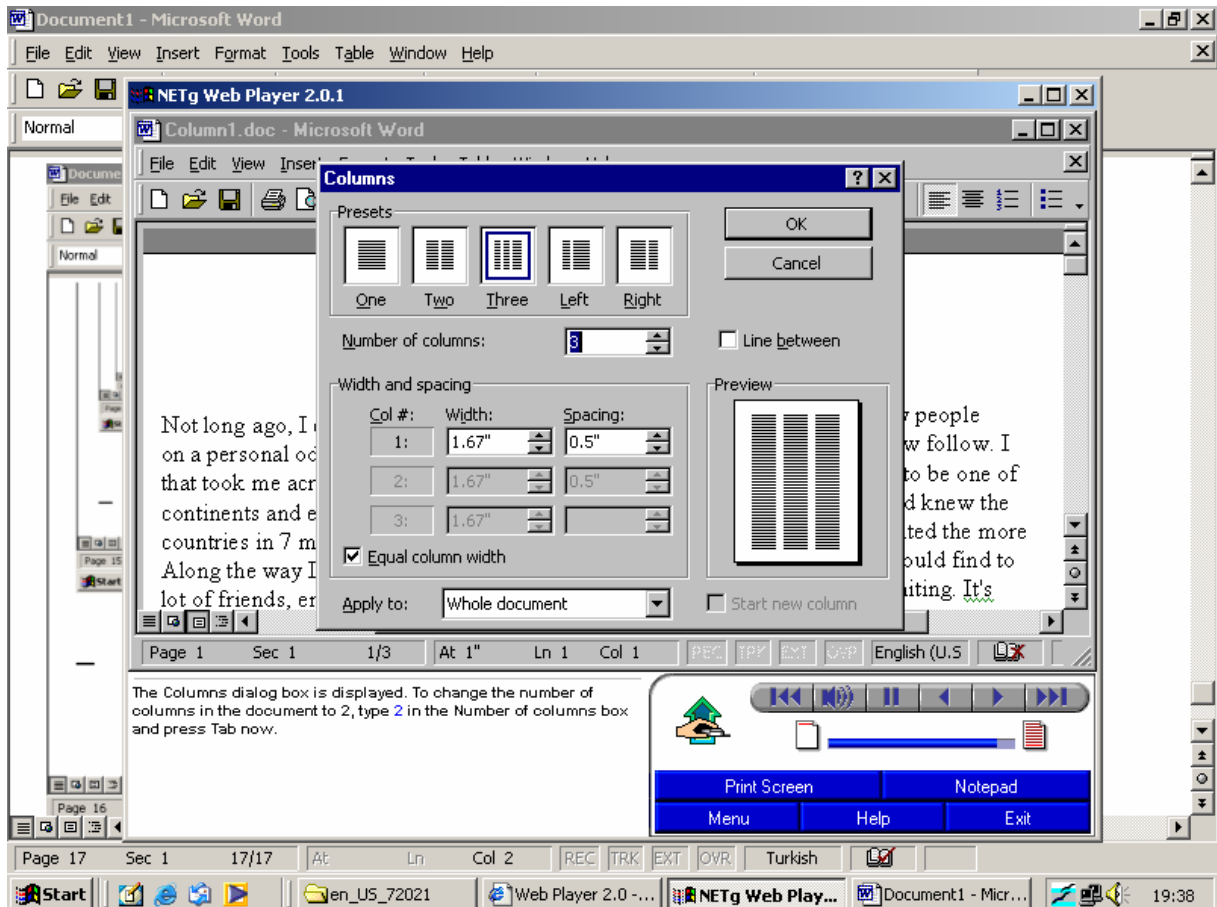
Column Management dersinin anlatımı (devam).

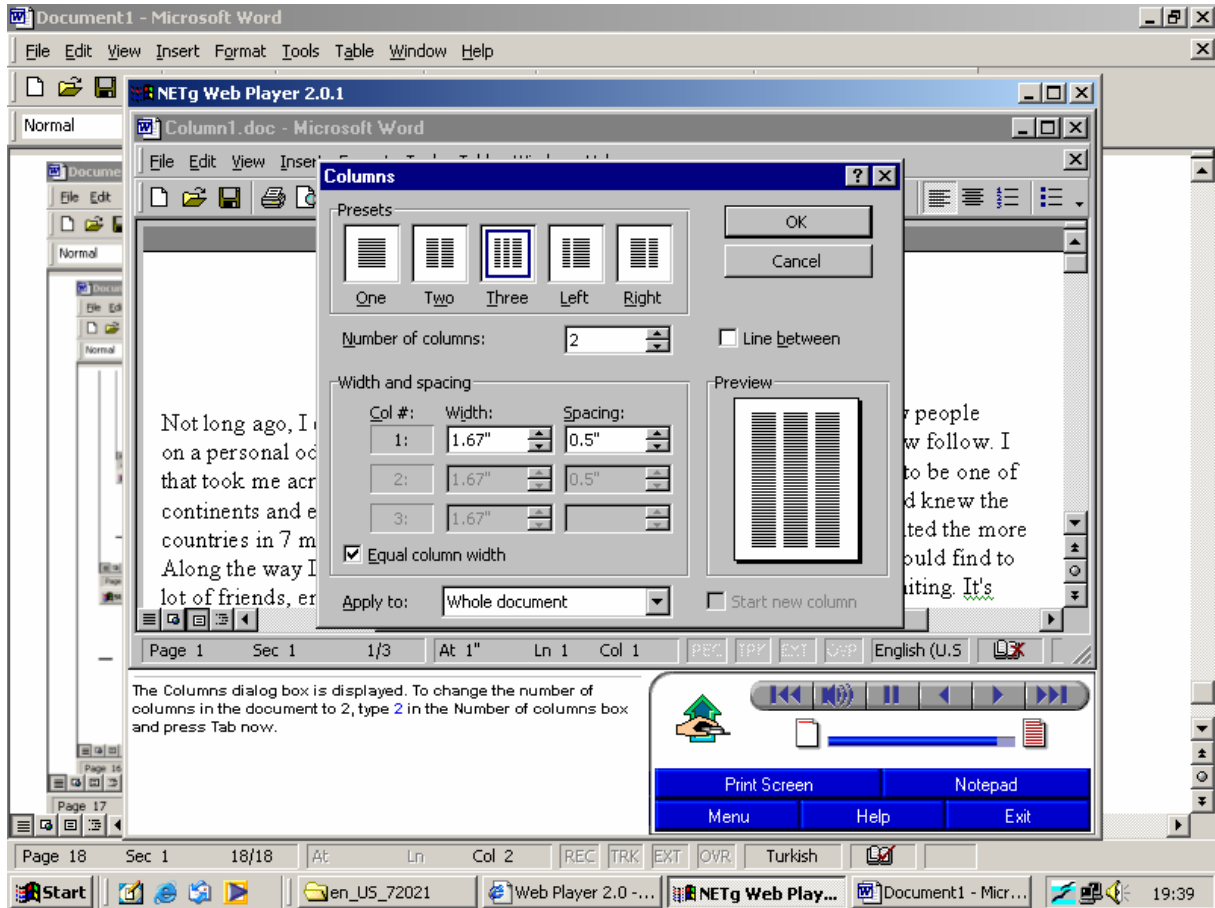
Column Management dersinin anlatımı (devam).

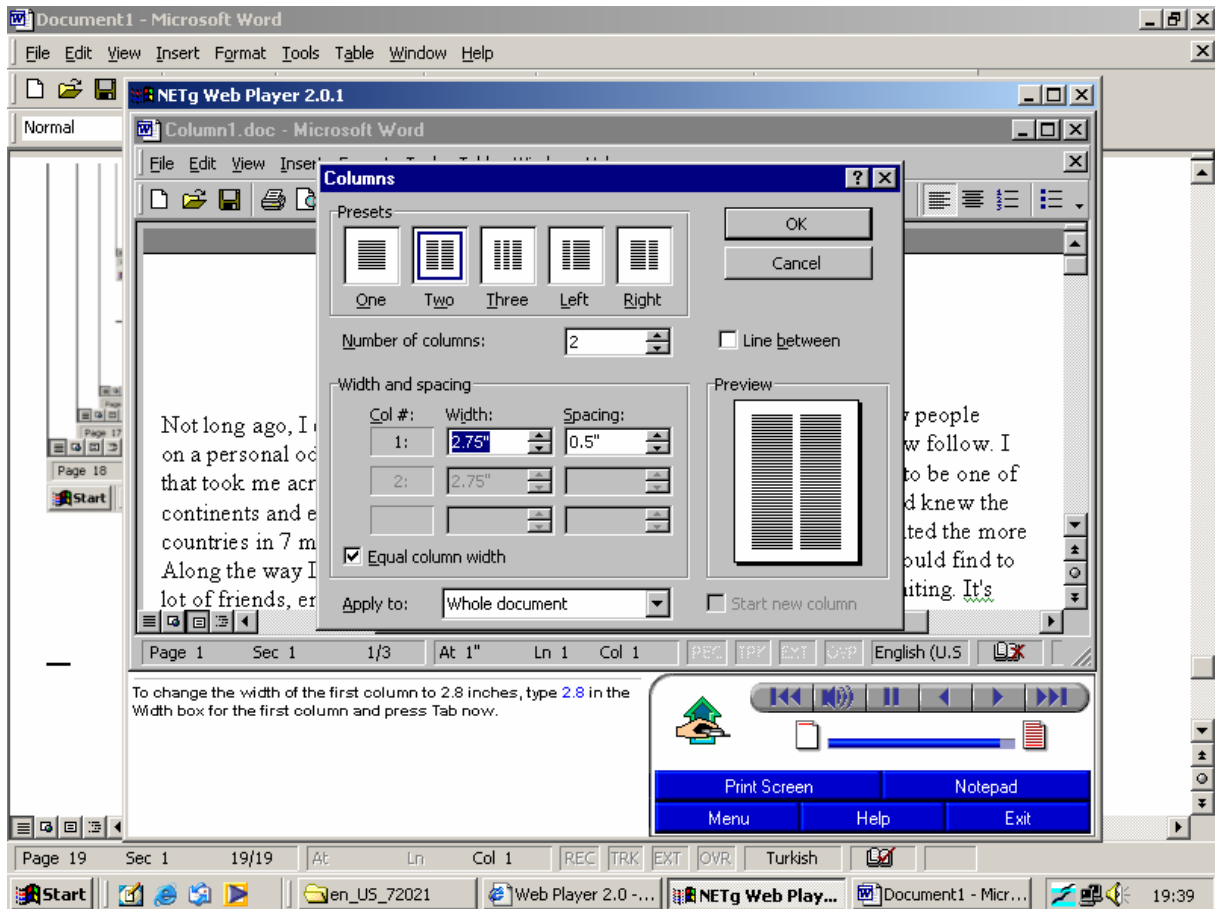
Column Management dersinin anlatımı (devam).

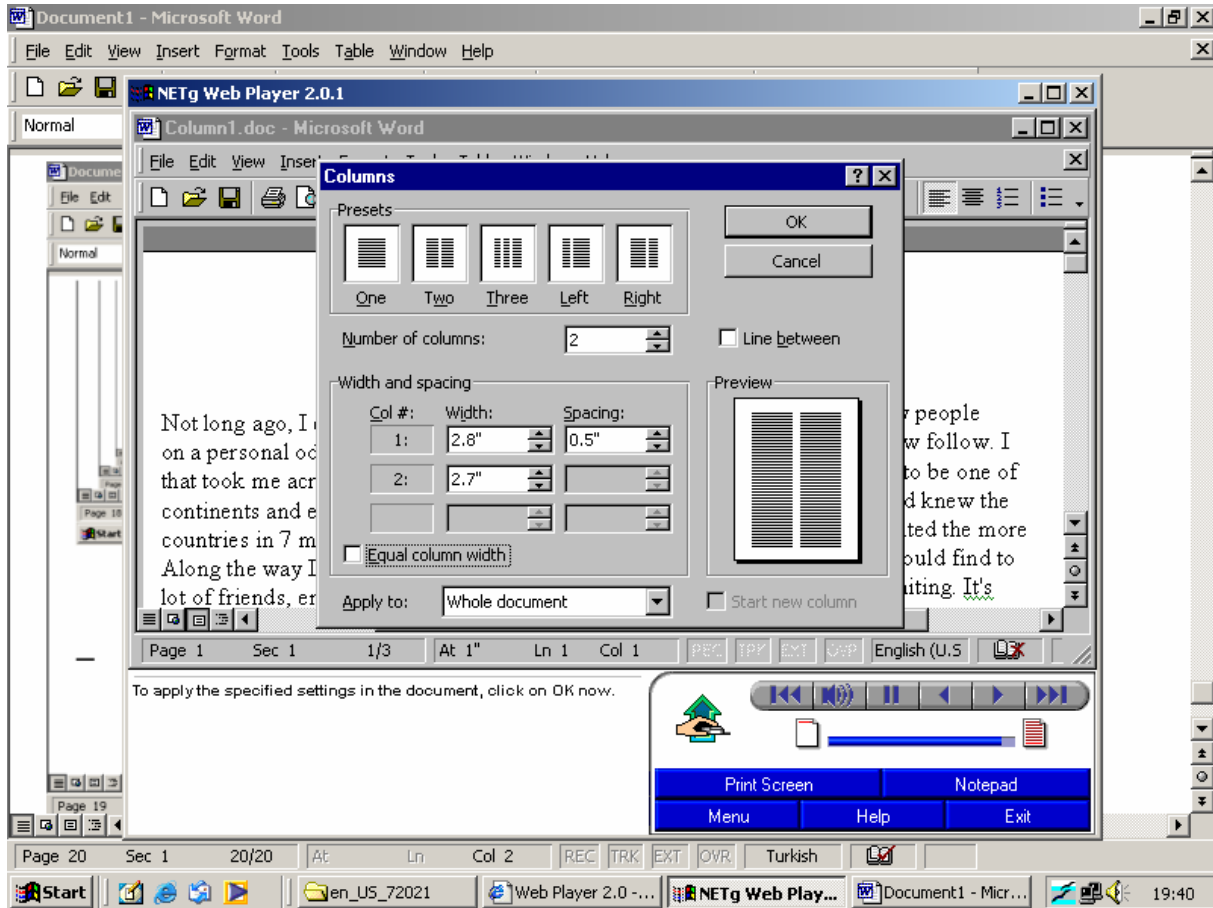
Column Management dersinin anlatımı (devam).

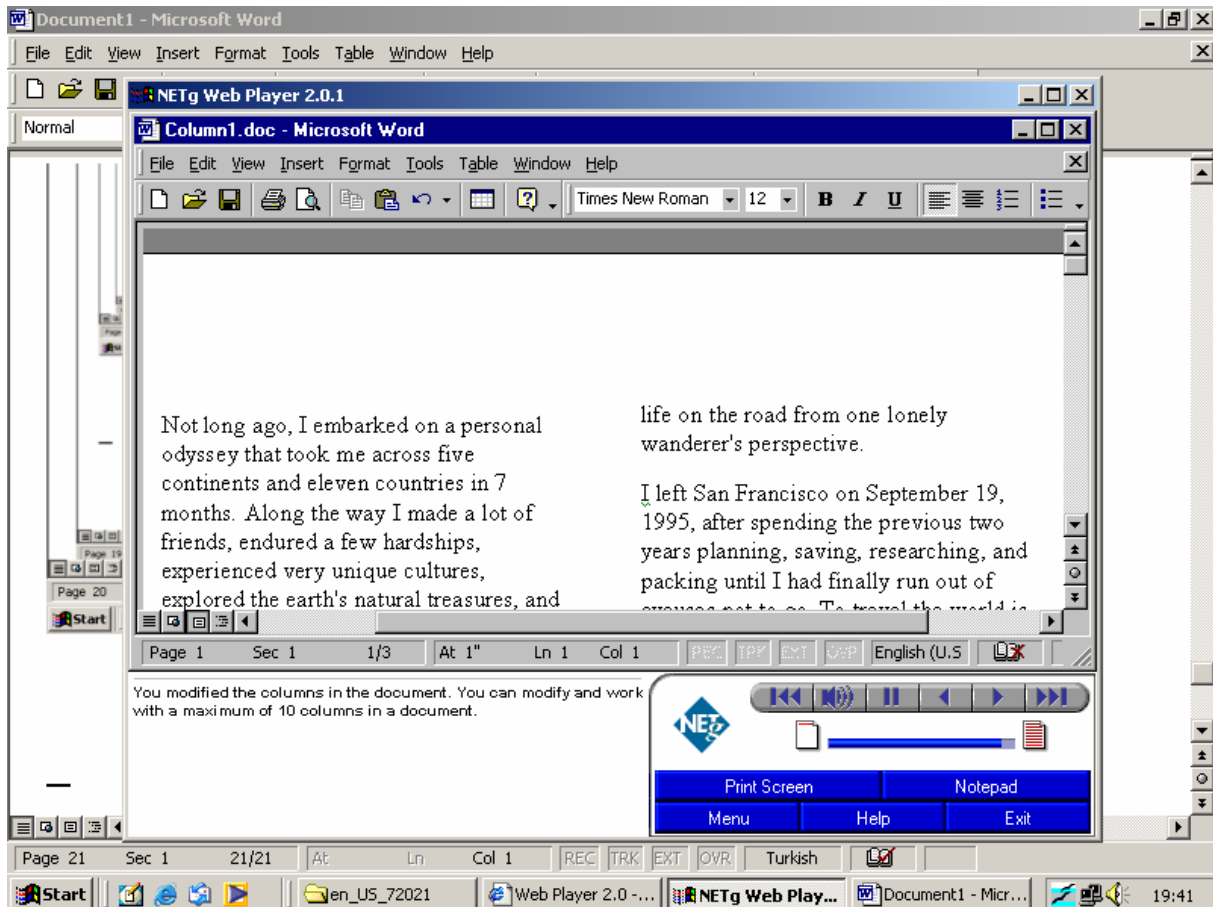
Column Management dersinin anlatımı (devam).

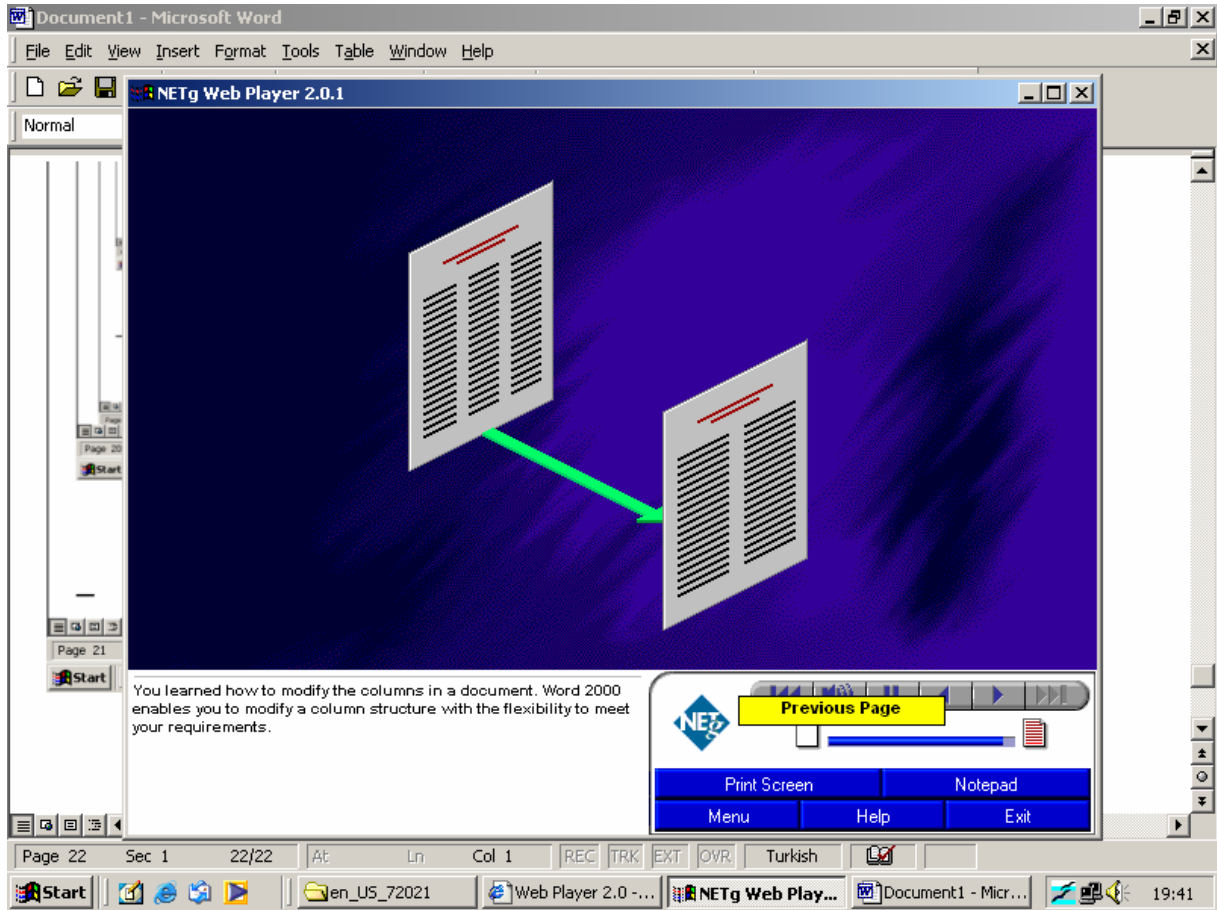
Column Management dersinin anlatımı (devam).

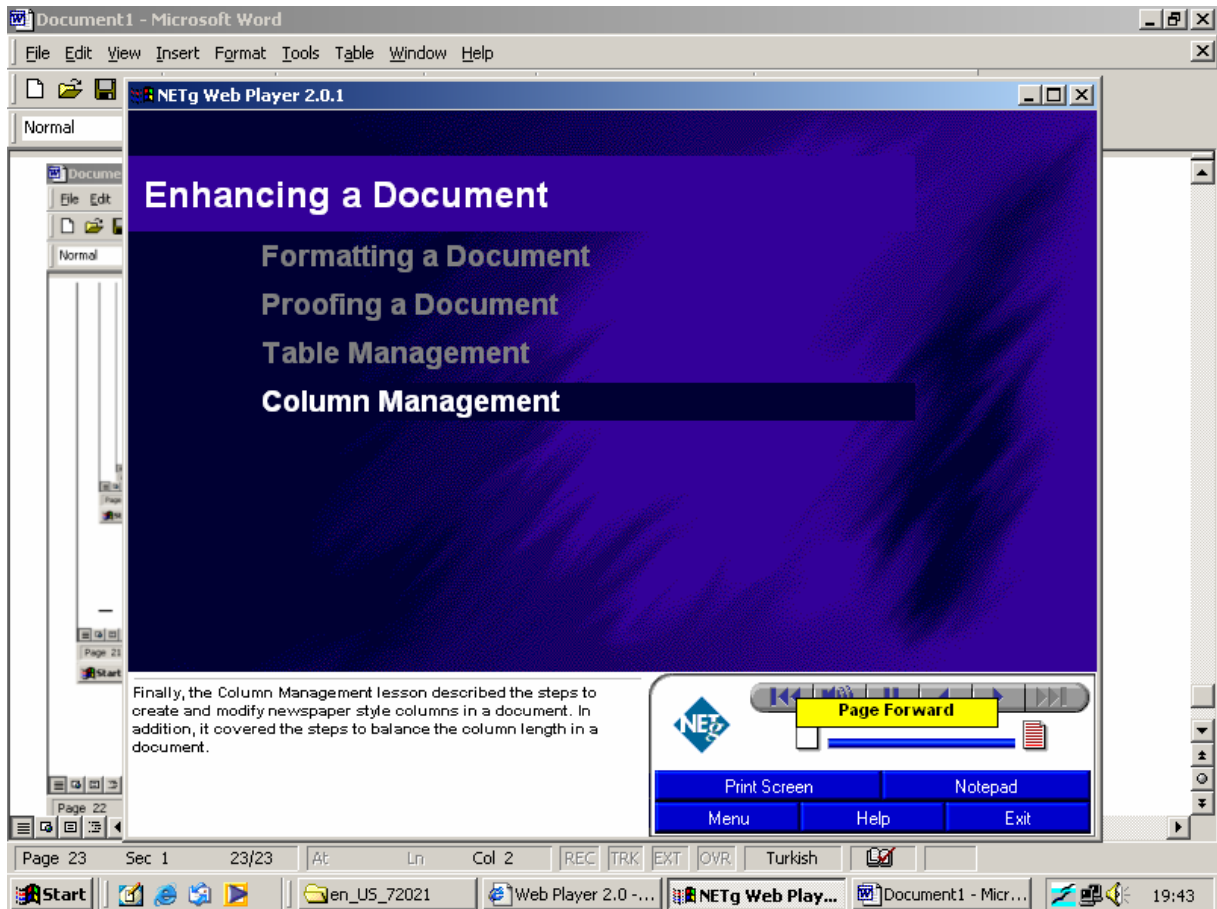
Column Management dersinin anlatımı (devam).

Column Management dersinin anlatımı (devam).

Column Management dersinin anlatımı (devam).

Column Management dersinin anlatımı tamamlandı.

Document1 - Microsoft Word

File Edit View Insert Format Tools Table Window Help

NETg Web Player 2.0.1

Normal

Address

Page 2

Start

The unit concludes with the Post Assessment. The exercises provide an opportunity to identify the topics you have mastered as well as those you need to review.

NETg

Print Screen Notepad

Menu Help Exit

Page 3 Sec 1 3/3 At Ln Col 1 REC TRK EXT OVR Turkish

en_US_72021 Web Player 2.0 -... NETg Web Play... Document1 - Micr...

19:29

Konu ile ilgili sontest.

Document1 - Microsoft Word

File Edit View Insert Format Tools Table Window Help

NETg Web Player 2.0.1

Normal

Post Assessment: Unit 1 WELCOME Total Items = 22

Post Assessment Instructions

- All items are scored. You will see your score at the end of the assessment.
- You have one attempt per item or simulation page. However, you may take the entire mastery as many times as you like.
- In this assessment you will be asked to accomplish a number of tasks. We realize that there are multiple ways of performing many of these tasks. Your performance will be scored as correct only if you complete the task as specified by the question.
- You can go forward only. Follow the directions appearing on the screen and in the text window below.
- You will see feedback. "CORRECT" or "INCORRECT" will display in the title bar above. Also, a message box will describe a correct action or your responses will be marked as shown.
- You may exit to another section of the course at any time by clicking on the "Menu" button.

Unselected

Correct / Selected

Incorrect

Welcome! Read the instructions above. When you are ready to begin, click on the Page Forward button. If you do not want to take the Post Assessment at this time, click on the Menu button and select another topic.

NETg

Page Forward

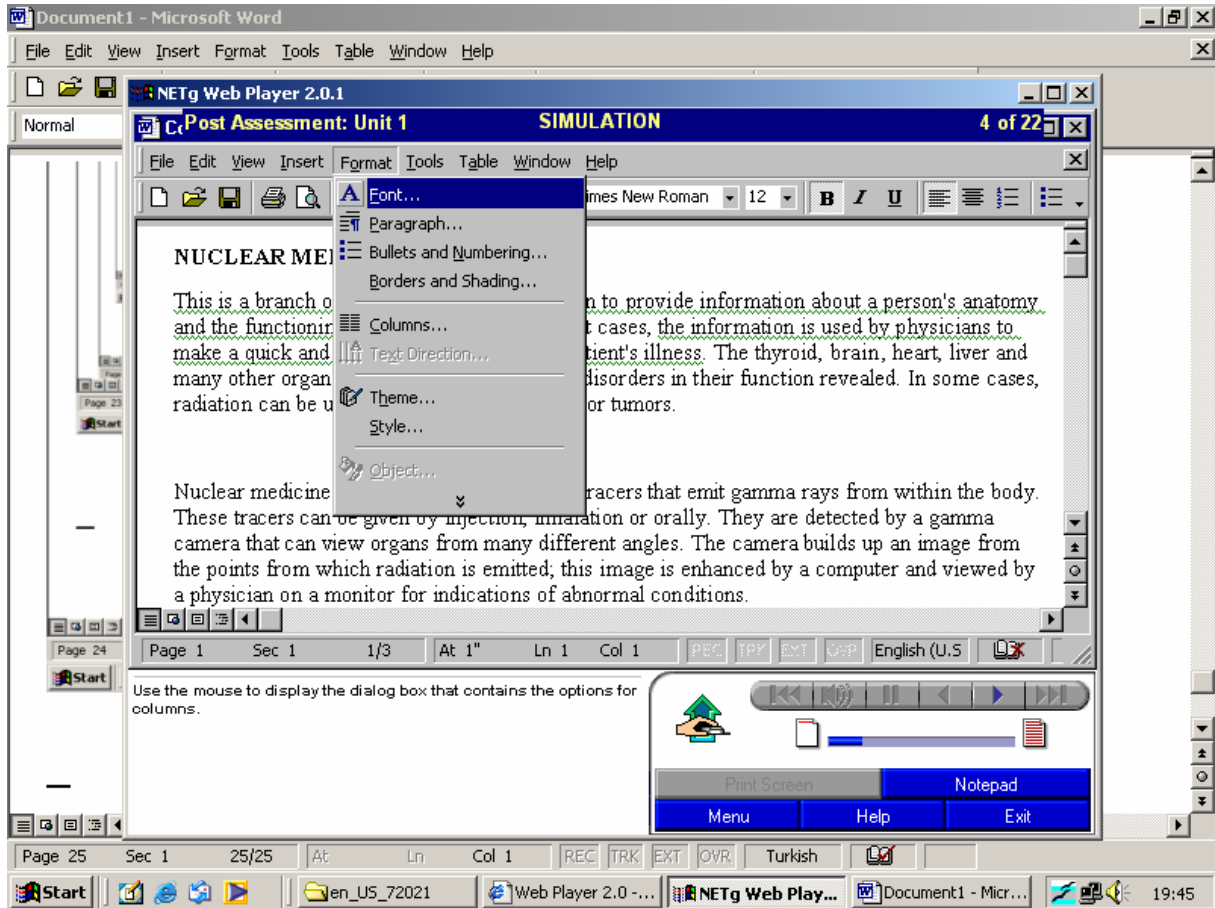
Print Screen Notepad

Menu Help Exit

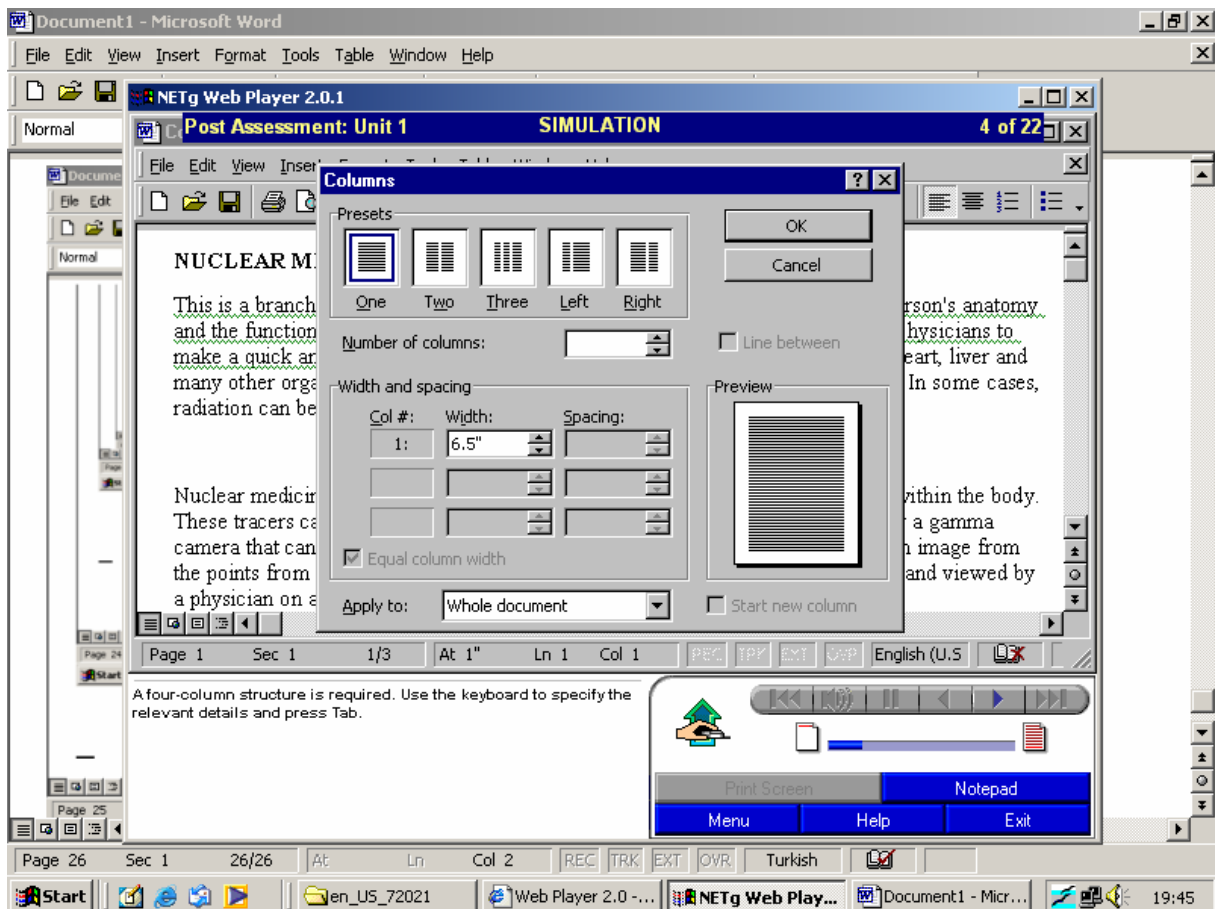
Page 24 Sec 1 24/24 At Ln Col 1 REC TRK EXT OVR Turkish

en_US_72021 Web Player 2.0 -... NETg Web Play... Document1 - Micr...

19:43

Sontest örneği.

Sontest örneği (devam).

Document1 - Microsoft Word

File Edit View Insert Format Tools Table Window Help

NETg Web Player 2.0.1

Post Assessment: Unit 1 SIMULATION 4 of 22

File Edit View Insert

Columns

Presets

One Two Three Left Right

Number of columns: 2

Line between

Width and spacing

Col #:	Width:	Spacing:
1:	6.5"	

Preview

Apply to: Whole document

Start new column

Page 1 Sec 1 1/3 At 1" Ln 1 Col 1

English (U.S.)

Print Screen Notepad

Menu Help Exit

Page 27 Sec 1 27/27 At Ln Col 2 REC TRK EXT OVR Turkish

en_US_72021 Web Player 2.0 ... NETg Web Play... Document1 - Mic...

19:45

Sontest örneği (devam).

Document1 - Microsoft Word

File Edit View Insert Format Tools Table Window Help

NETg Web Player 2.0.1

Post Assessment: Unit 1 SIMULATION 4 of 22

File Edit View Insert

Columns

Presets

One Two Three Left Right

Number of columns: 4

Line between

Width and spacing

Col #:	Width:	Spacing:
1:	1.25"	0.5"
2:	1.25"	0.5"
3:	1.25"	0.5"

Preview

Apply to: Whole document

Start new column

Page 1 Sec 1 1/3 At 1" Ln 1 Col 1

English (U.S.)

Print Screen Notepad

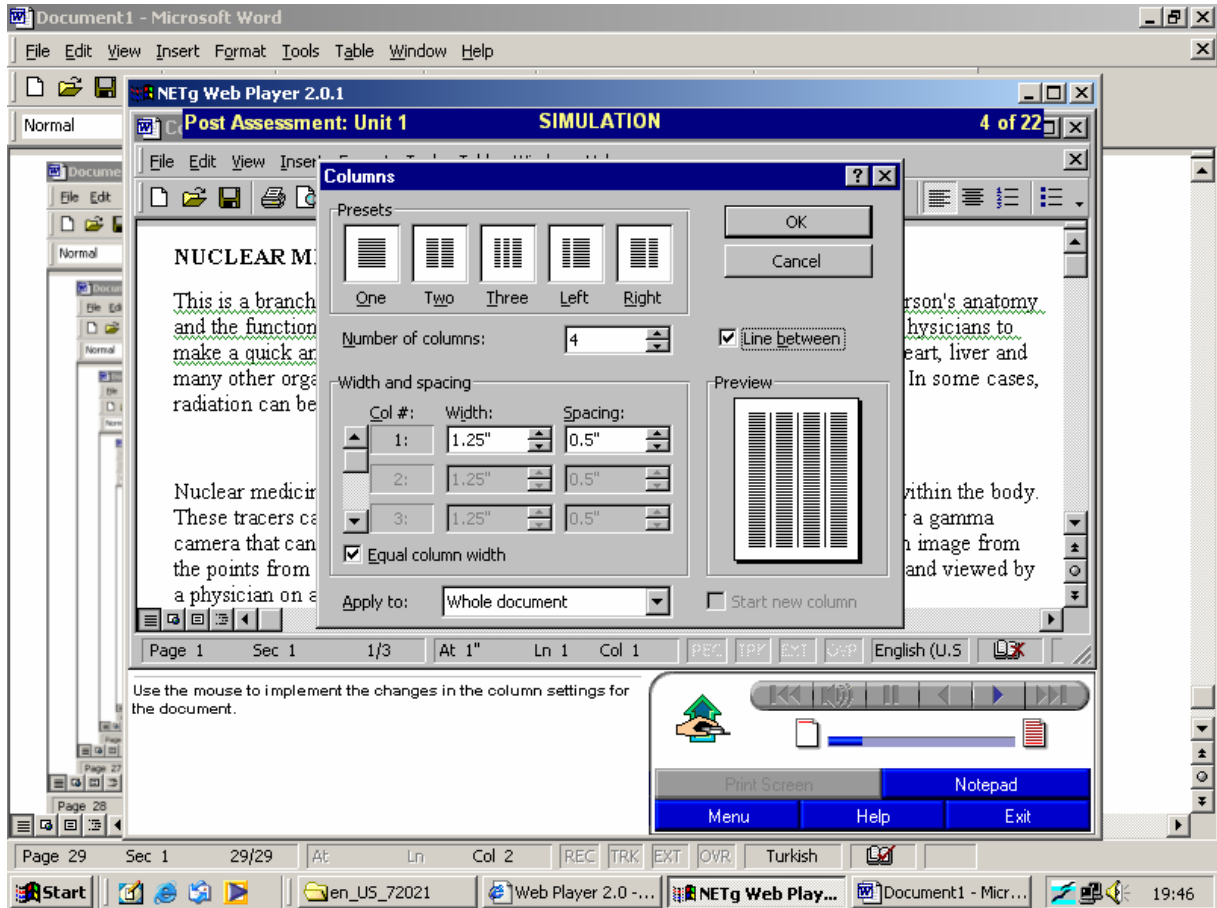
Menu Help Exit

Page 28 Sec 1 28/28 At Ln Col 2 REC TRK EXT OVR Turkish

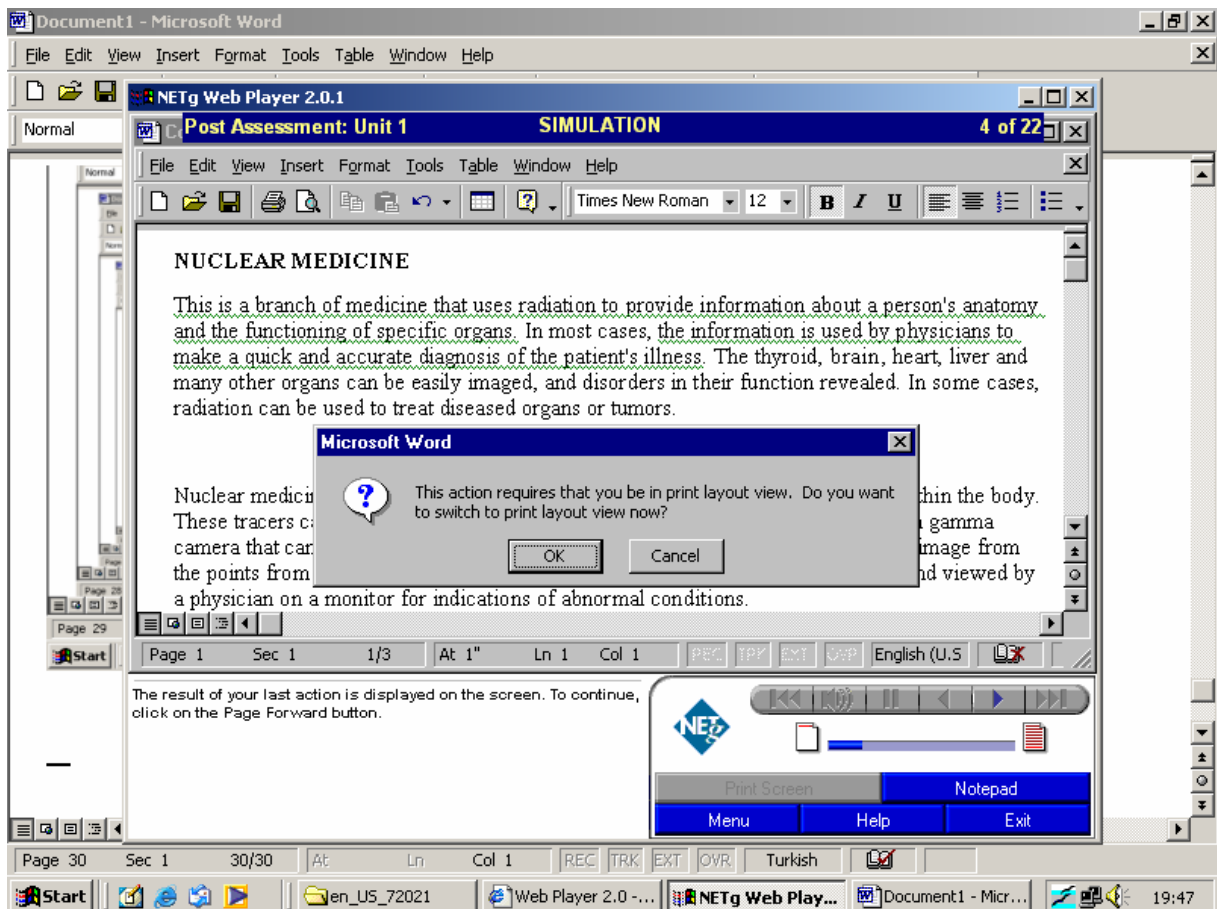
en_US_72021 Web Player 2.0 ... NETg Web Play... Document1 - Mic...

19:46

Sontest örneği (devam).

Sontest örneği (devam).

Sontest örneği (devam).

Document1 - Microsoft Word

File Edit View Insert Format Tools Table Window Help

NETg Web Player 2.0.1

Normal

Post Assessment: Unit 1 * Incorrect * 4 of 22

Create a four-column format in the Word document ColDoc.doc by using the menu bar. The Word document is open for you. Insert lines between the columns created. Use the mouse to display formatting options.

- Step 1: The correct response was to click on the Format menu title.
- Step 2: The correct response was to click on the Columns command.
- Step 3: The correct response was to type 4 and press Tab.
- Step 4: The correct response was to click on the Line between check box.
- Step 5: The correct response was to click on OK.

Feedback regarding your performance is displayed in the title bar and the screen above. When finished inspecting your work, click on the Page Forward button to continue.

NETg

Print Screen Notepad

Menu Help Exit

Page 31 Sec 1 31/31 At Ln Col 1 REC TRK EXT OVR Turkish

en_US_72021 Web Player 2.0 ... NETg Web Play... Document1 - Micr... 19:47

Sontest sorusuna verilen yanıtlar doğru ve yanlış olarak değerlendirilmiştir.

Document1 - Microsoft Word

File Edit View Insert Format Tools Table Window Help

NETg Web Player 2.0.1

Normal

Contents User Preferences Assessment Scores

MS Word 2000 Proficient User

View: Contents

- Unit 0 Course Startup
- Unit 1 Enhancing a Document
 - Preassessment
 - Lesson 1 Formatting a Document
 - Lesson 2 Proofing a Document
 - Lesson 3 Table Management
 - Lesson 4 Column Management
 - Post Assessment
- Unit 2 Enhancing Presentation Visually
- Unit 3 Mail Merge, Envelopes and Labels

Not Available -

Not Started -

Started -

Completed -

Mastered -

Start This Item How To Use This Course

Return To The Course Menu Help Exit

Page 32 Sec 1 32/32 At Ln Col 1 REC TRK EXT OVR Turkish

en_US_72021 Web Player 2.0 ... NETg Web Play... Document1 - Micr... 19:49

Ders listesi

Document1 - Microsoft Word

File Edit View Insert Format Tools Table Window Help

NETg Web Player 2.0.1

Contents User Preferences Assessment Scores

MS Word 2000 Proficient User

Assessment		Scores				Percentages		
Unit	Attempts	Preasmnt.	Current	Best	Perfect	Preasmnt.	Current	Best
1	2	0	5	5	123	0%	4%	4%
Total	2	0	5	5	123	0%	4%	4%

Print Scores

How To Use This Course

Return To The Course Menu Help Exit

Page 33 Sec 1 33/33 At Ln Col 2 REC TRK EXT OVR Turkish

Start | en_US_72021 | Web Player 2.0 - ... | NETg Web Play... | Document1 - Mic... | 19:50

Sınav sonuçlarının gösterimi.

EK 2: TDBE İÇİN HEDEF ve DAVRANIŞLAR LİSTESİ

WORD Uygulama Yazılımında bilgi ve kullanma becerisi kazandırılacak komutlar ve bu komutlara göre belirlenmiş hedef ve davranışlar listesi

**Bilgi ve kullanma
becerisi
kazandırılacak
KOMUTLAR**

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

W'e giriş 1	<p>WORD Uygulama Yazılımını Başlatma</p> <ul style="list-style-type: none"> • WORD Uygulama Yazılımı Penceresini Tanıma • WORD Uygulama Yazılımı Penceresinde Araç Çubuklarını Kaldırma/Yerleştirme • WORD Uygulama Yazılımı Penceresinde Araç Çubuğu Düğmelerini Kullanma
W'e giriş 2	<p>WORD Uygulama Yazılımında Basit Bir Doküman Oluşturma</p> <ul style="list-style-type: none"> • WORD Uygulama Yazılımında Doküman Saklama (File / Save ve Save As) • WORD Uygulama Yazılımında Varolan Bir Dokümanı Açma (File / Open) • WORD Uygulama Yazılımında Yeni Bir Doküman Oluşturma (File / New Komutları) • WORD Uygulama Yazılımında Doküman Üzerinde Sözcük, Tümce, Paragraf Seçme • Dokümanla Çalışmak için Bir Görünüm Seçme
Yazı Tipi	<p>WORD Uygulama Yazılımında Format/Font Komutunu Kullanma (Karakter biçimlendirmesini uygulama)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Font seçme • Font büyüklüğü seçme • Altçizgi oluşturma • Koyu ve yatık karakter oluşturma • Karakteri renklendirme • Ek biçimlendirme seçeneklerini kullanma (Superscript, Subscript, Shadow, All caps, Hidden, vb.) • Efektleri kullanma
Paragraf (Paragraf	<p>WORD Uygulama Yazılımında Format / Paragraph Komutunu Kullanma</p> <p>biçimlendirmesini uygulama)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paragraf hizalamasını değiştirme • Satırı sağdan ve soldan girintileme • Paragrafın ilk satırını içerden başlatma • Paragraf ve satır aralıklarını değiştirme <p>WORD Uygulama Yazılımında Format / Tabs Komutu Kullanma (Cetvel üzerindeki sağ,sol,orta,kesirli sayı tab düğmesini kullanarak liste oluşturma,sütunlar arası yatay çizgi çizdirme –leader-)</p>

WORD Uygulama Yazılımında Copy ve Cut Komutlarını Kullanma (Dosya içi ve Dosyalar arası dokümanın ya da doküman paragraflarının taşıma ve kopyalama)

Döküm alma	WORD Uygulama Yazılımında Yazıcıdan Döküm Alma <ul style="list-style-type: none"> • WORD Uygulama Yazılımında File / Page Setup Komutunu Kullanma (Doküman sayfalarına üstten, alttan sağdan ve soldan marj verme, dokümanı dikey/yatay düzenleme) • WORD Uygulama Yazılımında File / Print ve Print Preview Komutu Kullanma (Dokümanı önizleme, önizleme konumunda dokümanı düzenleme, dokümanın yazdırılması)
Satır imi	WORD Uygulama Yazılımında Format / Bullets and Numbering Komutunu Kullanma (Madde imli ve numaralı listeler yaratma)
Tablo oluşturma	WORD Uygulama Yazılımında Tablolar -Table Menüsünü Kullanma - Tabloların hazırlanması, biçimlendirilmesi, Satır ve sütun ekleme/çıkartma, hücrelerin birleştirilmesi, tablodan tab listesine – tab listesinden tabloya dönüştürme)
Tablo biçimlendirme	WORD Uygulama Yazılımında Format / Borders and Shading Komutu Kullanma (Paragrafa kenarlık ve gölgelendirme ekleme, kenarlık ve gölgelendirmeyi renklendirme) WORD Uygulama Yazılımında Header and Footer Komutunu Kullanma (Sayfa üst ve alt bilgilerini oluşturma)
Başlık diplik ve sayfa no	WORD Uygulama Yazılımında Insert / Page Numbers Komutunu Kullanma (Sayfa numaralarını ekleme) WORD Uygulama Yazılımında Insert / Break Komutunu Kullanma (Dokümanda sayfa çizgisi ve bölüm oluşturma)
Dipnot	WORD uygulama yazılımında Footnote Konutunu Kullanma (Dipnot ekleme)
Birleştirilmiş Doküman	WORD Uygulama Yazılımında Mail Merge Komutunu Kullanma (Bir veri kaynağı ile asıl belgeyi birleştirme – çoklu doküman elde etme -, Adres – posta birleştirme işlemini yapma)
Sütunlu yazı	WORD Uygulama Yazılımında Format / Columns Komutu Kullanma (Dokümanı sütunlaştırma)
Yazımda denetim,bul / değiştir, resim yazı ekleme	WORD Uygulama Yazılımında Spelling and Grammar, Language Komutu Kullanma (Yazım ve dilbilgisi denetimi yaptırma, eş anlamlılar sözlüğü yardımıyla sözcükleri değiştirme) WORD Uygulama Yazılımında Find and Replace “Bul / Değiştir” Komutu Kullanma (Dokümanda sözcük ya da sözcük gruplarını buldurma, değiştirme) WORD Uygulama Yazılımında Picture Komutunu Kullanma (Dokümana resim ekleme – Clip Art -, Word Art ile çalışma, Çizim araç çubuğunu kullanma)

Excel Uygulama Yazılımında bilgi ve kullanma becerisi kazandırılacak komutlar ve

bu komutlara göre belirlenmiş hedef ve davranışlar listesi

**Bilgi ve kullanma
becerisi
kazandırılacak**

KOMUTLAR

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

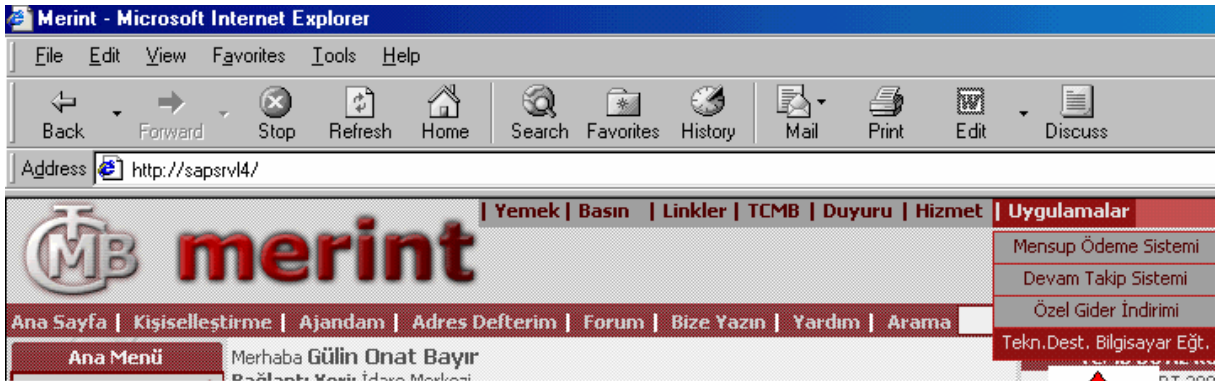
Excel'e giriş	Excel Uygulama Yazılımını Başlatma <ul style="list-style-type: none"> • Excel Uygulama Yazılımı Penceresini Tanıma • Excel Uygulama Yazılımı Penceresinde Araç Çubukları ile Çalışma • Excel Uygulama Yazılımında Yeni Çalışma Kitabı Başlatma ve Saklama • Excel Uygulama Yazılımında Varolan Çalışma Kitabını Açma
Hücre işlemleri	Excel Uygulama Yazılımında Hücre İşlemleri <ul style="list-style-type: none"> • Hücrelere veri girme • Hücreleri seçme • Hücre içerisindeki veriyi taşıma • Hücre İçeriklerini düzenleme • Hücre içeriklerini temizleme • Hücre ekleme ve silme
Biçimlendirme	Excel Uygulama Yazılımında Format / Cells komutu <ul style="list-style-type: none"> • Metni ve sayıları biçimlendirme • Hücre içeriklerini hizalama • Veri rengini değiştirme • Hücreleri birleştirmek ve çözme • Satır ve sütun eklemek ve silme • Satır ve sütun genişliklerini ayarlama • Veri hizalamasını değiştirme • Hücrelere renk ve desen ekleme • Hücrelere kenarlık ekleme • Hücre biçimlerini kopyalama
Başlık, diplik Formül yazma	Excel Uygulama Yazılımında View / Header and Footer komutu Excel Uygulama Yazılımında Insert / Function komutu <ul style="list-style-type: none"> • Basit formüller yaratma • Formülleri düzenleme • Hücrelere etiket ekleme • Otomatik hesaplama özelliğini kullanma • Otomatik toplam ile toplamları hesaplama • İşlevleri (Function) kullanarak hesaplamalar yapma
Grafik oluşturma	Excel Uygulama Yazılımında Grafik Yaratma <ul style="list-style-type: none"> • Bir grafiği düzenleme • Grafik türünü değiştirme • Grafik öğelerini biçimlendirme

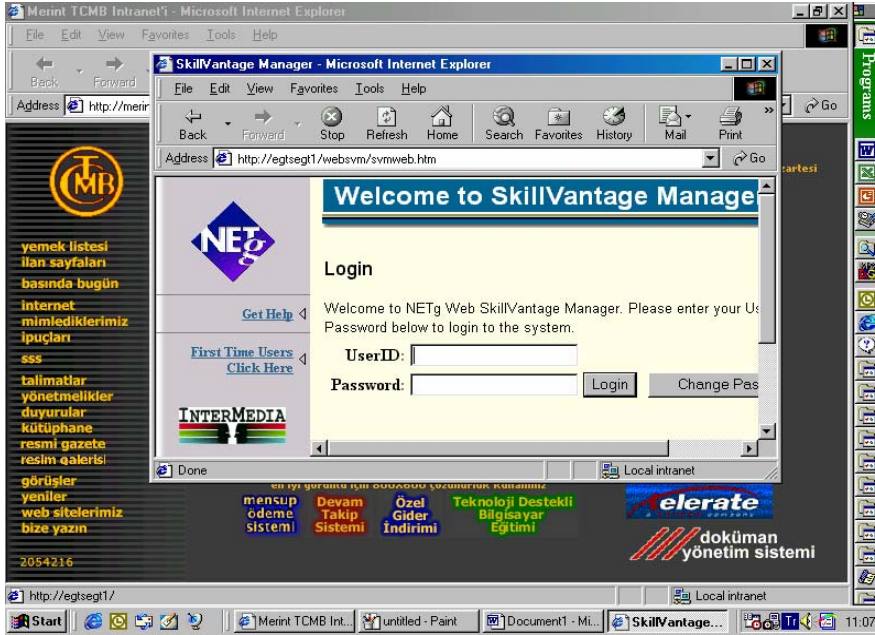
Banka kurumsal ağı üzerinden Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitime Erişmek için aşağıdaki ekran görüntüleri ile verilen işlemleri uygulayınız.

Eski Merint üzerindeki tıkladığında Kurslara Erişmek için Tıklayın iletisi görülecektir.

Ya da Yeni Merint üzerinde UYGULAMALAR altında Tekn.Dest.Bilgisayar Eğt.'ne tıkladığında yine Kurslara Erişmek için Tıklayın iletisi görülecektir.

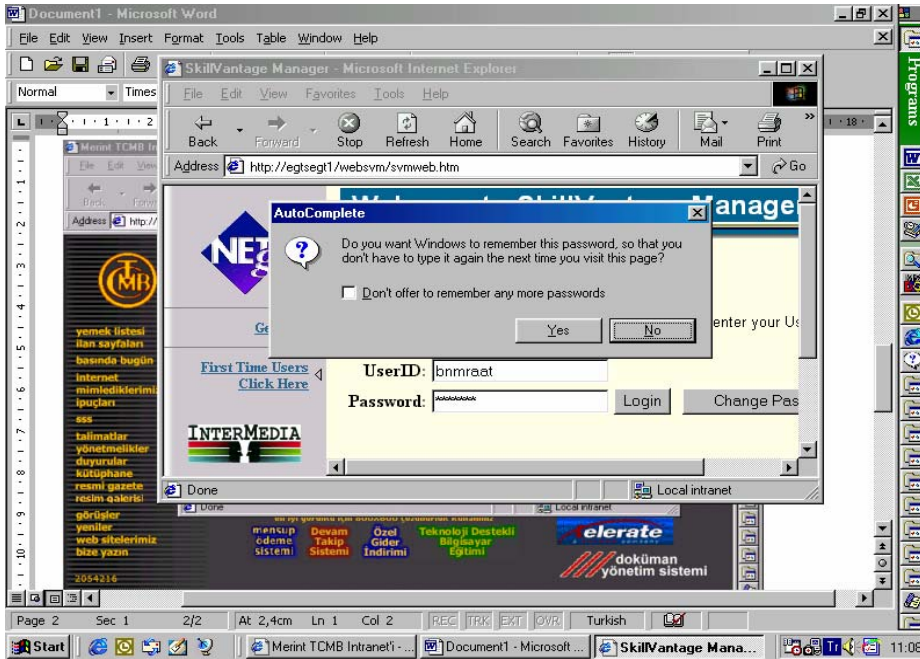

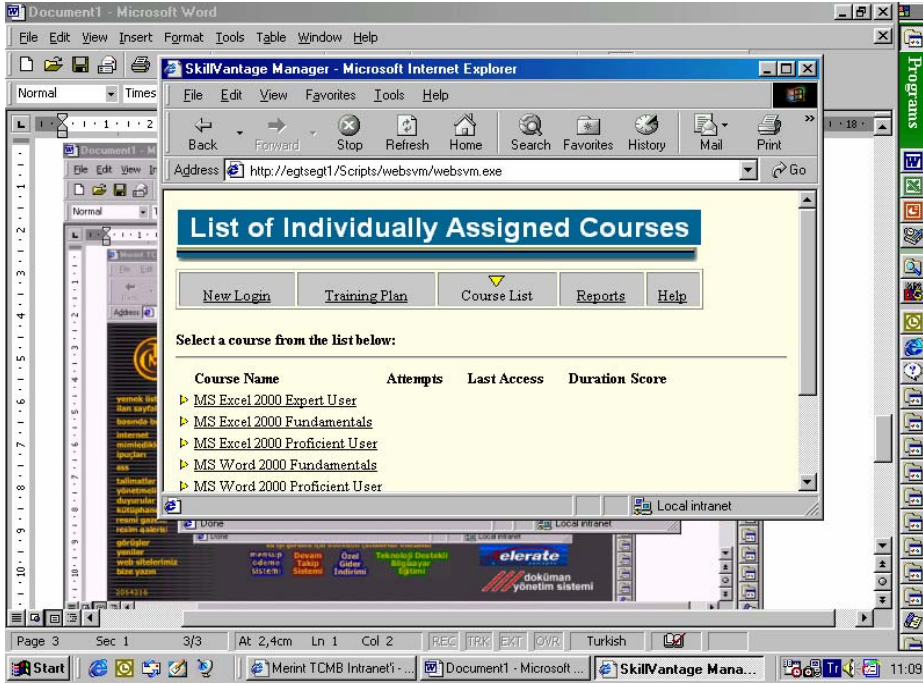
İkinci ekranda sizlere iletilen UserID ve Password harf gruplarını giriniz. Kurslara erişmek için **Login** i tıklayınız.

Başlangıçta UserID ve Password aynıdır. **Change Password** ü tıklayarak size verilen Password'ü değiştirebilirsiniz.

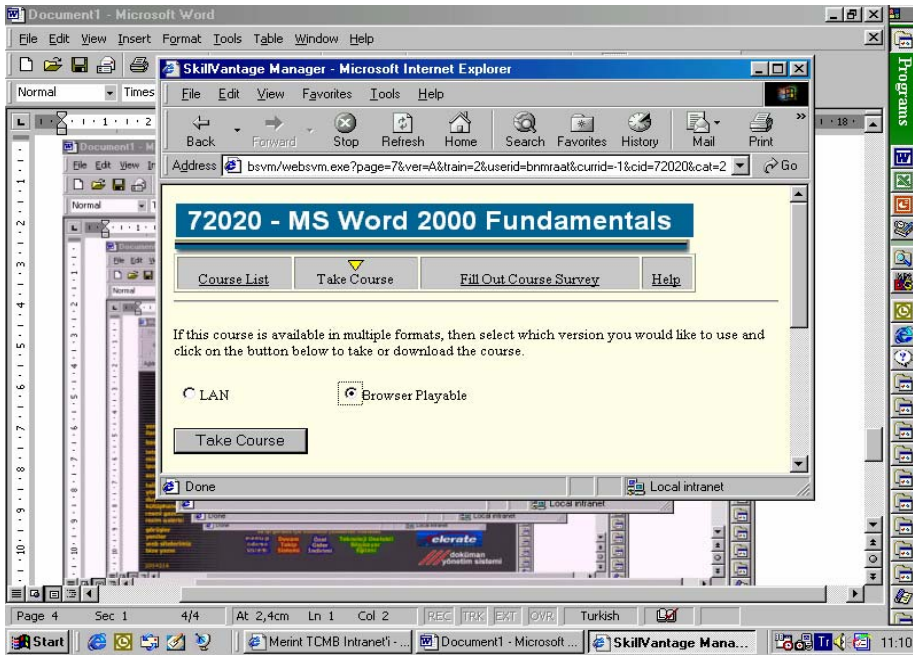
Login den sonra aşağıda görüldüğü gibi **AutoComplete** iletişim penceresi gelebilir. Bu pencere açıldığında isteğe bağlı **Yes** ya da **No** yu seçiniz. (Yes 'i seçerseniz size ait olan password, password alanı tıkladığında yazmanıza gerek kalmadan sistem tarafından getirilir.)

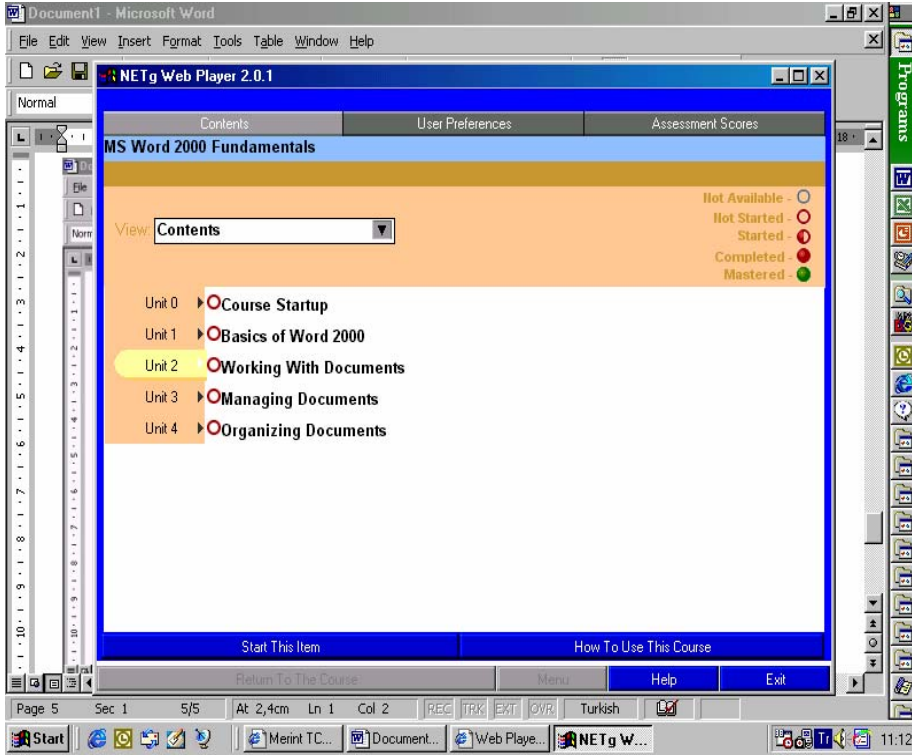
Aşağıda görülen kurs listesi ekrana gelecektir. Birini seçiniz (üzerini tıklayınız).

Aşağıdaki ekranda Browser Playable in sol tarafındaki daireyi tıklayınız.
Take Course u tıklayınız.

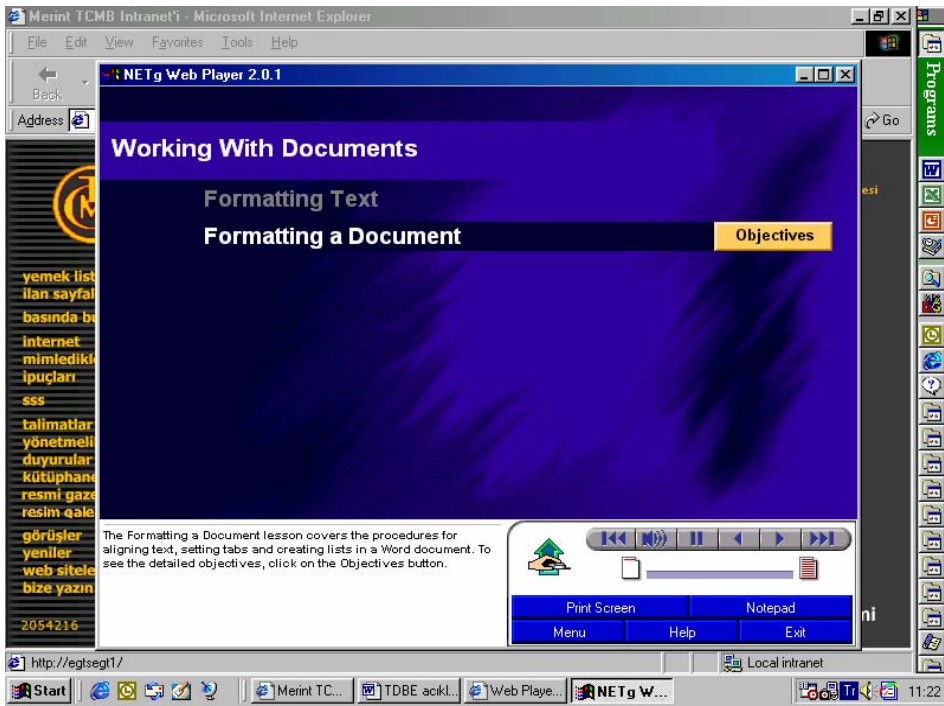

Security Warning penceresi açılırsa Yes' seç.

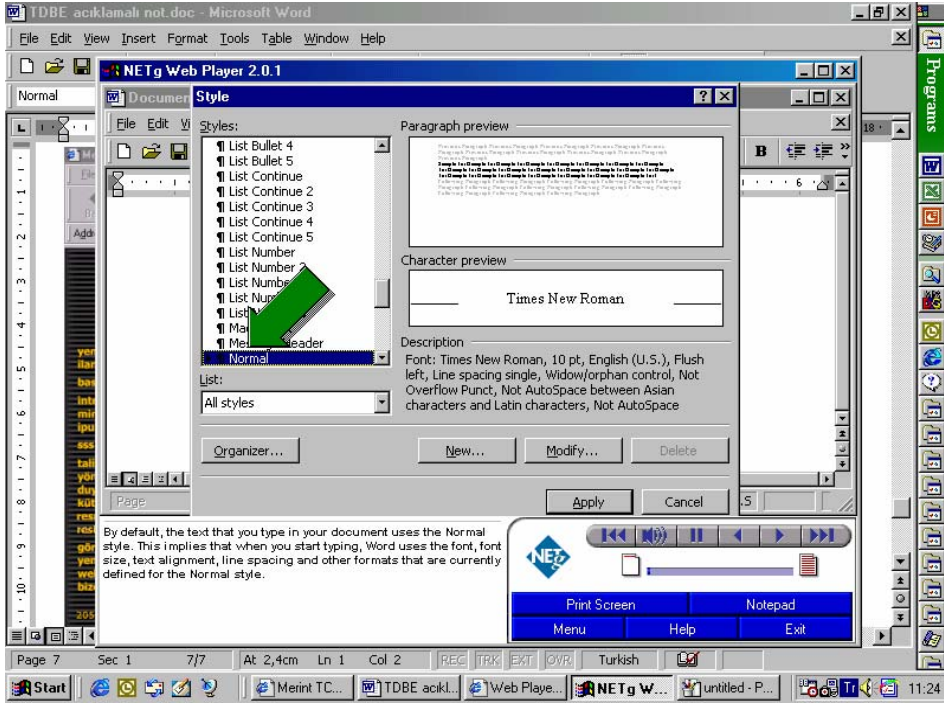
modülün içeriği görülür.

Seçtiğiniz

amaçları görülür.

Seçilen konunun

Seçilen konunun anlatımı başlar. Bilgisayarınızda ses kartı varsa anlatımı İngilizce olarak dinleyebilirsiniz. Konu anlatımında sizden istenilenleri uygulayarak ilerleyebilirsiniz. Sizden herhangi bir işlem yapmanız istenmiyorsa sağ alttaki paletten ileri işarete (sağ üçgen ok) basarak konu anlatımında ilerleyebilirsiniz. Kurstan çıkmak için paletteki Exit tuşunu tıklayınız.

İYİ ÇALIŞMALAR

**EK 4: TEKNOLOJİ DESTEKLİ BİLGİSAYAR EĞİTİM PROGRAMI (TDBE)
KAPSAMINDA WORD VE EXCEL UYGULAMA PROGRAMI İÇİN
DERS NOTU**

Anlatım dili İngilizce olarak uygulanmış olan Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programı çerçevesinde kullanım becerisi kazanılan komutlardan, pekiştirilmesi gerektiği saptanan Word, Excel uygulama programı komutlarını için Ders Notu hazırlanmıştır.

Bu Ders Notu, Word uygulama yazılımında Header and Footer, Footnote, Format/Bullets and Numbering, Format / Columns ve Mail Merge komutlarını, Excel uygulama yazılımında ise Functions, Format / Cells / Border, Chart Wizard komutlarını kapsamaktadır.

Ders Notunda komutların uygulanışı adım adım ve ekran görüntüleri ile birlikte verilmiştir. TDBE katılımcısı, bu Ders Notu aracılığıyla, komutları kendi kendine, bilgisayar başında uygulamalı olarak tekrarlayabilir.

**TEKNOLOJİ DESTEKLİ BİLGİSAYAR EĞİTİM PROGRAMI (TDBE)
KAPSAMINDA
WORD UYGULAMA YAZILIMI İÇİN
DERS NOTU**

Header and Footer Komutu (Üst ve Alt Başlık Oluşturma)

Footnote Komutu (Dipnot Oluşturma)

Format/Columns Komutu (Gazete Sütunu Biçiminde Metin Oluşturma)

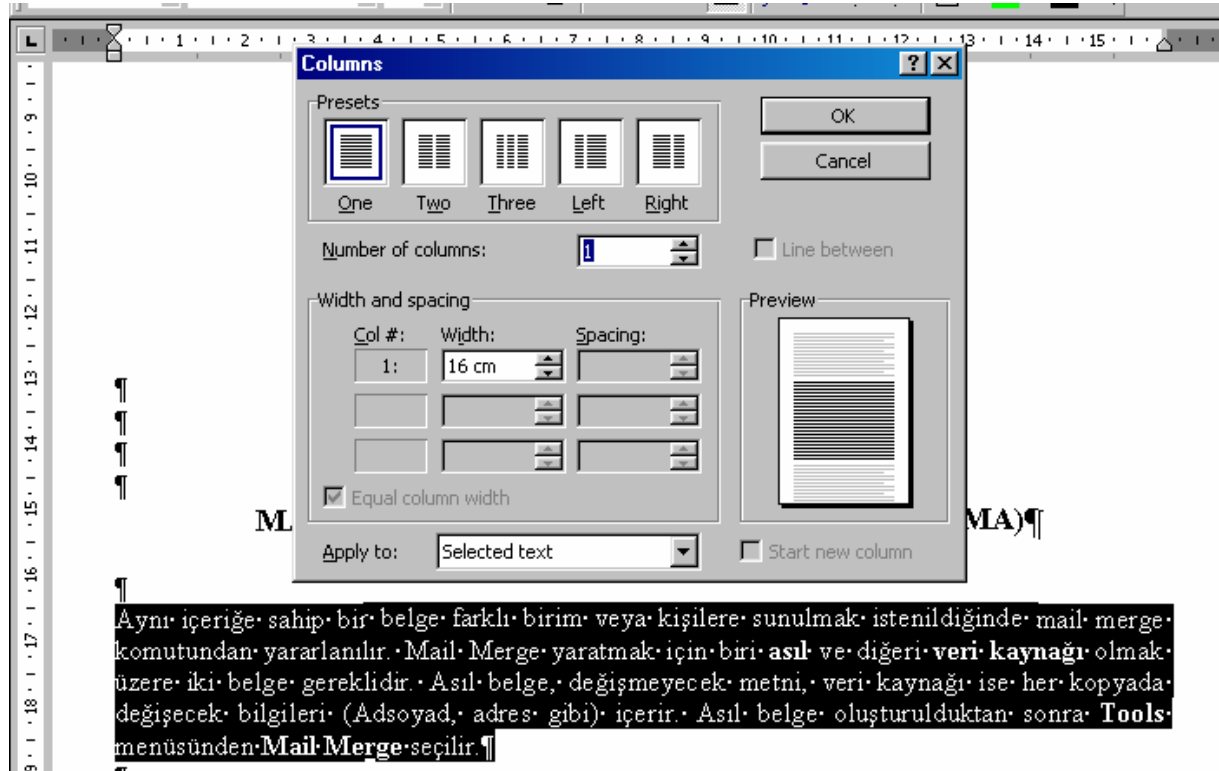
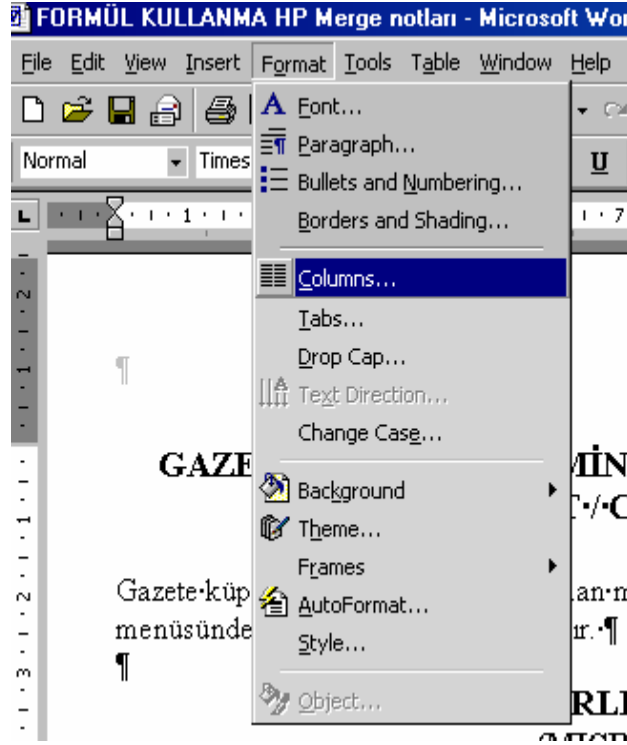
Format/Bullets and Numbering Komutu (Özel Madde İmli Liste Oluşturma)

Mail Merge Komutu (Birleşik Belgeler Oluşturma)

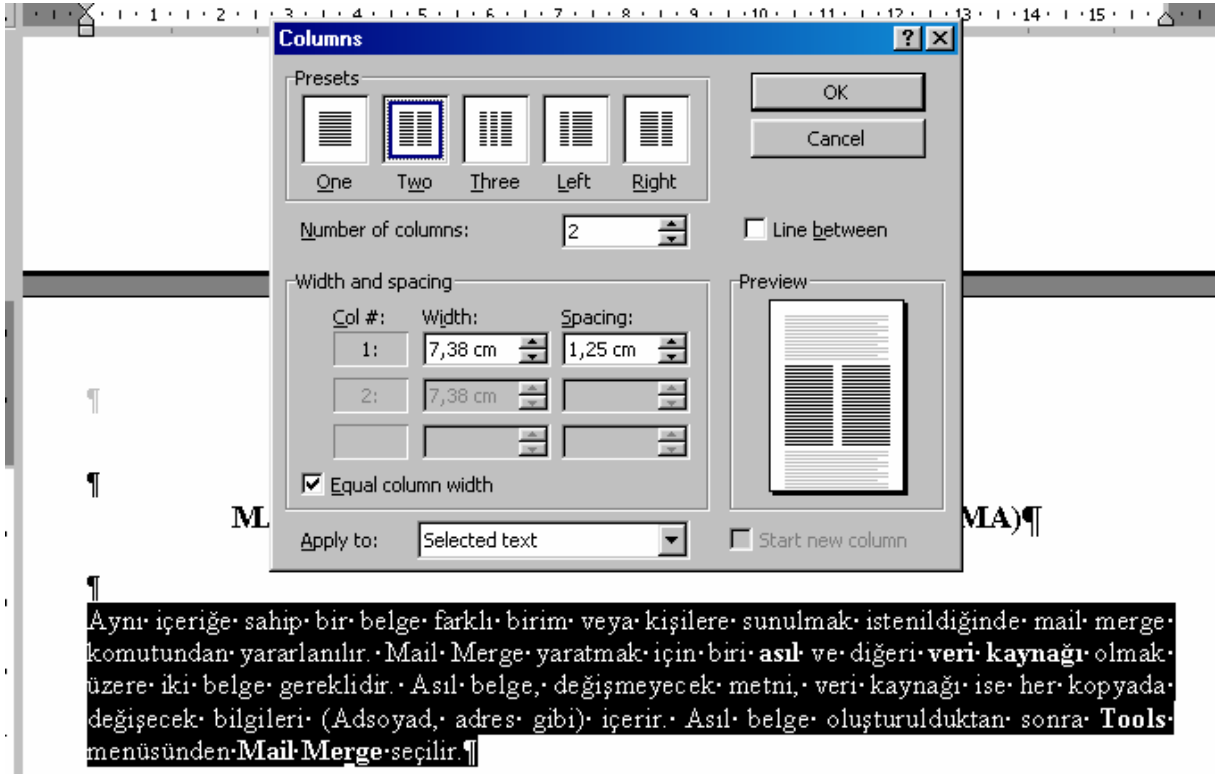
Not: Bu raporda Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi Programı (TDBE) Kapsamında Word ve Excel Uygulama Programı İçin Ders Notu'nun sadece Format/Columns Komutu (Gazete Sütunu Biçiminde Metin Oluşturma), Format/Bullets and Numbering Komutu (Özel Madde İmli Liste Oluşturma) ve Mail Merge Komutu (Birleşik Belgeler Oluşturma) anlatımlarına yer verilmiştir.

**GAZETE SÜTUNU BİÇİMİNDE METİN OLUŞTURMA
FORMAT / COLUMNS KOMUTU
(MICROSOFT WORD)**

Gazete sütunu biçiminde oluşturulacak metin kesiti ya da paragraf seçilir. **Format** menüsünden **Columns** komutu tıklanır.

Presets'den **Two** tıklanır. (İki sütun arasına çizgi çizilmek istenirse **Line between** seçilir. Ayrıca iki sütun arasındaki boşluk genişletilmek istenirse **Width and spacing**'den **Spacing**'deki üst ok tıklanır.) **OK** tıklanır ve seçili paragrafın iki section çizgisi arasında gazete sütunlarına dönüştüğü görülür.

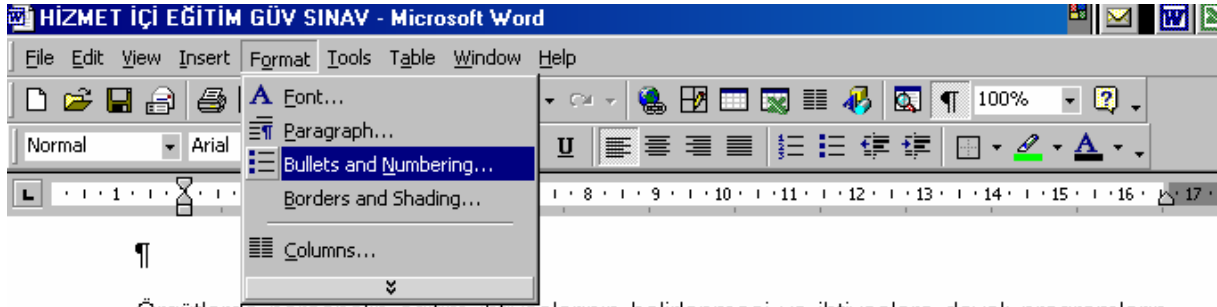

Aynı içeriğe sahip bir belge farklı birim veya kişilere sunulmak istenildiğinde mail merge komutundan yararlanılır. Mail Merge yaratmak için biri **asıl** ve diğeri **veri kaynağı** olmak üzere iki belge gereklidir.

Asıl belge, değişmeyecek metni, veri kaynağı ise her kopyada değişecek bilgileri (Adsoyad, adres gibi) içerir. Asıl belge oluşturulduktan sonra **Tools** menüsünden **Mail Merge** seçilir.

ÖZEL MADDE İMLİ LİSTE OLUŞTURMA FORMAT/BULLETS and NUMBERING KOMUTU (MICROSOFT WORD)

Madde imi konulacak satırlar aşağıdaki metinde olduğu gibi seçilir. Sonra **Format** menüsünden **Bullets and Numbering** komutu tıklanır.

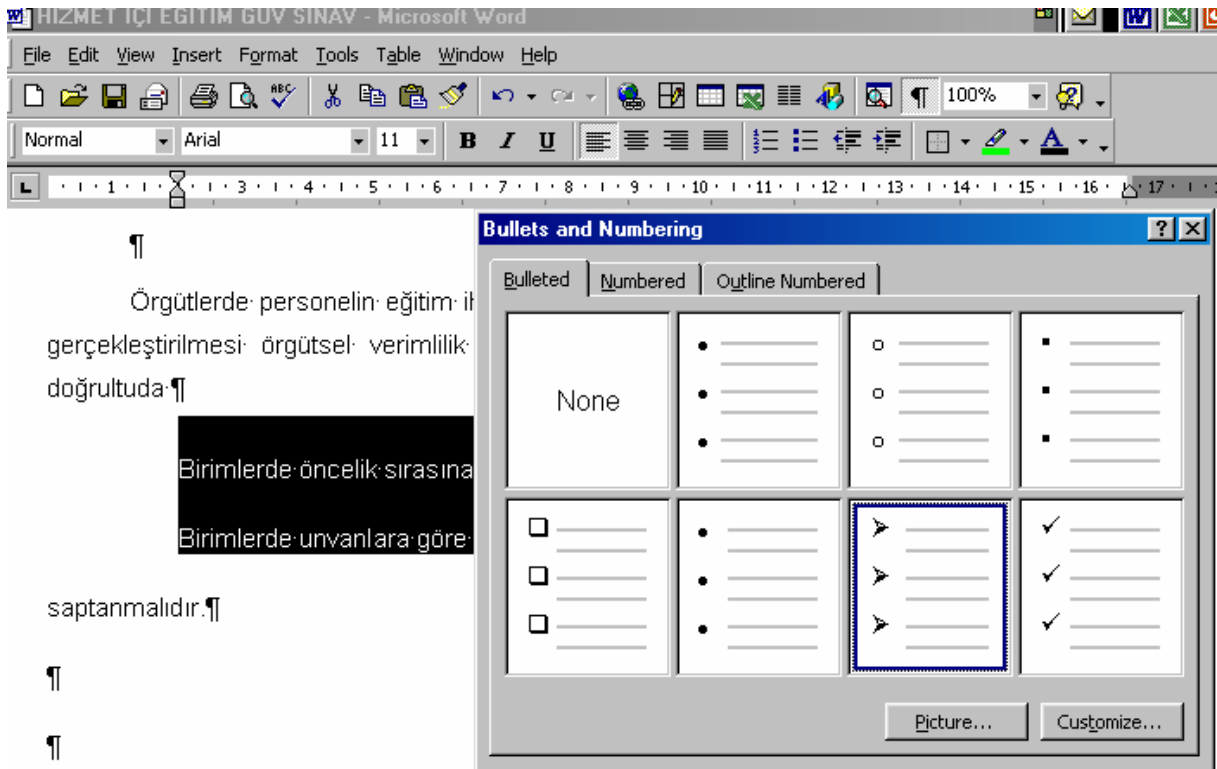
Örgütlerde personelin eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve ihtiyaçlara dayalı programların gerçekleştirilmesi örgütsel verimlilik ve etkinliği artıran önemli bir personel hizmetidir. Bu doğrultuda

Birimlerde öncelik sırasına göre istenilen eğitim konuları

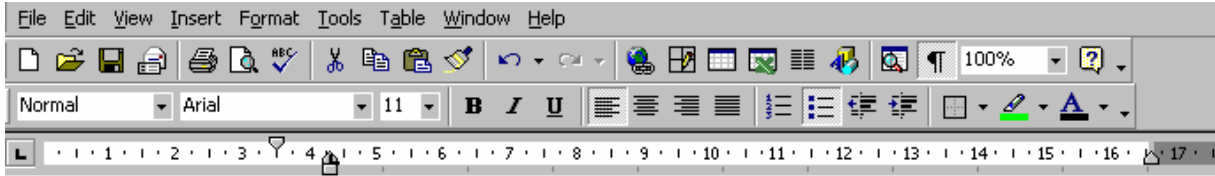
Birimlerde unvanlara göre istenilen eğitim konuları

saptanmalıdır.

Açılan **Bullets and Numbering** penceresinden **Bulleted** sekmesi seçilir ve istenilen biçim tıklanır.

OK tıklanır ve aşağıdaki gibi maddelerin önüne seçilen imlerin geldiği görülür.

HİZMET İÇİ EĞİTİM

Örgütlerde personelin eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve ihtiyaçlara dayalı programların gerçekleştirilmesi örgütsel verimlilik ve etkinliği artıran önemli bir personel hizmetidir. Bu doğrultuda

- Birimlerde öncelik sırasına göre istenilen eğitim konuları
- Birimlerde unvanlara göre istenilen eğitim konuları

saptanmalıdır.

Açılan penceredeki madde imleri dışında im seçmek ya da madde imi konumu ile metnin yerini yeniden belirlemek için **Customize** tıklanır. **Customize Bulleted List** penceresi açılır.

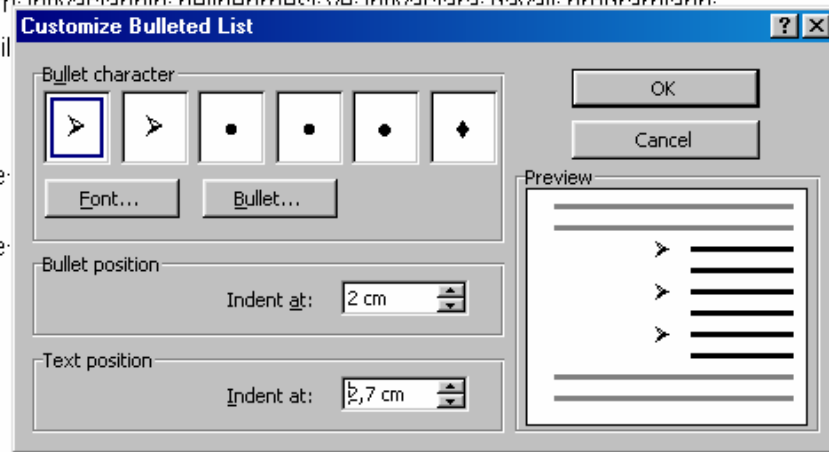
HİZMET İÇİ EĞİTİM

Örgütlerde personelin eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve ihtiyaçlara dayalı programların gerçekleştirilmesi örgütsel verimlilik

➤ Birimlerde

➤ Birimlerde

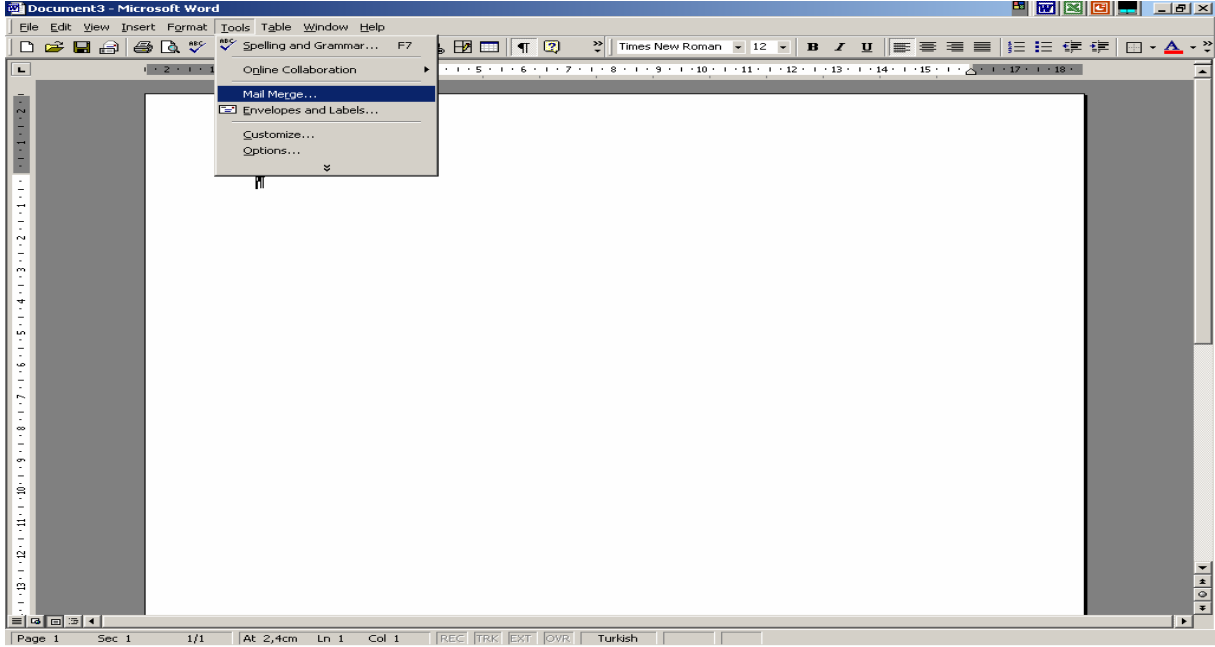
dır.

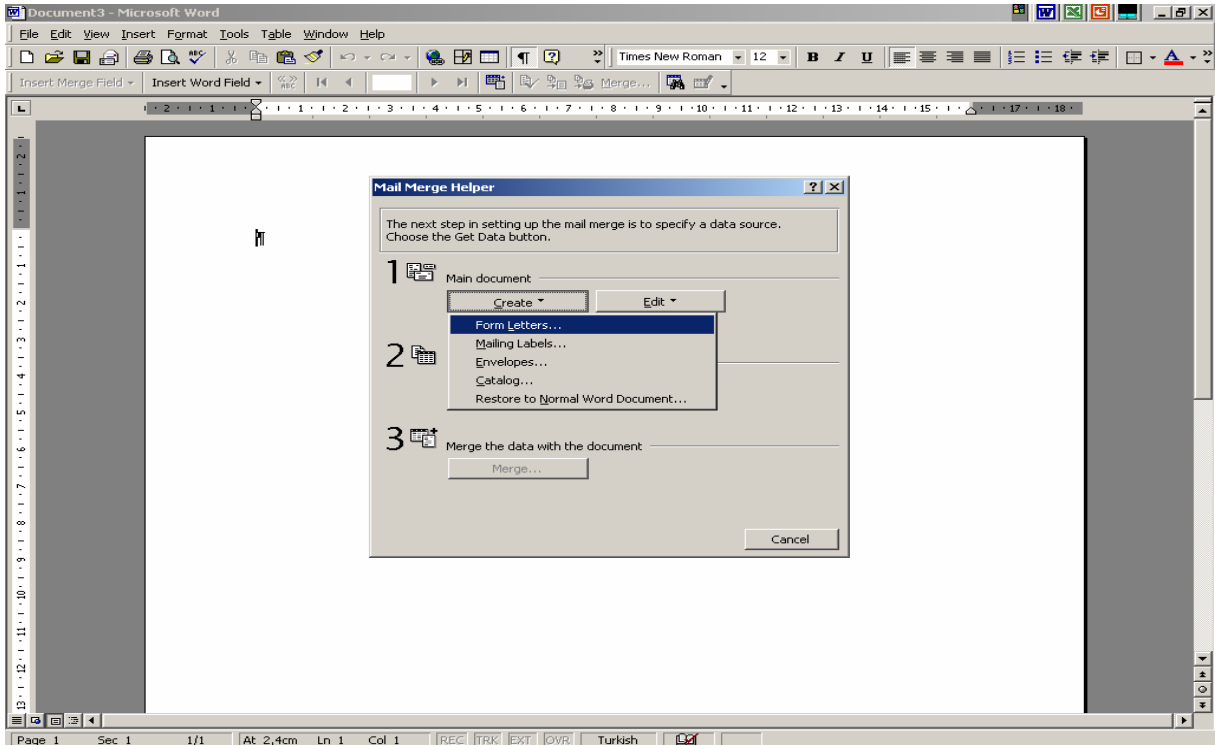
Bullet character de **Bulleted** tıklanırsa diğer madde imi biçimlerine ulaşılır. **Bullet position** da **Indent at** deki sayı yukarı ok tıklanarak arttırılırsa madde iminin yeri yeniden düzenlenir. **Text position** da **Indent at** deki sayı yukarı ok tıklanarak arttırılırsa madde imine göre metnin durumu yeniden düzenlenir.

(MICROSOFT WORD)

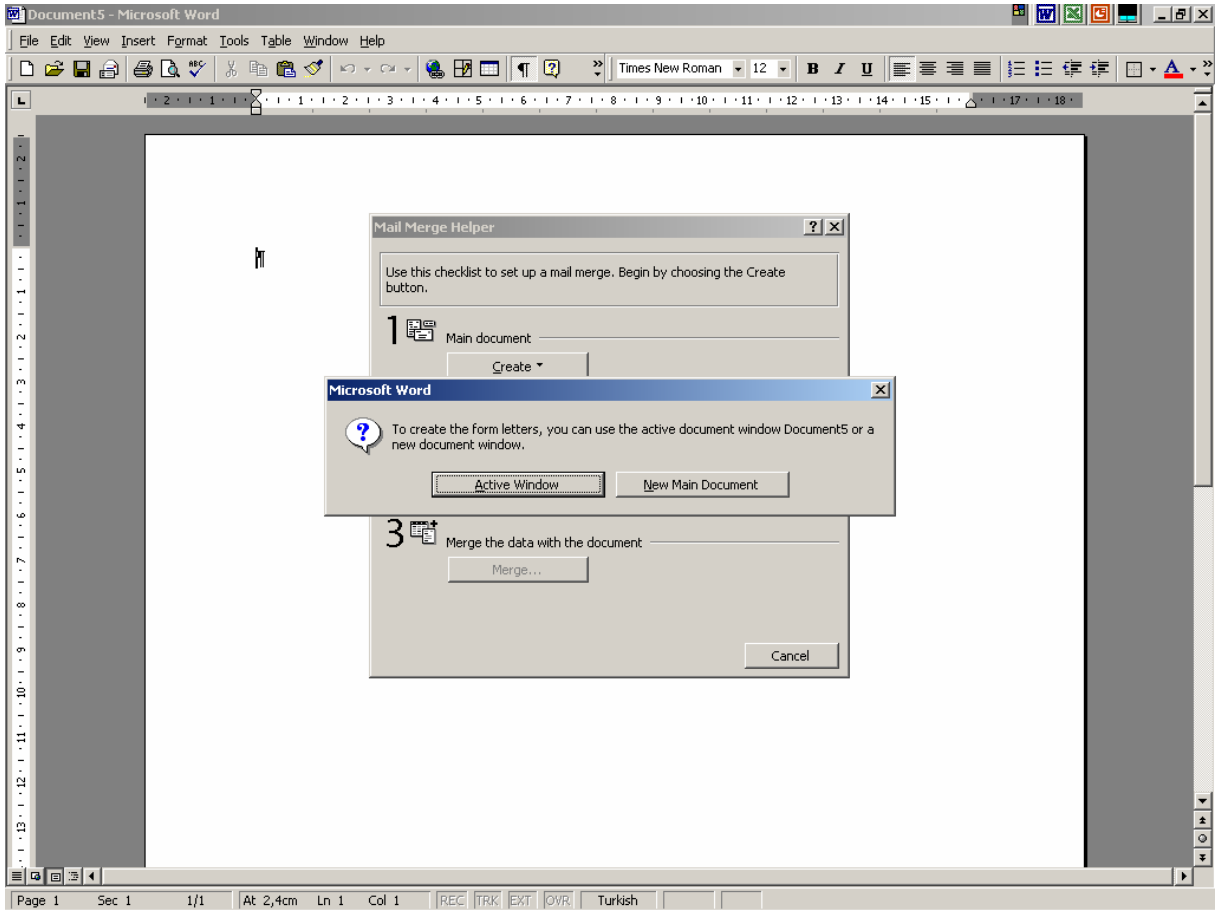
Aynı içeriğe sahip bir belge farklı birim veya kişilere sunulmak istenildiğinde mail merge komutundan yararlanır. Mail Merge yaratmak için biri **asıl** ve diğeri **veri kaynağı** olmak üzere iki belge gereklidir. Asıl belge, değişmeyecek metni, veri kaynağı ise her kopyada değişecek bilgileri (Adsoyad, adres gibi) içerir. Asıl belge oluşturulduktan sonra **Tools** menüsünden **Mail Merge** seçilir.

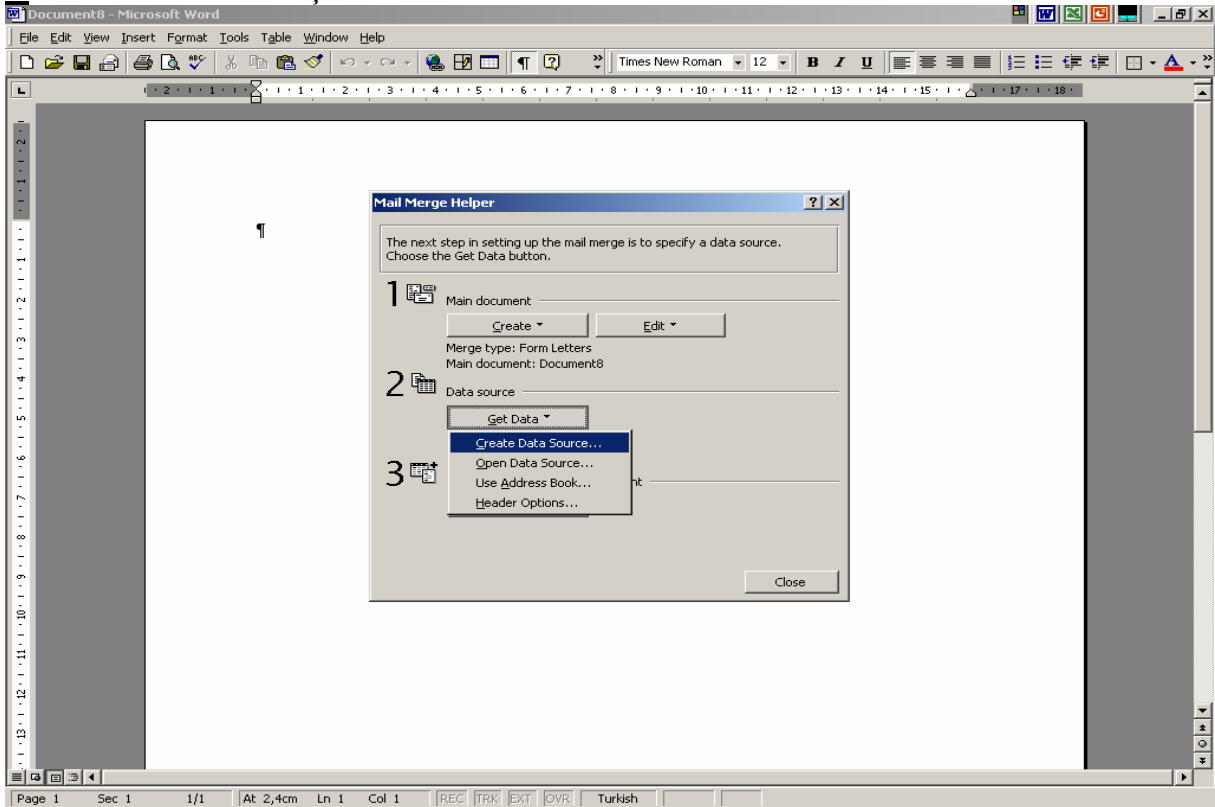
Mail Merge Helper iletişim kutusu ekrana gelir. **Create** düğmesi tıklanarak **Form Letters...** seçilir.

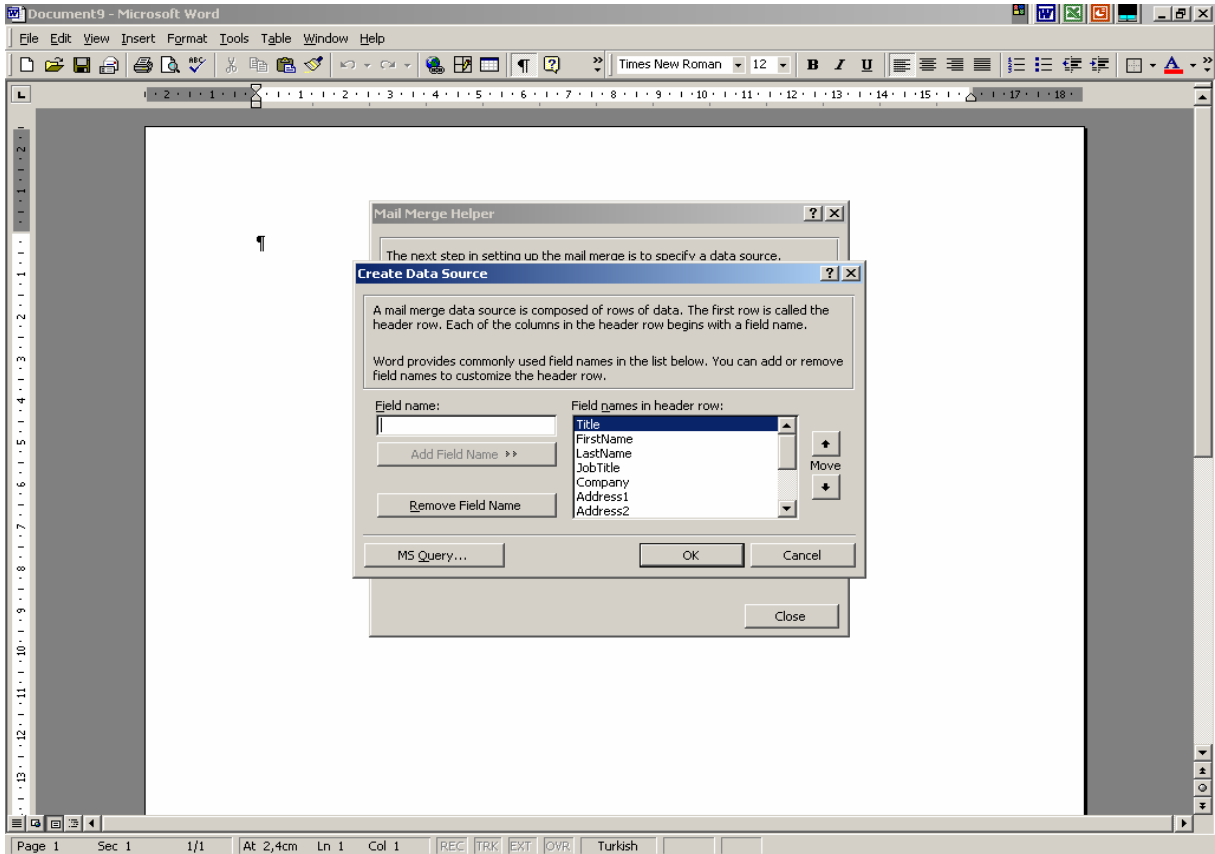
Microsoft Word iletişim kutusundaki **Active Window** tıklanır.

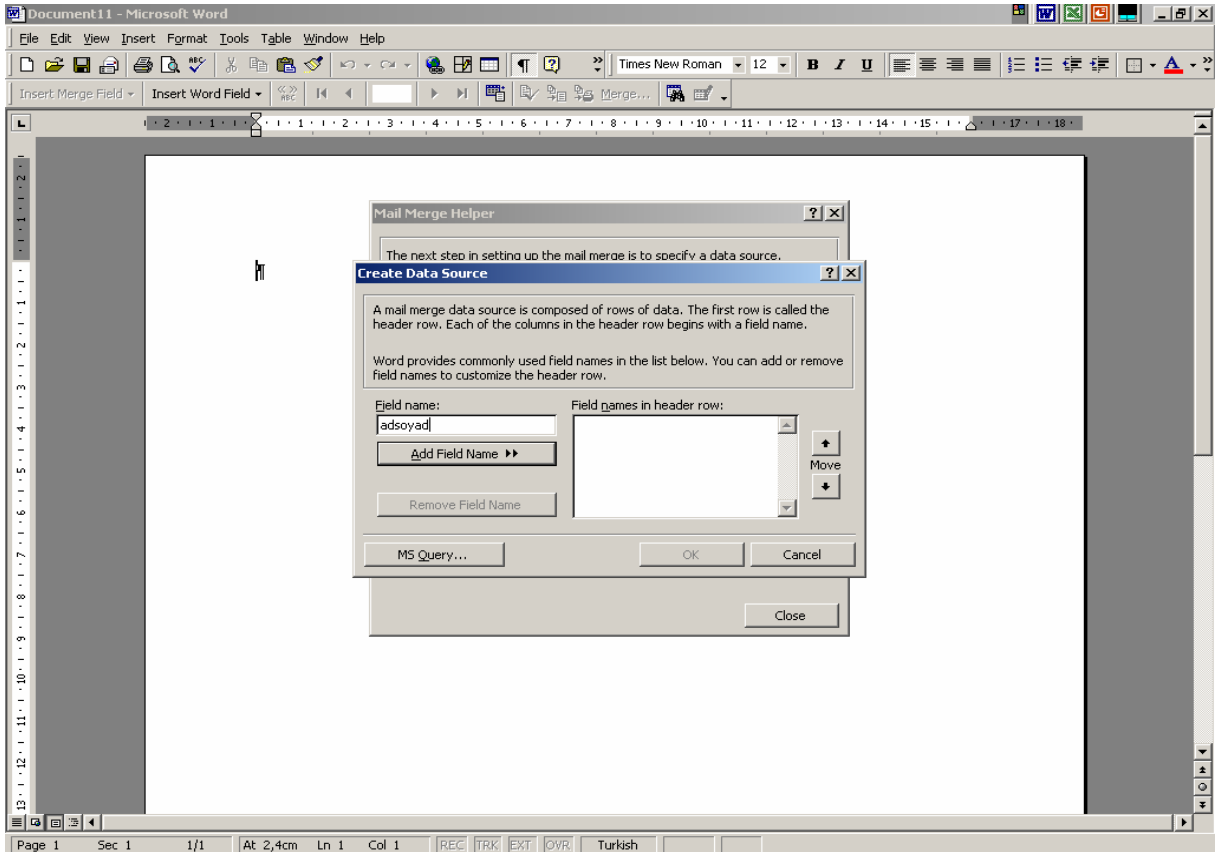
Mail Merger Helper iletişim kutusu gelir ve **Data Source** alanındaki **Get Data** tıklanarak **Create Data Source** seçilir.

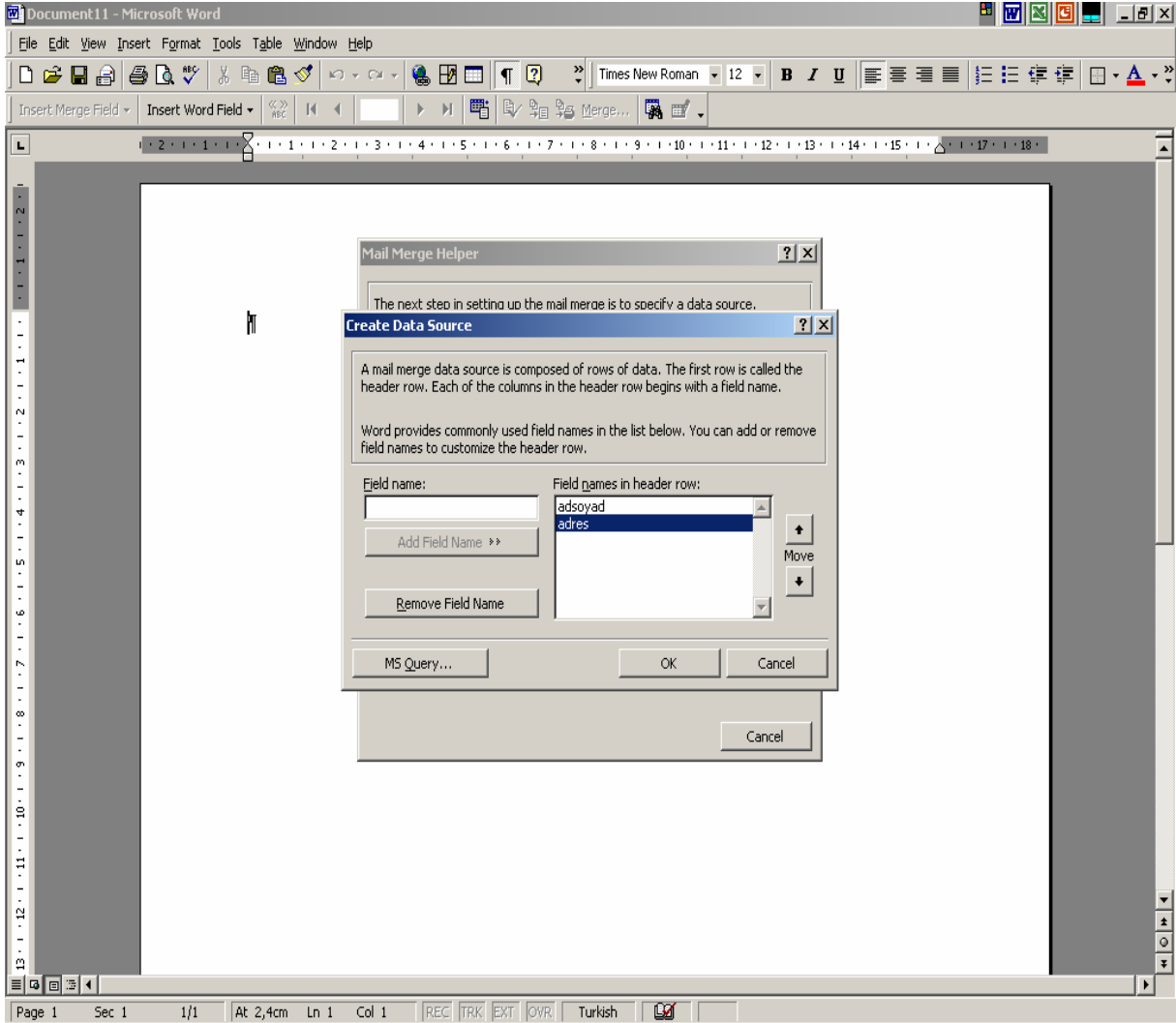
Create Data Source iletişim kutusu görüntülenir.

Field names in the header row kutusundaki alan adları, istenirse birer birer seçilip **Remove Field Name** tıklanarak silinebilir. Yeni alan adları Field name kutusuna yazılarak,

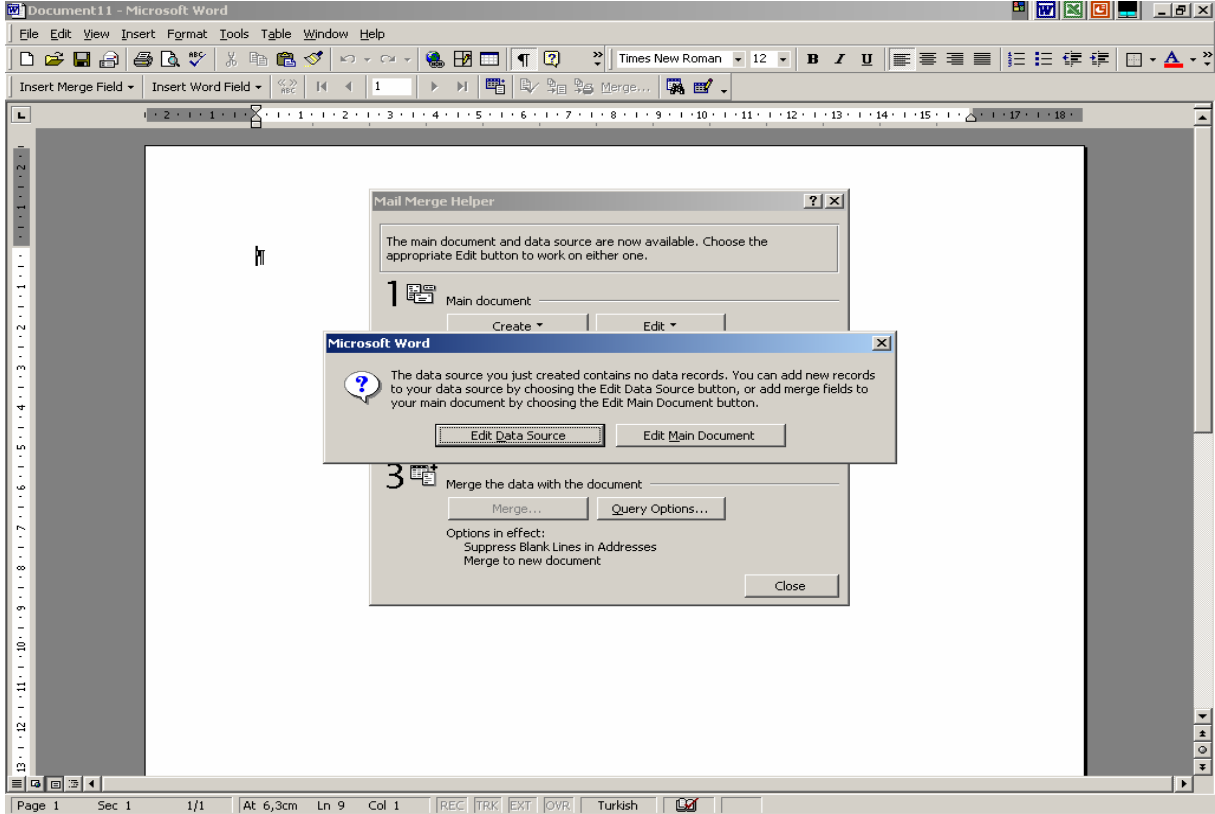
Add Field Name tıklanır ve Field names in header row listesinde görülür.

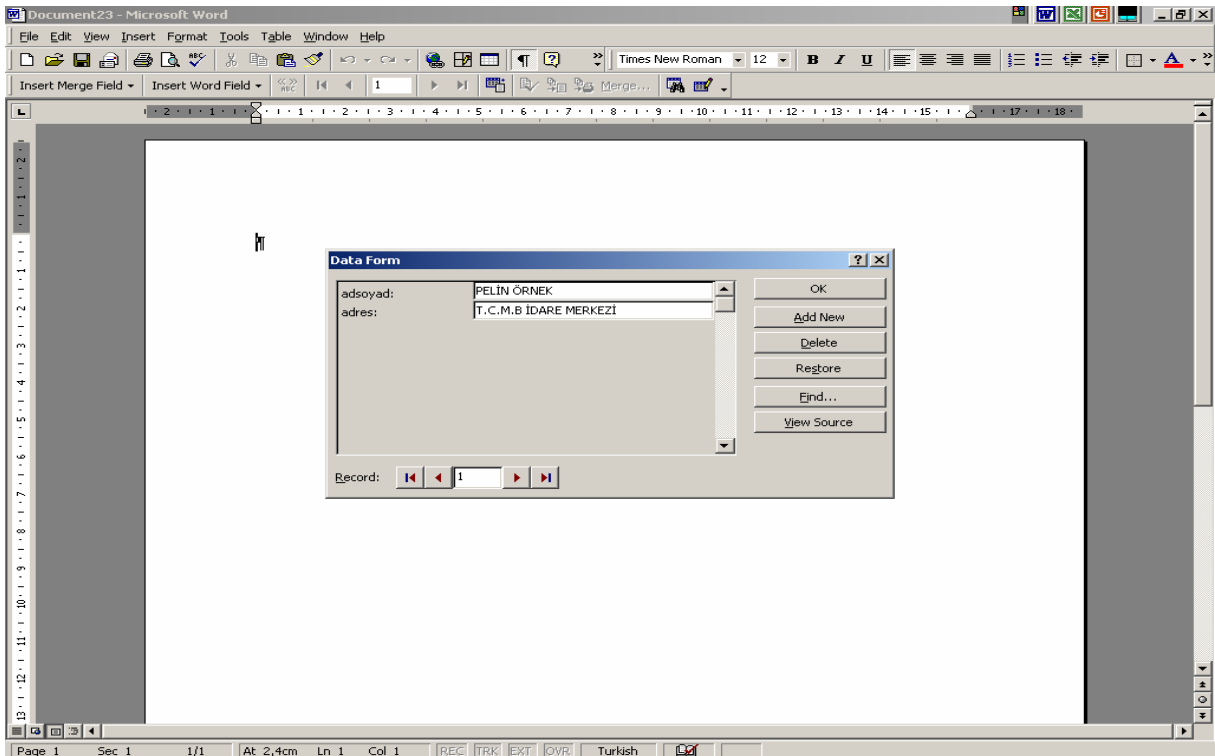
Burada dikkat edilmesi gereken noktalar;

- ✓ Alan adında boşluk bırakılmaması,
ad soyad yanlış
adsoyad doğru
- ✓ Alan adının bir harf ile başlaması,
1adres yanlış
adres veya adres1 doğru
- ✓ Alan adının 40 karakterden uzun olmamasıdır.

OK tıklandığında Save As iletişim kutusu gelir ve File Name kutusuna bir isim vererek belge kaydedilmek istendiğinde bu veri kaynağında hiçbir kayıt olmadığını gösteren Microsoft Word iletişim kutusu gelir.

Edit Data Source tıklanarak Data Form iletişim kutusunda adsoyad ve adres alanlarına kayıtlar girilir.

Add New tıklanır.

İkinci kayıt için

ALİ DENEME

T.C.M.B. ANKARA ŞUBESİ

kayı girilir ve yine Add New tıklanır.

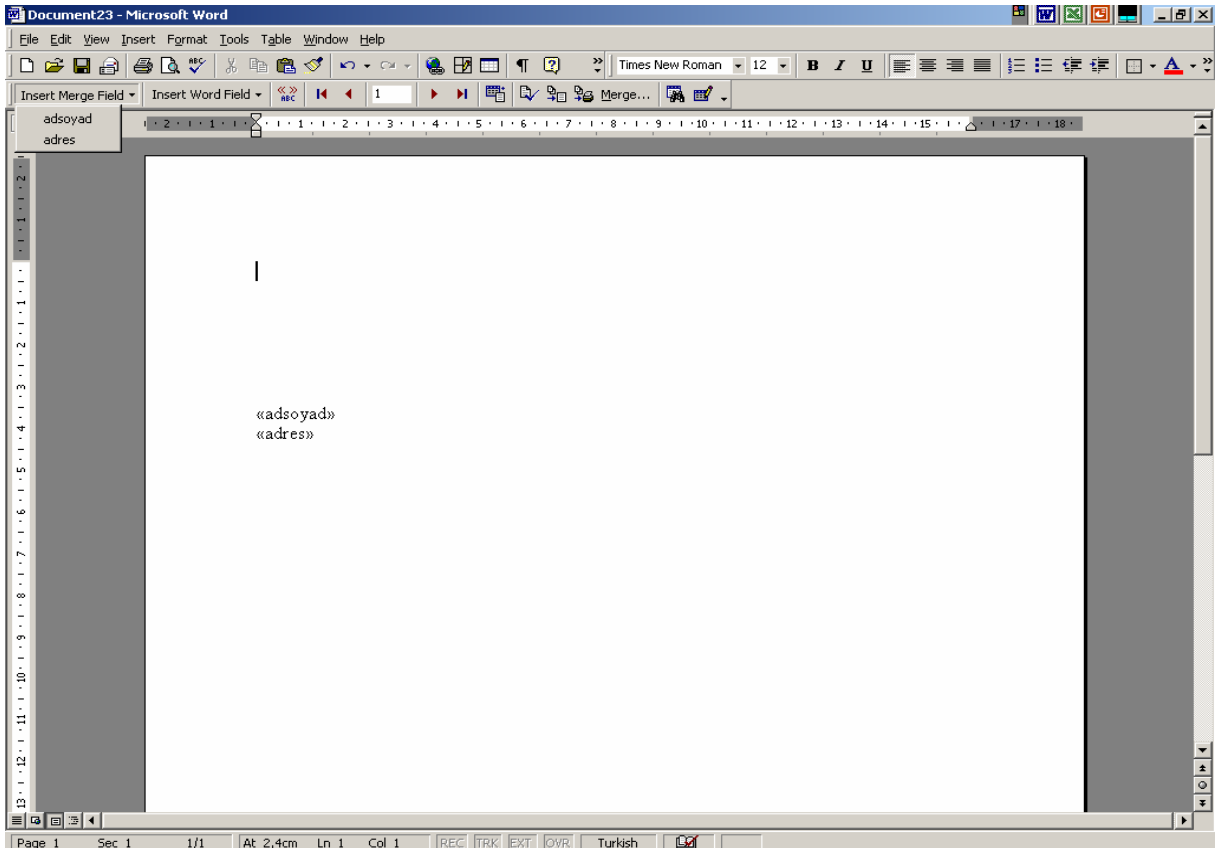
Üçüncü kayıt için

NİHAT KARAHAHAN

T.C.M.B. VAN ŞUBESİ

kayı girilir.

Tüm kayıtlar girilip Add New ile eklendikten sonra OK tıklanır ve asıl belgeye geri dönülür. Standart araç çubuğunun altında **Mail Merge araç çubuğunun** açıldığı görülür. Mail Merge ile yaratılan kayıtlar asıl belgede nereye yazdırılacaksa, imleç oraya getirilerek **Insert Merge Field** tıklanır, adsoyad ve adres alanları görülür. Adsoyad tıklanır ve belge üzerine geçtiği görülür. Enter tuşu ile bir satır aşağıya inilerek tekrar Insert Merge Field ile bu kez adres için aynı işlem tekrarlanır.

<<adsoyad>>

<<adres>>

satırının altından metin yazılmaya devam edilir.

Örneğin:

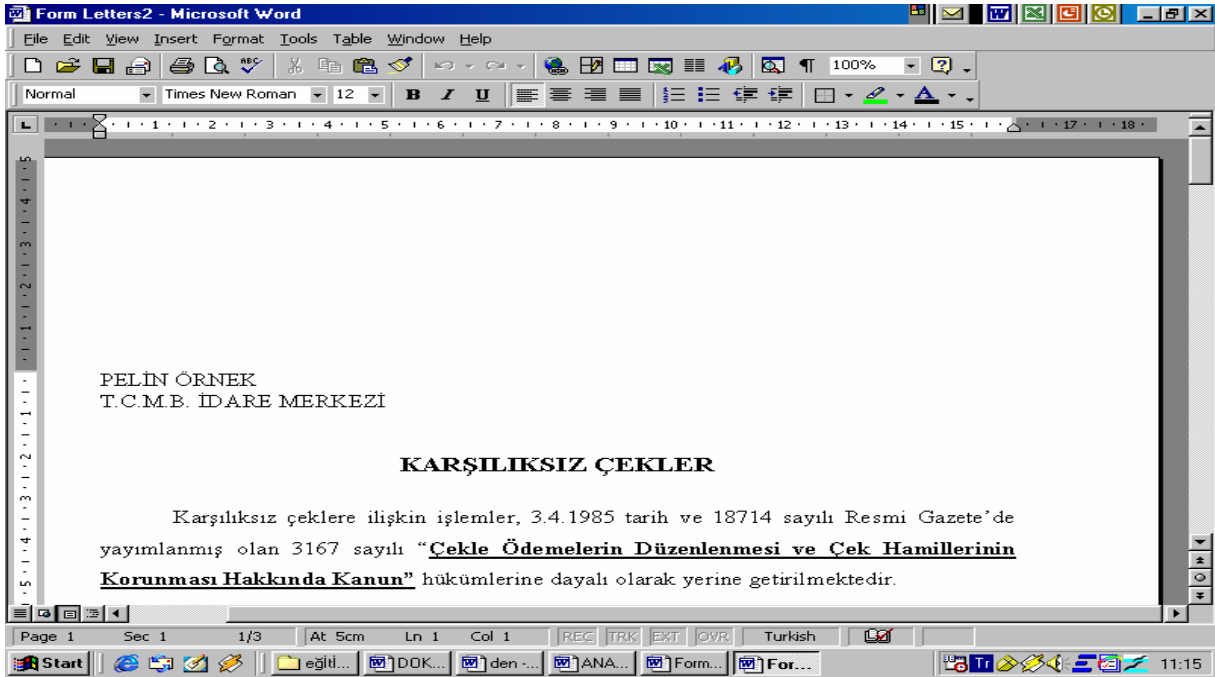
KARŞILIKSIZ ÇEKLER

Karşılıksız çeklere ilişkin işlemler, 3.4.1985 tarih ve 18714 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olan 3167 sayılı “**Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun**” hükümlerine dayalı olarak yerine getirilmektedir.

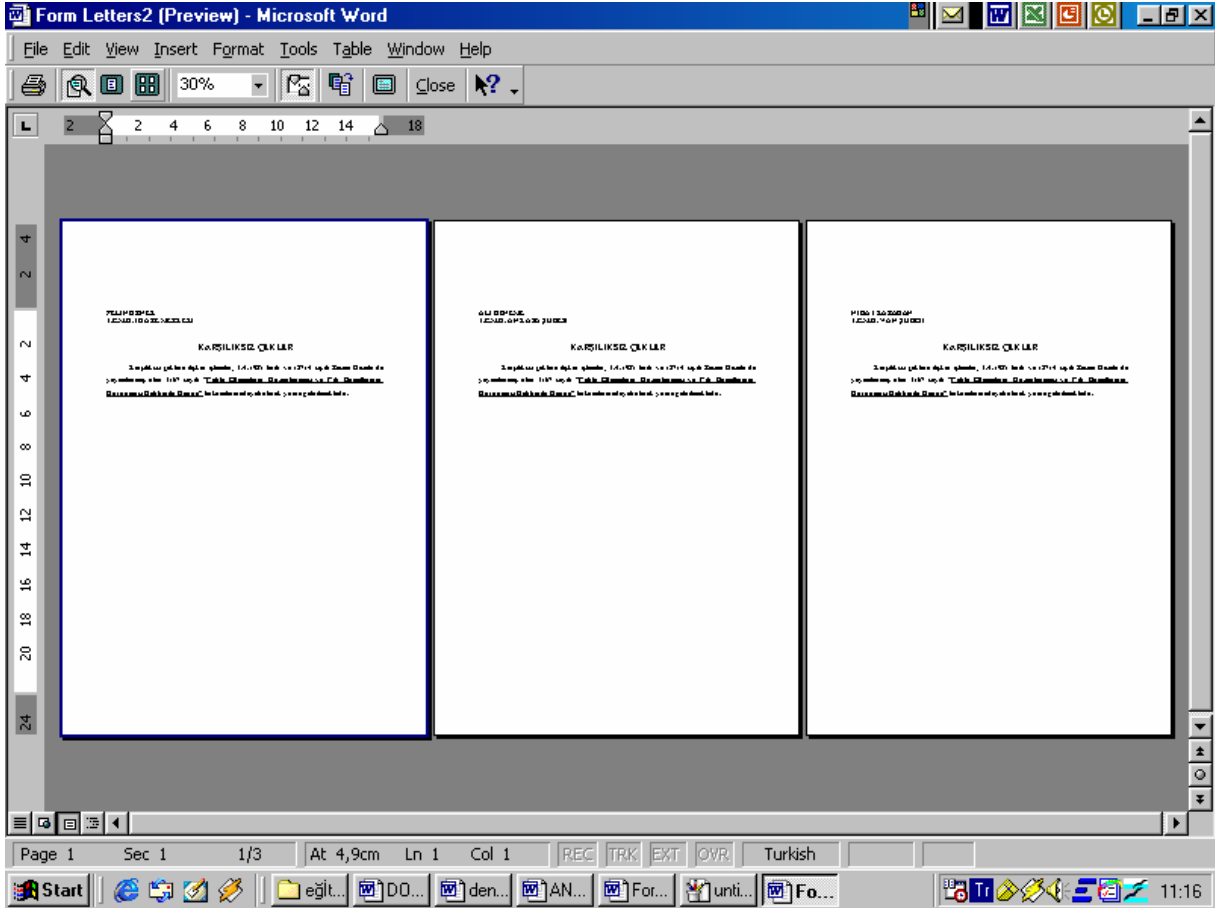
Bu dosyayı, **File** menüsünden **Save** komutunu tıklayın, **File Name** olarak **ANADOSYA** adını vererek saklayın.

Bu metnin örnekteki üç kayıdın ad ve adresine göre oluşturulması için,

Mail Merge araç çubuğundaki **Merge to New Document** tıklanır, belgenin her kişi için ayrı ayrı oluşturduğu görülür ve yazıcıdan çıktısı alınır.

Print Preview tıklanır, bu metnin üç kayıt için oluşturulduğu görülür.

Üç kayıt için oluşturulan yeni dosyanın adı Form Letters# olarak görülmektedir. Eğer bu dosya üzerinde başka bir düzeltme yapılmayacaksa **BIRLESTIRILMIS METIN** gibi bir dosya adı verilerek saklanabilir. Ancak Form Letter# dosyasına yeni bir metin eklemek ya da bir değişiklik yapılmak istenirse tekrar **ANADOSYA** adı ile saklanan dosyayı ekrana getirmek gerekir. Bu dosya üzerinede Mail Merge araç çubuğunun görüldüğü ve yazının başında

<<adsoyad>>

<<adres>>

alan adlarının bulunduğu dosyadır. Bu dosya üzerinde gerekli düzenlemeler yapılır ve tekrar Mail Merge araç çubuğundaki **Merge to New Document** tıklanır ve belgenin yeni düzenlenmiş durumu ile her kişi için ayrı ayrı oluşturduğu görülür (daha önce FormLetter1 ise ikinci kez **Merge to New Document** tıkladığında oluşan birleştirilmiş metin Form Letters2 olur ve bu istenen metin ise dosyaya yeni bir ad verilir) ve yazıcıdan çıktısı alınır.

EK 5: TEKNOLOJİ DESTEKLİ BİLGİSAYAR EĞİTİM PROGRAMI ÖN BİLGİ TOPLAMA ARACI

Bu araç "Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programı" na katılacak personelin söz konusu programın içeriğinde yer alan WORD ve EXCEL uygulama yazılımındaki ön bilgi ve beceri düzeyini belirleme amacıyla hazırlanmıştır. Katkılarınız için şimdiden teşekkür ederiz.

Adınız Soyadınız :
Sicil Numaranız :
Unvanınız :
Biriminiz (Genel Müd. / Müd) :
Yaşınız :
Cinsiyetiniz :
Öğrenim düzeyiniz (En son mezun olduğu okul) :
Bankadaki hizmet yılınız :
Yabancı Dil (İng.) Ödenek Düzeyiniz :

WORD UYGULAMA YAZILIMI	Bilgi ve Kullanım Düzeyi			
	Hiç	Az	Orta	İyi
WORD Uygulama Yazılımının Başlatılması				
WORD Uygulama Yazılımı Penceresini Tanıma				
WORD Uygulama Yazılımı Penceresinde Araç Çubuklarını Kaldırma/Yerleştirme				
WORD Uygulama Yazılımı Penceresinde Araç Çubuğu Düğmelerini Kullanma				
WORD Uygulama Yazılımında Basit Bir Doküman Oluşturma				
WORD Uygulama Yazılımında Doküman Saklama (File / Save ve Save As)				
WORD Uygulama Yazılımında Varolan Bir Dokümanı Açma (File / Open)				
WORD Uygulama Yazılımında Yeni Bir Doküman Oluşturma (File / New Komutları)				
WORD Uygulama Yazılımında Doküman Üzerinde Sözcük, Tümce, Paragraf Seçme				
Dokümanla Çalışmak için Bir Görünüm Seçme				
WORD Uygulama Yazılımında Format/Font Komutunu Kullanma (Karakter biçimlendirmesini uygulama)				
Font seçme				
Font büyüklüğü seçme				
Alt çizgi oluşturma				
Koyu ve yatık karakter oluşturma				
Karakteri renklendirme				
Ek biçimlendirme seçeneklerini kullanma (Superscript, Subscript, Shadow, All caps, Hidden, vb.)				
Efektleri kullanma				
WORD Uygulama Yazılımında Format / Paragraph Komutunu Kullanma (Paragraf biçimlendirmesini uygulama)				
Paragraf hizalamasını değiştirme				
Satırı sağdan ve soldan girintileme				
Paragrafın ilk satırını içerden başlatma				
Paragraf ve satır aralıklarını değiştirme				
WORD Uygulama Yazılımında Format / Bullets and Numbering Komutunu Kullanma (Madde imli ve numaralı listeler yaratma)				
WORD Uygulama Yazılımında Format / Borders and Shading Komutu Kullanma (Paragrafa kenarlık ve gölgelendirme ekleme, kenarlık ve gölgelendirmeyi renklendirme)				

WORD UYGULAMA YAZILIMI	Bigi ve Kullanım Düzeyi			
	Hiç	Az	Orta	İyi
WORD Uygulama Yazılımında File / Page Setup Komutunu Kullanma (Doküman sayfalarına üstten, alttan sağdan ve soldan marj verme, dokümanı dikey/yatay düzenleme)				
WORD Uygulama Yazılımında File / Print ve Print Preview Komutu Kullanma (Dokümanı ön izleme, ön izleme konumunda dokümanı düzenleme, dokümanın yazdırılması)				
WORD Uygulama Yazılımında Copy ve Cut Komutlarını Kullanma (Dosya içi ve Dosyalar arası dokümanın ya da doküman paragraflarının taşıma ve kopyalama)				
WORD Uygulama Yazılımında Format / Tabs Komutu Kullanma (Cetvel üzerindeki sağ,sol,orta,kesirli sayı tab düğmesini kullanarak liste oluşturma,sütunlar arası yatay çizgi çizdirme –leader-)				
WORD Uygulama Yazılımında Tablolar -Table Menüsünü-Kullanma Tabloların hazırlanması, biçimlendirilmesi, Satır ve sütun ekleme/çıkartma, hücrelerin birleştirilmesi, tablodan tab listesine – tab listesinden tabloya dönüştürme)				
WORD Uygulama Yazılımında Header and Footer Komutunu Kullanma (Sayfa üst ve alt bilgilerini oluşturma)				
WORD Uygulama Yazılımında Insert / Page Numbers Komutunu Kullanma (Sayfa numaralarını ekleme)				
WORD Uygulama Yazılımında Footnote Komutunu Kullanma (Dipnot ekleme)				
WORD Uygulama Yazılımında Mail Merge Komutunu Kullanma (Bir veri kaynağı ile asıl belgeyi birleştirme – çoklu doküman elde etme -, Adres – posta birleştirme işlemini yapma)				
WORD Uygulama Yazılımında Insert / Break Komutunu Kullanma (Dokümanda sayfa çizgisi ve bölüm oluşturma)				
WORD Uygulama Yazılımında Spelling and Grammar, Language Komutu Kullanma (Yazım ve dilbilgisi denetimi yaptırma, eş anlamlılar sözlüğü yardımıyla sözcükleri değiştirme)				
WORD Uygulama Yazılımında Find and Replace “Bul / Değiştir” Komutu Kullanma (Dokümanda sözcük ya da sözcük gruplarını buldurma, değiştirme)				
WORD Uygulama Yazılımında Format / Columns Komutu Kullanma (Dokümanı sütunlaştırma)				
WORD Uygulama Yazılımında Picture Komutunu Kullanma (Dokümana resim ekleme – Clip Art -, Word Art ile çalışma, Çizim araç çubuğunu kullanma)				

EXCEL UYGULAMA YAZILIMI	Bilgi ve Kullanım Düzeyi			
	Hiç	Az	Orta	İyi
Excel Uygulama Yazılımının Başlatılması				
Excel Uygulama Yazılımı Penceresini Tanıma				
Excel Uygulama Yazılımı Penceresinde Araç Çubukları ile Çalışma				
Excel Uygulama Yazılımında Yeni Çalışma Kitabı Başlatma				
Excel Uygulama Yazılımında Varolan Çalışma Kitabını Açma				
Hücelere veri girme				
Hüceleri seçme				
Hücre içerisindeki veriyi taşıma				
Hücre içeriklerini düzenleme				
Hücre içeriklerini temizleme				
Hücre ekleme ve silme				
Metni ve sayıları biçimlendirme				
Hücre biçimlerini kopyalama				
Hücre içeriklerini hizalama				
Veri rengini değiştirme				
Hüceleri birleştirme ve çözme				
Satır ve sütun ekleme ve silme				
Satır ve sütun genişliklerini ayarlama				
Veri hizalamasını değiştirme				
Hücelere renk ve desen ekleme				
Hücelere kenarlık ekleme				
Altbilgi / üstbilgi girme				
Basit formüller yaratma				
Formülleri düzenleme				
Hücelere etiket ekleme				
Otomatik hesaplama özelliğini kullanma				
Otomatik toplam ile toplamları hesaplama				
İşlevleri (Function) kullanarak hesaplamalar yapma				
Grafik yaratma				
Bir grafiği düzenleme				
Grafik türünü değiştirme				
Grafik öğelerini biçimlendirme				
Excel tablo ve grafiklerini Word Uygulama Yazılımına aktarma				

EK 6: TEKNOLOJİ DESTEKLİ BİLGİSAYAR EĞİTİM PROGRAMI İZLEME ARACI

Bu araç “Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programı” na katılan personelin uygulanan uzaktan eğitim sonrasında WORD ve EXCEL uygulama yazılımında ulaştığı bilgi ve beceri düzeyini saptayabilmek amacıyla hazırlanmıştır. Katkılarınız için şimdiden teşekkür ederiz.

Adınız Soyadınız :
Sicil Numaranız :
Unvanınız :
Biriminiz (Genel Müd. / Müd) :
Yaşınız :
Cinsiyetiniz :
Öğrenim düzeyiniz (En son mezun olduğu okul) :
Bankadaki hizmet yılınız :
Yabancı Dil (İng.) Ödenek Düzeyiniz :

WORD UYGULAMA YAZILIMI	Bigi ve Kullanım Düzeyi			
	Hiç	Az	Orta	İyi
WORD Uygulama Yazılımının Başlatılması				
WORD Uygulama Yazılımı Penceresini Tanıma				
WORD Uygulama Yazılımı Penceresinde Araç Çubuklarını Kaldırma/Yerleştirme				
WORD Uygulama Yazılımı Penceresinde Araç Çubuğu Düğmelerini Kullanma				
WORD Uygulama Yazılımında Basit Bir Doküman Oluşturma				
WORD Uygulama Yazılımında Doküman Saklama (File / Save ve Save As)				
WORD Uygulama Yazılımında Varolan Bir Dokümanı Açma (File / Open)				
WORD Uygulama Yazılımında Yeni Bir Doküman Oluşturma (File / New Komutları)				
WORD Uygulama Yazılımında Doküman Üzerinde Sözcük, Tümce, Paragraf Seçme				
Dokümanla Çalışmak için Bir Görünüm Seçme				
WORD Uygulama Yazılımında Format/Font Komutunu Kullanma (Karakter biçimlendirmesini uygulama)				
Font seçme				
Font büyüklüğü seçme				
Alt çizgi oluşturma				
Koyu ve yatık karakter oluşturma				
Karakteri renklendirme				
Ek biçimlendirme seçeneklerini kullanma (Superscript, Subscript, Shadow, All caps, Hidden, vb.)				
Efektleri kullanma				
WORD Uygulama Yazılımında Format / Paragraph Komutunu Kullanma (Paragraf biçimlendirmesini uygulama)				
Paragraf hizalamasını değiştirme				
Satırı sağdan ve soldan girintileme				
Paragrafın ilk satırını içerden başlatma				
Paragraf ve satır aralıklarını değiştirme				
WORD Uygulama Yazılımında Format / Bullets and Numbering Komutunu Kullanma (Madde imli ve numaralı listeler yaratma)				
WORD Uygulama Yazılımında Format / Borders and Shading Komutu Kullanma (Paragrafa kenarlık ve gölgelendirme ekleme, kenarlık ve gölgelendirmeyi renklendirme)				

WORD UYGULAMA YAZILIMI	Bigi ve Kullanım Düzeyi			
	Hiç	Az	Orta	İyi
WORD Uygulama Yazılımında File / Page Setup Komutunu Kullanma (Doküman sayfalarına üstten, alttan sağdan ve soldan marj verme, dokümanı dikey/yatay düzenleme)				
WORD Uygulama Yazılımında File / Print ve Print Preview Komutu Kullanma (Dokümanı ön izleme, ön izleme konumunda dokümanı düzenleme, dokümanın yazdırılması)				
WORD Uygulama Yazılımında Copy ve Cut Komutlarını Kullanma (Dosya içi ve Dosyalar arası dokümanın ya da doküman paragraflarının taşıma ve kopyalama)				
WORD Uygulama Yazılımında Format / Tabs Komutu Kullanma (Cetvel üzerindeki sağ,sol,orta,kesirli sayı tab düğmesini kullanarak liste oluşturma,sütunlar arası yatay çizgi çizdirme –leader-)				
WORD Uygulama Yazılımında Tablolar -Table Menüsünü-Kullanma Tabloların hazırlanması, biçimlendirilmesi, Satır ve sütun ekleme/çıkartma, hücrelerin birleştirilmesi, tablodan tab listesine – tab listesinden tabloya dönüştürme)				
WORD Uygulama Yazılımında Header and Footer Komutunu Kullanma (Sayfa üst ve alt bilgilerini oluşturma)				
WORD Uygulama Yazılımında Insert / Page Numbers Komutunu Kullanma (Sayfa numaralarını ekleme)				
WORD Uygulama Yazılımında Footnote Komutunu Kullanma (Dipnot ekleme)				
WORD Uygulama Yazılımında Mail Merge Komutunu Kullanma (Bir veri kaynağı ile asıl belgeyi birleştirme – çoklu doküman elde etme -, Adres – posta birleştirme işlemini yapma)				
WORD Uygulama Yazılımında Insert / Break Komutunu Kullanma (Dokümanda sayfa çizgisi ve bölüm oluşturma)				
WORD Uygulama Yazılımında Spelling and Grammar, Language Komutu Kullanma (Yazım ve dilbilgisi denetimi yaptırma, eş anlamlılar sözlüğü yardımıyla sözcükleri değiştirme)				
WORD Uygulama Yazılımında Find and Replace “Bul / Değiştir” Komutu Kullanma (Dokümanda sözcük ya da sözcük gruplarını buldurma, değiştirme)				
WORD Uygulama Yazılımında Format / Columns Komutu Kullanma (Dokümanı sütunlaştırma)				
WORD Uygulama Yazılımında Picture Komutunu Kullanma (Dokümana resim ekleme – Clip Art -, Word Art ile çalışma, Çizim araç çubuğunu kullanma)				

EXCEL UYGULAMA YAZILIMI	Bilgi ve Kullanım Düzeyi			
	Hiç	Az	Orta	İyi
Excel Uygulama Yazılımının Başlatılması				
Excel Uygulama Yazılımı Penceresini Tanıma				
Excel Uygulama Yazılımı Penceresinde Araç Çubukları ile Çalışma				
Excel Uygulama Yazılımında Yeni Çalışma Kitabı Başlatma				
Excel Uygulama Yazılımında Varolan Çalışma Kitabını Açma				
Hücelere veri girme				
Hüceleri seçme				
Hücre içerisindeki veriyi taşıma				
Hücre İçeriklerini düzenleme				
Hücre içeriklerini temizleme				
Hücre ekleme ve silme				
Metni ve sayıları biçimlendirme				
Hücre biçimlerini kopyalama				
Hücre içeriklerini hizalama				
Veri rengini değiştirme				
Hüceleri birleştirme ve çözme				
Satır ve sütun ekleme ve silme				
Satır ve sütun genişliklerini ayarlama				
Veri hizalamasını değiştirme				
Hücelere renk ve desen ekleme				
Hücelere kenarlık ekleme				
Altbilgi / üstbilgi girme				
Basit formüller yaratma				
Formülleri düzenleme				
Hücelere etiket ekleme				
Otomatik hesaplama özelliğini kullanma				
Otomatik toplam ile toplamları hesaplama				
İşlevleri (Function) kullanarak hesaplamalar yapma				
Grafik yaratma				
Bir grafiği düzenleme				
Grafik türünü değiştirme				
Grafik öğelerini biçimlendirme				
Excel tablo ve grafiklerini Word Uygulama Yazılımına aktarma				

EK 7: BİLGİSAYAR UYGULAMALI BAŞARI TESTLERİ

TEKNOLOJİ DESTEKLİ BİLGİSAYAR EĞİTİM PROGRAMI DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ

Sizden ilşikte verilen yazıyı ANKARA, İZMİR ve İSTANBUL Şubeleri için birleşik belgeler (Mail Merge komutu ile) olarak oluşturmanız, tabloyu hazırlamanız, tablo üzerindeki ?TOPLAM, BRÜT VE SEKTÖR BAZINDA GENEL ORTALAMA alanlarındaki aritmetiksel işlemleri yapmanız, istenilen grafiği çizmeniz istenmektedir.

Değerlendirme süresi 150 dakikadır. Bu sürenin sonunda, kendi oluşturduğunuz dökümanlarla birlikte genel değerlendirme yönergesini sorumlu elemana veriniz.

Oluşturduğunuz her sayfanın altına ADINIZI ve SOYADINIZI girmeyi unutmayınız.

ADINIZ SOYADINIZ :.....

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

-GENEL DEĞERLENDİRME-

<<genelmud>> GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Türkiye ekonomisi 1990'lı yıllarda istikrarsız bir büyüme performansı göstermiş, yurtdışı tasarruf açığı büyümüş, kamu kesimi dengesi hızla bozulmuş, enflasyon yüksek bir düzeyde seyretmiş ve kronik bir hal almış, işsizlik artmıştır.

Temel makro dengesizliklerin giderilmesi yönünde bir programın kararlılıkla uygulanması Türkiye ekonomisinin **geleceği** açısından büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle;

- ❖ *Enflasyonist olmayan iktisat politikaları kararlılıkla sürdürülmelidir.*
- ❖ *Bütçe disiplini mutlaka sağlanmalıdır.*
- ❖ *Vergi düzenlemeleri, basit, kolay anlaşılır ve uygulanabilir hale getirilmelidir.*

Haksız rekabete neden olan tüm düzenlemeler kaldırılmalıdır.

İstikrar içinde sürdürülebilir bir büyüme, düşük enflasyon ve uluslararası alanda rekabet edilebilir bir ekonomik ortamın sağlanması ve ekonomik sorunların aşılmasında tasarrufların büyütülmesinin ve ekonomik olarak kullanılmasının hayati bir önem taşıdığı unutulmamalıdır.

Tasarrufların artırılmasında, serbest piyasa kurallarına ve uluslararası rekabete dayalı, makro dengeleri gözeten, özel girişimciliği, üretimi ve tasarrufu özendiren tutarlı, kararlı ve yenilikçi makro ekonomi politikaların uygulanması gerekmektedir.

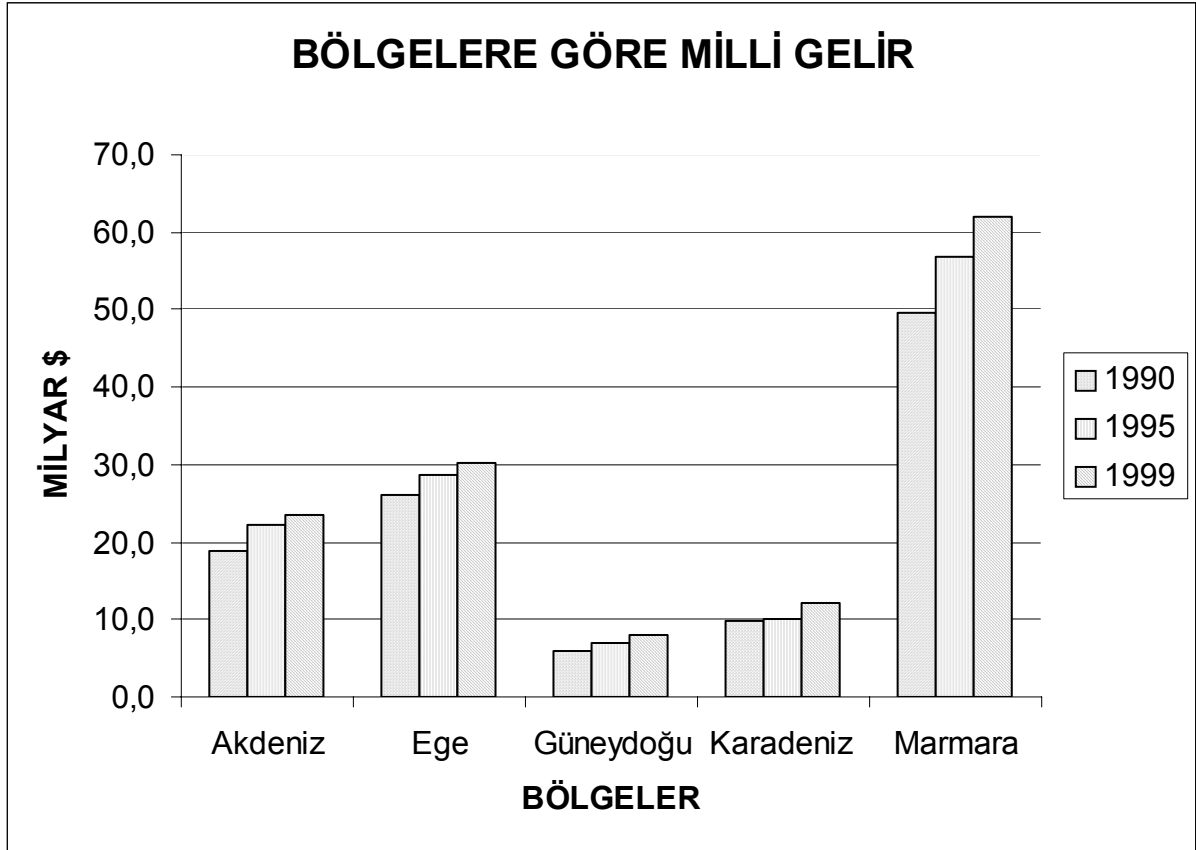
Yıllık Rapor

BÖLGELERE GÖRE MİLLİ GELİR¹
(MİLYAR DOLAR)

	1990	1995	1999	TOPLAM
Akdeniz	18.9	22.2	23.4	?
Ege	26.2	28.8	30.3	?
Güneydoğu	6.0	7.1	8.0	?
Karadeniz	9.7	10.1	12.1	?
Marmara	49.6	56.8	61.9	?
TOPLAM	?	?	?	

Yıllık Rapor

¹ Kaynak: TBB, Bankacılık ve Araştırma Grubu, Ekim 2001

TEKNOLOJİ DESTEKLİ BİLGİSAYAR EĞİTİM PROGRAMI DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ

Sizden ilişikte verilen yazıyı BİLGİ İŞLEM, MUHASEBE, ve PİYASALAR Genel Müdürlükleri için birleşik belgeler (Mail Merge komutu ile) olarak oluşturmanız, tabloyu hazırlamanız, tablo üzerindeki TOPLAM sütun ve ORTALAMA satırındaki ? olan hücre alanlarındaki toplam ve ortalamaları olarak aritmetiksel işlemleri yapmanız, grafiği çizmeniz istenmektedir.

Değerlendirme süresi 150 dakikadır. Bu sürenin sonunda, kendi oluşturduğunuz dökümanlarla birlikte genel değerlendirme yönergesini sorumlu elemana veriniz.

Oluşturduğunuz her sayfanın altına ADINIZI ve SOYADINIZI girmeyi unutmayınız.

ADINIZ SOYADINIZ :.....

TEKNOLOJİ DESTEKLİ BİLGİSAYAR EĞİTİM PROGRAMI

-GENEL DEĞERLENDİRME-

<<genelmud>> GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Elektronik Finans

Başta bankacılık olmak üzere finans alanında faaliyette bulunan kuruluşlar elektronik finansa (e-finans) önemli yatırımlar yapmakta ve yerli müşteri edinme ve mevcut müşteriyi elinde tutmak için elektronik dağıtım kanallarını etkin olarak kullanmaktadır. Özellikle,

- **Ticari bankacılık ve bağlı hizmetler**
- **Aracılık ve bağlı güvenlik hizmetleri**
- **Fon yönetimi**
- **İpotek finansı**
- **Sigortacılık**

alanlarında e-finans önemli bir gelişme göstermektedir.

Ödeme sistemleri, elektronik ticaret platformları, finansal bilgi ve danışmanlık hizmetleri gibi bazı önemli B2B (Business to Business) işlemler ile elektronik para (e-money) gibi B2C (Business to Customer) işlemler de e-finans uygulamaları arasında

yer almıştır. Birçok ülkede kullanılan ve kullanım hacmi belli bir düzeye ulaşan akıllı kartlar (smart cards) ve diğer değer taşıyan cihazlar ile yapılan işlemler ise e-finansın birer bileşeni olarak elektronik para ve transfer aracı gibi kullanılmaktadır.

Elektronik Finans

ADINIZ SOYADINIZ:

TEKNOLOJİ DESTEKLİ BİLGİSAYAR EĞİTİM PROGRAMI

-GENEL DEĞERLENDİRME-

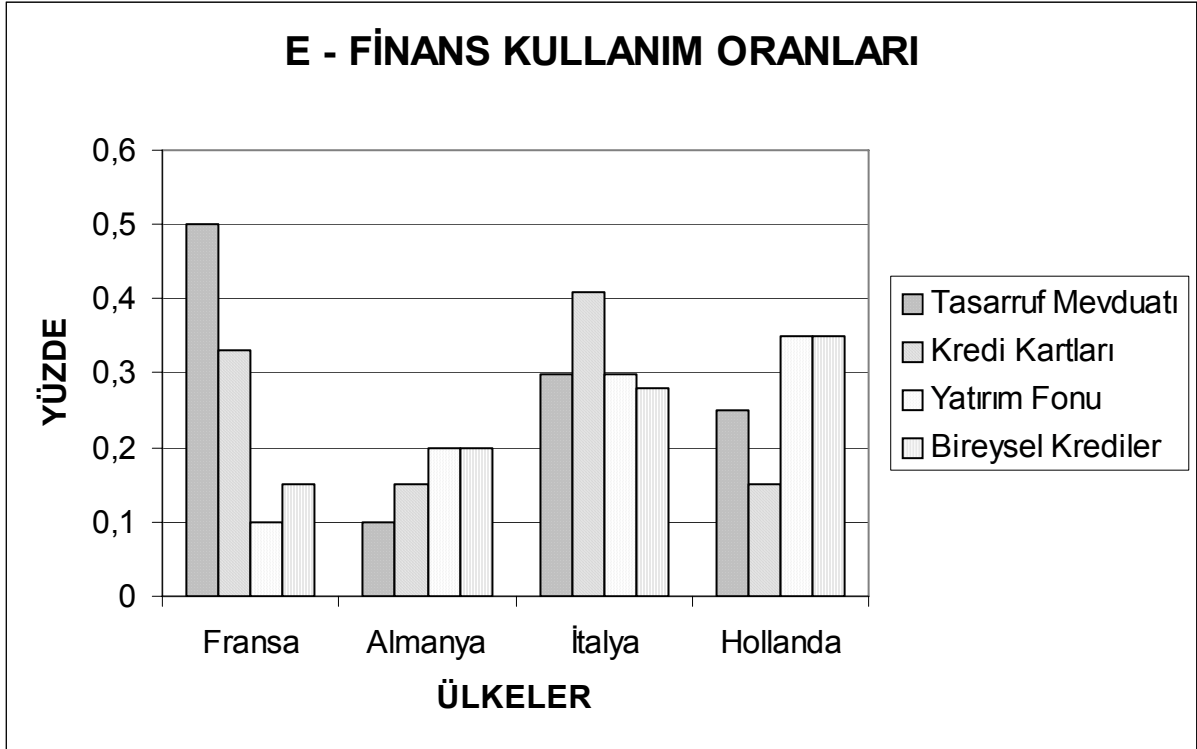
FARKLI ALANLARDA NÜFUSA GÖRE E-FİNANS² KULLANIM ORANLARI

	Tasarruf Mevduatı	Kredi Kartları	Yatırım Fonu	Bireysel Krediler	Toplam
Fransa	0.50	0.33	0.10	0.15	?
Almanya	0.10	0.15	0.20	0.20	?
İtalya	0.30	0.41	0.30	0.28	?
Hollanda	0.25	0.15	0.35	0.35	?
Ortalama	?	?	?	?	

Elektronik Finans

ADINIZ SOYADINIZ:

² Elektronik Finans

DEĞERLENDİRME FORMU

UYGULANACAK KOMUTLAR	PUAN	VERİLEN PUAN
Format/Columns komutunu uygulama	7	
Format Bullets komutunu uygulama	7	
Footnote (dipnot) oluşturma	8	
Header-Footer oluşturma	8	
Mail Merge komutunu uygulama	20	
Tabloya çerçeve ve hücre içi çizgi çizdirme	10	
Formül kullanma	15	
Grafik oluşturma		
Başlık verme / varsa eksenlere ad verme	6	
Legend gösterme ve yerleştirme	4	
İstenilen sütun ya da pasta grafiği çizdirme	15	
DEĞERLENDİRME PUANI		
DEĞERLENDİRENİN İMZASI		

EK 9: TDBE KAPSAMINDA KURUMSAL AĞ TEMELLİ VE KURUMSAL AĞ DESTEKLİ UYGULAMA KATILIMCI GÖRÜŞÜ ARACI

**TEKNOLOJİ DESTEKLİ BİLGİSAYAR EĞİTİMİ (TDBE)
VE
TEKNOLOJİ DESTEKLİ BİLGİSAYAR EĞİTİMİ
KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN
MATERYAL DESTEKLİ - TAMAMEN AĞ ÜZERİNDEN UYGULAMAYA İLİŞKİN
KATILIMCI GÖRÜŞÜ ANKETİ**

Bu anket uzaktan öğrenme yöntemiyle sunulan Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi (TDBE) ve Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi kapsamında gerçekleştirilen Materyal Destekli – Tamamen Ağ Üzerinden uygulamaya yönelik deneyim ve görüşlerinizi almak amacıyla hazırlanmıştır.

Anket iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölüm, bilgi formu adı altında kişisel bilgileri içermektedir. İkinci bölümde ise Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi ve bu eğitim programı kapsamında gerçekleştirilen Materyal Destekli uygulamaya ilişkin görüşleri yansıtacak maddeler yer almaktadır.

Anketteki soruların tümünün yanıtlanması değerlendirme için önemlidir.

İlgi ve yardımlarınız için teşekkür ederim.

Not: Anket üzerine ad ve soyadınızı yazmayınız.

BÖLÜM I

BİLGİ FORMU

Lütfen, her bir madde ile ilgili olarak kişisel durumunuza uygun seçeneği, karşısındaki **daireyi X** ile işaretleyerek belirtiniz. Bazı maddelerde belirtildiği gibi birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

Kısaltma: Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi – TDBE

1. Yaşınız: 21-25 yaş 26-30 yaş 31-35 yaş
 36-40 yaş 41-45 yaş 46-50 yaş
 51-55 yaş 56 -daha büyük
2. Cinsiyetiniz: Bayan Bay
3. Öğrenim durumunuz: Lise Açık Öğr. Fak. Üniversite
 Master Doktora
4. Bankadaki hizmet yılınız: 5 yıldan az 6-10 yıl 11-15 yıl
 16-20 yıl 21-25 yıl 26 yıldan fazla
5. İşinizde İngilizce dil bilginizi kullanma sıklığınız: Günde 2 saat Haftada 2 saat Ayda 2 saat
 Hiç kullanmıyorum Diğer (belirtiniz):
6. İşinizde bilgisayar kullanma sıklığınız: Günde 2 saatten az Günde 2-4 saat Günde 5-6 saat
 Günde 6 saatten fazla
7. İşiniz gereği internet kullanma sıklığınız: Günde 2 saatten az Günde 2-4 saat Haftada 2 saatten az
 Haftada 2-4 saat Hiç kullanmıyorum Diğer (belirtiniz):
8. İtranet'i (kurumsal ağ-Merint) kullanma sıklığınız: Günde 5 saatten az Günde 2-4 saat Haftada 2 saatten az
 Haftada 2-4 saat Hiç kullanmıyorum Diğer (belirtiniz):
9. TDBE ile öğrenirken yararlandığınız kaynak ve kaynak kişiler: Yardımcı Türkçe Kitap TDBE ekranlarının yazıcıdan dökümü İş arkadaşlarım
 Diğer (belirtiniz):

**birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz*

BÖLÜM II

TEKNOLOJİ DESTEKLİ BİLGİSAYAR EĞİTİMİ (TDBE) ve MATERYAL DESTEKLİ UYGULAMAYA İLİŞKİN KATILIMCI GÖRÜŞÜ ANKETİ

Aşağıda katılmış olduğunuz Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi uygulamasına ilişkin bir dizi ifade bulunmaktadır. Katıldığınız uygulama ile edindiğiniz deneyimden yola çıkarak, her bir ifadeye katılma durumunuzu, o ifadenin karşısındaki “**Tamamen Katılıyorum**”, “**Büyük Oranda Katılıyorum**”, “**Orta Düzeyde Katılıyorum**”, “**Büyük Oranda Katılmıyorum**”, “**Hiç Katılmıyorum**” seçeneklerinden birinin altındaki **daireyi X ile işaretleyerek** belirtiniz.

	Tamamen Katılıyorum	Büyük Oranda Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Büyük Oranda Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1. “Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimine Erişim için Açıklamalı Not” dosyasındaki işlem basamaklarını uygulayarak ders yazılımı üzerindeki kurslara ulaşabildim.	☐	☐	☐	☐	☐
2. İş yerimden ayrılmadan eğitime katılmış olmaktan memnunum.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Sınıf ortamı baskısı hissetmeden, eğitime katılmış olmaktan memnunum.	☐	☐	☐	☐	☐
4. İşimi planlayarak, belirlediğim saatlerde eğitime katıldığım için kendimi rahat hissettim.	☐	☐	☐	☐	☐
5. İş yerimde kendi masamda bilgisayar olmadığı için TDBE’den istediğim gibi yararlanamadım.	☐	☐	☐	☐	☐
6. Ders yazılımının kullanımını üzerindeki açıklamalardan öğrendim.	☐	☐	☐	☐	☐
7. Kendi kendime öğrenmeyi sıkıcı buldum.	☐	☐	☐	☐	☐
8. Kendi eğitimim konusunda bana güvenilmesinden memnunum.	☐	☐	☐	☐	☐
9. Soruları yanıtlarken zamanımın olduğunu bildiğim için kendimi rahat hissettim.	☐	☐	☐	☐	☐
10. Kullandığım bilgisayarın ses kartı olmadığı için eğitim içeriğini görsel olarak izledim.	☐	☐	☐	☐	☐
11. Ders yazılımının kullanımını deneme yoluyla keşfederek öğrendim.	☐	☐	☐	☐	☐
12. Soruları yanıtlarken sonuçları sadece kendim gördüğüm için, kendimi rahat hissettim.	☐	☐	☐	☐	☐
13. İstersem kendi kendime testleri tekrarlayabildiğim (farklı farklı gelen sorularla) için sorularla öğrendiğim konuyu pekiştirebilme olanağı buldum.	☐	☐	☐	☐	☐

	Tamamen Katılıyorum	Büyük Oranda Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Büyük Oranda Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
14. Konuları kendi kendime öğrenirken zorlandım.	☐	☐	☐	☐	☐
15. Verilen kullanıcı kodu ve şifreleri sık sık unuttum.	☐	☐	☐	☐	☐
16. Ders yazılımında ekranda sunulan bilgilerin düzenlemesini çok açık buldum.	☐	☐	☐	☐	☐
17. Dikkatim dağıldığında ara verebileceğim için kendimi rahat hissettim.	☐	☐	☐	☐	☐
18. Öğrenmem gereken konuları istediğim kadar tekrarlayabilmekten memnunum.	☐	☐	☐	☐	☐
19. Uzaktan eğitimin daha sonra katılabileceğim eğitim programlarında da kullanılmasını isterim.	☐	☐	☐	☐	☐
20. Kullandığım bilgisayar ile ağ hızı nedeniyle TDBE'ne rahatlıkla bağlanamıyordum.	☐	☐	☐	☐	☐
21. Ders yazılımının kullanımını anlamak için bir yardımcı uzmanına gereksinim duydum.	☐	☐	☐	☐	☐
22. Sorularımı doğrudan bir eğitime sorabilmeyi isterdim.	☐	☐	☐	☐	☐
23. Teknik bir konuyu kendi kendime öğrenmede zorlandım.	☐	☐	☐	☐	☐
24. İşimden dolayı TDBE'ne yeterince zaman ayıramadım.	☐	☐	☐	☐	☐
25. Uzaktan eğitim katılımcıları için iş yerinde uygun bir yerin ve bilgisayarın ayrılmasını isterdim.	☐	☐	☐	☐	☐
26. Ders yazılımının sunduğu hata mesajlarını anlaşılır buldum.	☐	☐	☐	☐	☐
27. TDBE'ni iş saatleri içinde kullanmama izin veriliyordu.	☐	☐	☐	☐	☐
28. TDBE'ni iş saatleri dışında kullanmak zorunda kaldım.	☐	☐	☐	☐	☐
29. TDBE öğrenme kabiliyetim üzerinde düşünmeme yardımcı oldu.	☐	☐	☐	☐	☐
30. Uygulama sırasında karşılaştığım sorunları e-posta ortamında program sorumlusuna sık sık ilettim.	☐	☐	☐	☐	☐
31. Konuya kaldığım yerden devam edebildiğim için dersyazılımına kolay uyum sağladım.	☐	☐	☐	☐	☐

	Tamamen Katılıyorum	Büyük Oranda Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Büyük Oranda Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
32. TDBE’de konuların Türkçe anlatımlı olmasını isterdim.	☐	☐	☐	☐	☐
33. TDBE’de içerik gözönüne alındığında, ihtiyaç duyduğum bilgileri içerme açısından uygundur.	☐	☐	☐	☐	☐
34. TDBE’de edindiğim bilgi ve beceriler, görevimi daha iyi yürütmemi sağlayacaktır.	☐	☐	☐	☐	☐
35. Birimimdeki arkadaşlarıma TDBE’ne katılmalarını öneririm.	☐	☐	☐	☐	☐
36. TDBE’nin kurumsal ağ (Merint) üzerinde sürekli kalmasını isterdim.	☐	☐	☐	☐	☐
37. Uygulama sırasında karşılaştığım sorunları telefon ile program sorumlusuna sık sık iletтім.	☐	☐	☐	☐	☐

Aşağıda katılmış olduğunuz Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi kapsamında Materyal (Ders Notu) Destekli uygulamaya ilişkin bir dizi ifade bulunmaktadır. Katıldığınız uygulama ile edindiğiniz deneyimden yola çıkarak, her bir ifadeye katılma durumunuzu, o ifadenin karşısındaki “**Tamamen Katılıyorum**”, “**Büyük Oranda Katılıyorum**”, “**Orta Düzeyde Katılıyorum**”, “**Büyük Oranda Katılmıyorum**”, “**Hiç Katılmıyorum**” seçeneklerinden birinin altındaki **daireyi X** ile işaretleyerek belirtiniz.

	Tamamen Katılıyorum	Büyük Oranda Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Büyük Oranda Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
38. Ders notu, ihtiyaç duyduğum bilgileri içerme açısından uygundur.	☐	☐	☐	☐	☐
39. Ders notunda yer alan konular birbirini tamamlayıcı niteliktedir.	☐	☐	☐	☐	☐
40. Ders notunda yer alan konular, Word ve Excel uygulama yazılımındaki komutları pekiştirici niteliktedir.	☐	☐	☐	☐	☐
41. Ders notunda yer alan konular, Word ve Excel uygulama yazılımını daha etkin kullanmamı sağlayacaktır.	☐	☐	☐	☐	☐
42. Ders notunda yer alan konular, Word ve Excel uygulama yazılımı komutlarında Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim programında uzaktan eğitim ile kullanım becerisi kazanırken, karşılaştığım sorunları çözümlenici niteliktedir.	☐	☐	☐	☐	☐

	Tamamen Katılıyorum	Büyük Oranda Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Büyük Oranda Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
43. Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programından sonraki bilgi birikimim materyal destekli uygulamayı (ders notunu) izlemek için yeterlidir.	☐	☐	☐	☐	☐
44. Pekiştirdiğim bilgi ve beceriler, görevimi daha iyi yürütmemi sağlayacaktır.	☐	☐	☐	☐	☐
45. Ders notunu, mesai saati içinde çalışabildim.	☐	☐	☐	☐	☐
46. Ders notunda yer alan konular beklentilerime uygundur.	☐	☐	☐	☐	☐
47. Ders notunu, servisimdeki bilgisayarlarda çalışabilme olanağım buldum.	☐	☐	☐	☐	☐
48. Ders notundaki anlatış biçimi, benim konuları anlayabilmem için uygundur.	☐	☐	☐	☐	☐
49. Ders notunu, serviste, işlerimi yaparken yeterince çalışabildim.	☐	☐	☐	☐	☐
50. Ders notundaki örnekli anlatımlar yeterlidir.	☐	☐	☐	☐	☐
51. Konuları pekiştirirken materyali (Ders Notu) etkin biçimde kullandım.	☐	☐	☐	☐	☐
52. Materyaldeki komutları kendi öğrenme hızıma göre istediğim kadar tekrarladım.	☐	☐	☐	☐	☐
53. Materyali (Ders Notu) çalışırken, anlayamadığım konuları, bir öğretim görevlisi ile tartışarak çözümlmek isterdim.	☐	☐	☐	☐	☐

54. TDBE Programı ve TDBE Programı kapsamında gerçekleştirilen Materyal Destekli çalışmada sizi rahatsız eden uygulamalar nelerdir?

55. TDBE Programı ve TDBE Programı kapsamında gerçekleştirilen Materyal Destekli çalışmada sizi memnun eden uygulamalar nelerdir?

56. TDBE Programı ve TDBE Programı kapsamında gerçekleştirilen Materyal Destekli çalışmaya ilişkin (varsa) yukarıdaki soruları yanıtlarken belirtme olanağı bulamadığınız düşüncelerinizi kısaca ve maddeler halinde yazınız.

**TEKNOLOJİ DESTEKLİ BİLGİSAYAR EĞİTİMİ (TDBE)
VE
TEKNOLOJİ DSETEKLİ BİLGİSAYAR EĞİTİMİ
KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN
YÜZYÜZE EĞİTİM PROGRAMI
KATILIMCI GÖRÜŞÜ ANKETİ**

Bu anket uzaktan öğrenme yöntemiyle sunulan Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi (TDBE) ve Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi kapsamında gerçekleştirilen Yüzyüze Eğitim Programı uygulamasına yönelik deneyim ve görüşlerinizi almak amacıyla hazırlanmıştır.

Anket iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölüm, bilgi formu adı altında kişisel bilgileri içermektedir. İkinci bölümde ise Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi ve bu eğitim programı kapsamında gerçekleştirilen Yüzyüze Eğitim Programına ilişkin görüşleri yansıtacak maddeler yer almaktadır.

Anketteki soruların tümünün yanıtlanması değerlendirme için önemlidir.

İlgi ve yardımlarınız için teşekkür ederim.

Not: Anket üzerine ad ve soyadınızı yazmayınız.

BÖLÜM I

BİLGİ FORMU

Lütfen, herbir madde ile ilgili olarak kişisel durumunuza uygun seçeneği, karşısındaki daireyi X ile işaretleyerek belirtiniz. Bazı maddelerde belirtildiği gibi birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

Kısaltma: Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi - TDBE

1. Yaşınız:	☐ 21-25 yaş	☐ 26-30 yaş	☐ 31-35 yaş
	☐ 36-40 yaş	☐ 41-45 yaş	☐ 46-50 yaş
	☐ 51-55 yaş	☐ 56 -daha büyük	
2. Cinsiyetiniz:	☐ Bayan	☐ Bay	
3. Öğrenim durumunuz:	☐ Lise	☐ Açık Öğr. Fak.	☐ Üniversite
	☐ Master	☐ Doktora	
4. Bankadaki hizmet yılınız:	☐ 5 yıldan az	☐ 6-10 yıl	☐ 11-15 yıl
	☐ 16-20 yıl	☐ 21-25 yıl	☐ 26 yıldan fazla
5. İşinizde İngilizce dil bilginizi kullanma sıklığınız:	☐ Günde 2 saat	☐ Haftada 2 saat	☐ Ayda 2 saat
	☐ Hiç kullanmıyorum	☐ Diğer (belirtiniz):	
6. İşinizde bilgisayar kullanma sıklığınız:	☐ Günde 2 saatten az	☐ Günde 2-4 saat	☐ Günde 5-6 saat
	☐ Günde 6 saatten fazla		
7. İşiniz gereği internet kullanma sıklığınız:	☐ Günde 2 saatten az	☐ Günde 2-4 saat	☐ Haftada 2 saatten az
	☐ Haftada 2-4 saat	☐ Hiç kullanmıyorum	☐ Diğer (belirtiniz):
8. İtranet'i (kurumsal ağ-Merint) kullanma sıklığınız:	☐ Günde 5 saatten az	☐ Günde 2-4 saat	☐ Haftada 2 saatten az
	☐ Haftada 2-4 saat	☐ Hiç kullanmıyorum	☐ Diğer (belirtiniz):
9. TDBE ile öğrenirken yararlandığınız kaynak ve kaynak kişiler:	☐ Yardımcı Türkçe Kitap	☐ TDBE ekranlarının yazıcıdan dökümü	☐ İş arkadaşlarım
	☐ Diğer (belirtiniz):		

***birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz**

BÖLÜM II

TEKNOLOJİ DESTEKLİ BİLGİSAYAR EĞİTİMİ (TDBE) ve YÜZYÜZE EĞİTİM PROGRAMI KATILIMCI GÖRÜŞÜ ANKETİ

Aşağıda katılmış olduğunuz Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi uygulamasına ilişkin bir dizi ifade bulunmaktadır. Katıldığınız uygulama ile edindiğiniz deneyimden yola çıkarak, her bir ifadeye katılma durumunuzu, o ifadenin karşısındaki “**Tamamen Katılıyorum**”, “**Büyük Oranda Katılıyorum**”, “**Orta Düzeyde Katılıyorum**”, “**Büyük Oranda Katılmıyorum**”, “**Hiç Katılmıyorum**” seçeneklerinden birinin altındaki **daireyi X** ile işaretleyerek belirtiniz.

	Tamamen Katılıyorum	Büyük Oranda Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Büyük Oranda Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1. “Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimine Erişim için Açıklamalı Not” dosyasındaki işlem basamaklarını uygulayarak ders yazılımı üzerindeki kurslara ulaşabildim.	☐	☐	☐	☐	☐
2. İş yerimden ayrılmadan eğitime katılmış olmaktan memnunum.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Sınıf ortamı baskısı hissetmeden, eğitime katılmış olmaktan memnunum.	☐	☐	☐	☐	☐
4. İşimi planlayarak, belirlediğim saatlerde eğitime katıldığım için kendimi rahat hissettim.	☐	☐	☐	☐	☐
5. İş yerimde kendi masamda bilgisayar olmadığı için TDBE’den istediğim gibi yararlanamadım.	☐	☐	☐	☐	☐
6. Ders yazılımının kullanımını üzerindeki açıklamalardan öğrendim.	☐	☐	☐	☐	☐
7. Kendi kendime öğrenmeyi sıkıcı buldum.	☐	☐	☐	☐	☐
8. Kendi eğitimim konusunda bana güvenilmesinden memnunum.	☐	☐	☐	☐	☐
9. Soruları yanıtlarken zamanımın olduğunu bildiğim için kendimi rahat hissettim.	☐	☐	☐	☐	☐
10. Kullandığım bilgisayarın ses kartı olmadığı için eğitim içeriğini görsel olarak izledim.	☐	☐	☐	☐	☐
11. Ders yazılımının kullanımını deneme yoluyla keşfederek öğrendim.	☐	☐	☐	☐	☐
12. Soruları yanıtlarken sonuçları sadece kendim gördüğüm için, kendimi rahat hissettim.	☐	☐	☐	☐	☐
13. İstersem kendi kendime testleri tekrarlayabildiğim (farklı farklı gelen sorularla) için sorularla öğrendiğim konuyu pekiştirebilme olanağı buldum.	☐	☐	☐	☐	☐

	Tamamen Katılıyorum	Büyük Oranda Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Büyük Oranda Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
14. Konuları kendi kendime öğrenirken zorlandım.	☐	☐	☐	☐	☐
15. Verilen kullanıcı kodu ve şifreleri sık sık unuttum.	☐	☐	☐	☐	☐
16. Ders yazılımında ekranda sunulan bilgilerin düzenlemesini çok açık buldum.	☐	☐	☐	☐	☐
17. Dikkatim dağıldığında ara verebileceğim için kendimi rahat hissettim.	☐	☐	☐	☐	☐
18. Öğrenmem gereken konuları istediğim kadar tekrarlayabilmekten memnunum.	☐	☐	☐	☐	☐
19. Uzaktan eğitimin daha sonra katılabileceğim eğitim programlarında da kullanılmasını isterim.	☐	☐	☐	☐	☐
20. Kullandığım bilgisayar ile ağ hızı nedeniyle TDBE'ne rahatlıkla bağlanamıyordum.	☐	☐	☐	☐	☐
21. Ders yazılımının kullanımını anlamak için bir yardımcı uzmanına gereksinim duydum.	☐	☐	☐	☐	☐
22. Sorularımı doğrudan bir eğitmene sorabilmeyi isterdim.	☐	☐	☐	☐	☐
23. Teknik bir konuyu kendi kendime öğrenmede zorlandım.	☐	☐	☐	☐	☐
24. İşimden dolayı TDBE'ne yeterince zaman ayıramadım.	☐	☐	☐	☐	☐
25. Uzaktan eğitim katılımcıları için iş yerinde uygun bir yerin ve bilgisayarın ayrılmasını isterdim.	☐	☐	☐	☐	☐
26. Ders yazılımının sunduğu hata mesajlarını anlaşılır buldum.	☐	☐	☐	☐	☐
27. TDBE'ni iş saatleri içinde kullanmama izin veriliyordu.	☐	☐	☐	☐	☐
28. TDBE'ni iş saatleri dışında kullanmak zorunda kaldım.	☐	☐	☐	☐	☐
29. TDBE öğrenme kabiliyetim üzerinde düşünmeme yardımcı oldu.	☐	☐	☐	☐	☐
30. Uygulama sırasında karşılaştığım sorunları e-posta ortamında program sorumlusuna sık sık ilettim.	☐	☐	☐	☐	☐
31. Konuya kaldığım yerden devam edebildiğim için dersyazılımına kolay uyum sağladım.	☐	☐	☐	☐	☐

	Tamamen Katılıyorum	Büyük Oranda Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Büyük Oranda Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
32. TDBE’de konuların Türkçe anlatımlı olmasını isterdim.	☐	☐	☐	☐	☐
33. TDBE’de içerik gözönüne alındığında, ihtiyaç duyduğum bilgileri içerme açısından uygundur.	☐	☐	☐	☐	☐
34. TDBE’de edindiğim bilgi ve beceriler, görevimi daha iyi yürütmemi sağlayacaktır.	☐	☐	☐	☐	☐
35. Birimimdeki arkadaşlarıma TDBE’ne katılmalarını öneririm.	☐	☐	☐	☐	☐
36. TDBE’nin kurumsal ağ (Merint) üzerinde sürekli kalmasını isterdim.	☐	☐	☐	☐	☐
37. Uygulama sırasında karşılaştığım sorunları telefon ile program sorumlusuna sık sık iletтім.	☐	☐	☐	☐	☐

Aşağıda katılmış olduğunuz Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi kapsamında Yüzyüze Eğitim Programı uygulamasına ilişkin bir dizi ifade bulunmaktadır. Katıldığınız uygulama ile edindiğiniz deneyimden yola çıkarak, her bir ifadeye katılma durumunuzu, o ifadenin karşısındaki “**Tamamen Katılıyorum**”, “**Büyük Oranda Katılıyorum**”, “**Orta Düzeyde Katılıyorum**”, “**Büyük Oranda Katılmıyorum**”, “**Hiç Katılmıyorum**” seçeneklerinden birinin altındaki **daireyi X** ile işaretleyerek belirtiniz.

	Tamamen Katılıyorum	Büyük Oranda Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Büyük Oranda Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
38. İçerik gözönüne alındığında, ihtiyaç duyduğum bilgileri içerme açısından uygundur.	☐	☐	☐	☐	☐
39. Yer alan konular birbirini tamamlayıcı niteliktedir.	☐	☐	☐	☐	☐
40. İçerikte yer alan konular, Word ve Excel uygulama yazılımındaki komutları pekiştirici niteliktedir.	☐	☐	☐	☐	☐
41. İçerikte yer alan konular, Word ve Excel uygulama yazılımını daha etkin kullanmamı sağlayacaktır.	☐	☐	☐	☐	☐
42. İçerikte yer alan konular, Word ve Excel uygulama yazılımı komutlarında Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim programında uzaktan eğitim ile kullanım becerisi kazanırken, karşılaştığım sorunları çözümleyici niteliktedir.	☐	☐	☐	☐	☐

	Tamamen Katılıyorum	Büyük Oranda Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Büyük Oranda Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
43. Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programından sonraki bilgi birikimi yüzyüze eğitim programını izlemek için yeterlidir.	☐	☐	☐	☐	☐
44. Pekiştirdiğim bilgi ve beceriler, görevimi daha iyi yürütmemi sağlayacaktır.	☐	☐	☐	☐	☐
45. İçerik gözönüne alındığında, süre yeterlidir.	☐	☐	☐	☐	☐
46. İçerik gözönüne alındığında beklentilerime uygundur.	☐	☐	☐	☐	☐
47. Sınıfta, ders araç-gereçleri (tahta, kalem, projeksiyon sistemi, bilgisayar sayısı, oturma yerleri vs.) yeterlidir.	☐	☐	☐	☐	☐
48. Öğretim elemanının konuları anlatış biçimi benim konuları anlayabilmem için uygundu.	☐	☐	☐	☐	☐
49. Öğretim elemanı tarafından ders süreleri etkin bir şekilde kullanıldı.	☐	☐	☐	☐	☐
50. Derslerdeki uygulamalar / örnek çalışmalar yeterliydi.	☐	☐	☐	☐	☐
51. Derslerde öğretim elemanı etkili biçimde katılımı sağladı.	☐	☐	☐	☐	☐
52. Öğretim elemanının öğretim hızı benim öğrenme hızıma uygundu.	☐	☐	☐	☐	☐
53. Yüzyüze Eğitim Programında anlayamadığım konuları, öğretim görevlisine sorarak çözümlayebildim.	☐	☐	☐	☐	☐

54. TDBE Programı ve TDBE Programı kapsamında gerçekleştirilen Yüzyüze Eğitim Programında sizi rahatsız eden uygulamalar nelerdir?

55. TDBE Programı ve TDBE Programı kapsamında gerçekleştirilen Yüzyüze Eğitim Programında sizi memnun eden uygulamalar nelerdir?

56. TDBE Programı ve TDBE Programı kapsamında gerçekleştirilen Yüzyüze Eğitim Programına ilişkin (varsa) yukarıdaki soruları yanıtlarken belirtme olanağı bulamadığınız düşüncelerinizi kısaca ve maddeler halinde yazınız.

MADDELER	YÜK DEĞERLERİ
MADDE_1	0,720
MADDE_2	0,891
MADDE_3	0,860
MADDE_4	0,932
MADDE_5	0,950
MADDE_6	0,693
MADDE_7	0,818
MADDE_8	0,874
MADDE_9	0,890
MADDE_10	0,730
MADDE_11	0,800
MADDE_12	0,869
MADDE_13	0,702
MADDE_14	0,747
MADDE_15	0,860
MADDE_16	0,845
MADDE_17	0,852
MADDE_18	0,851
MADDE_19	0,902
MADDE_20	0,830
MADDE_21	0,811
MADDE_22	0,838
MADDE_23	0,558
MADDE_25	0,579
MADDE_26	0,694
MADDE_27	0,808
MADDE_28	0,663
MADDE_29	0,719
MADDE_30	0,840
MADDE_31	0,778
MADDE_32	0,716
MADDE_33	0,782
MADDE_34	0,795
MADDE_35	0,813
MADDE_36	0,891
MADDE_37	0,932
MADDE_38	0,950

**EK 11: TEKNOLOJİ DESTEKLİ BİLGİSAYAR EĞİTİM PROGRAMI (TDBE)
DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARINDAN SORUMLU OLAN
BİLGİ İŞLEM SERVİSİ GÖREVLİSİ İÇİN YÖNERGE**

**Word ve Excel uygulama yazılımından sorumlu Teknoloji Destekli Bilgisayar
Eğitim Programı katılımcıları için uygulanacak adımlar:**

Şubenizde Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programı katılımcısı olan (Word ve Excel uygulama yazılımından sorumlu olan) herbir personel için Ders Notu ve üç ayrı Değerlendirme oluşturulmuş ve zarflanmıştır. Bu zarfların kilitli bir dolapta korunması ve değerlendirme gününde sorumlunun aşama aşama teslim alması ve değerlendirme sonucunda alınacak dökümlerin verilen değerlendirme ile birlikte geri teslim edilmesi gerekmektedir. Değerlendirme süresi 150 dakikadır. Şubenizdeki TDBE programı katılımcı sayısına göre iş gününün sabah ve öğleden sonraki bölümlerine göre bir değerlendirme programı oluşturabilirsiniz (katılımcıların ve Bilgi İşlem servisinin iş yoğunluğu dikkate alınarak). Örneğin:

Katılımcı Adı	1.Değerlendirmeye Katılacağı		2.Değerlendirmeye Katılacağı		3.Değerlendirmeye Katılacağı	
	Tarih	Saat	Tarih	Saat	Tarih	Saat
1.Katılımcı	20.10.03	9.30	03.11.03	9.30	1.12.03	9.30
2.Katılımcı	20.10.03	13.30	03.10.03	13.30	1.12.03	13.30
3.Katılımcı	21.10.03	9.30	04.10.03	9.30	2.12.03	9.30
4.Katılımcı	21.10.03	13.30	04.10.03	13.30	2.12.03	13.30
.....

Birinci Değerlendirme:

Yazı ve değerlendirmeler elinize geçtikten sonraki haftadan itibaren uygulama başlatılabilir. Kilitli dolapta korunan 1. Değerlendirme ve DERS NOTLARINI içeren zarf, sorumlu tarafından teslim alınıp (salt o saatte değerlendirme yapılacak kişi için olanlar da alınabilir), 1.Değerlendirme ve DERS NOTU, 1. Değerlendirme gün ve saatinde katılımcıya verilecektir. Değerlendirme sırasında DERS NOTU katılımcı tarafından kullanılabilir. Değerlendirmeden sonra DERS NOTU çalışabilmesi için katılımcıda kalacaktır.

1.Değerlendirme sonucu Değerlendirme Yönergesinde yer alan bilgiler çerçevesinde, katılımcıların yazıcıdan aldığı dökümler (metin – mail merge komutunu başarı ile uyguladıysa üç sayfa-,tablo ve grafik) ve kendisine verilen 1. Değerlendirme ile birlikte sorumlu tarafından teslim alınacak ve kilitli bir dolapta korunması sağlanacaktır. Ayrıca bilgisayarda oluşturulan tüm dosyalar katılımcının adına bir folder açılarak diskette saklanacaktır.

İkinci Değerlendirme:

İki haftalık bir sürede katılımcının DERS NOTU'nu kullanabilmesi ve bunun sonucunda tekrar DERS NOTU ile birlikte 2. Değerlendirme uygulamasının aynı koşullarda sağlanması gerekmektedir (Dökümler alınacak, dosyalar diskette saklanacak). Ayrıca bu değerlendirmeden sonra ***Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimi Katılımcı Görüşü Anketini*** doldurtulmalıdır. 2. Değerlendirme çalışması tamamlandıktan sonra, 1. ve 2. Değerlendirme sonuçları (tüm yazıcı dökümleri) ve doldurdukları anketler Personel Geliştirme ve Yetiştirme Müdürlüğü Sistem Uzman Yardımcısı Gülin ONAT BAYIR'a iletilebilir.

Üçüncü Değerlendirme:

2.Değerlendirmeden yaklaşık **bir ay sonra**, DERS NOTU'nun da kullanılarak 3. Değerlendirmenin aynı koşullarda gerçekleştirilmesi gerekmektedir. 3. Değerlendirme çalışması tamamlandıktan sonra sonuçları (tüm yazıcı dökümleri ve disket) Personel Geliştirme ve Yetiştirme Müdürlüğü Sistem Uzman Yardımcısı Gülin ONAT BAYIR'a iletilebilir.

EK 12: KATILIMCI GÖRÜŞÜ ARACI MADDELERİNİN

FREKANS VE YÜZDE DEĞERLERİ

Yüz yüze öğrenme ve kurumsal ağ ortamını birlikte kullananlarla, tamamiyle kurumsal ağ ortamında öğrenen denek grupların hizmetiçi eğitimde kurumsal ağ kullanımına ilişkin görüşlerinin karşılaştırılması
Frekans ve Yüzde Tabloları

TDBE Materyali Kullanımı Frekans ve Yüzde Tablosu

MADDELER	Kurumsal Ağ Temelli						Kurumsal Ağ Destekli						
	Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyorum		Orta Düzeyde Katılıyorum		Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyorum		Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyorum		Orta Düzeyde Katılıyorum		Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyorum		
	Frekans	Yüzde %	Frekans	Yüzde %	Frekans	Yüzde %	Frekans	Yüzde %	Frekans	Yüzde %	Frekans	Yüzde %	
Y1	1. "Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimine Erişim için Açıklamalı Not" dosyasındaki işlem basamaklarını uygulayarak ders yazılımı üzerindeki kurslara ulaşabildim.	8	% 25	11	% 34.4	13	% 40.6	7	% 21.9	12	% 37.5	13	% 40.6
Y2	6. Ders yazılımının kullanımını üzerindeki açıklamalardan öğrendim.	12	% 37.5	5	% 15.6	15	% 46.9	11	% 34.6	15	% 46.9	6	% 18.8
Y3	11. Ders yazılımının kullanımını deneme yoluyla keşfederek öğrendim.	10	% 31.2	10	% 31.2	10	% 31.2	13	% 40.6	12	% 37.5	7	% 21.9
Y4	16. Ders yazılımında ekranda sunulan bilgilerin düzenlemesini çok açık buldum.	10	% 31.3	10	% 31.3	12	% 37.5	13	% 40.7	13	% 40.6	6	% 18.8
Y5	21. Ders yazılımının kullanımını anlamak için bir yardımcı uzmanına gereksinim duydum.	16	% 50.3	7	% 21.9	7	% 21.9	17	% 53.1	11	% 34.4	4	% 12.6
Y6	26. Ders yazılımının sunduğu hata mesajlarını anlaşılır buldum.	16	% 50.0	9	% 28.1	7	% 21.9	15	% 46.9	15	% 46.9	2	% 6.3
Y7	31. Konuya kaldığım yerden devam edebildiğim için ders yazılımına kolay uyum sağladım.	7	% 21.9	15	% 46.9	10	% 31.3	12	% 37.5	13	% 40.6	7	% 21.9

TDBE ile İş Yerinde Uzaktan Öğrenme Frekans ve Yüzde Tablosu		Kurumsal Ağ Temelli				Kurumsal Ağ Destekli					
		Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyorum	Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyorum	Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyorum	
MADDELER		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
U8	2. İş yerimden ayrılmadan eğitime katılmış olmaktan memnunum.	8	%25.0	10	%31.3	14	%43.8	15	%46.9	9	%28.1
U9	3. Sınıf ortamı baskısı hissetmeden, eğitime katılmış olmaktan memnunum.	9	%28.2	6	%18.8	17	%53.1	12	%37.5	12	%37.5
U10	4. İşimi planlayarak, belirlediğim saatlerde eğitime katıldığım için kendimi rahat hissettim.	4	%12.5	9	%28.1	19	%59.4	12	%37.5	5	%15.6
U11	7. Kendi kendime öğrenmeyi sıkıcı buldum.	11	%34.4	8	%25.0	11	%34.4	7	%21.9	14	%43.8
U12	8. Kendi eğitimim konusunda bana güvenilmesinden memnunum.	15	%46.9	8	%25.0	9	%28.1	19	%59.4	9	%28.1
U13	9. Soruları yanıtlarken zamanımın olduğunu bildiğim için kendimi rahat hissettim.	15	%46.9	7	%21.9	10	%31.3	18	%56.3	5	%15.6
U14	12. Soruları yanıtlarken sonuçları sadece kendim gördüğüm için, kendimi rahat hissettim.	15	%46.9	7	%21.9	10	%31.3	15	%46.9	11	%34.4
U15	13. İstersem kendi kendime testleri tekrarlayabildiğim (farklı farklı gelen sorularla) için sorularla öğrendiğim konuyu pekiştirebilme olanağı buldum.	11	%34.4	7	%21.9	14	%43.8	17	%53.1	8	%25.0
U16	14. Konuları kendi kendime öğrenirken zorlandım.	17	%53.1	8	%25.0	4	%12.5	20	%62.5	8	%25.0
U17	17. Dikkatim dağıldığında ara verebileceğim için kendimi rahat hissettim.	17	%53.1	7	%21.9	8	%25.0	18	%56.2	11	%34.4
U18	18. Öğrenmem gereken konuları istediğim kadar tekrarlayabilmekten memnunum.	12	%37.6	5	%15.6	15	%46.9	19	%59.4	8	%25.0

TDBE ile İş Yerinde Uzaktan Öğrenme Frekans ve Yüzde Tablosu (Devam)		Kurumsal Ağ Temelli						Kurumsal Ağ Destekli					
		Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyorum		Orta Düzeyde Katılıyorum		Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyorum		Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyorum		Orta Düzeyde Katılıyorum		Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyorum	
MADELER		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
U19	19. Uzaktan eğitimin daha sonra katılabileceğim eğitim programlarında da kullanılmasını isterim.	9	%28.1	5	%15.6	18	%56.3	15	%46.9	7	%21.9	10	%31.3
U20	22. Sorularımı doğrudan bir eğitime sorabilmeyi isterdim.	22	%68.8	6	%18.8	3	%9.4	21	%65.6	8	%25.0	3	%9.4
U21	23. Teknik bir konuyu kendi kendime öğrenmede zorlandım.	19	%59.4	8	%25.0	3	%9.4	19	%59.4	10	%31.3	3	%9.4
U22	24. İşimden dolayı TDBE'ne yeterince zaman ayıramadım.	26	%81.3	5	%15.6	1	%3.1	24	%75.0	4	%12.5	4	%12.5
U23	27. TDBE'ni iş saatleri içinde kullanmama izin veriliyordu.	10	%31.2	15	%46.9	7	%21.9	15	%46.9	8	%25.0	9	%28.1
U24	28. TDBE'ni iş saatleri dışında kullanmak zorunda kaldım.	18	%56.3	6	%18.8	9	28.1%	21	%65.6	5	%15.6	6	%18.8
U25	29. TDBE öğrenme kabiliyetim üzerinde düşünmeme yardımcı oldu.	12	%37.5	9	%28.1	11	%34.4	11	%34.4	17	%53.1	4	%12.5
U26	32. TDBE'de konuların Türkçe anlatımlı olmasını isterdim.	23	%71.9	9	%28.1	3	%9.4	20	%62.5	8	%25.0	4	%12.5
U27	33. TDBE'de içerik gözönüne alındığında, ihtiyaç duyduğum bilgileri içerme açısından uygundur.	18	%56.3	10	%31.3	4	%12.5	14	%43.8	14	%43.8	4	%12.5
U28	34. TDBE'de edindiğim bilgi ve beceriler, görevimi daha iyi yürütmemi sağlayacaktır.	9	%28.1	13	%40.6	10	%31.3	19	%59.4	9	%28.1	4	%12.5
U29	35. Birimimdeki arkadaşlarıma TDBE'ne katılmalarını öneririm.	9	%28.2	10	%31.3	13	%40.6	16	%50.0	11	%34.4	5	%15.6

TDBE kullanımında donanım ve alt yapı frekans ve yüzde tablosu

MADDELER		Kurumsal Ağ Temelli				Kurumsal Ağ Destekli							
		Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyorum		Orta Düzeyde Katılıyorum		Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyorum		Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyorum		Orta Düzeyde Katılıyorum		Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyorum	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
D30	5. İş yerimde kendi masamda bilgisayar olmadığı için TDBE'den istediğim gibi yararlanamadım.	24	%75.0	5	%15.6	2	%6.2	25	%78.1	5	%15.6	2	%6.2
D31	10. Kullandığım bilgisayarın ses kartı olmadığı için eğitim içeriğini görsel olarak izledim.	6	%18.8	3	%9.4	21	%68.6	9	%28.1	6	%18.8	17	%53.2
D32	15. Verilen kullanıcı kodu ve şifreleri sık sık unuttum.	4	%12.5	1	%3.1	24	%75.0		%	6	%18.8	26	%81.3
D33	20. Kullandığım bilgisayar ile ağ hızı nedeniyle TDBE'ne rahatlıkla bağlanamıyordum.	19	%59.4	4	%12.5	8	%25.1	27	%84.4		%	5	%15.7
D34	25. Uzaktan eğitim katılımcıları için iş yerinde uygun bir yerin ve bilgisayarın ayrılmasını istedim.	26	%81.3	2	%6.3	4	%12.6	28	%87.5		%	4	%12.6
D35	30. Uygulama sırasında karşılaştığım sorunları e-posta ortamında program sorumlusuna sık sık ilettim.	4	%12.6	2	%6.3	26	%81.3	2	%6.3	7	%21.9	23	%71.9
D36	36. TDBE'nin kurumsal ağ (Merint) üzerinde sürekli kalmasını istedim.	17	%53.2	2	%6.3	13	%40.6	22	%68.7	8	%25.0	2	%6.3
D37	37. Uygulama sırasında karşılaştığım sorunları telefon ile program sorumlusuna sık sık ilettim.	6	%18.8	7	%21.9	19	%59.4	11	%34.4	6	%18.8	15	%46.9

KAT ve KAD Uygulamaları Frekans ve Yüzde Tablosu	Kurumsal Ağ Temelli				Kurumsal Ağ Destekli							
	Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyor		Orta Düzeyde Katılıyor		Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyor		Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyor		Orta Düzeyde Katılıyor		Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyor	
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
MADDELER												
38. Ders notu, ihtiyaç duyduğum bilgileri içerme açısından uygundur.	17	%53.2	10	%31.3	5	%15.6						
38. İçerik gözönüne alındığında, ihtiyaç duyduğum bilgileri içerme açısından uygundur.							25	%78.1	5	%15.6	2	%6.3
39. Ders notunda yer alan konular birbirini tamamlayıcı niteliktedir.	23	%71.9	7	%21.9	2	%6.3						
39. Yer alan konular birbirini tamamlayıcı niteliktedir.							25	%78.1	6	%18.8	1	%3.1
40. Ders notunda yer alan konular, Word ve Excel uygulama yazılımındaki komutları pekiştirici niteliktedir.	17	%53.2	11	%34.4	4	%12.5						
40. İçerikte yer alan konular, Word ve Excel uygulama yazılımındaki komutları pekiştirici niteliktedir.							26	%81.3	5	%15.6	1	%3.1
41. Ders notunda yer alan konular, Word ve Excel uygulama yazılımını daha etkin kullanmamı sağlayacaktır.	18	%56.3	9	%28.1	5	%15.6						
41. İçerikte yer alan konular, Word ve Excel uygulama yazılımını daha etkin kullanmamı sağlayacaktır.							22	%68.7	7	%21.9	3	%9.4
42. Ders notunda yer alan konular, Word ve Excel uygulama yazılımı komutlarında Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim programında uzaktan eğitim ile kullanım becerisi kazanırken, karşılaştığım sorunları çözümleyici niteliktedir.	16	%50.1	8	%25.0	8	%25.0						
42. İçerikte yer alan konular, Word ve Excel uygulama yazılımı komutlarında Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim programında uzaktan eğitim ile kullanım becerisi kazanırken, karşılaştığım sorunları çözümleyici niteliktedir.							19	%59.4	11	%34.4	2	%6.3
43. Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programından sonraki bilgi birikimim materyal destekli uygulamayı (ders notunu) izlemek için yeterlidir.	14	%44.8	11	%34.4	7	%21.9						
43. Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitim Programından sonraki bilgi birikimi yüzyüze eğitim programını izlemek için yeterlidir.							16	%50.1	12	%37.5	4	%12.5
44. Pekiştirdiğim bilgi ve beceriler, görevimi daha iyi yürütmemi sağlayacaktır.	16	%50.0	8	%25.0	8	%25.0						
44. Pekiştirdiğim bilgi ve beceriler, görevimi daha iyi yürütmemi sağlayacaktır.							21	%65.7	9	%28.1	2	%6.3

KAT ve KAD Uygulamalarının Frekans ve Yüzde Tablosu (Devam)	Kurumsal Ağ Temelli				Kurumsal Ağ Destekli							
	Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyorum		Orta Düzeyde Katılıyorum		Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyorum		Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyorum		Orta Düzeyde Katılıyorum		Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyorum	
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
MADDELER												
45. Ders notunu, mesai saati içinde çalışabildim.	12	%37.5	7	%21.9	13	%40.6						
45. İçerik gözönüne alındığında, süre yeterlidir.							8	%25.1	7	%21.9	17	%53.1
46. Ders notunda yer alan konular beklentilerime uygundur.	15	%46.9	8	%25.0	9	%28.1						
46. İçerik gözönüne alındığında beklentilerime uygundur.							11	%34.4	9	%28.1	12	%37.5
47. Ders notunu, servisimdeki bilgisayarlarda çalışabilme olanağım buldum.	7	%21.9	7	%21.9	18	%56.3						
47. Sınıfta, ders araç-gereçleri (tahta, kalem, projeksiyon sistemi, bilgisayar sayısı, oturma yerleri vs.) yeterlidir.							22	%68.8	7	%21.9	3	%9.4
48. Ders notundaki anlatış biçimi, benim konuları anlayabilmem için uygundur.	19	%59.4	7	%21.9	6	%18.8						
48. Öğretim elemanının konuları anlatış biçimi benim konuları anlayabilmem için uygundu.							26	%81.2	5	%15.6	1	%3.1
49. Ders notunu, serviste, işlerimi yaparken yeterince çalışabildim.	4	%12.5	4	%12.5	24	%75.0						
49. Öğretim elemanı tarafından ders süreleri etkin bir şekilde kullanıldı.							30	%93.8	2	%6.3		%
50. Ders notundaki örnekli anlatımlar yeterlidir.	18	%56.3	6	%18.8	8	%25.0						
50. Derslerdeki uygulamalar / örnek çalışmalar yeterliydi.							15	%46.9	12	%37.5	5	%15.6
51. Konuları pekiştirirken materyali (Ders Notu) etkin biçimde kullandım.	14	%43.8	11	%34.4	7	%21.9						
51. Derslerde öğretim elemanı etkili biçimde katılımı sağladı.							26	%81.3	3	%9.4	3	%9.4

KAT ve KAD Uygulamalarının Frekans ve Yüzde Tablosu (Devam)	Kurumsal Ağ Temelli				Kurumsal Ağ Destekli			
	Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyorum	Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum
MADDELER	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
52. Materyaldeki komutları kendi öğrenme hızıma göre istediğim kadar tekrarladım.	9	%28.2	9	%28.1	14	%43.8		
52. Öğretim elemanının öğretim hızı benim öğrenme hızıma uygundu.					19	%59.4	8	%25.0
53. Materyali (Ders Notu) çalışırken, anlayamadığım konuları, bir öğretim görevlisi ile tartışarak çözümlmek isterdim.	21	%65.7	4	%12.5	7	%21.9		
53. Yüzyüze Eğitim Programında anlayamadığım konuları, öğretim görevlisine sorarak çözümlleyebildim.					26	%81.3	5	%15.6
							1	%3.1

**Öğretim dili düzeyi “iyi” ve “orta” olan denek gruplarının hizmetçi eğitimde
kurumsal ağ kullanımına ilişkin görüşlerinin karşılaştırılması**

Frekans ve Yüzde Tabloları

TDBE Materyali Kullanımı Frekans ve Yüzde Tablosu

MADDELER	Öğretim dili düzeyi “iyi” olan denekler						Öğretim dili düzeyi “orta” olan denekler						
	Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyorum		Orta Düzeyde Katılıyorum		Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyorum		Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyorum		Orta Düzeyde Katılıyorum		Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyorum		
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	
Y1	1. “Teknoloji Destekli Bilgisayar Eğitimine Erişim için Açıklamalı Not” dosyasındaki işlem basamaklarını uygulayarak ders yazılımı üzerindeki kurslara ulaşabildim.	9	%28.1	10	%31.3	13	%40.6	6	%18.8	13	%40.6	13	%40.6
Y2	6. Ders yazılımının kullanımını üzerindeki açıklamalardan öğrendim.	14	%43.7	7	%21.9	11	%34.4	9	%28.1	13	%40.6	10	%31.3
Y3	11. Ders yazılımının kullanımını deneme yoluyla keşfederek öğrendim.	7	%21.9	14	%43.8	10	%31.2	16	%50.1	8	%25.0	7	%21.9
Y4	16. Ders yazılımında ekranda sunulan bilgilerin düzenlemesini çok açık buldum.	12	%38.5	12	%37.5	8	%25.0	11	%34.4	11	%34.4	10	%31.3
Y5	21. Ders yazılımının kullanımını anlamak için bir yardımcı uzmanına gereksinim duydum.	17	%53.2	8	%25.0	6	%18.8	16	%50.0	10	%31.3	5	%15.7
Y6	26. Ders yazılımının sunduğu hata mesajlarını anlaşılır buldum.	18	%56.3	11	%34.4	3	%9.4	11	%40.6	13	%40.6	6	%18.8
Y7	31. Konuya kaldığım yerden devam edebildiğim için ders yazılımına kolay uyum sağladım.	8	%25.1	18	%56.3	3	%9.4	11	%34.4	10	%31.3	11	%34.4

TDBE ile İş Yerinde Uzaktan Öğrenme Frekans ve Yüzde Tablosu		Öğretim dili düzeyi "iyi" olan denekler						Öğretim dili düzeyi "orta" olan denekler					
		Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyorrum		Orta Düzeyde Katılıyorrum		Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyorum		Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyorrum		Orta Düzeyde Katılıyorrum		Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyorum	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
MADDELER													
U8	2. İş yerimden ayrılmadan eğitime katılmış olmaktan memnunum.	14	%43.8	7	%21.9	11	%34.4	9	%28.1	12	%37.5	11	%34.4
U9	3. Sınıf ortamı baskısı hissetmeden, eğitime katılmış olmaktan memnunum.	13	40.7%	7	%21.9	12	%37.5	8	%25.0	11	%34.4	13	%40.6
U10	4. İşimi planlayarak, belirlediğim saatlerde eğitime katıldığım için kendimi rahat hissettim.	10	%31.3	9	%28.1	13	%40.6	6	%18.7	5	%15.6	21	%65.6
U11	7. Kendi kendime öğrenmeyi sıkıcı buldum.	7	%21.9	12	%37.5	13	%40.7	11	%34.4	10	%31.3	9	%28.1
U12	8. Kendi eğitimim konusunda bana güvenilmesinden memnunum.	18	%56.3	8	%25.0	6	%18.8	16	%50.0	9	%28.1	7	%21.9
U13	9. Soruları yanıtlarken zamanımın olduğunu bildiğim için kendimi rahat hissettim.	18	%56.3	7	%21.9	7	%21.9	15	%46.9	5	%15.6	12	%37.5
U14	12. Soruları yanıtlarken sunuçları sadece kendim gördüğüm için, kendimi rahat hissettim.	16	%50.0	9	%28.1	7	%21.9	14	%43.8	9	%28.1	9	%28.1
U15	13. İstersem kendi kendime testleri tekrarlayabildiğim (farklı farklı gelen sorularla) için sorularla öğrendiğim konuyu pekiştirebilme olanağı buldum.	15	%46.9	6	%18.8	11	%34.4	13	%40.6	9	%28.1	10	%31.3
U16	14. Konuları kendi kendime öğrenirken zorlandım.	16	%50.0	10	%31.3	5	%15.6	21	%65.7	6	%18.8	3	%9.4
U17	17. Dikkatim dağıldığında ara verebileceğim için kendimi rahat hissettim.	20	%62.6	8	%25.0	4	%12.5	15	%46.9	10	%31.3	7	%21.9
U18	18. Öğrenmem gereken konuları istediğim kadar tekrarlayabilmekten memnunum.	17	%53.1	5	%15.6	10	%31.3	14	%43.8	8	%25.0	10	%31.3

TDBE ile İş Yerinde Uzaktan Öğrenme Frekans ve Yüzde Tablosu (Devam)		Öğretim dili düzeyi "iyi" olan denekler				Öğretim dili düzeyi "orta" olan denekler							
		Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyorum		Orta Düzeyde Katılıyorum		Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyorum		Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyorum		Orta Düzeyde Katılıyorum		Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyorum	
MADELER		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
U19	19. Uzaktan eğitimin daha sonra katılabileceğim eğitim programlarında da kullanılmasını isterim.	18	%56.3	3	%9.4	11	%34.4	6	%18.8	9	%28.1	17	%53.1
U20	22. Sorularımı doğrudan bir eğitime sorabilmeyi isterdim.	19	%59.4	8	%25.0	4	%12.5	24	%75.0	6	%18.8	2	%6.3
U21	23. Teknik bir konuyu kendi kendime öğrenmede zorlandım.	17	%53.2	8	%25.0	5	%15.6	21	%65.6	10	%31.3	1	%3.1
U22	24. İşimden dolayı TDBE'ne yeterince zaman ayıramadım.	24	%75.0	4	%12.5	4	%12.5	26	%81.3	5	%15.6	1	%3.1
U23	27. TDBE'ni iş saatleri içinde kullanmama izin veriliyordu.	10	%31.3	11	%34.4	11	%34.4	14	%43.7	12	%37.5	6	%18.8
U24	28. TDBE'ni iş saatleri dışında kullanmak zorunda kaldım.	19	%59.4	6	%18.8	7	%21.9	19	%59.4	5	%15.6	8	%25.0
U25	29. TDBE öğrenme kabiliyetim üzerinde düşünmeme yardımcı oldu.	14	%43.8	11	%34.4	7	%21.9	9	%28.1	15	%46.9	8	%25.0
U26	32. TDBE'de konuların Türkçe anlatımlı olmasını isterdim.	16	%50.0	12	%37.5	4	%12.5	27	%84.4	2	%6.3	3	%9.4
U27	33. TDBE'de içerik gözönüne alındığında, ihtiyaç duyduğum bilgileri içerme açısından uygundur.	18	%56.3	12	%37.5	2	%6.3	14	%43.8	12	%37.5	6	%18.8
U28	34. TDBE'de edindiğim bilgi ve beceriler, görevimi daha iyi yürütmemi sağlayacaktır.	15	%46.9	10	%31.3	7	%21.9	13	%40.7	12	%37.5	7	%21.9
U29	35. Birimimdeki arkadaşlarıma TDBE'ne katılmalarını öneririm.	14	%43.8	11	%34.4	7	%21.9	11	%34.4	10	%31.3	11	%34.4

TDBE kullanımında donanım ve alt yapı frekans ve yüzde tablosu

MADDELER		Öğretim dili düzeyi "iyi" olan denekler						Öğretim dili düzeyi "orta" olan denekler					
		Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyor		Orta Düzeyde Katılıyor		Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyor		Tamamen ve Büyük Oranda Katılıyor		Orta Düzeyde Katılıyor		Büyük Oranda ve Hiç Katılmıyor	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
D30	5. İş yerimde kendi masamda bilgisayar olmadığı için TDBE'den istediğim gibi yararlanamadım.	25	%78.1	4	%12.5	3	%9.4	24	%75.0	6	%18.8	1	%3.1
D31	10. Kullandığım bilgisayarın ses kartı olmadığı için eğitim içeriğini görsel olarak izledim.	8	%25.0	3	%9.4	20	%72.5	7	%21.9	6	%18.8	18	%56.3
D32	15. Verilen kullanıcı kodu ve şifreleri sık sık unuttum.	3	%9.4	3	%9.4	25	%78.1	1	%3.1	4	%15.5	25	%78.2
D33	20. Kullandığım bilgisayar ile ağ hızı nedeniyle TDBE'ne rahatlıkla bağlanamıyordum.	21	%65.6	3	%9.4	7	%21.9	25	%78.1	1	%3.1	6	%18.8
D34	25. Uzaktan eğitim katılımcıları için iş yerinde uygun bir yerin ve bilgisayarın ayrılmasını istedim.	24	%75.0	2	%6.3	6	%18.8	30	%93.8		%	2	%6.2
D35	30. Uygulama sırasında karşılaştığım sorunları e-posta ortamında program sorumlusuna sık sık ilettim.	1	%3.1	3	%9.4	28	%87.5	5	%15.7	6	%18.8	21	%65.6
D36	36. TDBE'nin kurumsal ağ (Merint) üzerinde sürekli kalmasını istedim.	22	%68.7	2	%6.3	8	%25.0	17	%53.2	8	%25.0	7	%21.9
D37	37. Uygulama sırasında karşılaştığım sorunları telefon ile program sorumlusuna sık sık ilettim.	6	%18.8	7	%21.9	19	%59.4	11	%34.4	6	%18.8	15	%46.9